Det medeltida Sverige
Band 4 SMÅLAND:4 Aspeland,
Sevede och Tuna län

Det medeltida Sverige
4 SMÅLAND

---

4 ASPELAND, SEVEDE, TUNA LÄN

Roger Axelsson
Sigurd Rahmqvist
Redigerat av Sigurd Rahmqvist

⌘ Riksantikvarieämbetet

Riksantikvarieämbetet
Box 5405, 114 84 Stockholm

Omslaget: Karta över Sevede härad (beskuren), utförd 1651 av Ambjörn Larsson Ruuth (LmV G 12).

© 1999 Riksantikvarieämbetet
1:1
ISBN 91-7209-158-4
Norstedts Tryckeri, Stockholm 1999

Förord

Kungl Vitterhets Historie och Antikvitetsakademien beslöt år 1960 att tillsätta en kommitté för utarbetande av verket *Det medeltida Sverige*. Arbetet förlades till Historiska institutionen vid Stockholms universitet och leddes av kommitténs sekreterare, professor Gunnar T Westin, som i ett föredrag på Svenska historiska föreningen 1962 (tryckt i HT 1962 s 121-140) presenterade de allmänna övervägandena bakom verket. Med Vitterhetsakademien som huvudman publicerades tre häften: DMS 1:1, DMS 1:4 och DMS 1:3, omfattande Norra Roden och norra delen av Tiundaland i Uppland.

Den 1 juli 1982 överfördes genom ett riksdagsbeslut projektet *Det medeltida Sverige* till Riksantikvarieämbetet. Vid överföringen knöts en rådgivande kommitté till utgivningsarbetet med representanter för ämbetet, Vitterhetsakademien och universiteten. Med Riksantikvarieämbetet som huvudman har hittills fem häften för Uppland publicerats (DMS 1:2, 1:5, 1:6, 1:7 och 1:8), två för Småland (DMS 4:1 och 4:2), ett för Öland (DMS 4:3) och ett för Gästrikland (DMS 11).

Det nu föreliggande häftet av *Det medeltida Sverige* (DMS 4:4) behandlar häraderna Aspeland och Sevede samt Tuna län, i nordvästra och mellersta delen av Kalmar län. Författare är fil kand Roger Axelsson och fil dr Sigurd Rahmqvist. Roger Axelsson har utarbetat by- och gårdsbeskrivningarna för hela området. Han har därvid dragit nytta av ett preliminärt manuskript för Aspelands härad av Lars Thor från mitten av 1960-talet, på vissa punkter omarbetat av Robert Sandberg i början av 1980-talet. Sigurd Rahmqvist har redigerat häftet och utarbetat det inledande avsnittet.

Avsnittet om fornlämningar har författats av professor Klas-Göran Selinge. Kyrkobeskrivningarna har utarbetats i samråd med fil lic Marian Ullén. Kartorna i bilagan har ritats av fil kand Kaj Janzon med hjälp av digital teknik och i samråd med redaktören. Redaktionen har vid olika tillfällen fått hjälp av docent Jan Brunius vid Riksarkivet och

av docent Birgitta Fritz, fil dr Roger Andersson och docent Clas Gejrot vid Svenskt diplomatarium. Professor Herman Schück ur den rådgivande kommittén och fil dr Hans Gillingstam har tagit del av arbetsmanuskriptet.

Arbetet har till stor del möjliggjorts genom att länsstyrelsen i Kalmar, på initiativ av länsantikvarie Britt-Marie Hammarskiöld, under två år finansierat Roger Axelssons arbete.

Stockholm i oktober 1999
Sigurd Rahmqvist

Innehåll

5 Förord
7 Innehållsförteckning
9 **Inledning**

Aspeland, Sevede och Tuna län
16 Topografiska huvuddrag
18 Översikt över fornlämningar
24 Administrativ indelning
26 Judiciella förhållanden
27 Kyrkliga förhållanden
28 Källmaterial

30 **Aspelands härad**
32 Gårdveda socken
38 Hässleby skate
40 Järeda socken
43 Karlstorps skate
49 Kristdala skate
53 Lönneberga socken
63 Målilla socken
75 Mörlunda socken
92 Tveta socken
98 Vena skate
104 Virserums socken

119 **Sevede härad**
121 Djursdala socken
126 Frödinge socken
139 Kristdala socken
146 Pelarne socken
154 Rumskulla socken
159 Tuna skate
161 Vena socken
171 Södra Vi socken
188 Vimmerby socken

206 **Tuna län**
208 Misterhults socken
233 Tuna socken

Källor, litteratur och förkortningar
242 Använt SmH-material
244 Förkortningar: källor och citerad litteratur
253 Förkortningar, allmänna
256 Kartor

Register
257 Ortregister
272 Personregister
286 Register över kyrkliga institutioners godsinnehav
287 Register över sätesgårdar

289 **Kartbilaga**

Inledning

De regionala bearbetningarna i *Det medeltida Sverige* presenteras landskapsvis, i härader och skeppslag och under dem socknar samt vidare städer. Därvid följs indelningen i 1500-talets kamerala material. I de fall förändringar skett under senare perioder finns hänvisningar på en plats, där en socken eller ort borde återfinnas enligt den nuvarande indelningen.

Socknen redovisas på det sätt den framträder i 1500-talsmaterialet, som en kameral enhet: jordebokssocken, vilken ofta men inte alltid överensstämmer med den kyrkliga socknen. När skillnader mellan dessa har iakttagits, har det anmärkts. Om inte annat särskilt anges, avses för förhållanden under medeltid och 1500-tal med termen "socken" begreppet jordebokssocken; endast i avsnittet om den kyrkliga organisationen är "socken" synonymt med kyrksocken.

Med "den nuvarande indelningen" och "den nuvarande socknen" avses den regionala organisationen 1950, innan de stora kommunsammanslagningarna började. "Socken" betecknar där den borgerliga kommunen, som i allmänhet sammanföll med den kyrkliga: församligen.

Redovisningen inom socknen av varje by/gård, brukningsenhet består av tre delar:

I Namnformer och kartangivelse
II Inventering av det kamerala materialet
III Inventering av det medeltida materialet

I **Namnformer** För varje enhet redovisas först det nuvarande namnet, med halvfet stil, därefter den äldsta kända namnformen, kursiverad och årtalet för denna.

När det *äldsta belägget* hämtats ur tryckta källor av god kvalitet, återges stavningen enligt trycket utan att den har kontrollerats mot originaldokumentet. (I enstaka fall har originaldokumentet granskats, vilket anges med "or", ex "DS 1031 or".) Uppgifter som hämtats ur tryckta regestsamlingar har regelmässigt kontrollerats mot originalet, vilket markeras genom att originalets signum anges, följt av hänvisning till trycket, (ex "RAp 21/4, SRP 932"). Om det äldsta belägget är en avskrift, återges även den äldsta originalformen. Det har inte varit möjligt att pröva alla ortnamnsproblem. Därför anges varianter av namnet endast undantagsvis, t ex vid kraftig avvikelse eller föränd-

ring under medeltid och 1500-tal. För övriga äldre namnformer hänvisas till det omfattande excerptmaterialet i Ortnamnsarkivet i Uppsala. Ortnamnsförändringar som skett efter 1550-talet har inte heller kunnat redovisas inom undersökningens ram. – Ortnamnen återges genomgående med stora begynnelsebokstäver, även i de fall originalen eller de tryckta källorna har små. Prepositioner ("in", "de" osv) anges, men "i" och "j" återges båda med i.[1] Undantag: äldsta belägg hämtade ur 1500-talets kamerala material återges som regel utan preposition.

De *nutida namnen* återges enligt stavningen på den ekonomiska kartan 1:10 000. Har byn/gården/brukningsenheten inte kunnat återfinnas på officiellt kartmaterial (ekonomiska kartan 1:10 000, topografiska kartan 1:50 000 eller generalstabskartan 1:100 000) redovisas den under den äldsta kända namnformen, vilket markerats med *.

Kartangivelse. Den siffergrupp som avslutar den första avdelningen, hänvisar till det aktuella bladet av den ekonomiska kartan 1:10 000; ett rutsystem med motsvarande kod finns inlagt på den topografiska kartan 1:50 000.

II **Inventeringen av 1500-talets kamerala material** bygger på de i Kammararkivet förvarade landskapshandlingarna, från de äldsta, omkring 1540, fram till omkring 1560. Slutåret varierar något beroende på materialtillgången. Exakt uppgift om vilka handlingar, som ligger till grund för bearbetningen framgår av förteckningen över "Använt SmH-material" (SmH = Smålands handlingar). Tiondelängder och frälse- och rusttjänstlängder har som regel inte använts; de senare har dock utnyttjats för notiser innehållande uppgifter om avrad och ägare (se III nedan). Längderna Gärder och hjälper 1535, KA, har inte heller använts, då de uppgifter som de lämnar om lokala förhållanden många gånger förefaller osäkra.

Uppgifterna redovisas enligt ett fast schema med ett antal starka förkortningar (se förkortningslistan):

1) *jordnatur* och *antal enheter* återges med halvfet stil, ex "**1 sk**" = ett skattehemman.

2) *årtal.* Om inga årtal nämns innebär det, att uppgifterna om gården (motsvarande) är oförändrade under hela den period som täcks av de använda landskapshandlingarna. Ett enstaka årtal som föregår jordnaturen, ex "1548 **1 aoe**", anger att gården uppträder första gången detta år och sedan finns perioden ut. Finns en gård enbart en del av perioden, anges de år den existerar, ex "1543–55 **1 sk**". "1548 (endast)" innebär att den redovisas endast detta år.

3) vid *förändringar i jordnaturen*, ex "**1 ky**, 1559 **1 aoe**", vilket innebär att en-

[1]Upplöst förkortning markeras ej.

heten från att ha varit kyrko från periodens början, 1559 övergår till arv och eget (= Gustav I:s privata gods).

4) *utjord* redovisas under sitt geografiska namn med angivande av den gård till vilken den hör. Under huvudgården finns en hänvisning till utjordens geografiska namn. För årtalen se punkt 2; märk dock att "**1 skuj**, till Åby, 1546 till Överby" innebär, att utjorden från periodens början tillhör Åby men från 1546 till periodens slut tillhör Överby. *Frälsets* utjordar redovisas inte i landskapshandlingarna.

5) för *frälsejorden* anger jordeböckerna i regel namnet på den adelsperson som uppbär räntan (inte alltid = ägaren). I sammanställningarna redovisas detta genom att namnet satts inom parentes efter jordnaturen, ex "**2 fr** (Ture Trolle)". Däremot anges inte vilka år ägarens namn redovisas.

6) *kvarnar* redovisas inte regelbundet i landskapshandlingarna. Det markeras inte särskilt, vilka år en kvarn saknas. Däremot anges alltid det första året en kvarn uppträder.

III **Inventeringen av medeltidsmaterialet** bygger på Ortnamnsarkivets i Uppsala excerpter, vilka kompletterats med annat källmaterial. Till medeltidsmaterialet räknas även källor från perioden 1540–1570, som inte hör till landskapshandlingarna. Av medeltidsmaterialet redovisas i form av kortfattade regester de uppgifter om en ort som direkt eller indirekt berör jorden, såsom läge, avkastning, ränta, organisation, förvaltning och ägande.

I de fall en handling endast bevarats i avskrift, finns den ofta i flera exemplar i olika samlingar. Hänvisning sker här endast till den avskrift som använts som underlag för regesten; uppgifter om övriga avskrifter kan sökas i Svenskt Diplomatariums samlingar.

Vid försäljning och köp anges inte *köpeskillingen*, även om uppgift om den finns i dokumentet i fråga. Däremot anges eventuell *penningränta*. Olika myntsorter förekommer i området. I regesten anges källans egen uppgift om myntsort, ex "1 mark gutniska", "1 mark danska". När "mark svenska" förekommer – myntenheten *mark* med underavdelningarna *öre*, *örtug* och *penning* – anges beloppet med en sifferkombination, ex "0:4 pn" som betyder 4 öre penningar; en mark = 1:0 pn; 4 örtugar = 0:0:4 pn. Relationerna mellan mark och de övriga enheterna är:

1 mark	8 öre	24 örtugar	192 penningar
	1 öre	3 örtugar	24 penningar
		1 örtug	8 penningar

Beloppen återges på det sätt de finns i källan, ex "0:12 pn" fastän det omräknat ger 1:4 pn.

Personnamn (förnamn) återges som regel i normaliserad form, ex Anders för Andreas, Nils för Nisse. För en och samma person används genomgående samma namnform, oavsett om hans namn växlar i källorna. De latinska formerna återges med motsvarande svenska namn.

Släktnamn återges inom ( ), om det inte burits av personen själv. Namn som senare blivit verkliga släktnamn, ex "Oxenstierna", ges stor begynnelsebokstav. Stor bokstav ges även konstruerade namn som vunnit hävd, ex "(Lejonbjälke)", och sådana som utretts i ÄSF eller annan personhistorisk litteratur, ex "(Gumsehuvud)", "(Ulv)". Liten bokstav ges rent sigillbeskrivande namn, ex "(skyskura)", "(kvadrerad sköld)".

Titlar återges inte annat än när de behövs för att identifiera en person eller har betydelse för förståelsen av en viss uppgift.

Släktskap mellan i regesterna omnämnda personer anges, när det har betydelse för sammanhanget. Den uppgiften finns ofta inte i den aktuella handlingen utan har hämtats ur gängse genealogisk litteratur, som regel utan att källan särskilt redovisas.

Hänvisning till andra orter görs a) till orter inom samma socken med enbart ortnamn, b) till övriga med ort- och sockennamn; upplysning om till vilket härad de senare hör, ges i ortregistret.

Käll- och *litteraturhänvisningar* sker genom användande av förkortningar (se s 245), följda av 1) för källpublikationer med numrerade handlingar: handlingens *ordningsnummer* eller (om handlingarna inte är genomgående numrerade) *delnummer*: *ordningsnummer*, 2) i samtliga övriga fall: *sidnummer*.

Citering: " " används när ett citet återges ordagrant med bibehållen stavning, ' ' när det återges med normaliserad stavning och form men ändå ansluter sig till den direkta ordalydelsen. Upplösta *förkortningar* markeras inte.

Frågetecken används för att ange att den lämnade uppgiften i något avseende är osäker. Det används:

1) i stället för årtal = årtal är okänt, ex "? Sten Sture . . .",
2) efter årtal = årtalet är osäkert, ex "1525(?) får Jöran Turesson . . .",
3) före källhänvisning = osäkert om källans namnform avser den ort den identifierats med, ex "**Ösby** 1328 *in Øsby* (?DS 2683, avskr)",
4) före ortnamn i modern form = osäkert om orten avses, ex ". . . i Ekeby, ?Knutby sn . . .",
5) efter direktcitat = osäker läsning, ex "1409 . . . *Øyanom* (?) (SD 1160)",
6) framför begrepp eller hel sats = osäkert påstående, ex "herr Peter Räv (? = kyrkoherden Peter i Rimbo)".

Exempel och kommentarer

*Hägelåkra, Mörhult och *Skallatorpp i Målilla socken*

Hägelåkra 1421 *i Häggel åkre* (B 15 f 352v, avskr), 1447 *i Hæggelaaker* (VaKlJb s 67), 1538 *Häggelåkra* (SmH 1538:5) – 6 G, 2 a.

SmH **2 sä.**
2 ky.
1 vakl.

1421 håller kungens domhavande Birger Trolle d ä ting i H (B 15 f 352v).

1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 2 mark penningar; förut var räntan 2½ tön råg och 1 pund smör (VaKlJb s 67, 106).

1458 håller Magnus Drake häradsting i H (G VIIa:23 f 124v).

1466 har klostret en landbo som ska ränta 2 mark och som också utger denna summa (UUB C 32 f 56v, HH 16 s 132).

1480 räntar landbon 2 mark gutniska, 1502 0:0:16 pn (HH 16 s 132).

– – –

Kommentar:
Nuvarande namn är Hägelåkra. Orten omnämns första gången 1421 i ett brev bevarat i avskrift i kopieboken B 16 i Riksarkivet, folio 352 verso, och stavas då Häggell åkre. Äldsta namnbelägg ur originalmaterial är i Vadstena klosters jordebok 1447 (tryckt 1971), där ortnamnet skrivs Hæggelaaker. I jordeboken (årliga räntan) 1538 stavas namnet Häggelåkra. Orten återfinns på moderna kartor: den ekonomiska kartan 1:10 000, blad 6 G, 2 a, och på den topografiska kartan blad 6 G Vimmerby SV, ruta 2 a.

Smålands handlingar (SmH) redovisar 1545 till 1560 två sämjehemman, två kyrkohemman och ett vadstena kloster-hemman. SmH-notisen bygger på Smålands handlingar för åren 1545–1560. Vilka handlingar som utnyttjats framgår av förteckningen "Använt SmH-material" i slutet av boken.

I det medeltida källmaterialet omnämns Hägelåkra sju gånger. Första gången är 1421, då ting hålls i byn. Fjärde gången gäller också ting i byn, denna gång (1458) Aspelands häradsting under ledning av häradshövdingen. Övriga omnämnanden är i källmaterial från Vadstena kloster: jordeböckerna 1447 och 1457, som är tryckta; uppbörds- och räkenskapsboken 1466, som finns i handskriften C 32 i Uppsala universitetsbibliotek; jordeböckerna 1480 och 1502, som är tryckta i Historiska handlingar nr 16:1 (HH 16). Dessa handlingar visar att klostrets gård sedan 1447 ger avrad (eller ränta) i penningar; beloppet är t o m 1480 angivet som 2 mark men först detta år framgår det att den myntsort som avses är "mark gutniska", dvs gutniska

penningar. I 1502 års jordebok är beloppet omräknat till 16 örtugar svenska penningar, enligt värderelationen 3:1, dvs 3 mark gutniska är 1 mark svenska.

Kallersebo 1533 *i Kallesseboda* (SmH 1533:1B), 1545 *Kallesboda, Kallesbo* (SmH 1545:2) – 6 F, 4 j.
SmH **2 sk** (1549–54 **1 sk**).

Orten saknas helt i medeltidsmaterialet. Den uppträder första gången i Smålands handlingar 1533:1B. Enligt jordeböckerna 1545–1560 är Kallersebo en by om två skattegårdar (under åren 1549 till 1554 redovisas dock endast ett hemman).

Mörhult 1320 *bona ista . . . Mørhult* (DS 2260) – 6 G, 2 a; gårdstomt ca 1500 m sydsydväst om Hagelsrum (RAÄ nr 99).
SmH **1 vakl.**
1320 ärver Birgitta Birgersdotter (Finsta-ätten) M efter sin mor Ingeborg Bengtsdotter (se Hagelsrum) (DS 2260).
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 4½ mark pn; räntan var förut 3 tön råg (VaKlJb s 67, 106).
– – –

Mörhult återfinns som fastighetsnamn på ekonomiska kartan 1:10 000, men gårdens läge framgår varken av denna karta eller topografiska kartan 1:50 000. Lämningarna efter gården har dock registrerats som fornlämning och har införts i Riksantikvarieämbetets fornminnesregister med fornlämningsnumret 99 i Målilla socken.

Notisen 1320 visar vem som ägde Mörhult innan gården kommit i Vadstena klosters ägo. Om arvskiftet efter Ingeborg Bengtsdotter finns mer att läsa under Hagelsrum i samma socken.

***Skallatorpp** 1447 *i Skallatorpp* (VaKlJb s 67).
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 6 öre och 1 pund smör; förut var räntan 6 skäppor råg och 1 pund smör (VaKlJb s 67, 106).
1466 anges i klostrets uppbörds- och utgiftsbok att det förut fanns en landbo i S som skulle ränta 6 öre och 1 pund smör men att gården nu är öde och lagd under Stubbhult (UUB C 32 f 56v, HH 16 s 132).
1480 och 1502 se Stubbhult.

Namnet återfinns första gången i Vadstena klosters jordebok 1447. Det har inte kunnat återfinnas i det officiella kartmaterialet, vilket anges med * och genom att namnet stavas i enlighet med första belägget. Härav följer att lä-

gesangivelse saknas. Ödegården har inte heller återfunnits på äldre lantmäterikartor eller dylikt. Hade så varit fallet hade det angivits med hänvisning till arkiv och kartnummer.

Av medeltidsbeläggen framgår bl a att gården lagts öde mellan åren 1457 och 1466, då den lagts under gården Stubbhult (som också ägdes av klostret). Detta tyder på att ödegården legat i närheten av Stubbhult.

Ålhult i Södra Vi socken

Ålhult 1334 *in Alhult* (Gen 41 f 92v, avskr), 1370 (omkr) *apud Alhult* (GXV3 f 505v, avskr), 1385 *in manerio meo Aalhult* (BhSp 2/2) – 7 F, 1 j.

SmH **1 fr** (Jöran Åkesson /Tott/, 1558 Johan Pedersson /Bååt/).

Ålhult kan beläggas som sätesgård för följande medlemmar av ätten Stubbe: Harald Stubbe 1334–36 (Gen 41 f 92v) – Karl Haraldsson (U 269 a s 27, odat) – Harald Karlsson 1380–98 (U 269 a s 29, A 9 f 190v, BhSp 1385 6/1, 2/2, RAp 1398 11/6).

– – –

1334 är kung Magnus Eriksson gäst hos Harald Stubbe på Å (Gen 41 f 92v).

1359–70(?) förrättas arvskifte efter Karl Haraldsson (Stubbe) i Å mellan hans barn Harald, Sigrid och Nils av det gods som tillfallit dem i Småland och på Öland (U 269 a s 27, odat).

– – –

Smålands handlingar redovisar ett frälsehemman, som tillhör Jöran Åkesson (Tott), från 1558 Johan Pedersson (Bååt).

Det stycke som inleds "Ålhult kan beläggas . . ." redovisar de frälsemän som omnämns 'i Ålhult', daterar brev där etc. De kan förmodas ha haft sin sätesgård där.

Notisen från 1359–70(?) är den enda som visar att Karl Haraldsson bodde på Ålhult (den bygger på en odaterad regest, dvs en kortfattad avskrift av innehållet i ett förkommet brev, i U 269 a, som är en förteckning /daterad 1572/ över jordebrev, i Uppsala universitetsbibliotek).

Notisen från 1334 bygger också på en kort regest av ett förkommet brev, i Genealogica volym 41 i Riksarkivet.

Aspeland, Sevede, Tuna län

Häraderna Aspeland och Sevede, vilka redan under medeltiden räknades till Kalmar län, bildade tillsammans inte någon administrativ enhet utan har här sammanförts av geografiska och praktiska skäl. Av samma skäl har Tuna län, som bildade en egen administrativ enhet, tagits med. Till detta överfördes på 1540-talet Kristdala socken (dels från Sevede, dels från Aspeland), varefter Tunaläns härad bildades som en judiciell enhet.

Topografiska huvuddrag

Undersökningsområdet är till större delen ett inlandsområde men når ut till kusten genom Misterhults socken, i vilken också ingår en ansenlig skärgård, i norr med fiskelägesbebyggelse. Berggrunden både vid kusten och i inlandet domineras helt av graniter, ingående i det subkambriska peneplanet (SNA Berg och jord s 31). I kustlandet utgörs dessa till stora delar av kalspolade hällmarker, delvis täckta av tunna jordlager med mager tallskog, varför Misterhult karakteriserats som ett 'urbergsfönster' (Magnusson 1986 s 50). Hällplatåerna i socknens östra del når endast undantagsvis upp till 30 m ö h, längre mot väster upp till 40-50 m ö h. De skiljs av mycket smala, leriga sprickdalar, som under forntiden och längst i öster även under medeltiden delvis utgjort grunda havsvikar. Detta landskap har haft mycket begränsade förutsättningar för jordbruk, framför allt i äldre tid.

Peneplanet stiger långsamt inåt land, varvid också landskapets relief efterhand växer eftersom höjderna stiger snabbare än dalbottnarna. Inslaget av småkullig morän blir samtidigt större och dominerar i regel ovanför den högsta kustlinjen, som här ligger omkring 100 m ö h (SNA Berg och jord s 113, 126). I Kristdala, Tuna och Vena socknar har därvid uppstått i gynnsamma odlingslägen ett småbrutet och småskaligt, numera inte sällan ålderdomligt, odlingslandskap (t ex i Bråbygden och Krokshult i Kristdala). På höjderna runt Emådalen i Aspeland finns stora, bergiga och mycket glesbebyggda partier, främst i Målilla, Mörlunda och Tveta socknar.

Områdets västligaste delar ingår i det sydsvenska höglandet med kraftig relief och stark dominans för skogsbygd, ofta med bebyggelse i höjdlägen med finkornig morän men också med strandbebyggelse vid de talrika insjöarna. I Virserums socken i sydväst finns bebyggelse upp till ca 215 m ö h; i Lönneberga, Pelarne och Rumskulla socknar längre norrut ligger de högsta nivå-

erna på ca 250–270 m, de högsta inom nuvarande Kalmar län. Även i socknarna runt Stångån, som Frödinge och Djursdala samt delar av Södra Vi och Vimmerby, finns likartad höjdbebyggelse på något lägre nivåer. Ofta är dessa höjdbebyggelser utvecklade ur medeltida ensamgårdar, som senare – t ex vid storskiftena men möjligen redan tidigare (Klang 1986) – fått karaktären av radbyar.

Att hela området kan karakteriseras som skogsbygd illustreras bäst av den ringa arealen åkermark vid en tid (1950–55) som måste ligga obetydligt senare än dess maximala utbredning. Tre socknar i Sevedes centralbygd (Djursdala, Frödinge och Vimmerby) hade då 15-16,5 procent åker, åtta socknar hade 12-14 procent, medan Misterhult hade 11 och Kristdala 10 procent. De resterande fyra socknarna hade under 10 procent åker, med Målilla och Rumskulla som lägst på 8 procent. En del av de högre värdena är ändå påverkade av sen uppodling av mader i Aspelands centralbygd och Vimmerby eller av spridda myrodlingar. Detta kulturlandskap är till mycket stor del ett resultat av tidigmedeltida kolonisation.

Området har under historisk tid påverkats av strandförskjutningen endast i yttre delen av Tuna län (Misterhults socken). De större åarna har haft betydelse för bygdens näringsliv, för fiske och som drivkraft för kvarnar.

Aspelands härads östra gräns gick huvudsakligen genom höglänta, obebyggda skogsområden och på några ställen i sjöar och vattendrag, som Flocken, en del av Pauliströmsån, Ramsen, Skärvetesjön, Narrveten, Hjorten, Trehörningen, Krokabäcken och Åbäcken. Också den södra gränsen gick genom större skogsområden och i sjöar och vattendrag, som Triasjön, Gåpen, Öjasjön, Skiren, Saden, f d sjön Ryngen och Granhultesjön. Gränsen mot Sevede följde Silverån längs två sträckor, däremellan genom skog och längs mindre vattendrag. Från bron över Silverån vid Hulingsryd (Hultsfred) löpte gränsen söder om sjön Gnötteln, sedan längs vattendelaren mellan Hulingen och Veråns vattensystem genom höglänta skogsområden. Genom Kristdala socken följde häradsgränsen det mindre vattendraget från Kroksjön i nordväst via Bråhultesjön och Risingen till Stor-Brå. Gränsen längst i sydöst, mot Stranda härad, gick genom skog och i Hultsjön och Kvarnebäcken till Smältebro strax öster om sjön Smälten.

Häradets centrala bygd – i socknarna Mörlunda, Tveta, Gårdveda och Målilla – genomflyts av Emån och dess huvudtillflöden Silverån och Gårdvedaån.

Sevede härads gräns mot Södra Vedbo följer Silverån, den mot Ydre drygt en mil av Stångåns övre lopp, i sjön Möckeln och i övrigt genom höglänta, obebyggda skogsområden. Det senare gäller också större delen av gränsen i norr mot Kinda härad; norra delen av sjön Juttern bildar där en naturlig gräns. Mot Tjust löper gränsen nästan helt i en naturlig skiljelinje i landskapet: sjön

Solaren och dess utlopp (Hällån/Venån) till Yxern; längst i sydöst utgör sjöarna Blägdesjön, Nässjön och Ytlången större delen av gränsen. Gränsen i sydöst mot Tuna län gick huvudsakligen genom obebyggda skogsområden, från Ytlångens sydspets i sydvästlig riktning (bl a via Hällsjöns södra vik).

Häradets centrala bygd – i socknarna Vimmerby och Södra Vi – är belägen längs Stångån och sjön Krön. Stångån med mindre tillflöden avvattnar de västra, mellersta och norra delarna av Sevede, medan de östra delarna avvattnas av vattendrag som rinner i östlig och sydlig riktning. Häradets södra del (Vena och Kristdala) avvattnas mot sydöst, främst genom Verån och Virån.

Tuna län saknar egentlig centralbygd. Bebyggelsen är genomgående glest utspridd och består under medeltiden av ensamgårdar och små byar. Mot Stranda härad begränsas Tuna län av Viråns nedre lopp; i norr (mot Tjust) går dess gräns dels genom höglänta skogsmarker och små sjöar, dels genom det vattendrag som flyter från Slissjön till Stora och Lilla Ramm och vidare i Käglesström och Mörtfors, sjön Maren och Solstadström till Gåsfjärden. Tuna län avvattnas huvudsakligen genom detta vattendrag.

Översikt över fornlämningsbeståndet

Största delen av forntiden finns representerad i det bevarade fornlämningsbeståndet men med mycket stora både rumsliga, kronologiska och kvantitativa skillnader mellan olika delar av området. Härav följer också att flera skilda kulturformer finns representerade. Kustlandet har således sin mycket distinkta särprägel, och i inlandet har vanligen den högt belägna bebyggelsen en annan fornlämningskaraktär än de lägre belägna, mera öppna odlingsbygderna.

Vid nyinventeringen för Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister i samband med revideringen av den ekonomiska kartan åren 1978–80 registrerades totalt inom området 3 525 förhistoriska fasta fornlämningar, belägna på 1 176 lokaler. Siffrorna är något högre än de tidigare kommunvis publicerade (Klang & Norman 1991), vilket främst beror på senare kompletteringar med bl a stenåldersboplatser. Fornlämningarna redovisas här enligt nuvarande sockengränser utan hänsyn till de äldre, i regel fornlämningsfattiga sockendelarna, de s k skatarna, som fanns på flera håll i området.

Endast 348 fornlämningar på 62 lokaler ligger i Aspelands härad. 1 188 fornlämningar på 281 lokaler är belägna inom det medeltida Sevede, medan inte mindre än 1 989 fornlämningar på 833 lokaler är belägna inom de två socknarna i det medeltida Tuna län. Tuna län har alltså drygt 56 procent av fornlämningarna och drygt 70 procent av fornlämningslokalerna. Aspeland torde vara ett av Smålands fornlämningsfattigaste häraden och har med säkerhet det lägsta antalet fornlämningar av de ursprungliga 'smålanden'.

Fördelningen av fornlämningar på socknarna är också mycket ojämn. I särklass flest har Misterhult med 1 505 stycken, dvs nära 43 procent av hela antalet. De är dessutom fördelade på inte mindre än 739 lokaler, dvs nära 63 procent av samtliga. Medeltalet blir endast 2 per lokal, varför socknen uppvisar en extremt spridd fornlämningsbild – i själva verket unik i landet bland socknar med jämförbara antal fornlämningar.

Tuna har 484 fornlämningar, Vimmerby 360, Södra Vi 236 och Frödinge 191 fornlämningar. Mörlunda, Djursdala, Kristdala, Målilla, Vena och Gårdveda har 120-85 fornlämningar vardera, medan de övriga har mindre än 50. En grupp av fyra socknar – Mörlunda, Gårdveda, Målilla och Vimmerby – har ett medeltal av 16-10 fornlämningar per lokal, vilket betyder att de domineras av ett eller ett par stora gravfält. Av socknar med nämnvärda antal har endast Vena en lika spridd bild som Misterhult enligt ovan. Socknarnas högst skiljaktiga spridningsbild betyder också att de har mycket olika tidsmässig tyngdpunkt.

Stenåldern representeras dels av boplatser, dels av gravar. 48 boplatser är kända, varav 28 i Aspeland, 17 i Sevede och 3 i Tunalän, de flesta tämligen nyregistrerade. Vena och Mörlunda har flest med 13 resp 12 boplatser. Både en del av dessa och flera andra i Aspeland är belägna runt den centrala sedimentslätten, som ligger drygt 90 m ö h. Om några av dessa skulle kunna vara kustboplatser, måste de därför vara mycket gamla, dvs tidigmesolitiska fångstboplatser. Få daterande fynd är kända men mesolitiska sådana är företrädda. De kan dock även förekomma i högre inlandslägen, medan neolitiska fynd i högre grad tycks vara knutna till dalgångarna. Några yngre kustboplatser är kända i Misterhult, möjligen med gropkeramik, men säkerligen finns flera med tanke på de rika förekomsterna i Oskarshamnstrakten av både senmesolitiska och neolitiska boplatser (Svedberg 1988).

14 senneolitiska hällkistor är områdets äldsta gravar med synligt märke ovan mark, belägna i östra kanten av det stora småländska hällkistområdet. Sju av dessa ligger i Sevede, en i Misterhult och sex i Aspeland. Av de sistnämnda finns fyra i Mörlunda, alla i anknytning till den centrala slätten. De övriga ligger i regel på höglandet. Man har lagt märke till att lösfynden från denna tid har en betydligt vidare spridning upp på höglandet än tidigare, vilket tillsammans med de få gravarna kan antyda en vidare spridning av en alltjämt mycket gles bebyggelse (Larsson 1994 s 215 ff).

Denna iakttagelse stärks av spridningsbilden hos den följande *bronsålderns* gravar, som i inlandet övervägande återfinns i krönlägen på morän eller berg. Gravarna utgörs av välvda rösen eller flacka stensättningar, alla byggda av jordfri stenfyllning. De förekommer vanligen enstaka eller i mindre grupper, där nästan alltid både rösen och stensättningar ingår. Dessa grupper och enstaka gravar ligger ofta i sin tur spridda i glesare koncentrationer eller 'miljöer' kring en vik, ett dalbäcken eller längs en höjdrygg. Gravarnas form är vanligen rund men både fyrsidiga, skeppsformiga och ovala förekommer, mest i kustlandet. Rösena har inte sällan synliga rester av manslånga sten-

kistor i mittpartiet, och stensättningarna kan vara upplagda kring ett naturligt block i mitten. Både rösen och stensättningar har ofta kantkedja eller bevarad kallmur i kanten, rösena ibland ett plant brätte; gravarna är alltså utslag av en medveten stenarkitektur (se Syllner-Gustafsson s 74).

Inom hela området finns 1 975 gravar av dessa typer, och bronsålderns gravar utgör alltså inte mindre än 56 procent av områdets hela fornlämningsbestånd. Största orsaken härtill är att 1 455 gravar i Misterhult är av dessa typer, och socknens få övriga fornlämningar är för övrigt i regel samtida. De återstående ca 520 rösegravarna finns spridda inom alla socknar utom Gårdveda och Mörlunda – inom Aspeland totalt dock endast 19 sporadiska nedslag. Talrikast är de i socknarna närmast innanför Misterhult, där Tuna har 152, Kristdala 103 och Vena 90 rösegravar. De resterande finns i huvudsak i socknarna kring Stångån, där som mest Frödinge och Södra Vi har vardera ca 50 rösegravar.

Misterhults både kvalitativt och kvantitativt enastående fornlämningsbestånd är värt en särskild kommentar. Det ovannämnda låga medeltalet om två gravar per lokal utesluter inte att 52 lokaler redovisas som gravfält, men de har knappt åtta fornlämningar i medeltal och gles beläggning, varför termen i regel får ses som kartteknisk. Däremot är den topografiska grupperingen i större 'revir' kring dåtida vikbäcken eller sanka lågmarker mycket tydlig (Magnusson 1986 s 51 /karta/). I en del av dessa ingår sammanlagt närmare 30 skärvstenshögar från de tillhörande boplatserna. Med hänsyn till bronsålderns topografi med dess närmast totala brist på odlingsmark är det rimligt att anta att havet varit den huvudsakliga näringsekonomiska resursen, något som bekräftas av att det saknas agrara indikationer vid pollenanalys (Magnusson 1986 s 55). Ett område vid Snäckedal med unik kvantitet, variation och främst monumentalitet (Magnusson 1988 s 18 ff) har säkert med rätta tolkats som centrum för denna kustkultur.

I Tuna, Kristdala och Vena uppträder rösegravarna i regel i liknande 'revir' som i kustlandet men här ofta samlade kring eller intill ett litet dalbäcken eller en insjö. I socknar med färre gravar av denna typ är grupperna i regel mindre och antalet enstaka rösegravar i höjdlägen relativt större. Det är sannolikt att dessa gravar representerar ett extensivt jordbruk, där boskapsskötseln haft stor betydelse. I en del fall ingår enstaka gravar, som kan härröra från äldre järnåldern, men i regel ligger röserevíren utan kontakt med känd järnåldersbosättning och på områden som av ortnamnen att döma återkoloniserats först under medeltiden. Dessutom finns i inlandet mycket ålderdomliga utmarksmiljöer med röjningsrösen i skogsmark, som bl a i andra delar av Småland visat sig ha samband med bronsålderns och äldre järnålderns gravmiljöer och härröra från en rörlig och extensiv odling med långtidsträda. Sådana miljöer är sannolikt ofullständigt registrerade här.

Äldre järnåldern representeras dels av ca 85 glest spridda, enstaka gravar, dels av 25 små gravfält med totalt 227 gravar. Av dessa gravar finns totalt 28 i

Aspeland, ett fåtal i Tuna och ca 280 i Sevede, således ett mycket magert material för en analys. Det gäller även om man beaktar att en del av de förut omnämnda röseliknande stensättningarna i inlandet alternativt kan tillhöra denna tid.

Många ensamliggande eller små grupper av stensättningar är svåra att datera, särskilt på ett så litet material som detta, men karakteristiska konstruktioner och former förekommer. I gruppen ingår också gravtyper med säkrare kronologi, såsom resta stenar, domarringar och fyrsidiga stenkretsar. Läget i landskapet kan också vara av betydelse. Vanliga övertorvade stensättningar kan dock vara yngre. Flertalet av dessa fornlämningar finns i socknarna kring Stångån, där Södra Vi har 20 och Djursdala 14 gravar.

Gravfälten med samma prägel förekommer också mest i detta område, där Södra Vi har 59 gravar på 7 gravfält, Djursdala 61 på 4 och Frödinge 43 gravar på 3 gravfält. Vimmerby och Rumskulla har tre små gravfält vardera. I genomsnitt förekommer endast nio gravar per gravfält. I Aspeland finns ett litet gravfält i det isolerade Virserum. Dessa gravfält är inte sällan relativt högt belägna i terrängen och finns både i skogs- och hagmark och inägomark. De kan ha kontakt med gravar av bronsålderstyp, sällan med yngre gravfält (jfr dock om Tuna nedan). Gravfältens ringa storlek kan dels förklaras av att bebyggelserna varit tämligen temporära, dels av att antalet gravar inte är representativt för befolkningens storlek. Dessutom kan de innehålla gravar under mark.

I Sevede finns fem fornborgar och i Tuna län fyra, medan Aspeland saknar sådana. Tre ligger i Tuna socken och två märkligt nog i Pelarne, medan Djursdala, Södra Vi och Vena har en vardera, alla i inlandet. De torde inte kunna knytas till speciella bebyggelser. De har närmast anknytning till Tjusts talrika fornborgar, men det är inte heller långt till de sydligaste i Stångådalen i Östergötland. Dateringar är såvitt bekant inte framkomna. En fornborg i Misterhult är unik genom sitt läge på en liten kulle inom 5 meters-kurvan vid havsstranden (inom gården 'Hägnad'!) öster om Figeholm. Den bör höra ihop med nedannämnda rösegravar från vikingatid och tidig medeltid, men dess funktion är oviss.

Yngre järnålderns bygd avviker väsentligt från de tidigare beskrivna periodernas, både vad avser läge och arkeologisk dokumentation. Den är känd genom 23 bevarade gravfält med tillsammans 1 101 synliga gravar. Det bör nämnas att klassificeringen av gravfält här är empiriskt grundad och i detaljer kan skilja sig från en tidigare publicerad (Klang & Norman s 63 ff). Medelstorleken av de yngre gravfälten är 48 gravar, vilket innebär en tydlig kontrast mot föregående period. En annan tydlig skillnad är att Aspeland nu för första gången väsentligt kommer in i bilden; här finns nämligen 8 gravfält med 267 gravar. Sevede har 9 gravfält med totalt 511 gravar och Tuna socken 6 gravfält med 323 gravar. Bortsett från två stora gravfält i Vimmerby är medelstorleken jämn mellan häraderna.

Gravfälten är i regel i sin helhet höggravfält av normal yngre järnålderstyp liknande dem i större delen av gammalsvenskt område. De består i första hand av högar – i växlande men ofta ganska stor omfattning – samt runda, övertorvade stensättningar. De normalt fåtaliga inslagen av övertorvade treuddar och skeppsformiga stensättningar kan här ibland bli väsentliga, t ex 10 treuddar på ett gravfält i Gårdveda, 25 skeppsformiga stensättningar på ett gravfält i Vimmerby, 15 på ett gravfält i Frödinge och 9 resp 8 sådana på två gravfält i Tuna. Gravfältens normala datering till framför allt vikingatid bekräftas här främst av ca 140 undersökningar på de stora gravfälten i Vimmerby (Hansson 1898).

Framför allt de största gravfälten är lokaliserade till områden med förhållandevis god tillgång på odlingsbara marker och framför allt naturliga sankängar för slåtter och bete. De två stora gravfälten i Gästgivarhagen vid Vimmerby by med tillsammans 295 gravar har ett typiskt sådant läge och utgör ett av Smålands största gravkomplex från denna tid. På grund av gravfältens osedvanliga storlek, deras entydiga dateringar till vikingatid och det centrala läget i Sevede har möjligheten att byn haft en sorts centralortsfunktion redan före medeltiden framhållits. Ingen annan by i Vimmerby socken har ett bevarat gravfält, varför gravplatsen möjligen också kan ha varit central för flera bebyggelseenheter.

Ett likartat förhållande gäller i centralbygden i Aspeland, där bevarade gravfält finns vid kyrkbyarna Målilla och Gårdveda. Vid Stora Sinnerstad i Mörlunda finns områdets tredje största gravfält med ca 100 gravar. I Tveta och Järeda socknar finns mindre gravfält, i Tveta är ytterligare minst ett borttaget. Några gravfält är odlingsskadade; flera högar har säkert funnits på den lättodlade slätten, och även erosionsskador vid åarna kan ha förekommit.

Tuna socken består av relativt stora odlingsmarker, liggande som enklaver i skogsmark, och är påfallande rik med sex relativt stora gravfält. De två största av dessa (vid Tuna och Hällerum) har emellertid ett inte obetydligt inslag av äldre gravtyper (bl a domarringar och resta stenar), varför de bör ha sitt ursprung i äldre järnåldern – i så fall områdets enda bosättningar med en sådan lokal kontinuitet. Det största av dem vid Tuna herrgård har 135 gravar (områdets näst största) och åtföljs av ytterligare två gravfält.

I Södra Vi finns tre ordinära gravfält bevarade, belägna vid två byar med namn på -stad. Vid kyrkbyn Vi har ytterligare ett gravfält tagits bort. I Frödinge socken finns två gravfält av ordinär storlek vid Skråphem (nu Alsta), båda sannolikt av yngre typ. Även här är ett gravfält förstört vid kyrkbyn (Klang 1986 s 143). De resterande gravfälten är av mindre storlek. I Djursdala socken är ett mindre gravfält vid Lilla Vi till största delen borttaget; det hade fynd från vendeltid och vikingatid (Klang 1986 s 146 f). Höggravfält förekommer inom tio av områdets socknar. Om man medräknar de borttagna gravfälten, finns de i minst sju fall vid resp kyrkby, som i regel har ett ort-

namn av äldre typ. De övriga byarna med gravfält – ett tiotal – har också namn av äldre typ (bl a med efterlederna -stad, -hem och –by).

Yngre järnålderns bosättningar utgör alltså ett fåtal i den genom det skriftliga källmaterialet kända bebyggelsebilden. Bland socknarna saknar i sin helhet Kristdala, Lönneberga, Misterhult, Pelarne, Rumskulla, Vena och Virserum arkeologiska belägg på fast bosättning under denna tid, och för åtminstone Lönneberga gäller det för hela järnåldern.

Fornlämningarna från *medeltiden* är av olika slag. Karakteristiskt för stora delar av Kalmar läns inland – i regel med ojämn spridning – är slaggvarp, eller utplöjda rester av sådana, efter lågteknisk järnframställning. I undantagsfall kan de ge dateringar från äldre järnåldern, men i regel är de medeltida (Klang & Norman s 74 ff). Enstaka sådana järnframställningsplatser kan finnas på många ställen, men något tätare förekomster finns i följande områden: Södra Vi och Rumskulla (även dateringar från romersk järnålder), sydöstra delen av Mörlunda och södra delen av Tveta samt ett mindre parti i västra Kristdala. Järnhanteringen kan ha haft samband med den medeltida kolonisationen av dessa områden.

Lämningar efter medeltida befästningar och sätesgårdar är ovanliga, och sådana saknas helt i Aspeland. I Sevede finns husgrunder m m på en liten ö i sjön Krön (se Vi, Södra Vi sn), och på en liten halvö i Mossjön i Pelarne finns en mindre husgrund och terrasser, som kan vara rester efter en sätesgård (se Pelarnehult, Pelarne sn). Vid mynningen av Solstadström, på gränsen mellan Misterhult och Tjust, finns bebyggelselämningar på en holme, vilka sannolikt är medeltida (se Solstad, Misterhults sn).

En 'ny' fornlämningskategori vid den senaste inventeringen är helt övergivna by- eller gårdstomter från äldre tid. 17 sådana är redovisade som fornlämningar med ganska jämn spridning inom hela området, som mest fyra i Mörlunda socken (Klang & Norman s 21 ff). Det har visat sig att de kan ge en delvis annorlunda och mera komplicerad bild av bytomternas organisation på marken än den de kamerala källorna ger (Klang 1986 s 149 ff).

I Misterhults skärgård förekommer för smålandskusten typiska lämningar från medeltida utskärsfiske och sjöfart, som i vissa fall möjligen kan vara både äldre och yngre än medeltiden (Norman 1988 s 90 ff). Som nämnts finns rösegravar från bronsåldern i skärgården, men på de lägsta nivåerna måste de vara yngre. Största koncentrationen av sådana rösegravar finns vid Simpevarp och Ävrö, där flera undersökts och daterats till 1000- och 1100-talen; troligen hör de samman med fiske. Det gör säkert också de ca 25 tomtningar som är rester efter tillfälliga bostäder och finns spridda i grupper, vanligen vid medeltida strandnivåer. Till kustmiljön hör också sex labyrinter, fem i skären kring Kråkelund och en – berömd – så långt ut som på klippön Blå Jungfrun i Kalmarsund.

Administrativ indelning

Aspelands och Sevede härader ingick sedan åtminstone 1300-talets början i Kalmar slottslän (Fritz 2 s 90 ff). Tuna län framträder som ett särskilt förvaltningsområde, till större delen bestående av kronojord under huvudgården Tuna, vilken vid 1300-talets början uppges ligga i Tjust. Området hade då karaktären av kronoallmänning, som har sin grund i kungens rätt till en tredjedel av allmänningar, den s k konungstredingen, i Götaland (KL 10 Krongods; se Tuna, Tuna sn).

Tuna län var under senmedeltiden och fram till 1540-talets början i regel förlänat:

1436 får Nils Stensson (Natt och Dag) Tuna län jämte Trögds härad och Konga härad i förläning av marsken Karl Knutsson och rikets råd (Karlskrönikan s 118 f).

1439 lämnar Nils Stensson Stegeborg, som belägras av Karl Knutsson, och tar sig ned till Tuna län, varifrån han med båt tar sig över till Gotland och kung Erik (Karlskrönikan s 203).

1497 uppges Ture Turesson (Bielke, död 1489/90) ha haft Tuna län i förläning (Westin s 136).

1499 ger kung Hans med riksrådets samtycke i livstidsförläning till Sten Sture d ä kronans län Tuna län, Gästrikland och Vadsbo härad i Västergötland med all kunglig ränta och rättighet, utan krav på avgift. Samtidigt överlämnar Sten till kungen slotten Åbo, Viborg och Nyslott med tillhörande län i Finland, vilka han haft i förläning. (FMU 4835)

1501 skriver Erik Eriksson (Gyllenstierna) d y till marsken Svante Nilsson att han vill återfå Tuna län som förläning till sin gård och att Bengt Knutsson (Ulv), som för tillfället har förläningen, bör få annat län av rådet (BSH 4:199).

1508 ber Bengt Knutsson riksföreståndaren Svante Nilsson att återge honom Tuna län som kompensation för 'den skada och fördärv' han haft för riksföreståndarens och Sveriges rikes skull och så att hans hustru och barn inte skall 'fara husvill som de gjort hava tillförene' (SA nr 975).

1523 har Ture Bengtsson (Liljesparre) Tuna län och Allbo härad i förläning (GR 1 s 171).

1531 får mäster Erik (Svensson) i Västervik förläningsbrev på Tuna län 'och de landbor som därunder ligga' (GR 7 s 327).

1532 får Jöran Eriksson (Gyllenstierna) förläningsbrev på Tuna läns 'kungliga ränta' (GR 8 s 127).

1536 får Jöran Eriksson förläningsbrev på 1537 års kungsfodring i Tuna län och Tjust (GR 11 s 184).

1542 utfärdar Gustav I öppet brev till allmogen i Tuna län med förmaningar om det pågående upproret, varvid det indirekt framgår att Jöran Erikssons förläning indragits och att Tuna län nu ligger under kronan (GR 14 s 252 f).

1543 meddelar kungen att han återtagit Tuna län från Jöran Eriksson och tillsatt Bengt småsven som fogde (GR 15 s 494).

1500-talets kamerala material redovisar följande indelning:

Aspelands härad: Gårdveda, Järeda, Lönneberga, Målilla, Mörlunda, Tveta och Virserums socknar, Hässleby, Karlstorps och Vena skatar (sockendelar) samt t o m 1545 Kristdala skate.

Sevede härad: Djursdala, Frödinge, Pelarne, Vi och Vimmerby socknar, Tuna skate och huvuddelen av socknarna Rumskulla och Vena samt t o m 1545 huvuddelen av Kristdala socken.

Tuna län: Misterhults socken och huvuddelen av Tuna socken samt fr o m 1546 hela Kristdala socken.

Aspeland och Sevede bildade på 1530-talet tillsammans med Handbörds och Stranda härader ett gemensamt fögderi, men från 1544 utgjorde Aspeland och Sevede ett självständigt fögderi. Åren 1557–60 ingick Aspeland och Sevede som del av Kalmar län i utvalde kung Eriks hertigdöme. Tuna län förvaltades 1526–30 av fogden på Grönskogs gård, Fliseryds sn, men var 1531–42 förlänat (se ovan), varefter det bildade ett eget fögderi; 1554–60 var Virbo gård, Misterhults sn, säte för fogden. (AL 1 s 19 f, 2 s 15 f, 3 s 232, SmH)

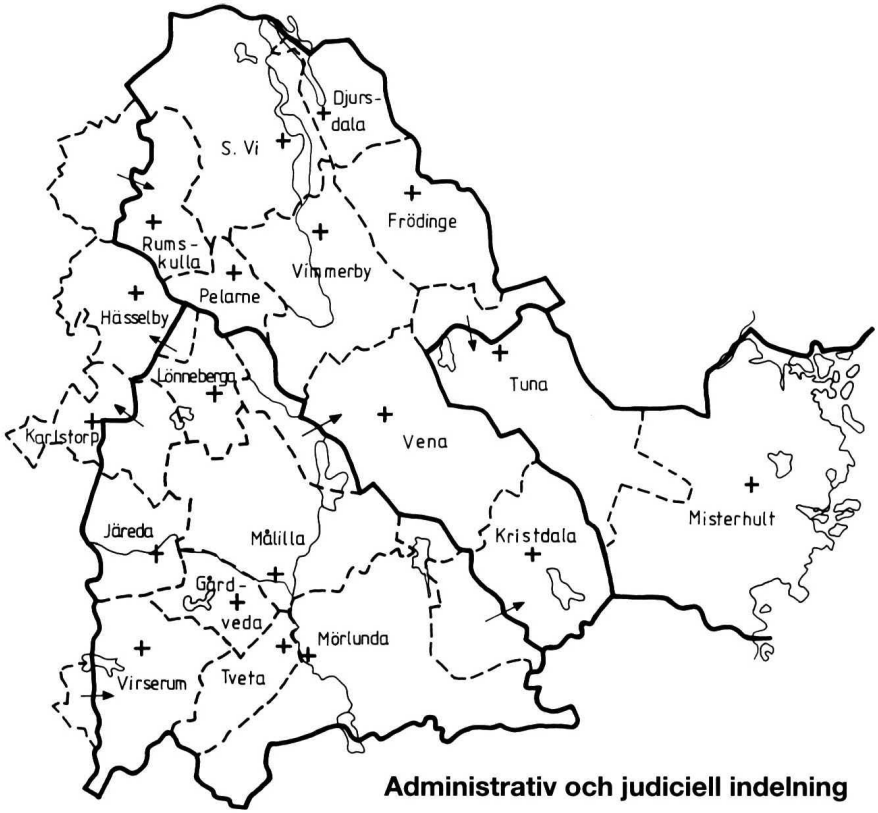

Administrativ och judiciell indelning

Gränser omkring 1540

—— häradsgräns

– – – kyrksockengräns

← kyrkgångens riktning i sockendel (skate) belägen inom annat härad

Judiciella förhållanden

Källorna till områdets judiciella indelning är få. En samlad bild framträder egentligen aldrig, men under senmedeltiden torde tingslagen ha motsvarat de administrativa häraderna. Det är okänt om Tuna län utgjorde ett eget tingslag eller hade gemensamt ting med något av grannhäraderna. (Jfr ALD s 366 ff, SU s 229 f)

Aspeland och Sevede tillhörde östgöta lagsaga fram till 1559, då häraderna tillsammans med Tuna län fördes till den nybildade småländska lagsagan (ALD s 361).

Omnämnda tingsplatser vid häradsting och lagmansting samt häradshövdingar redovisas nedan:

Aspelands härad: Häradets rätta tingsstad var vid Gårdveda by, Gårdveda sn. 1458 hölls dock häradstinget vid Hägelåkra, Målilla sn, där också lagmansting hölls 1421 (G VIIa:23 f 329v, B 15 f 352v). 1496 hölls lagmansting vid Mörlunda, Mörlunda sn (RAp 27/1).

Häradshövdingar: Erengisle Sunesson (båt) 1358 (DS 6011), som har Bonde Eriksson som ersättare (DS 5938, 6011) – Peder Djäkn 1416–22, underhäradshövding på Johan Peterssons vägnar (SD 2182, RAp 25/1) – Magnus Drake 1448–58 (RAp u d, G VIIa:23 f 329v). – 1507 (omkr) meddelar Hemming Gadh riksföreståndaren att han överlämnat häradsboken till Lasse Olsson (sparre korsad av pil), eftersom det inte var någon som hade boken och var på plats för att 'styrka lag och rätt när behov gjordes på ting och stämma'; han ber nu att riksföreståndaren måtte ge Lasse ett öppet brev på häradsrätten i Aspeland (SA nr 1614, odat) – Gustav Larsson (sparre korsad av pil) 1545–56 (ALD s 370).

Sevede härad: Häradstinget hölls i Vimmerby, där också lagmansting hölls 1362 (DS 6642).

Häradshövdingar: Johan Djäkn, domhavande i Sevede, 1357–58 (DS 5807–09, 5939, 5961) – Erengisle Sunesson (båt) 1361–68 (DS 6489, 7706), som har Botolf i Vinketomta, Vimmerby sn, som ersättare (DS 6489, 6637, 6965, 7629) – Johan Petersson 1396—99 (U 269 a s 28, H 70 nr 34, VLApp 1398 23/2, Hfredp 1399 22/7), som har Olof Vagn (1397) och Peder Tång (1398–99) som ersättare – Magnus Drake 1448, då häradet är förenat med Aspeland (RAp u d) – Sune Pedersson (Slatte) 1465–76 (LSBp 1465 u d, RAp 1467 14/2 o 27/10, 1476 u d) – Mats Pedersson (dubbel ring) 1487 (?) (SDbR 6) – Gudmund Sunesson (Slatte) 1507 (omkr)–1514 (SA nr 1614 /odat/, G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 746) – Ernst Jonsson 1539 (GR 12 s 168; se vidare ALD s 367).

Tuna län: 1546 godkänner Gustav I att Enevald Hansson får behålla häradsrätten 'i Tuna län och Kristdala socken'; fogden Bengt småsven hade begärt att Enevald måtte bliva häradshövding där, förutsatt att denne kan förestå ämbetet 'för sin sjukdoms skull' och kan hålla 'beskedliga och klara domböcker' (GR 18 s 154; se vidare ALD s 368).

Kyrkliga förhållanden

Undersökningsområdet tillhörde Linköpings stift fram till 1557, då delar av Kalmar län bröts ut och bildade ett ordinariedöme med kyrkoherden i Kalmar som ordinarius. Ordinariedömet lades 1569 till Växjö stift och 1583 till Linköpings stift men särskildes åter 1603, då Kalmar län utom Tjust bildade en superintendentia, som 1678 blev biskopsdöme. Dessförinnan hade norra

Kalmar län ånyo överförts till Linköpings stift. Kalmar stift existerade fram till 1915, då det fogades till Växjö stift. (KaHe 1 s 9 f, SEL s 593 f)

Områdets kyrksocknar tillhörde vid medeltidens slut två prosterier: *Aspelands prosteri* omfattade socknarna Gårdveda, Järeda, Lönneberga, Målilla, Mörlunda, Tveta och Virserum samt Fagerhult, som i övrigt hörde till Handbörds härad. *Sevede prosteri* (1544 Sevede härads prosteri) omfattade socknarna Djursdala, Frödinge, Kristdala, Misterhult, Pelarne, Rumskulla, Tuna, Vena, Södra Vi och Vimmerby. (SEL s 182 f, AL 3 s 200)

1337 pantsätter biskop Karl i Linköping på tre år till sin frände och ämbetsman Håkan Karlsson (Bergkvara-ätten) bl a: a) biskopstionden från socknarna Gårdveda, Fagerhult, Tveta, Mörlunda, Tuna, Målilla, Järeda och Vena; b) biskopstionden från några socknar i Sevede, nämligen Södra Vi och Rumskulla samt Ingatorp (i Södra Vedbo hd); c) biskopstionden och sakören (böter) från Virserums och Karlstorps socknar jämte ett antal socknar i Njudung, Södra Vedbo och Ydre. (DS 3326, SEL s 311 ff; jfr Gårdveda, Gårdveda sn) – Av denna osystematiska uppräkning av socknar i olika grupper är det inte möjligt att rekonstruera prosteriernas omfattning under 1300-talets förra hälft.

Annexförhållanden är dokumenterade först på 1510- och 1520-talen. Då är Gårdveda annex till Målilla, Tveta annex till Mörlunda, Järeda annex till Virserum, Djursdala annex till Södra Vi och Pelarne annex till Vimmerby. (SEL s 182 f)

Källmaterial – viktigare enskilda källor

I volymen GXV3 i Landsarkivet i Vadstena (VLA) ingår en förteckning över *Vi sockenkyrkas jordegendomar.* Förteckningen är odaterad och föreligger i en avskrift från 1600-talet. Ett flertal av de personer som nämns i den kan beläggas i andra källor under perioden 1355–85. Källans sista notis behandlar en donation gjord vid tiden för 'nästa döden som var efter stora döden', troligen på 1360-talet. I by- och gårdsbeskrivningen nedan har notiserna givits dateringen "1370 (omkr)". Förteckningen finns även i en sekundär avskrift i sockenkyrkans arkiv (se Sandberg s 541).

Vadstena klosters jordeböcker är bevarade för åren 1447, 1457, 1465/66 (uppbörds- och utgiftsbok), 1480 och 1502. Klostrets jordegendomar redovisas i följande ordning: Östergötland, Södermanland, Uppland, Västmanland, Närke, Västergötland, Värmland, Småland och Öland. 1447 och 1457 års jordeböcker är utgivna i textkritisk utgåva i SSFS 245. 1502 års jordebok är utgiven i HH 16, vartill utdrag ur de äldre jordeböckerna och bevarade åtkomsthandlingar är fogade.

Arvid Trolles jordebok (ATJb) är från 1490-talet. Den färdigställdes troligen 1498 eller kort därefter. I jordeboken upptas Arvid Trolles och hans hustrurs gods i Sverige. Deras danska gods var förtecknade i en annan jordebok. Godsförteckningen är upplagd efter en geografisk princip: först godsen i Småland, där huvudparten låg, sedan godsen i övriga landskap – Östergötland, Närke, Västmanland, Södermanland och Uppland. Jordeboken finns i Riksarkivets C-serie såsom vol 37 och är tryckt i Historiska handlingar (HH) 31.

Gustav I:s jordebok från 1526 förtecknar kungens gods i Småland och på Öland. Den finns i Riksarkivets Arv och eget-samling (AoE) vol 9.

Gustav I:s jordebok från 1531 redovisar kungens gods 'varhelst de belägna är i riket'. Det är både arvegods, köpegods, pantgods och återbördade kyrkogods. Förteckningen börjar i Uppland, går sedan motsols runt Mälaren och fortsätter med Östergötland, Småland och Västergötland. Den ingår i Kungligt arkiv (K) vol 1 på Riksarkivet.

Smålands handlingar 1540:12 är en speciallängd över sockenkyrkornas jordinnehav. Den redovisar samtliga kyrkolandbor och utjordar, däribland ett antal som inte kan återfinnas i annat SmH-material.

Aspelands härad

1299 *in . . . Asbolandia* (DS 1291).
1315 *in Asbolandia* (DS 2035).
1337 *in Asboland* (DS 3326).
1358 *i Asbolande* (DS 5938).
1457 *Assbolandh* (VaKlJb s 105).

Omfattning: Aspelands härad omfattar under medeltiden och fram till 1546 socknarna Gårdveda, Järeda, Lönneberga, Målilla, Mörlunda, Tveta och Virserum samt Hässleby, Karlstorps, Kristdala och Vena skatar (sockendelar). Fr o m 1546 ingår Kristdala skate i Tunaläns härad (se Tuna län).

Kameral indelning: Häradet är enligt SmH 1533–55 indelat i två fjärdingar: **Virserums fjärding** (*Viersroms fierding* SmH 1533:1B): Virserums och Järeda snr samt Karlstorps skate. **Mörlunda fjärding** (*Mørlunde fierding*): Mörlunda, Tveta, Målilla, Gårdveda och Lönneberga snr samt Hässleby, Kristdala och Vena skatar.

Administrativ indelning, judiciella och **kyrkliga förhållanden** se inledningen.

Jfr AF 4:1 s 10 ff, 198-210, AL 2 s 16 f, DoSk s 330 ff, SU s 229.

Antal jordeboksenheter i Aspelands härad, SmH 1540/45 (1560)

	Gårdveda	Hässleby (skate)	Järeda	Karlstorp (skate)	Kristdala (skate)	Lönne-berga	Målilla	Mörlunda	Tveta	Vena (skate)	Virserum	summa
sk	2 (2)	1 (1)	13 (13)	4 (4)	– –	2 (2)	11 (11)	11 (11)	6 (6)	– –	19 (19)	69 (69)
sknybygge	– –	– –	0 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	0 (3)
skuj	2 (2)	– –	2 (2)	– –	– –	1 (1)	2 (1)	12 (10)	4 (4)	– –	7 (3)	30 (23)
sä	3 (3)	– –	5 (5)	2 (2)	5 (6)	– –	3 (4)	10 (9)	3 (3)	2 (2)	11 (11)	44 (45)
½ sä	– –	1 (1)	2 (2)	– –	– –	2 (2)	3 (3)	2 (4)	– –	2 (2)	– –	12 (14)
sät	– –	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)
säuj	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)
kr	2 (2)	– –	0 (1)	– –	8 (7)	– –	2 (2)	10 (10)	2 (2)	1 (1)	5 (5)	30 (30)
½ kr	1 (0)	– –	0 (1)	– –	– –	– –	1 (1)	2 (2)	1 (1)	– –	– –	5 (5)
krt	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –	2 (3)	2 (4)
kruj	0 (1)	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (2)
krkvarn	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	1 (1)
ky	1 (1)	1 (1)	1 (1)	– –	1 (1)	2 (2)	2 (2)	4 (3)	4 (2)	1 (1)	1 (0)	18 (14)
½ ky	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	1 (0)	– –	2 (1)
kyt	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –	0 (2)	– –	– –	– –	0 (3)
kyuj	– –	– –	– –	– –	– –	2 (0)	– –	6 (0)	1 (1)	1 (0)	4 (1)	15 (3)
kyåker	– –	– –	2 (0)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (0)
alkl	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –	2 (1)
½ alkl	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	0 (1)
vakl	– –	– –	– –	1 (1)	– –	1 (1)	15 (14)	5 (5)	2 (2)	3 (3)	– –	27 (26)
½ vakl	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –	1 (0)
vakluj	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (3)	– –	– –	– –	0 (1)	0 (4)
vaklfiske	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	0 (1)
aoe	12 (11)	3 (4)	– –	5 (5)	– –	– –	1 (1)	1 (2)	– –	1 (3)	4 (8)	27 (34)
½ aoe	0 (1)	1 (0)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	3 (0)	6 (3)
aoeuj	– –	0 (1)	– –	0 (1)	– –	0 (1)	– –	– –	– –	2 (2)	– –	2 (5)
fr	5 (5)	– –	1 (1)	10 (10)	– –	22 (22)	3 (3)	20 (21)	11 (10)	5 (5)	18 (18)	96 (95)
½ fr	– –	1 (1)	– –	– –	– –	2 (2)	– –	8 (11)	1 (1)	2 (1)	1 (0)	15 (16)

Gårdveda socken

1337 *parochijs Garthwithe*... (DS 3326).
1498 *i Garwidha sokn* (C 36 s 40).
1536 *Gaalweda socken* (SmH 1538:6).

Omfattning: Socknen hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950). Socknen sammanslogs 1800 med Målilla socken (Lagerstedt s 55).

Kyrkan: Den gamla kyrkan, vars innermått var 14,5 x 3 meter med ett kor på 2,5 meter i kvadrat, var byggd i trä och uppges 1774 vara 'väl inredd' men förfallen. Enligt uppgift rymde den 182 personer. Till koret hörde en i förhållande till detta stor sakristia av sten med yttermåtten 5 x 6 meter. Efter det att socknen i början av 1800-talet sammanslagits med Målilla, revs kyrkan 1822. I samband med kyrkplatsens iordningställande 1928 frilades och uppmättes kyrkans stengrund. 1960 restes en klockstapel på kyrkogården. (SvK 192 s 191)

Kyrkby: Gårdveda.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	skuj	sä	kr	ky	alkl	aoe	fr
Basgärde	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Bäckeby	1 (0)	– –	1 (2)	– –	– –	– –	2 (2)	3 (3)
Fagerbäck	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Flatekulla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –
Flathult	– –	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Grönkulla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Gårdveda	– –	1 (1)	– –	– –	– –	1 (1)	5 (5)	– –
Ljungby	0 (1)	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –
Salsnäs	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Skärslida	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Vrånganäs	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Årena, Västra	– –	1 (1)	– –	2 (2)	– –	– –	– –	1 (1)
Summa	2 (2)	2 (2)	3 (3)	2 (2)	1 (1)	1 (1)	12 (11)	5 (5)

Dessutom redovisar längderna: ½ **kr:** Skärslida 1 (0) – **kruj**: Skärslida 0 (1) – ½ **aoe**: Flatekulla 0 (1).

Basgärde 1536 *Basagerge* (SmH 1538:6), 1537 *Basagerde* (SmH 1538:6) – 6 F, 1 j.

SmH **1 fr** (Måns Persson /Stierna/).
1562 räntar Måns Perssons gård 2 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Bäckeby 1352 *Bækkyaby* (DS 4863), 1354 *i Biækiby* (DS 5078), 1500 *Bæckeby* (RAp 23/4) – 6 F, 1 j.
SmH **1 sk** (1549–54 2 sk), 1556 **1 sä**.
1 sä.
2 aoe.
2 fr (Ture Pedersson /Bielke/).
1 fr (Jon Elofsson /Barkestorps-ätten/, 1554 Verner Slatte).
1352 hålls arvskifte efter Hemming Tanne mellan hans son Bo Hemmingsson och dennes svåger Jöns Brudsson (Lejonansikte), gift med Kristina Hemmingsdotter, varvid Jöns erhåller jord i B och i Triabo, Virserums sn, Skälsbäck, Fagerhults sn, Stenberga, Stenberga sn, samt i Sörby, Landeryds sn, Östergötland; Bo får jord i Lönneberg och Rås, Virserums sn, Kantebo, Tveta sn, Tribäck, Skögle, *Berga, Berg och Lisketorp, Fagerhults sn, samt i Bjärstad, ?Kuddby sn, Östergötland (DS 4863, DMS 4:2 s 44).
1354 tilldöms Birger Turesson (båt) all den jord i B som Olvar Vag hade, såväl hans egen som hans hustrus systers (DS 5078).
1357 omnämns Gudmund i B som faste vid Aspelands häradsting (DS 5804).
1418 erhåller Karl Nilsson (sparre) en gård av Holmsten Jonsson (Rosenstråle) i utbyte mot en gård i Kvinneby, Landeryds sn; bytet sker i samband med arvskifte efter Jöns Brudsson, Kristina Hemmingsdotter (Tanne) och deras son Sten Jönsson (SD 2504).
1500 säljer Bengta Bengtsdotter (Fly-ätten), änka efter Johan Persson, en gård, som räntar 4 pund smör, och *Birnæqwern, som räntar 3 pund smör, till Nils Klasson (Sparre av Ellinge); i köpet ingår även jord i Gränerum, Döderhults sn, Veningehult, Mörlunda sn, och Fliseryd, Finsjö och Torp, Fliseryds sn (RAp 23/4).
1512 upptas en gård i B, som räntar 4 pund smör, och *Birnæqwern som 'ligger öde' i en förteckning över det gods Peder Turesson (Bielke), på sin hustru Karin Nilsdotters vägnar, ärvt efter hennes far Nils Klasson (död 1505) (AoE 42:6).

1515 ärver Peder Turessons (Bielke) barn en gård (Stora B), som räntar 7 örtugar, efter sina farföräldrar (se Näs, Mörlunda sn) (VikS E 2739).

1520– talet(?) upptas i en förteckning över Karin Nilsdotters (Sparre av Ellinge, död 1520), gift med Peder Turesson, arvegods Norra B, som räntar 4 mark gutniska, och *Birnæqwern som räntar 3 pund smör, och jord i Veningehult, Mörlunda sn, och i Handbörds och Stranda härader (se ovan 1500) (Rött nr 298).

1542 har Gustav I två gårdar (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och som vardera har åker till 7 spannland, äng till 9 lass hö och, förutom fodringen, räntar 2 pund smör vardera (SmH 1542:11).

1553 erhåller Ture Pedersson (Bielke) två gårdar i B (Stora och Lilla) som räntar 2 pund smör och 1 tunna korn resp 1 pund smör och ½ tunna korn (se Näs, Mörlunda sn) (BiS E 2006).

1559 har kungens två gårdar vardera åker till 4 tunnor och äng till 10 lass hö. Gårdarna har armt resp 'skrent' mulbete, ekskog till två svin vardera och passlig nävermark. Fiske finns i Bysjön, Melsjön, Flaten, Yxnasjön (*Oxnesiö*) och Mösjön (*Miödesiö*) där man fiskar gädda, braxen, abborre och mört med nät, not och mjärde. Räntan är 2 pund smör och 6 dagsverken per gård. (SmH 1559:20B)

1562 räntar Ture Pederssons två gårdar 2 pund smör och 0:6 pn resp 1 pund smör och 0:3 pn. Verner Slattes gård räntar 2 pund smör. (FoR 4)

1578 upptas i en jordebok över Ture Pederssons efterlämnade gods två gårdar. Den ena gården (Stora B) har 6 tunnors utsäde, äng till 14 vinterlass hö samt håller fodernöt och har skog till ved och timmer; räntan är 2 pund smör, 1 tunna korn, 6 hästars fodring och 5 dagsverken. Den andra gården (Lilla B) har 3 tunnors utsäde och äng till 5 vinterlass hö samt humlegård som ger 1 mark humle; gården har skog till ved, timmer och näver samt ekskog till fyra svin på byns allmänning; fiskevatten finns i *Riffsiöö;* räntan är 1 pund smör, ½ tunna korn, 3 hästars fodring och 2½ dagsverken. (Rött nr 354)

Byn består av två delar, Stora Bäckeby (nuv Bäckeby) norr om Gårdvedaån och Lilla Bäckeby (nuv Kristineberg) söder om ån (Karta över Kalmar län 1818). Fördelningen av byns gård-

ar mellan de båda bydelarna framgår inte av jordeböckerna, men enl tiondelängd 1551 (Prt 3) finns fyra bönder i Stora B (1 sk, 2 aoe, 1 fr) och två i Lilla B (sä, fr).

Fagerbäck 1536 *Faggerbeck* (SmH 1538:6), 1542 *Fagrabeck* (SmH 1542:11) – 6 F, 1 j.

SmH **1 aoe.**

1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 9 spannland, äng till 7½ lass hö och, förutom fodringen, räntar 1½ pund smör. Dessutom har gården två stäk i 'Flathulta sund' (mellan Flaten och Melsjön) och fiske i Bysjön (*Byasiø*). (SmH 1542:11)

Fagerbäcks rättardöme (1542) omfattar den arv och eget-jord i Aspeland som vid reformationen hörde till Linköpings biskopsbord: Bäckeby, Fagerbäck, Flatekulla (förlänt), Grönkulla, Gårdveda, Salsnäs (förlänt) och Skärslida i denna sn samt Blackelid, Dansås, Grunkabo, Hultarp, Spinkekulla, Venskögle och Österarp i Virserums sn.

1559 anges F:s utsäde till 4 tunnor och ängen till 6 lass; räntan är 2 pund smör och 6 dagsverken; gården har passligt mulbete, ekskog till tio svin, en liten fotkvarn samt fisken i Bysjön, Mösjön och Flaten där man tar gädda, braxen, abborre och mört med not, nät och mjärdar (SmH 1559:20B).

Flatekulla 1536 *Flatekulla* (SmH 1538:6) – 6 F, 1 i.

SmH **1 aoe,** 1554 **½ aoe.**

1537 se Salsnäs.

1559 har Gustav I en gård som har åker till 4 spann, äng till 4 lass hö och, förutom fodringen, räntar 1 pund smör och 3 dagsverken. Gården har armt mulbete, ekskog till åtta svin, liten nävermark och fiskevatten i Melsjön, *Giölsiö (?Gölebogöl) och Flaten där man fångar gädda, braxen, abborre och mört med nät, not och mjärde. (SmH 1559:20B)

Flathult 1339 *in ... Flahulthe* (DS 3418), 1536 *Flatthult* (SmH 1538:6) – 6 F, 2 i.

SmH **1 sä.**

1 ky.

1339 överlåter Jon Kettilsson (Puke) sin egendom i F till Lyder Ruska (se Bråhult, Kristdala skate) (DS 3418).

1540 har sockenkyrkan en landbo som räntar 2 öre och ger 2 hästars fodring (SmH 1540:12).

Grönkulla 1536 *Grønekulla* (SmH 1538:6) – 6 F, 2 i.
SmH **1 aoe.**
1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 7 spannland, äng till 6 lass hö och, förutom fodringen, räntar 1½ pund smör; gården har två stäk i Melsjön (*Medelsiø*) (SmH 1542:11).
1559 är gårdens utsäde 4 tunnor (äng och ränta = 1542); den har armt mulbete och ekskog till fem svin (SmH 1559:20B).

Gårdveda 1301 *in Gardhwidhe* (DS 1352), 1337 *de curijs nostris in Asboland . . . Garthwithe* (DS 3326), 1536 *i Gaalweda* (SmH 1538:6) – kyrkby – 6 F, 2 j.
SmH **1 skuj.**
1550–54 **½ ky.**
1 alkl.
5 aoe.
1301 testamenterar biskop Lars i Linköping till biskopsbordet gods som han köpt vid kyrkans huvudgårdar, bl a jord vid G som köpts för 40 mark (DS 1352; SEL s 304).
1337 utarrenderar biskop Karl i Linköping till Håkan Karlsson (Bergkvara-ätten), mot en årlig summa av 1400 mark penningar, på tre år sina ordinarie inkomster av Tjust, Ydre, Vedbo, Njudung, Sevede, Aspeland, Handbörd, Möre och Öland, vari bl a ingår biskopens huvudgårdar ("curijs") G och Salsnäs med alla tillhörande torp ("colonijs") och kvarnar (DS 3326; SEL s 311 ff).
1542 redovisas i G enligt följande fem arv och eget-gårdar som förut legat under biskopsstolen i Linköping (Fagerbäcks rd):

	åker	äng	avrad smör
1.	18 spannland	20 lass	7 pd
2.	10 spannland	6 lass	3 pd
3.	10 spannland	6 lass	3 pd
4.	10 spannland	7 lass	3 pd
5.	7 spannland	9 lass	2 pd

Dessutom har gårdarna nr 1, 2 och 4 varsitt stäk i Mel-

sjön, gård nr 3 har stäk i *Diupasundtt* i Melsjön och gård nr 5 har stäk i *Salga åå* (? = Gårdvedaån). En kvarn räntar 'halv tull'. (SmH 1542:11)

1555 skriver Gustav I till sin landbofogde att denne ska förfara med tullkvarnen och ålfisket i G, så som denne tillskrivit kungen om, så att kronan får 'någon nytta och gagn därav' (GR 25 s 381).

1559 har de fem gårdarna samma avrad som 1542 (dessutom 6 dagsverken/gård), men åker och äng anges på annat sätt: gård nr 1 har åker till 10 tunnors utsäde och äng till 18 lass hö, nr 2–4 vardera 5 tunnor och 8 lass, nr 5 4 tunnor och 8 lass. Byn har armt mulbete, ekskog till två svin och passlig nävermark samt fisken i Bysjön, Melsjön, Flaten, Yxnasjön och Mösjön, där man fångar gädda, braxen, abborre och mört med not, nät och mjärdar; den största gården har ett lanaverke (ål) i Gårdvedaån (*Garwede åå*). (SmH 1559:20B)
Den största gården kallas *Bosgården* (SmH 1557:9 tl).

Kristineberg Se Bäckeby.

Ljungby 1536 *Lingby* (SmH 1538:6), 1545 *Lingeby* (SmH 1545:2) – 6 F, 2 j.
SmH **1 sä,** 1556 **1 sk.**

Salsnäs 1337 *de curijs nostris in Asboland . . . Salsnæs* (DS 3326), 1536 *Salznes* (SmH 1538:6) – 6 F, 1 i.
SmH **1 aoe.**
1337 utarrenderar biskop Karl i Linköping inkomsterna av S till Håkan Karlsson på tre år (se Gårdveda) (DS 3326).
1537 får Erik Östgöte S och Flatekulla, vilka tillsammans räntar 25 örtugar, i förläning (GR 11 s 378).
1559 har Gustav I en gård som har åker till 9 spann, äng till 5 lass hö och, förutom fodringen, räntar 2½ pund smör. Gården har gott mulbete, passlig fälleskog och nävermark, ekskog till tio svin, liten 'basteskog' och fiskevatten i Melsjön, *Giölsiö (? = Gölebogöl) och Flaten där man fångar gädda, braxen, abborre och mört med nät, not och mjärde. (SmH 1559:20B)

Skärslida 1536 *Skirislida* (SmH 1538:6), 1542 *Skirissleda* (SmH 1542:11) – 6 F, 2 h.
SmH **½ kr**, 1559 **1 kruj**; Bråhults-landbo.

1545–58 **1 alkl.**
1 aoe.
1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 8 spannland, äng till 8 lass hö och, förutom fodringen, räntar 3 pund smör (SmH 1542:11).
1559 har kungens gård åker till 4 tunnor och äng till 5 lass, passlig fälleskog, mulbete och nävermark; räntan = 1542, dessutom 6 dagsverken (SmH 1559:20B).

Vrånganäs 1536 *i Vronganes* (SmH 1538:6) – 6 F, 1 i.
SmH **1 sk.**

Årena, Västra 1339 *in . . . Arenum* (DS 3418), 1498 *i Arena* (C 36 s 40) – 6 F, 2 i.
SmH **1 skuj.**
2 kr; Bråhults-landbor.
1546 **1 fr** (Kristoffer Andersson /Ekeblad av Hedåker/, 1554 Brita Jönsdotter /Roos/).
1339 överlåter Jon Kettilsson (Puke) sin egendom i Å till sin svåger Lyder Ruska (se Bråhult, Kristdala skate) (DS 3418).
1498 upptas Å, som räntar 12 alnar lärft, i Jöns Ulfsson (Roos) jordebok bland hans mödernegods (C 36 s 40); på annan plats i jordeboken anges räntan till 0:0:7 pn (C 36 s 44).
1510 (omkr) har Ingeborg Larsdotter (Tott) en gård som räntar 1 mark gutniska och 4 alnar lärft (TidöA vol 499 f 3).
1562 har Brita Jönsdotter (Roos) en gård som räntar ½ pund smör och 1:2 pn (FoR 4).

Hässleby skate

1538 *Hesleby skathi* (SmH 1538:5).
1555 *Hesleby skate* (SmH 1555:1).

Omfattning: Sockendelen omfattade på 1500-talet byarna Katebo, Livarp, Sjöarp och Stenkulla, som administrativt och judiciellt tillhörde Aspelands härad men i kyrkligt hänseende tillhörde Hässleby socken, Södra Vedbo härad (SmH). Katebo, Livarp och Sjöarp överflyttades 1884 i alla avseenden till Lönneberga socken, Aspelands härad (Kbr 30/12).

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	½ sä	säuj	ky	aoe	½ aoe	aoeuj	½ fr
Katebo	1 (1)	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	1 (1)
Livarp	– –	– –	1 (0)	– –	1 (1)	– –	0 (1)	– –
Sjöarp	– –	1 (1)	– –	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –
Stenkulla	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)	– –	– –
Summa	1 (1)	1 (1)	1 (0)	1 (1)	3 (4)	1 (0)	0 (1)	1 (1)

Katebo 1533 *Kathebode* (SmH 1533:1B), 1545 *Kattebo, Katteboda* (SmH 1545:2) – 6 F, 6 h – nu i Lönneberga sn.

SmH **1 sk.**
1 aoe.
½ fr (Erik Jönsson /Rosenstråle/).

1542 har Gustav I en gård (Hässleby rd), som har 9 spannland åker och äng till 8 lass; den har fiske i Katebo sjö (*Kateboa siø* = Livarpesjön) samt räntar 2½ pund smör och 4 hästars fodring (SmH 1542:11).

Livarp 1533 *Liffuestorp* (SmH 1533:1B), 1542 *Liffwatorp* (SmH 1542:11) – 6 F, 6 i – nu i Lönneberga sn.

SmH **1 säuj**, 1560 **1 aoeuj.**
1 aoe.

1542 har Gustav I en gård (Hässleby rd), som har 6 spannland åker och äng till 6 lass hö; den har fiske i Katebo sjö samt räntar 2 pund smör och 4 hästars fodring (SmH 1542:11).

Sjöarp 1542 *Siöatorp* (SmH 1542:11) – 6 F, 6 h – nu i Lönneberga sn.

SmH **½ sä.**
1 ky.
1 aoe.

1542 har Gustav I en gård (Hässleby rd), som har 7 spannland åker och äng till 6 lass hö; den har ett stäk i Katebo sjö och fiske i *Siöatorpa siöö* (= Djursbosjön) samt räntar 2 pund smör och 4 hästars fodring (SmH 1542:11).

Stenkulla 1542 *Stenakulla* (SmH 1542:11), 1545 *Stenekulla* (SmH 1545:2) – 6 F, 7 i.

SmH **½ aoe**, 1557 **1 aoe.**

1542 har Gustav I ett halvt bol (Hässleby rd), som har 4½ spannland åker och äng till 4 lass hö; räntan är ½ pund smör och 2 hästars fodring (SmH 1542:11).

Järeda socken

1337 *parochijs . . . Jæritha* (DS 3326).
1392 *in parochia Iærødha.* (DN VIII:217).
1401 *i Jæredhe sokn* (SD 75).

Omfattning: Socknen hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950).

Kyrkan: Den gamla träkyrkan revs 1771 och gav plats åt den nuvarande stenkyrkan. Då denna 1926 restaurerades, upptäcktes under golvet aska och bränder som eventuellt var rester av en föregångare till den 1771 rivna kyrkan. Den nuvarande stenkyrkan uppfördes 1771–72. Av medeltida inventarier återstår ett triumfkrucifix, en madonnabild, en apostelskulptur från mitten av 1300-talet och en senmedeltida storklocka. (SvK 192 s 191, Jacobsson 1995 s 199, 305, Åmark 1960 s 140)

Kyrkby: Järeda.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	sä	½ sä	kr	½ kr	ky	fr
Fröreda	1 (2)	2 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Gölhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Högeruda	2 (2)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Järeda	2 (1)	1 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Klövdala	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Lida	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Prästnäs	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Ryd	3 (3)	– –	– –	0 (1)	1 (0)	– –	– –
Skinnskälla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Slättemossa	2 (2)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Venshult	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Summa	13 (13)	5 (5)	2 (2)	0 (1)	1 (0)	1 (1)	1 (1)

Dessutom redovisar längderna: **sknybygge**: Ekeberg 0 (1), *Westergierde 0 (1) – **skuj**: Gölhult 1 (1), Klövdala 1 (1) – **kruj**: Klövdala 0 (1) – **kyåker**: Järeda 2 (0).

Ekeberg 1560 *Ekeberg* (SmH 1560:12) – 6 F, 3 g.
SmH 1560 **1 sknybygge**.

Fröreda 1401 *i Frøredhom* (SD 75) – 6 F, 2 h.
SmH **1 sk**, 1556 **2 sk.**
2 sä, 1556 **1 sä.**
1 fr (Måns Svensson /Somme/).
1401 överlåter Gustav Matsson (sjuuddig stjärna) F och jord i Venshult, i Ruda, Mörlunda sn, samt i Emhult, Emhultatorp och *Sproghakulle, Alseda sn, till sin brorson Mats Gjurdsson. Jorden hade Anund Brynjolfsson (tre sjöblad) pantsatt till Gustav för 300 mark pn för att köpa sig fri ur det fängsliga förvar Sten Lalasson (blad) satte honom i. (SD 75)
1562 räntar Måns Svenssons gård 1:4 pn (FoR 4).

Gölhult 1545 *Gilholtth* (SmH 1545:2) – 6 F, 4 g-h.
SmH **1 sk.**
1 skuj till sk ovan.

Högeruda 1368 *innan Høgherydh* (DS 7706), 1392 *Høgharudha* (DN VIII:217, SRP 2596) – 6 F, 2 g.
SmH **2 sk**.
½ sä.
1368 pantsätter Erengisle Sunesson (båt) inkomsterna av sitt häradshövdingedöme i Sevede härad till Claus Ruska för en skuld; om den inte betalas under Erengisles livstid, skall Claus tillträda Erengisles gods i H (se Tveta, Tveta sn) (DS 7706).
1392 skänker Erengisle Sunesson till S:t Andreas kapell vid Växjö domkyrka, vilket grundats av hans förfäder och släktingar, H jämte Hultaby och Hultabyö med tillhörande gods i Näsby sn samt jord i Skirö och Stenberga snr och i Östergötland (DN VIII: 217, SRP 2596).

Järeda 1533 *i Ierridde* (SmH 1533:1B), 1545 *Jerrede* (SmH 1545:2) – kyrkby – 6 F, 2 h.
SmH **2 sk**, 1556 **1 sk.**
1545–58 **1 skuj** till en sk ovan.
1 sä, 1556 **2 sä.**
1540 (endast) **2 kyåker.**
1540 har socknens präst två åkrar som räntar 4 vita (SmH 1540:12).

Järnforsen 1450– talet(?) *Järnfors quern* (SFSS 40 s 81), 1533 *Iernffåssse strøm* (SmH 1533:1B), 1560 *Jernforsa quern* (BiS E 1986) – 6 F, 2 h.
1450– talet(?) upptas J kvarn som en av de fem kvarnar som ligger under Kråkerum och som Ture Turesson (Bielke) i flera år undanhållit Erik Eriksson d ä (Gyllenstierna) (SFSS 40 s 81).
1533 räntar Bonde i Prästnäs 1 pund smör för J ström (SmH 1533:1B).
1560 förrättas arvskifte efter Axel Eriksson (Bielke) och hans första hustru Anna Eriksdotter (Leijonhufvud) mellan Axels änka Elsa Axelsdotters (Posse) barn och hans barn i första äktenskapet. Av fädernegodset tillfaller därvid Elsas barn en kvarn J som räntar 2 tunnor mjöl. (BiS E 1986)

Klövdala 1533 *Kleffedalll* (SmH 1533:1B) – 6 F, 3 h.
SmH **1 sk.**
1 skuj till sk ovan.
1546 **1 kruj.**

Lida 1533 *i Lidom* (SmH 1533:1B), 1545 *Lida* (SmH 1545:2) – 6 F, 3 h.
SmH **1 sä** (fodring för ¾ hn).

Prästnäs 1533 *Prestenes* (SmH 1533:1B) – 6 F, 2-3 h.
SmH **1 ky.**
1540 har socknens präst en landbo som räntar 0:4 pn (SmH 1540:12).

Ryd 1358 *af Rydhe* (DS 6023), 1533 *i Ryd* (SmH 1533:1B) – 6 F, 2 h.
SmH **3 sk.**
½ kr, 1556 **1 kr.**
1358 är Toste i R faste vid Aspelands häradsting (DS 6023-24).

Skinnskälla 1410– talet (?) *i Skeneskællo* (RAp odat nr 120), 1533 *Skeneskella* (SmH 1533:1B) – 6 F, 2 g – jfr S, Alseda sn (nu i Ökna sn), Östra hd.
SmH **1 sk.**

Slättemossa 1533 *Slettemwssa* (SmH 1533:1B) – 6 F, 2 h.
SmH **2 sk.**
½ sä.

Venshult 1401 *Hwinnishult* (SD 75), 1533 *Hueneshultth* (SmH 1533:1B) – 6 F, 3 h.
SmH **1 sä** (fodring för ¾ hn).
1401 överlåter Gustav Matsson V, som han fått i pant av Anund Brynjolfsson, till sin brorson Mats Gjurdsson (se Fröreda) (SD 75).

***Westergierde** 1560 *Westergierde* (SmH 1560:12).
SmH 1560 **1 sknybygge.**

Karlstorps skate

1300–1310(?) *de his parochiis Niudhungie, . . . Karlsthorp.* (DS 1761, odat).
1459 *i Karlsthorpa sokn i Asbo land* (RAp 3/4).
1538 *CArstørpe skate* (SmH 1538:5).
1555 *Carstorp skate* (SmH 1555:1).

Omfattning: Karlstorps skate var den del av Karlstorps kyrksocken som ligger i öster och söder, kring sjön Flen och öster om sjön Flocken. I kameralt och judiciellt hänseende hörde sockendelen till Aspelands härad, medan socknens västra och norra del, inom vilken kyrkan ligger (byarna Bondarp, Husnäs, Hässle, Högagård, Karlstorp, Klackenhult, Knivshult, Kolshult, Kulla, Kärr, Målarp, Nyboda, Olofsboda, Ryd, Skögle, Söregård och Vimmarp), hörde till Östra härad i Njudung. Karlstorps skate överfördes från Aspeland till Östra härad 1885 (Kbr 4/12).

1361 får Esger Qwist frihet från alla skatter och andra pålagor på sin egendom i Karlstorps socken (se Målilla sn) (DS 6550).

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	sä	kyt	vakl	aoe	½ aoe	fr
Boanäs	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –	– –
Boanäs kvarn	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Boaryd	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –
Boatorp	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Bockstad	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Buskebo	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Bölö	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Flenshult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	3 (3)
Fluxerum	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –	– –
Harshult	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Hässlehult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Lixerum	– –	– –	– –	– –	– –	– –	4 (4)
Marholma	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Svenarp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Summa	4 (4)	2 (2)	0 (1)	1 (1)	5 (5)	1 (1)	10 (10)

Dessutom redovisar längderna: **aoeuj**: Lavekulla 0 (1).

***Barghagardher** Se Lixerum 1459.

Boanäs 1320 *Boanes* (DS 2260), 1351(?) *in Boanes* (IBJb s 219), 1531 *Bodanessz* (K 1) – 6 F, 4 g; ingår i Pauliström; byn låg strax öster om nuv Pauliströmsåns utlopp ur sjön Flocken.

SmH **2 aoe.**

1320 ärver Israel Birgersson (Finsta-ätten) B och Fluxerum efter sin mor Ingeborg Bengtsdotter (se Hagelsrum, Målilla sn) (DS 2260; DMS 4:2 s 59).

1351(?) upptas i en jordebok över Israel Birgerssons efterlämnade gods B med utsädet 15 tön (IBJb s 219).

1531 har Gustav I två gårdar, som vardera räntar 1 pund smör; de ingår i Boanäs rättardöme, som även omfattar Boanäs kvarn, Boatorp och Fluxerum; rättardömet har 1531 vederkänts från en prebenda i Vadstena efter herr Anund Sture (död 1434) (K 1, AL 2 s 69).

1539 har gårdarna vardera 8 spannland åker och äng till 8 lass hö. Den ena gården har fiske i Flocken (*Floknis siö*) och ett lanaverke, den andra endast lösfiske. Gårdarna räntar vardera 2 pund 5 mark smör och 4 hästars fodring. (AoE 9) 1542 anges åkerjorden till 9 spannland,

och båda gårdarna har fiske i Flocken (*Flocknann*), ollonskog och 'halv bi' (SmH 1542:11:2).

1559 anges gårdarnas utsäde till 5 tunnor och ängen till 4 lass vardera; byn har passlig fälleskog och nävermark men armt mulbete; fisket i sjön görs med not, nät och mjärdar (gädda, abborre och mört); räntan = 1539/42 (SmH 1559:20B).

Boanäs kvarn 1531 *Bodanessz quern* (K 1), 1545 *wed quern* (SmH 1545:2), 1550 *ved Bodenesse quern* (SmH 1550:8) – 6 F, 4 g.

SmH **½ aoe.**

1531 har Gustav I en kvarn som räntar 2 mark danska, 2 skillingar och 2 vita (Boanäs rd) (K 1).

1539 har kungen ett hemol med kvarn som har 2 spannland åker, äng till 4 lass hö och lösfiske; räntan är 3 pund smör och 4 hästars fodring (AoE 9). 1542 anges B vara en gård med fiske i Flocken och en åleverka i *Bodanäs åå* (= Pauliströmsån) (SmH 1542:11:2).

1559 räntar B, som upptas under Boatorp, 2 pund smör (SmH 1559:20B).

Boaryd 1560 *Boderydt* (SmH 1560:12) – 6 F, 5 h.

SmH 1560 **1 kyt.**

Boatorp 1351(?) *de Botathorpe* (IBJb s 219), 1531 *Botatorp* (K 1) – 6 F, 4 g; avhyst före 1680 under Fluxerum (AF 4:2 s 1195); gårdsplats okänd.

SmH **1 aoe.**

1351(?) upptas i en jordebok över Israel Birgerssons (Finstaätten) efterlämnade gods B som räntar 12 öre (IBJb s 219).

1531 har Gustav I en gård som räntar 1 pund smör (Boanäs rd) (K 1)

1539 har gården 6½ spannland åker, äng till 9 lass hö och lösfiske i Flocken; räntan är 2 pund 5 mark smör och 4 hästars fodring (AoE 9). 1542 anges åkerjorden till 7 spannland; gården har tre mjärdar i Flen (*Flenen*) och fiske i Flocken (SmH 1542:11:2).

1559 anges gårdens utsäde till 5 spann och ängen till 7 lass; den har passligt mulbete och fisket i sjöarna görs med not, nät och mjärdar (gädda, abborre och mört); räntan = 1539/42 (SmH 1559:20B).

Bockstad 1447 *i Bukstadhum* (VaKlJb s 65), 1502 *i Bookstadhom* (HH 16 s 126) – 6 F, 5 h.

SmH **1 vakl.**

1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 1 mark pn (VaKlJb s 65, 105).

1466/80 räntar klostrets gård 10 öre gutniska; 1502 är räntan 0:0:20 pn (HH 16 s 126).

Buskebo

1545 *Buskebode* (SmH 1545:2) – 6 F, 5 h.

SmH **1 sk.**

1 sä.

Bölö

1410 *i Bøle* (SD 1364, avskr), 1411 *i Bølesæt* (SD 1509), 1498(?) *i Bøle* (ATJb s 78) – 6 F, 5 h.

SmH **1 fr** (Måns Persson /Stierna/).

I Bölö har Olof Björnsson (bomärkessigill) sin sätesgård 1410–11 (SD 1364, 1509).

1410 får Olof Björnsson i B frälse av kung Erik på alla sina gods på Öland (SD 1364).

1498(?) har Arvid Trolle en gård, som räntar 2 mark gutniska och som han köpt av Olof Magnusson och dennes hustru Margareta Björnsdotter (ATJb s 78).

1562 har Måns Persson (Stierna) en gård som räntar 2 pund smör och 0:6 pn (FoR 4).

Flenshult

1458 *i Flenshult* (G VIIa:23 f 125, avskr), 1498 *Flænshulth* (C 36 s 39), 1514 *i Fleenshult* (Kh 53 f 15, avskr) – 6 F, 4 h.

SmH **1 sk.**

1 fr (Anna Hansdotter, 1554 Nils Bröms).

2 fr (Ture Pedersson /Bielke/, Bengt Åkesson).

I Flenshult har väpnaren Hans Jakobsson 1514 sin sätesgård (Kh 53 f 15, DMS 4:1 s 206).

1458 säljer Börje Svensson till Olof Dagsson 3 mark jord i 'södersta' gården (se Boda, Målilla sn) (G VIIa:23 f 124v-125).

1498 uppbär Jöns Ulfsson (Roos) 2 örtugars ränta 'i skattegården' (C 36 s 39).

1518 säljer Kristina Nilsdotter (Bese, yngre ätten) i Bogestad, Landeryds sn, Peder Nilssons änka, till biskop Hans Brask i Linköping sin gård i F, som räntar 2 mark gutniska, med återköpsrätt för henne eller hennes arvingar inom tre år; gården anges ligga i Östra härad (Kh 53 f 3-3v).

1520– talet(?) ärver Ture Pedersson (Bielke) efter sina föräldrar Peder Turesson och Karin Nilsdotter en gård som räntar 8 örtugar (se Näs, Mörlunda sn) (VikS E 2742).

1533 säljer systrarna Anna, Kerstin och Margareta Hansdöttrar till sin morbrors son Nils Bröms F och Marholma, denna socken, Dönnemåla, Gissemåla och Kvavhult, Vimmerby sn, samt Hällefors kvarn och Ugglefall, Vena sn, vilket allt är arvegods efter deras mor Elin Nilsdotter (Slatte från Frö) (SvHoA E VI a 2 aa nr 3; se AF 4 s 1190).

1562 har Nils Bröms en gård som räntar 3 pund smör och 1:0 pn; Ture Pedersson (Bielke) och Knut Knutsson (Lillie) har varsin gård med räntan 1 pund smör och 0:6 pn (FoR 4).

Fluxerum 1320 *Floknisrum* (DS 2260), 1351(?) *in Flokinsrum* (IBJb s 219), 1531 *Flokenssrum* (K 1) – 6 F, 4 g.

SmH **2 aoe.**

1320 ärver Israel Birgersson (Finsta-ätten) F efter sin mor Ingeborg Bengtsdotter (se Boanäs) (DS 2260).

1351(?) upptas i en jordebok över Israel Birgerssons efterlämnade gods F med utsädet 21 tön (IBJb s 219).

1531 har Gustav I två gårdar, som vardera räntar 1 pund smör (Boanäs rd) (K 1).

1539 har gårdarna vardera 6½ spannland åker, äng till 9 lass hö och lösfiske; räntan är vardera 2 pund 5 mark smör och 4 hästars fodring (AoE 9). 1542 anges åkerjorden till 9 resp 7 spannland, gårdarna har vardera en mjärde i Flen och fiske i Flocken samt ollonskog (SmH 1542:11:2).

1559 anges gårdarnas utsäde till 5 tunnor och ängen till 4 lass vardera; byn har passlig fälleskog och nävermark men armt mulbete; fisket i sjön görs med not, nät och mjärdar (gädda, abborre och mört); räntan = 1539/42 (SmH 1559:20B).

Harshult 1538 *Harashult* (SmH 1538:5) – 6 F, 4 h.

SmH **1 sä.**

Hässlehult 1538 *Heslehult* (SmH 1538:5) – 6 F, 4 g.

SmH **1 fr** (Måns Persson /Stierna/).

1562 räntar Måns Perssons gård 1½ pund smör och 0:6 pn (FoR 4).

Lavekulla 1553 *Lakulle* (SmH 1553:15), 1555 *Laekulle* (SmH 1555:12B) – 6 F, 4 h.

SmH 1553 **1 aoeuj**.

1559 kallas L torpställe eller utjord; räntan är 5 mark smör (SmH 1559:20B).

Lixerum 1375 *Lijsrum* (RAp 25/3, SRP 1134), 1459 *Lidhisrwm* (RAp 3/4), 1538 *Lixrum* (SmH 1538:5) – 6 F, 5 h.

SmH **4 fr** (Erik Jönsson /Rosenstråle/ 3, Måns Persson /Stierna/).

1375 omtalas, i samband med att Katarina Brynjolfsdotter (ginbalk belagd med två sparrar) inträder som nunna i Vadstena kloster, att hennes make Johan Petersson (tre liljor balkvis) tidigare försålt hennes fädernegods L. För pengarna har makarna köpt 5 'fjärdings-attungar' i Stratomta, Törnevalla sn, Östergötland, vilken jord Katarina nu överlåter till klostret som medgift. (RAp 25/3) – Om Johan Petersson och Katarina se Rosman 1 s 90–100.

1459 ger Katarina Esbjörnsdotter, änka efter Harald Jonsson (fisk), till Vadstena kloster sitt eget gods, 'som heter L och kallas *Barghagardher* i Karlstorps socken i Aspeland' och som är tredjedelen av hennes morgongåva; häradshövdingen i Aspeland får fullmakt att fastfara gåvan (RAp 3/4).

Eftersom jorden saknas i klostrets uppbördsbok 1466, bör den före detta år ha återgått till Harald Jonssons arvingar och därefter enligt nedanstående släkttavla gått i arv till Erik Jönsson (Rosenstråle):

Jon Staffansson (fisk) = Kristina Haraldsdotter (Bagge) = Anders Johansson (tre rutor)

Harald Jonsson = Katarina Esbjörnsdotter

Anders

Ramborg = Börje Jönsson

Kerstin = Jöns Eriksson (Rosenstråle)

Erik Jönsson

Källor: GiSi s 82 f, HBSb s 80, HT 1891 s 177 n 1.

1562 har Erik Jönsson tre gårdar utan uppgift om ränta; Måns Perssons gård räntar 1½ pund smör och 0:6 pn (FoR 4).

Marholma 1533 *Marholm* (SmH 1533:1B) – 6 F, 4 g.
SmH **1 sk.**
1 fr (Verner Slatte).
1533 säljer Anna, Kerstin och Margareta Hansdöttrar M till Nils Bröms (se Flenshult) (SvHoA E VI a 2 aa nr 3).
1562 räntar Verner Slattes gård 2 pund smör och 1:0 pn (FoR 4).

Pauliström Se Boanäs.

Svenarp 1533 *Sueningetorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 4 g.
SmH **1 sk.**

Kristdala skate

1538 *Crisdala skathe* (SmH 1538:5).

Omfattning: Kristdala skate, som utgör den sydvästra delen av Kristdala socken (den s k Bråbygden), hörde under medeltiden kameralt och judiciellt till Aspelands härad men kyrkligt till Kristdala socken i Sevede. 1545 överflyttades skaten till Tunaläns härad (Carlsson 1900 s 24 f). – 1548 påpekar kungen i brev till fogden i Sevede och Aspeland att Kristdala socken, så som han förut befallt, inte längre skall höra till Aspeland (GR 19 s 188).

Kyrka: Se Kristdala sn, Sevede hd.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sä	sät	kr	ky
Applekulla	– –	– –	1 (0)	– –
Bjälebo	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Bråbo, Lilla	– –	– –	– –	1 (1)
Bråbo, Stora	– –	– –	1 (1)	– –
Bråhult	– –	– –	1 (1)	– –
Brånäs	– –	– –	1 (1)	– –
Fallebo	2 (2)	0 (1)	– –	– –
Gullhanetorp	– –	– –	1 (1)	– –
Krokshult	2 (2)	– –	– –	– –
Saxtorp	– –	– –	1 (1)	– –
Träthult	0 (1)	– –	– –	– –
Östantorp	– –	– –	1 (1)	– –
Summa	5 (6)	0 (1)	8 (7)	1 (1)

Applekulla 1357 *i Apalda collæ* (DS 5805), 1538 *Appelakulla* (SmH 1538:5) – 6 G, 1 e.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo (saknas 1560).
1357 överlåter Nils Älg och hans syster fjärdedelen ('allan fjärdingen') i A till Claus Ruska (DS 5805).

Bjälebo 1357 *i Bielbo* (DS 5805), 1358 *i Biælbo* (DS 6023) – 6 G, 1 e.
SmH **1 sä.**
1 kr; Bråhults-landbo.
1357 överlåter Nils Älg och hans syster 12 spannland till Claus Ruska (DS 5805).
1358 ges fasta på en åttondel i B som Kettilbjörn upplåtit till Claus Ruska (DS 6023).

Bråbo, Lilla 1540 *Lilla Braboda* (SmH 1540:12) – 6 G, 1 e.
SmH **1 ky.**
1540 räntar kyrkolandbon 4 öre och 2 hästars fodring till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Bråbo, Stora 1357 *i Brabobum, i Brabwdhum* (DS 5804), 1358 *i Brabothom* (DS 6024) – 6 G, 1 e.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
1357 överlåter Inge i B 17 spannland med hus och jord etc till Claus Ruska (DS 5804).

1358 säljer Nils Tjärbo till Claus Ruska sammanlagt 36 spannland ('16 spanna säde och 20'), som enligt östgötsk lag lagfästs på Aspelands häradsting (DS 5938).
1358 säljer Peter Hemmingsson 42 spannland, som förut ägts av Karl Rodgersson, till Claus Ruska (DS 6024).

Bråhult

1339 *in Brahulthe* (DS 3418), 1350 *curiam suam Brahult* (DS 4638) – 6 G, 1 e.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.

Bråhult är belagd som huvudgård för Lyder Ruska 1350 (DS 4638).

1339 upplåter Jon Kettilsson (Puke) till sin svåger Lyder Ruska sina gods i B och Saxtorp samt i Flathult och Västra Årena, Gårdveda sn (DS 3418).
1350 intygas att Lyder Ruska på sitt yttersta testamenterat sin huvudgård Bråhult till systersonen Claus Ruska och dennes bröder (DS 4638). Samma år säljer Claus Pekkilhuva till Claus Ruska all lös och fast egendom som tillfallit honom, hans hustru och hennes systrar efter Lyder Ruska, som var Pekkilhuvas svåger (DS 4648).
1358 omtalas Germund i B som faste vid jordöverlåtelser till Claus Ruska (DS 5938-39).
1383 ger Lydeka Ruska i morgongåva till Metta von Segebaden allt gods i Kalmar fögderi som han ärvt efter sin 'fädder' (kusin eller brorson) Claus Ruska och sin bror Claus Ruska (DRAp 3/2).
1525 får Birgitta Nilsdotter (Slatte), änka efter Lasse Olsson (sparre korsad av pil), 'Bråhults ägor' i förläning på behaglig tid och har så fortfarande 1528 (GR 2 s 177, GR 5 s 200).
1530 får Klas Kyle 'Bråhults ägor' i förläning på behaglig tid (GR 7 s 24).
1533 får Jakob Fleming 'Bråhults ägor' i förläning på behaglig tid (GR 8 s 342). Han står skriven som förläningsinnehavare ännu 1536 (SmH 1538:6).
1536 får Jon Elofsson (Barkestorps-ätten) 'Bråhults ägor' i förläning (GR 11 s 39).

Godskomplexet 'Bråhults ägor', som första gången är belagt 1525, torde vara resultatet av de jordförvärv Claus och Lyder Ruska gjorde i mitten av 1300-talet. Efter Lydeka Ruskas död såldes godset år 1400 av hans änka, Metta von Segebaden, och hans son Claus till drottning Margareta, varigenom det blev kronogods (Bankeström 1982 s 27–29, 322; jfr Samlaren 1947 s 112).

'Bråhults ägor' omfattar 1538 inom Kristdala skate jord i Applekulla, Bjälebo, Stora Bråbo, Bråhult, Brånäs, Gullhanetorp, Saxtorp och Östantorp samt inom socknens Sevededel jord i Dabbekulla, Hägerum, Kalerum, Libbekulla, Mellingerum, Möllekulla, Röstorp, Sjökrok, Äspenäs och Ävernäs. Till godset hörde också jord i Bjärkhult och Boda, Vena sn, Lilla Aby och Torsebo, Tveta sn, Skärslida och Årena, Gårdveda sn, Bockara, Ingebo, Stora Sinnerstad och Tulunda, Mörlunda sn, samt ytterligare jord i Döderhults, Fagerhults, Kråksmåla, Mönsterås och Kläckeberga socknar. (SmH 1538:5, DMS 4:1 s 221, 4:2 s 22)

Brånäs 1538 *Bråness* (SmH 1538:5) – 6 G, 1 e.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.

Fallebo 1538 *Ffallabodha* (SmH 1538:5) – 6 G, 1 d.
SmH **2 sä**; en är öde från 1553.
1554 **1 sät** (1557 **1 säuj**); kallas 1557 *Falla.*

Gullhanetorp 1533 *Gullenetorp* (SmH 1533:1B) – 6 G, 1 e.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.

***Hakkaryth** 1357 byter Nils Turesson (Bielke) bort torpet H (*opidum quoddam dictum. Hakkaryth*) i Kristdala sn och jord i Högsby och Gillberga, Högsby sn, till Claus Ruska mot jord i Åserum, Mönsterås sn; jorden hade Nils köpt av Peter Hatt (tre sjöblad) (DS 5767-68).

Krokshult 1422 *i Kroxhulte* (RAp 25/1), 1538 *Kroxhult* (SmH 1538:5) – 6 G, 2 d.
SmH **2 sä**; en är öde 1554–55.
1422 är Gunnolf i K faste vid Aspelands häradsting (RAp 25/1).

Saxtorp 1339 *in . . . Saxothorpe* (DS 3418), 1358 *i Saxaþorpe* (DS 6011) – 6 G, 1 e.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
1339 upplåter Jon Kettilsson (Puke) S till sin svåger Lyder Ruska (se Bråhult) (DS 3418).
1358 överlåter Nils Slodesson 18 spannland till Claus Ruska (DS 6011).
1360 intygar Karl Haraldsson, "skilaman" i Norrabygd (Stranda hd), att han givit Claus Ruska fasta på det gods i S som Hemming Petersson upplåtit till denne

och som lagligen på tre ting uppbjudits på rätt tingsplats (DS 6372).

Träthult 1542 *Trehult* (SmH 1542:8), 1547 *Träthult* (SmH 1547:3) – 6 G, 2 d.
SmH 1547 **1 sä.**

Åskögle Se Mörlunda sn.

Östantorp 1357 *in Østrathorp* (DS 5804), *innan Østraþorpe* (DS 5807) – 6 G, 1 e.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
1357 omtalas Bove i Ö som faste vid både Aspelands och Sevedes häradsting (DS 5804-05, samma dag).
1357 upplåter Björn Petersson 9½ spannland med hus, jord och kvarnströmmar till Claus Ruska (DS 5807).
1358 ges vid Aspelands häradsting fasta på 18 spannland i Ö, 'i alla tillägor, såsom i avgärdatorp och kvarnar är', som Lärka upplåtit till Claus Ruska (DS 6011).

Lönneberga socken

1343 *parrochia Lynebærgh* (DS 3726).
1442 *i Lynabergha sokn* (RAp 19/1).
1498 *i Løneberga sokn, i Løffnabergha sokn, i Løneberghh sokn* (C 36 s 26, 39, 44).
1536 *Løneberga socken* (SmH 1538:6).

Omfattning: Socknen har i medeltids- och SmH-materialet en mindre omfattning än den nuvarande socknen (1950). Till socknen överfördes 1718/19 nordvästra delen av Vena skate och 1884 huvuddelen av Hässleby skate (Lagerstedt s 41, 55; se Hässleby och Vena skatar).

Kyrkan: Enligt pastors redogörelse i inventeringen 1829 var den gamla kyrkan, som revs 1870 då den nuvarande tillkom, uppförd av sten men i östra delen tillbyggd av trä. Av en över sakristiedörren uppsatt inskriftstavla med series pastorum 1341–1759 framgick att stenkyrkan skulle ha uppförts 1470 under kyrkoherde Laurentius ämbetstid, medan tillbyggnaden skett 1690 under Nicolai Höks ämbetstid. Den senmedeltida kyrkan föregicks sannolikt av en träkyrka. Av medeltida inventarier återstår ett triumfkrucifix från 1300-talets mitt. (SvK 192 s 191, Haak 1954 s 189) Kyrkby: Lönneberga.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	½ sä	ky	kyuj	vakl	fr	½ fr
*Birkeeäng	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –
Bockefall	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Bäckefall	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Bänarp	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Djursbo	– –	– –	1 (1)	– –	– –	1 (1)	– –
Fjärsfall	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Gallö	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Haddarp	– –	– –	– –	1 (0)	1 (1)	3 (3)	– –
Haddarps kvarn	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Ingelstorp	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Lönneberga	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Nyemåla	– –	– –	– –	– –	– –	3 (3)	– –
Rakenäs	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Rättelsebo	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Saxemåla	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Svensmåla	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Tjurefall	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Åkarp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Övestorp	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Summa	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (0)	1 (1)	22 (22)	2 (2)

Dessutom redovisar längderna: **skuj:** Åkarp 1 (1) – **aoeuj:** Saxemåla 0 (1).

***Birkeeäng** 1540 *Birkeeäng* (SmH 1540:12).
SmH 1540 (endast) **1 kyuj.**
1540 har sockenkyrkan en utjord som räntar 2 skillingar (SmH 1540:12).

Bockefall 1344 *bona mea in Bukkæfall* (DS 3818), 1538 *Bockaffal* (SmH 1538:5) – 6 F, 6 i.
SmH **2 fr** (Lars Siggesson /Sparre/, Tord Bonde).
1344 lämnar Gude Nilsson sin hustru Gunhild Haraldsdotter sin egendom i B i utbyte mot jord i Åkarp, som han tidigare givit henne i morgongåva (DS 3818). Jfr Gullaberg.
1457 ärver Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) efter Sigrid Uddormsdotter en gård som räntar 1 mark (se Nyemåla) (B 16 f 112v).
1510 ärver Karin Siggesdotter, maka till Lindorm Brunsson

(Forstena-ätten), jord i B, som räntar 8 örtugar danska, efter sin far Sigge Larsson (se Gallö) (B 16 f 126).
1513 byter Lindorm Brunsson bort bl a B, som räntar 8 örtugar danska, till Kristina Magnusdotter, änka efter hans svärfar Sigge Larsson (se DMS 1:8 s 217) (B 16 f 42).
1524 ärver Ingeborg Siggesdotter B, som räntar 2 mark gutniska, efter sina föräldrar (se Nyemåla) (EFJb s 55).
1562 har Anna Henningsdotter (Scharffenberg), änka efter Germund Svensson (Somme), en gård som räntar 2 pund smör och 1:4 pn, Klas Kristersson (Horn) en som räntar 1 pund 7 mark smör och 1:1 pn (FoR 4).

Bäckefall 1347 *malana Bækiafald* (DS 4128), 1538 *Beckiafall* (SmH 1538:5) – 6 F, 5 i.
SmH **½ sä.**
1347 ärver Katarina Jonsdotter B (se Haddarp) (DS 4128).

Bänarp 1536 *Bønatorp* (SmH 1538:6), 1538 *Benatörp* (SmH 1538:5) – 6 F, 5 i.
SmH **½ sä.**

Dal Se Vena skate.

Djursbo 1343 *bona mea in Giurzbothæ* (DS 3726), 1538 *Giordzboda* (SmH 1538:5) – 6 F, 6 h.
SmH **1 ky**.
1 fr (Lars Matsson /?Kafle/, 1554 Jöns Olsson /Gyllenhorn/).
1343 säljer Folke Jakobsson (oxhorn) och Elof Galle (vingad lansspets balkvis) sina gods i D till Nils Petersson (Rakereds-ätten) (DS 3726, 3731).
1562 har Anders Bengtsson (Hård) en gård som räntar 1 pund smör och 1:0 pn (FoR 4).

Emunderyd 1351 *in Ømunda rythe* (DS 4755), 1457 *Ödhmundharödh* (B 16 f 113, avskr), 1510 *Emonderidh* (B 16 f 125v, avskr) – 6 F, 6 i.
1351 säljer Linköpings franciskankonvent 2 tolftingar jord till Nils Petersson (Rakereds-ätten), fogde i Jämtland; jorden hade Jöns Larsson på sitt yttersta donerat till konventet (DS 4755).
1457 ärver Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) efter Sigrid Uddormsdotter en gård som räntar ½ mark (se Nyemåla) (B 16 f 113).

1510 ärver Nils Siggesson (Sparre af Rossvik) E, som räntar 4 örtugar danska, efter sin far (se Gallö) (B 16 f 125v).
1524 ärver Ingeborg Siggesdotter E, som räntar 4 örtugar danska, efter sina föräldrar (se Nyemåla) (EFJb s 55).

Faggemåla Se Vena skate.

Fjärsfall 1457 *Fjädherfall* (B 16 f 112v, avskr), 1536 *Fiedersfall* (SmH 1538:6) – 6 F, 5 i.
SmH **1 fr** (Lars Siggesson /Sparre/).
1457 ärver Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) efter Sigrid Uddormsdotter en gård som räntar 1 mark (se Nyemåla) (B 16 f 112v).
1510 ärver Jöran Siggesson (Sparre af Rossvik) F, som räntar 8 örtugar danska, efter sin far (se Gallö) (B 16 f 125).
1524 ärver Ingeborg Siggesdotter F, som räntar 2 mark gutniska, efter sina föräldrar (se Nyemåla) (EFJb s 55).
1562 har Klas Kristersson (Horn) en gård som räntar 1 pund 7 mark smör och 1:1 pn (FoR 4).

Gallö 1457 *Gallö* (B 16 f 112v, avskr), 1536 *Gallø* (SmH 1538:6) – 6 F, 5 i.
SmH **1 fr** ('fru Magdalena på Vinsarp', 1554 Verner Slatte).
1457 ärver Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) efter Sigrid Uddormsdotter en gård som räntar 12 öre (se Nyemåla) (B 16 f 112v).
1510 förrättas arvskifte efter Sigge Larsson (Sparre af Rossvik) mellan hans änka Kristina Magnusdotter (Natt och Dag) på sina barns vägnar, Lars Siggesson samt Nils Olofsson (Vinge) på sin dotters vägnar och Lindorm Brunsson (Forstena-ätten) på sin hustrus vägnar. Därvid erhåller Nils Olofsson huvudgården G, som räntar 12 örtugar (danska), samt jord i Skärplinge, Österlövsta sn i Norra Roden. På Lindorm Brunssons lott faller bl a jord i Bockefall, denna sn, samt i *Gulundeholt och Emhultatorp, Alseda sn, och i Sandsebo, Stengårdshults sn. (B 16 f 124–26)

Nils Olofsson och Lindorm Brunsson var gifta med Sigge Larssons döttrar (Barbro och Karin) i hans första äktenskap (EÄ 7 s 401). I arvskiftesbrevet specificeras arvslotterna för Lars Siggessons helsyskon, vilka är omyndiga: Ingeborg, Margareta, Hebbla, Filippa, Jöran, Nils och Albrekt. Vid förnyat arvskifte 1524, efter

deras mor Kristina Magnusdotters död, levde förutom Lars systrarna Ingeborg, Margareta och Hebbla Siggesdöttrar (se Nyemåla).

1562 har Margareta Nilsdotter (Vinge), änka efter Bengt Slatte, G som räntar 0:4 pn (? + 0:3 pn) (FoR 4).

Gullaberg 1340 (omkr) skänker – enligt en på 1700-talet gjord anteckning ur 'gamla kyrkoboken' – hustru Gunhild, 'som berättas hava bott i Bockefall', G (*Gullabergh* 6 F, 6 i) till prästgård jämte en äng vid *Kongzhögh* 'när Lönneberga kyrka var uppbyggd först' (LönKyA C:1 s 182).

Haddarp 1347 *Haddathorp* (DS 4128), 1442 *i Haddathorppe, Haddathorp* (RAp 19/1) – 6 F, 5 i.

SmH 1540 (endast) **1 kyuj.**
1 vakl.
1 fr (Nils Henriksson /Bååt/, 1554 Ulf Henriksson /Bååt/).
2 fr (Lars Siggesson /Sparre/, Måns Persson /Stierna/).

I Haddarp har Peder Elefsson sin sätesgård 1349 (DS 4460).

1347 uppger Peder Jonsson att hans syster Katarina och hennes man Johan Botolfsson i arv efter Peders och Katarinas föräldrar erhållit H med kvarn, torpen ("malana") Bäckefall, Ingelstorp och Rakenäs jämte annan jord i Småland, Östergötland och Södermanland (DS 4128).

1442 får Vadstena kloster en gård vid jordskifte med Otte Ulfsson (Björnram); Otte får en gård i Borrarp, Dalstorps sn, Västergötland, som förut givits till klostret som ingift för hans halvsyster Elseby Hansdotter, då hon ingavs som nunna till klostret (se DiVa s 253) (RAp 19/1).

1447 har Vadstena kloster en gård som förut räntade 12 öre men nu är öde och räntar 6 öre; 1457 räntar den åter 12 öre (VaKlJb s 66, 105).

1457 ärver Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) efter Sigrid Uddormsdotter en gård som räntar 1 mark (se Nyemåla) (B 16 f 113).

1466 har Vadstena kloster en landbo som ska ränta 12 öre men som räntar 1 mark gutnisk; räntan är 1 mark gutnisk även 1480 men 0:0:8 pn 1502 (HH 16 s 128).

1497 säljer Kristina Pedersdotter (sparre över blad), änka efter Peder Månsson (ginbalk), en gård i H och H kvarn till Arvid Trolle (HH 31 s 252).

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods en gård, som räntar 0:0:12 pn och 1 mark för gengärd (C 36 s 26, 39); på annat ställe anges avraden för H och 'målen' till 0:0:20 pn (C 36 s 44).
1510 ärver Margareta Siggesdotter (Sparre af Rossvik) jord i H, som räntar 8 örtugar (danska), efter sin far (se Gallö) (B 16 f 126v).
1524 ärver Ingeborg Siggesdotter en gård, som räntar 2 mark gutniska, efter sina föräldrar (se Nyemåla) (EFJb s 55).
1540 har sockenkyrkan en utjord som räntar 3 penningar (SmH 1540:12).
1562 har Ulf Henriksson (Bååt) en gård som räntar 2 pund smör, Måns Persson (Stierna) en som räntar 1½ pund smör och 1:4 pn och Klas Kristersson (Horn) en som räntar 1 pund 7 mark smör och 1:1 pn (FoR 4).

Haddarps kvarn 1497 *Haddetorpa quarn* (HH 31 s 252), 1538 *Haddatørp qwern* (SmH 1538:5) – 6 F, 5 j.
SmH **½ fr** (Isak Birgersson /Halvhjort/).
1347 se Haddarp.
1497 säljer Kristina Pedersdotter (sparre över blad) H till Arvid Trolle (HH 31 s 252).
1562 har Nils Isaksson (Halvhjort) en gård som räntar 4 mark smör (FoR 4).

Hällefors Se Vena skate.

Ingelstorp 1347 *malana . . . Ingelzthorp* (DS 4128) – 6 F, 5 i.
SmH **1 fr** (Nils Henriksson /Bååt/, 1554 Ulf Henriksson /Bååt/).
1 fr (Lars Siggesson /Sparre/).
1347 ärver Katarina Jonsdotter I (se Haddarp) (DS 4128).
1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods en gård, som räntar 0:0:12 pn och 1:0 pn för gengärd (C 36 s 26, 39) eller 3 mark gutniska (C 36 s 44).
1510 ärver Hebbla Siggesdotter (Sparre af Rossvik) I, som räntar 8 örtugar (danska), efter sin far (se Gallö) (B 16 f 127).
1524 ärver Ingeborg Siggesdotter en gård, som räntar 1 mark gutniska, efter sina föräldrar (se Nyemåla) (EFJb s 55).
1562 har Ulf Henriksson (Bååt) en gård som räntar 1½

pund smör, Klas Kristersson (Horn) en som räntar 1 pund 7 mark smör och 1:1 pn (FoR 4).

Järnemåla Se Vena skate.

Katebo Se Hässleby skate.

Lidhult Se Vena skate.

Livarp Se Hässleby skate.

Lönneberga 1536 *Løneberga* (SmH 1538:6), 1540 *Klockaregarden* (SmH 1540:12) – kyrkby – 6 F, 5 i.
SmH **1 ky.**
1540 har socknens präst en gård som räntar 2 öre och har 2 hästars fodring (SmH 1540:12).

Nyemåla 1355 *i . . . Nyamala* (DS 5107, avskr), 1538 *Nyamola* (SmH 1538:5) – 6 F, 5 i.
SmH **3 fr** (Lars Siggesson /Sparre/).
1355 intygar Birger, präst i Järeda, att han hört Åkes i N hustru överlämna en sextondel i N som själagåva till prästen och kyrkan i Vimmerby (DS 5107). 1358 tilldöms prästen och kyrkan i Vimmerby samma jord av östgötalagmannen och kung Erik Magnusson (DS 5936–37).
1453 skiftas arv efter Sigrid Uddormsdotter (Rakereds-ätten) enligt följande: dottern Cecilia får hälften av arvet och Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) ärver den andra hälften via sin styvson Tomas Bengtsson (Pipa), fru Sigrids dotterson, och sin dotter Anna Bengtsdotter (båda avlidna). Vid samma tillfälle beslutas att 5/6 av arvet efter fru Sigrids son, Erik Bosson (Djure), ska tillfalla hans syster Cecilia, medan 1/6 tillfaller Ingeborg Bengtsdotter enligt arvsgång som nedan. (B 16 f 39v-40v)

Arvsgången, som innefattar både sidoarv och bakarv, är enligt följande:

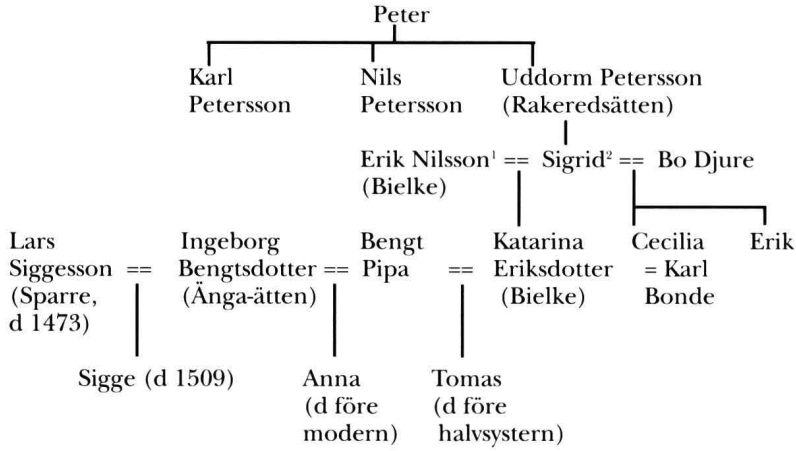

[Se Gallö]

Källor: SMV s 694, B 16 f 40, EÄ 1 s 356, EÄ 7 s 400.

1457 fullföljs arvskiftet efter Sigrid Uddormsdotter (se 1453), varvid Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) får två gårdar i N, som räntar 3 mark 2 öre tillsammans, samt jord i Bockefall, Emunderyd, Fjärsfall, Gallö, Haddarp, Rättelsebo, Saxemåla, Svensmåla och Övestorp jämte annat gods i Småland, Östergötland, Västergötland, Södermanland, Närke och Uppland. (B 16 f 112-114).

1510 ärver Lars Siggesson (Sparre af Rossvik) en gård och hans syster Hebbla en gård efter deras far (se Gallö); gårdarna räntar vardera 9 örtugar danska (B 16 f 124v, 127).

1524 görs ett nytt arvskifte mellan Lars Siggesson och hans systrar Ingeborg, Margareta och Hebbla efter deras föräldrar Sigge Larsson och Kristina Magnusdotter. Därvid erhåller Ingeborg Siggesdotter tre gårdar i N, som räntar 17 örtugar danska vardera, och jord i Bockefall, Emunderyd, Fjärsfall, Haddarp, Ingelstorp, Rättelsebo, Saxemåla, Svensmåla och Övestorp. (EFJb s 54 f).

1562 har Klas Kristersson (Horn) tre gårdar som vardera räntar 1½ pund smör och 1:1 pn (FoR 4).

Rakenäs 1347 *malana . . . Racunes* (DS 4128), 1458 *i Rakenäs* (G VIIa:23 f 125, avskr) – 6 F, 5 i.

SmH **1 sk.**
1347 ärver Katarina Jonsdotter R (se Haddarp) (DS 4128).
1458 daterar häradshövdingen i Aspelands härad, Magnus Drake, ett fastebrev i R (G VIIa:23 f 125).

Rättelsebo 1457 *Rättissabodha* (B 16 f 112v, avskr), 1536 *Retesbodom* (SmH 1538:6) – 6 F, 6 i.
SmH **1 fr** (Tord Bonde); öde 1545–46 och 1551–57.
1 fr (Lars Siggesson /Sparre/).
1457 ärver Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) efter Sigrid Uddormsdotter en gård som räntar 6 öre (se Nyemåla) (B 16 f 112v).
1510 ärver Nils Siggesson (Sparre af Rossvik) R, som räntar 5 örtugar danska, efter sin far (se Gallö) (B 16 f 125v).
1524 ärver Ingeborg Siggesdotter en gård, som räntar 14 örtugar danska, efter sina föräldrar (se Nyemåla) (EFJb s 55).
1562 har Anna Henningsdotter (Scharffenberg), änka efter Germund Svensson (Somme), en gård som räntar 1 pund smör och 0:6 pn, Klas Kristersson (Horn) en som räntar 1 pund 3 mark smör och 1:1 pn (FoR 4).

Saxemåla 1457 *Saxamåla* (B 16 f 112v, avskr), 1480 *i Saxamalla* (VaKlJb 1480 f 36) – 6 F, 6 h.
SmH 1559 **1 aoeuj.**
1 fr (1546 Nils Birgersson, 1554 Jöran Åkesson /Tott/, 1557 Karl Holgersson /Gera/).
1457 ärver Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) efter Sigrid Uddormsdotter en gård som räntar 9 öre (se Nyemåla) (B 16 f 112v).
1480 och 1502 har Vadstena kloster 2 örtugland jord som Mats Påvelssons (Hällekis-ätten) hustru Anna Turesdotter (Körning) skänkt men som 1502 undanhålles klostret av hennes måg Lasse Abjörnsson (Liljesparre) (HH 16 s 128, ÄSF s 156 f).
1510 ärver Hebbla Siggesdotter (Sparre af Rossvik) S, som räntar 10 örtugar (danska), efter sin far (se Gallö) (B 16 f 127).
1524 ärver Ingeborg Siggesdotter S, som räntar 18 örtugar danska, efter sina föräldrar (se Nyemåla) (EFJb s 55).
1559 har Gustav I en utjord som räntar 5 mark smör (SmH 1559:20B).
1562 har Karl Holgersson (Gera) en gård som räntar 2 pund smör och 1:1 pn (FoR 4).

Silverhult 1341 donerar Peder Elefsson och hans hustru Ingeborg S (*Sölffvahult* 6 F, 5 i) till prästgård (LönKyA C:1 s 182).

Prästgårdens ägor anges på 1700-talet bestå av, förutom åkern och beteshagen, två ängar hemma vid prästgården (Stor- och Lillängen) samt två små utängar, *Laxema* och 'Ekenäs-ängen'; 'långeskog och timmerhygge' nyttjas på Haddarps och Bockefalls ägor 'nu, såsom i alla tider tillförne, emedan prästgården är ett avgärda-hemman på Haddarps och Bockefalls ägor'. Ängen *Laxema* uppges på annat ställe vara belägen vid "Kongz högh" eller *Hule-broo*. (LönKyA C:1 s 183, 182)

Sjöarp Se Hässleby skate.

Svensmåla 1457 *Sweningxmåla* (B 16 f 112v, avskr), 1536 *Swensmola* (SmH 1538:6) – 6 F, 6 i.

SmH **2 fr** (Tord Bonde, Lars Siggesson /Sparre/).

1457 ärver Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) efter Sigrid Uddormsdotter en gård som räntar 6 öre (se Nyemåla) (B 16 f 112v).

1524 ärver Ingeborg Siggesdotter en gård, som räntar 14 örtugar danska, efter sina föräldrar (se Nyemåla) (EFJb s 55).

1562 har Jöns Bonde en gård som räntar 2 pund smör och 2:2 pn, Klas Kristersson (Horn) en gård som räntar 1 pund 3 mark smör och 1:1 pn (FoR 4).

Tjurefall 1536 *Tiurefall* (SmH 1538:6) – 6 F, 6 i.

SmH **½ fr** (Tord Bonde).

1562 har Jöns Bonde en gård som räntar 1 pund smör och 0:6 pn (FoR 4).

Åkarp 1344 *bonis suis in Akæthorp* (DS 3818), 1533 *Aghatorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 5 i.

SmH **1 sk.**
1 skuj.
2 fr (Erik Jönsson /Rosenstråle/).

1344 byter Gude Nilsson till sig gods i Å av sin hustru (se Bockefall), vilket han samma dag jämte Kulla, Virserums sn, säljer till Nils Petersson (Rakereds-ätten) (DS 3818-19).

1346 säljer Vigsten Birgersson (?huvud) sina gods i Å och Kulla, Virserums sn, till Karl Petersson (DS 4121).

Övestorp 1457 *Oduadztorp* (B 16 f 112v, avskr), 1510 *Öfwerstatorp* (B 16 f 127, avskr), 1536 *Øuestorp* (SmH 1538:6) – 6 F, 5 i.

SmH **1 fr** (Nils Birgersson, 1554 Jöran Åkesson /Tott/, 1557 Karl Holgersson /Gera/).

1 fr (1558–59 **1 aoe**), (Tord Bonde); öde 1555.

1457 ärver Ingeborg Bengtsdotter (Änga-ätten) efter Sigrid Uddormsdotter en gård som räntar 6 öre (se Nyemåla) (B 16 f 112v).

1510 ärver Filippa Siggesdotter (Sparre af Rossvik) Ö, som räntar 6 örtugar danska, efter sin far (se Gallö) (B 16 f 127).

1524 ärver Ingeborg Siggesdotter Ö, som räntar 14 örtugar danska, efter sina föräldrar (se Nyemåla) (EFJb s 55).

1557–60(?) har Gustav I en gård, som han fått i sakfall av Måns Bonde (AoE 10:1). Gården har åker till 3½ tunnor och äng till 10 lass hö, armt mulbete, liten 'basteskog' och ekskog till fem svin samt fiske i Linden (*Lindesiö*) med mjärdar och 'angelrede' (gädda, abborre och mört); räntan är 2 pund smör (SmH 1559:20B).

1562 har Karl Holgersson (Gera) en gård som räntar 2 pund smör och 1:4 pn, Jöran Bonde en som räntar 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Målilla socken

1329 *in parrochia Mahlella* (DS 2694).
1337 *parochijs . . . Malhælla* (DS 3326).
1361 *in parochiis Malella . . .* (DS 6550).
1447 *Parochia Malilla* (VaKlJb s 66).

Omfattning: Socknen hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950). Socknen sammanslogs 1800 med Gårdveda socken (Lagerstedt s 55).

Kyrkan: Socknens första kända kyrka, en träkyrka, nedbrändes av danskarna 1567 och ersattes två år senare med en träkyrka med plats för 200 personer. Denna nedbrändes 1611 av danskarna och ersattes med ännu en träkyrka tre år senare. Denna kyrkas kor utvidgades i början av 1720-talet. Den nuvarande stenkyrkan stod färdig 1822. (SvK 192 s 192) Kyrkby: Målilla.

Runstenar saknas.

1361 ger kung Håkan sin sven ("familiari nostro") Esger Qwist frihet från alla skatter, kungliga pålagor och årliga utgifter på all hans egendom, både löst och fast, i Målilla och Karlstorps socknar (DS 6550).

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	sä	½ sä	kr	½ kr	ky	vakl	aoe	fr
Boda	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Hagelsrum	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (1)	– –	– –
Hammarsebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
*Huluszfarahult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Hyggelsebo	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Hyltan	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Hägelåkra	– –	2 (2)	– –	– –	– –	2 (2)	1 (1)	– –	– –
Kallersebo	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Knästorp	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Kråkeryd	1 (1)	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Lockebo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Målilla	– –	1 (1)	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Mörhult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Stensryd	2 (2)	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Stighult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –	– –
Stubbhult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Sävshult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Tillingeby	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Uppsala	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Åkebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Årena, Östra	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Ämmenäs	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Äntsebo	– –	0 (1)	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Ödhult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –	– –
Summa	11 (11)	3 (4)	3 (3)	2 (2)	1 (1)	2 (2)	15 (14)	1 (1)	3 (3)

Dessutom redovisar längderna: **skuj:** Hyggelsebo 1 (0), Tillingeby 1 (1) – ½ **ky:** Målilla 1 (1) – **vakluj:** *Gassemosse 0 (1), Hyggelsebo 0 (1), Knästorp 0 (1) – **vaklfiske:** Hagelsrum 0 (1).

***Biærgh** 1447 *i Biærgh* (VaKlJb s 67).
1447 har Vadstena kloster ett ödetorp som förr räntade 6 skäppor råg och 1 pund smör (se Hagelsrum) (VaKlJb s 67).
1480 och 1502 har klostret ett ödetorp utan uppgift om ränta (HH 16 s 132).

Boda 1458 *i Biakullzbodha och i Öfrabodha* (G VIIa:23 f 124v-125, avskr), 1538 *Bodha* (SmH 1538:5) – 6 F, 4 i.
SmH **1 sk.**
1458 säljer Börje Svensson till Olof Dagsson sin ägodel i *Biakullzbodha* och *Öfrabodha* jämte jord i *Rittetorp och i

Mossebo, Mörlunda sn, samt i Flenshult, Karlstorps skate (G VIIa:23 f 124v-125, avskr). – *Biakullzbodha* och *Öfrabodha* är troligen namn på olika delar av B.

***Danmark** 1447 *Danmark* (VaKlJb s 67).
1447 har Vadstena kloster ett ödetorp som förr räntade 6 skäppor råg och 1 pund smör (se Hagelsrum) (VaKlJb s 67).
1480 och 1502 har klostret ett ödetorp utan uppgift om ränta (HH 16 s 132).

Ekenäs Se *Huluszfarahult.

***Gassemosse** 1546 *Gassemosse* (SmH 1546:6).
SmH 1546 **1 vakluj**, som ligger under Hagelsrum och är öde 1546.

Hagelsrum 1320 *bona ista ... Haghwlsrum* (DS 2260), 1422 *in Haghilsrwm* (RAp 25/1), 1447 *Hagilsrwm* (VaKlJb s 66) – 6 G, 3 a.
SmH **2 vakl**, 1546 **3 vakl**, 1549 **1 vakl.**
1546–55 **1 vaklkvarn** (öde 1546).
1546 **1 vaklfiske.**
1320 hålls arvskifte efter Ingeborg Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren) mellan hennes döttrar Birgitta, gift med Ulf Gudmarsson (Ulvåsa-ätten), och Katarina, gift med Magnus Gudmarsson (Ulvåsa-ätten), och sonen Israel, företrädd av sin far Birger Petersson (Finsta-ätten). Därvid får Birgitta H och jord i *Huluszfarahult, Mörhult och Ödhult, denna sn, Hulingsryd, Vena skate, Fågelhem, Södra Vi sn, och Skärsjö, Bälaryds sn; allt med underliggande torp och tillägor. Israel Birgersson får jord i Boanäs och Fluxerum, Karlstorps skate, i Grönskog, Läggevi och Övre och Yttre Åby, Fliseryds sn, Döderhult, Döderhults sn, Berg och Torp, Mönsterås sn, *Hulzsioklo med laxfisket i Em samt underliggande öar i Norrabygd (nuv Stranda hd); allt med underliggande torp och tillägor. Katarina får jord i *Rydh, Västra Ryds sn, och Vi, Norra Vi sn, med underliggande torp och tillägor. (DS 2260; se DMS 4:2 s 58 f, 166)
1422 omnämns Birger i H som faste vid häradstinget (RAp 25/1).

1434 skall kung Erik, enligt Engelbrektskrönikan, ha sänt sitt krigsfolk från Kalmar för att bränna Vadstena klosters gods i länet (enligt en tillskriven rubrik gäller det H); all boskap brändes inne och bönderna kunde intet rädda, vare sig 'mat, kläder, kittlar eller grytor' (Karlskrönikan s 52, Schück 1994 s 87, 106 n 10).

1447/57 har Vadstena kloster tre gårdar som räntar 7½ mark; förr var räntan 6 tön råg. En kvarn som förut räntade 12 mark utger nu endast 7 mark mot att mjölnaren på egen bekostnad sköter kvarnens underhåll (1457 räntar kvarnen 8 mark). Under kvarnen ligger ett litet bol som räntar 6 öre, och i ån (*Hagilsrwma aa*) har klostret ett ålfiske som räntar 5 timmer ål. (VaKlJb s 66 ff, 105 f)

Under H ligger 1447 följande ödetorp: *Danmark, Skåne, *Biærgh, *Smidhikwlle, *Solidha, *Klobodhe, *Nya maale och *Kulla; dessutom har klostret 'tillgångar' i Hyggelsebo och Tillingeby samt i Stora Aby, Mörlunda sn (VaKlJb s 67). Ödetorpen har uppenbarligen varit belägna på de vidsträckta skogsmarkerna norr och öster om H.

1458 är Peter i H faste vid häradstinget (G VIIa:23 f 125).

1466 har klostret tre gårdar (en är öde) som ska ränta 7½ mark gutniska. En landbo räntar 20 öre gutniska och en annan räntar 20 öre för sin egen gård och 20 öre för ödegården som han brukar. H kvarn (*Hagelsrøma qvern*) räntar 8 mark penningar, kvarnbolet som ska ränta 6 öre räntar 1 mark(?) och ålfisket räntar 5 timmer ål. (UUB C 32 f 55v, 56v)

1480 räntar klostrets tre gårdar 7½ mark gutniska, 18 mark hampa och 'halv humle'; kvarnen med underlydande hemol räntar 9 mark gutniska och ålfisket 5 timmer ål (VaKlJb 1480 f 36v).

1496 läggs det gods i Tveta och Virserums snr som Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten) en gång pantsatt till Aspelands härad åter under Vadstena kloster och rättaren på H (se Bösebo, Tveta sn); jorden hade förr legat under H (RAp 27/1, HH 16 s 134 f).

1502 har Vadstena kloster tre landbor som räntar 3:0 pn, 18 mark hampa och 'halv humle'. Kvarnen med bolet (hemol), som förut räntade 3:0 pn, räntar nu 2:0 pn och ålfisket 5 timmer ål. (HH 16 s 128 f)

1547 förlänas Peder Fux H på behaglig tid (GR 18 s 475).

1550 befaller kungen Peder Fux att upphäva det förbud denne infört mot att använda egna kvarnar för de bönder som bor inom en mil omkring H kvarn (GR 21 s 71 f). Senare samma år skriver kungen till fogden på Kalmar slott och uppmanar honom att ha uppsikt över Fux, som är fogde i Sevede och Aspeland; kungen har ofta fått klagomål på Fux, bl a om tvånget att använda H kvarn (GR 21 s 82).

1554 bekräftar kungen Peder Fux' förläning på H med fiske och tillägor för ännu en tid; räntan är 8 lispund smör och 1 skeppund ål (GR 24 s 260 f). 1555 förnyas förläningen, då med räntan 4 lispund smör och 10 lispund fisk och frihet från övriga utskylder (GR 25 s 207).

1565 donerar Erik XIV kronans gård H med alla tillägor till sin trogne 'undersåte' Knut Håkansson (Hand) med villkoret att Knut och hans arvingar skall vara skyldiga att göra rusttjänst enligt gällande förordning (ÅkKb 13/10).

Hammarsebo 1533 *i Hamarsbode* (SmH 1533:1B) – 6 G, 2 b.

SmH **1 sk.**

***Holmstenstorp** 1329 *in oppido dicto Holmstenstorp* (DS 2694), 1333 *vno opido dicto Holmstenstorp* (DS 2973).

1329 testamenterar kyrkoherden Ragvald i Mörlunda sin ägodel i torpet H, vilket han förvärvat genom byte och köp av Ulf Nilsson och Magnus Lang, till sina kära flickor, Ragnhild och Katarina, döttrar till Margareta och uppfödda hos Ragvald. Jorden ges till evärdlig ägo, såväl till dem som deras arvingar om de kommer till så mogen ålder att de kan föda barn. Om en av flickorna överlever den andra och den som dör först inte har barn, skall den förra taga arv efter den senare, såsom syster efter syster. (DS 2694)

1333 se Ämmenäs.

***Huluszfarahult** (nu Ekenäs) 1320 *bona ista ... Huluszfarahult* (DS 2260), 1447 *Hwlundzffaarhult* (VaKlJb s 67), 1538 *Holunzffagherhult* (SmH 1538:5) – 6 G, 3 b – AF 4:2 s 1145.

SmH **1 vakl.**

1320 ärver Birgitta Birgersdotter (Finsta-ätten) H efter sin mor Ingeborg Bengtsdotter (se Hagelsrum) (DS 2260).

1414 utfärdar Peder Ebbesson och Gregers i H ett intyg vid Målilla kyrka (ÖD IX s 1233).[1]
1447/57 har Vadstena kloster jord som räntar 3 mark penningar och 2 pund smör; förut var räntan 2 tön råg och 2 pund smör (VaKlJb s 67, 106).
1466 ska klostrets två landbor ränta 3 mark penningar och 2 pund smör men räntar 2 pund smör vardera (UUB C 32 f 56v, HH 16 s 132).
1480 och 1502 har klostret två landbor som räntar 4 pund smör, 'halvan humle' och 12 mark hampa; dessutom är ödetorpet *Nya maala (ränta 1502 1 pund smör) lagt till H (HH 16 s 132 f).

Hyggelsebo 1447 *i Hyggelbodum* (VaKlJb s 67), 1538 *Hyggelsaboda* (SmH 1538:5) – 6 G, 2 b.
SmH **1 skuj**, 1547 **½ sä.**
1546 **1 vakluj.**
1447 har Vadstena kloster en 'tillgång' i H som räntar 1 öre och ligger under Hagelsrum (se Hagelsrum) (VaKlJb s 67).
1466 har klostret ett ödetorp som räntar 1 öre; en skattebonde utgör räntan (HH 16 s 133).
1480 äger klostret en femtedel i H som räntar 1 öre; 1502 är räntan 0:0:1 pn (HH 16 s 133).

Hyltan 1447 *i Hyltho* (VaKlJb s 67) – 6 G, 3 b.
SmH **1 vakl.**
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 12 öre och 2 pund smör; räntan var förut 1 tön råg och 2 pund smör (VaKlJb s 67, 106).
1466 har klostret en landbo som räntar 12 öre (HH 16 s 131).
1480 räntar landbon 12 öre, 'halvan humle' och 6 mark hampa; 1502 är penningräntan 0:0:12 pn (HH 16 s 131).

Hägelåkra 1421 *i Häggell åkre* (B 15 f 352v, avskr), 1447 *i Hæggelaaker* (VaKlJb s 67), 1538 *Häggelåkra* (SmH 1538:5) – 6 G, 2 a.
SmH **2 sä.**
2 ky.
1 vakl.

[1] Jfr DMS 4:2 s 173, där H felaktigt identifierats med Humlekärrshult, Döderhults sn.

1421 håller kungens domhavande Birger Trolle d ä ting i H (B 15 f 352v).
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 2 mark penningar; förut var räntan 2½ tön råg och 1 pund smör (VaKlJb s 67, 106).
1458 håller Magnus Drake häradsting i H (G VIIa:23 f 124v).
1466 har klostret en landbo som ska ränta 2 mark och som också utger denna summa (UUB C 32 f 56v, HH 16 s 132).
1480 räntar landbon 2 mark gutniska, 1502 0:0:16 pn (HH 16 s 132).
1540 har socknens präst två landbor, varav den ena räntar 2 öre till kyrkan och 1 öre till prästen, den andra 5 öre till kyrkan och 1 öre till prästen; båda har 2 hästars fodring (SmH 1540:12).

Kallersebo 1533 *i Kallesseboda* (SmH 1533:1B), 1545 *Kallesboda, Kallesbo* (SmH 1545:2) – 6 F, 4 j.
SmH **2 sk** (1549–54 **1 sk**).

***Klobodhe** 1447 *Klobodhe* (VaKlJb s 67).
1447 har Vadstena kloster ett ödetorp som tillsammans med *Nya maale och *Solidha förr räntade 6 skäppor råg och 1 pund smör (se Hagelsrum) (VaKlJb s 67).
1480 är K öde; 1502 räntar jorden 2 örtugar (VaKlJb 1480 f 37, HH 16 s 133).

Knästorp 1447 *i Knekstorpp* (VaKlJb s 67) – 6 G, 3 b; gårdstomt ca 900 m sydväst om Hällinge.
SmH **1 vakl.**
1546 **1 vakluj.**
1447 har Vadstena kloster en gård som räntar 12 öre, 2 pund smör och en 'hampolima'; räntan var förut 1 tön råg och 2 pund smör (VaKlJb s 67).
1457 räntar klostrets landbo 2 pund smör och en 'hampolima' (VaKlJb s 106).
1466 ska landbon ränta som 1457 men utger endast 2 pund smör (UUB C 32 f 56, HH 16 s 131).
1480 och 1502 räntar landbon 2 pund smör, 6 mark hampa och 'halv humle'. 1502 anges dessutom att ödetorpet *Solidha med åker och äng 'där nära ligger' (HH 16 s 130 f).

Kråkeryd 1545 *Kracherudth* (SmH 1545:2) – 6 G, 2 a.
SmH **1 sk.**
½ kr.

***Kulla** 1447 *Kulla* (VaKlJb s 67).
1447 har Vadstena kloster ett ödetorp som räntar 2 örtugar (se Hagelsrum) (VaKlJb s 67).
1480 och 1502 har klostret ett ödetorp utan uppgift om ränta (HH 16 s 132).

Lockebo 1447 *Lukkabodum* (VaKlJb s 66) – 6 G, 3 a.
SmH **1 vakl.**
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 2 mark och 2 pund smör; räntan var förut 16 skeppor råg och 2 pund smör (VaKlJb s 66, 105).
1466 ska klostrets landbo ränta 2 mark gutniska och 2 pund smör, vilket han också utger (HH 16 s 130).
1480 räntar landbon 2 mark, 2 pund smör, 6 mark hampa och 'halvan humle'; 1502 är penningräntan 0:0:16 pn (HH 16 s 129 f).

Målilla 1465 *i Malille kyrckioby* (B 15 f 224v, avskr), 1533 *i Maallele* (SmH 1533:1B) – kyrkby – 6 G, 2 a.
SmH **1 sä + ½ sä + ½ sä.**
½ ky (1540 *Klockaregården*).
1 fr (Ture Trolle, 1560 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).
1465 skänker Magnus Drake i Kalvenäs, Högsby sn, sin gård i M kyrkby till sitt 'när syskonbarn', prästen Jöns Larsson (båt) (B 15 f 224v).
1468 säljer Jöns Larsson, präst och prebendat i Vadstena klosterkyrka, en gård i M kyrkby till Birger Trolle d y (HH 31 s 141).
1540 har sockenkyrkan en landbo som räntar 0:2 pn (SmH 1540:12).
1562 räntar Magdalena Eriksdotters gård 0:3 pn (?+ 1:0 pn) (FoR 4).

Mörhult 1320 *bona ista … Mørhult* (DS 2260) – 6 G, 2 a; gårdstomt ca 1500 m sydsydväst om Hagelsrum (RAÄ nr 99).
SmH **1 vakl.**
1320 ärver Birgitta Birgersdotter (Finsta-ätten) M efter sin mor Ingeborg Bengtsdotter (se Hagelsrum) (DS 2260).

1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 4½ mark pn; räntan var förut 3 tön råg (VaKlJb s 67, 106).
1466 ska klostrets landbo ränta 4½ mark men utger endast 5 mark gutniska (UUB C 32 f 56, HH 16 s 130).
1480 räntar landbon 5 mark gutniska, 6 mark hampa och 'halvan humle'; 1502 är räntan 0:12:4 pn (HH 16 s 130).

***Nya maale** 1447 *Nya maale* (VaKlJb s 67).
1447 har Vadstena kloster ett ödetorp, som tillsammans med *Klobodhe och *Solidha förr räntade 6 skäppor råg och 1 pund smör (se Hagelsrum) (VaKlJb s 67).
1466 är N öde men 'är lagt för 1 pund om året' (HH 16 s 133).
1480 och 1502 se *Huluszfarahult.

***Rittetorp** 1458 säljer Börje Svensson till Olof Dagsson *Rittetorp* med alla tillägor (se Boda) (G VIIa:23 f 124v-125, avskr).

***Skallatorpp** 1447 *i Skallatorpp* (VaKlJb s 67).
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 6 öre och 1 pund smör; förut var räntan 6 skäppor råg och 1 pund smör (VaKlJb s 67, 106).
1466 anges i klostrets uppbörds- och utgiftsbok att det förut fanns en landbo i S som skulle ränta 6 öre och 1 pund smör men att gården nu är öde och lagd under Stubbhult (UUB C 32 f 56v, HH 16 s 132).
1480 och 1502 se Stubbhult.

Skåne 1447 *Skaane* (VaKlJb s 67) – 6 G, 3 a.
1447 har Vadstena kloster ett ödetorp som förr räntade 1 pund smör (se Hagelsrum) (VaKlJb s 67).
1480 och 1502 har klostret ett ödetorp utan uppgift om ränta (VaKlJb 1480 f 37, D 12 f 103, HH 16 s 132).

***Smidhikwlle** 1447 *Smidhikwlle* (VaKlJb s 67).
1447 har Vadstena kloster ett ödetorp som förr räntade 6 skäppor råg och 1 pund smör (se Hagelsrum) (VaKlJb s 67).
1480 och 1502 har klostret ett ödetorp utan uppgift om ränta (HH 16 s 132).

***Solidha** 1447 *Solidha* (VaKlJb s 67) – beläget nära Knästorp (HH 16 s 131).
1447 har Vadstena kloster ett ödetorp som tillsammans med *Klobodhe och *Nya maale förr räntade 6 skäppor råg och 1 pund smör (se Hagelsrum) (VaKlJb s 67).
1480 har klostret ett ödetorp utan uppgift om ränta (VaKlJb 1480 f 37).
1502 räntar ett ödetorp under Knästorp 0:0:2 pn (HH 16 s 131).

Stensryd 1369 *coloniam in Stensrydh* (DS 8000, avskr), 1533 *Stenssrid* (SmH 1533:1B) – 6 F, 3 j.
SmH **2 sk.**
1 kr.
1369 ger Harald Karlsson (Stubbe) en landbogård (colonia), som räntar 2 tön korn, och jord i Medalby, Mellby sn, Sten, ?Aska hd ('i närheten av Skänninge') och i Kleva på Öland till prebendan Crucis minoris i Linköpings domkyrka, vilken grundats av hans förfäder (DS 8000).

Stighult 1447 *Stiighult* (VaKlJb s 67) – 6 G, 3 a.
SmH **2 vakl.**
1447/57 har Vadstena kloster två gårdar som räntar 3 mark penningar och 4 pund smör; förut var räntan 2 tön råg och 4 pund smör (VaKlJb s 67, 106).
1466 ska klostrets landbor tillsammans ränta 3 mark penningar och 4 pund smör; den ena gården räntar 3 pund smör 'och ej mera' och den andra 2 pund smör (UUB C 32 f 56, HH 16 s 130).
1480 och 1502 räntar landborna 6 pund smör, 12 mark hampa och 'halv humle' (HH 16 s 130).

Stubbhult 1447 *Stiigxhult* (VaKlJb s 67), 1466 *Stibhult* (HH 16 s 132), 1502 *i Stybholt* (HH 16 s 131) – 6 G, 3 b.
SmH **1 vakl.**
1447/57 har Vadstena kloster en landbo som räntar 12 öre penningar och 1 pund smör (VaKlJb s 67, 106).
1466 ska klostrets landbo ränta 12 öre men utger 2 mark penningar; till S är ödetorpet *Skallatorpp lagt 'landbon till hjälp' (HH 16 s 132).
1480 och 1502 räntar landbon 2 mark, 6 mark hampa och 'halv humle'; till S ligger ödetorpet *Skallatorpp (HH 16 s 131 f).

Sävshult

1447 *i Sæffshult* (VaKlJb s 67) – 6 G, 2 b.
SmH **1 vakl.**
1447–66 har Vadstena kloster en landbo som räntar 2 mark (VaKlJb s 67, 106, HH 16 s 131)
1480 räntar landbon 2 mark, ½ pund humle och 6 mark hampa; 1502 är penningräntan 0:0:16 pn (HH 16 s 131).

Tillingeby

1447 *Tyllingha by* (VaKlJb s 67), 1538 *Tillingaby* (SmH 1538:5) – 6 G, 2 a.
SmH **1 sk.**
1 skuj.
1547–54 **1 skkvarn** (öde 1553–54).
1 aoe.
1447 har Vadstena kloster en 'tillgång' i T som räntar 2 öre och ligger under Hagelsrum; klostret har också 2 penningars 'tillgång' i varje torp som ligger under T (VaKlJb s 67).
1480 räntar klosterjorden och torpen enligt ovan och anges ligga till Mörhult (HH 16 s 133).
1502 anges samma förhållande för klostrets jord som 1447, varvid tillgången räntar 0:0:2 pn och tillgången i torpen under T 2 penningar; jorden är lagd till Mörhult (HH 16 s 133).
1528 får Gustav I (och hans syster) vid arvskifte med Kristina Nilsdotter (Gyllenstierna) efter Sigrid Eskilsdotter (Banér) en gård som räntar 0:10 pn (se Kloster, Vena skate) (RAp 6/8).
1531 har Gustav I en gård som räntar 2 mark 2 skillingar danska (K 1).
1539/42 har kungens gård 20 spannland åker (1542 16 spannland) och äng till 30 lass hö (1542 20 lass). Gården har ett stäk i Mören (*Møren*), fiske i Norrlången (*Norlongen*) och gott lösfiske i Bosjön (*Boda siö*). Räntan är 5 pund smör och 4 hästars fodring. (AoE 9, SmH 1542:11)
1553/55 förnyas 1528 års skifte, varvid en gård faller på Kristina Nilsdotters lott (AoE 39, GR 25 s 309).
1559 har kungens gård åker till 18 spann och äng till 20 lass, passligt mulbete, ekskog till två svin och god nävermark, fisken i Norrlången, Bosjön och Djupsjön (*Diupesiöö*) där man tar gädda, abborre och mört med nät och mjärdar samt ett litet 'kistefiske (ål) uti en bäck'; räntan = 1542 (SmH 1559:20B).

Uppsala 1447 *i Vpsalom* (VaKlJb s 66), 1480 *i Vpsala* (VaKlJb 1480 f 36v) – 6 G, 3 a.
SmH **1 vakl.**
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 12 öre penningar och 2 pund smör; räntan var förut 1 tön råg (VaKlJb s 66, 106).
1466 ska klostrets landbo ränta 12 öre och 2 pund smör och utgör också detta (UUB C 32 f 56, HH 16 s 130).
1480 räntar landbon 12 öre, 2 pund smör, 6 mark hampa och 'halv humle'; 1502 är penningräntan 0:0:12 pn (HH 16 s 130).

Åkebo 1533 *Agebodhe* (SmH 1533:1B), 1545 *Aackebo* (SmH 1545:2) – 6 F, 4 i.
SmH **1 sk.**

Årena, Östra 1421 *i Åhrenom* (B 15 f 352v, avskr), 1545 *Aarena* (SmH 1545:2) – 6 F, 2 i.
SmH **2 sk.**
1421 sitter Påvel i Å i nämnden vid lagmansting i Hägelåkra (B 15 f 352v).

Ämmenäs 1333 *curie mee in Æmbones* (DS 2973), 1355 *in Ämbänäss* (DS 5119, avskr), 1533 *Emenes* (SmH 1533:1B) – 6 G, 2 a.
SmH **1 kr.**
1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).
1333 testamenterar Ragvald, prebendat vid Linköpings domkyrka, sin huvudgård Ä med alla tillagor, undantaget torpet *Holmstenstorp, och sin gård i Linköping till sin prebenda, som grundats av Harald Stubbe (DS 2973).
1355 överlåter Lars Germundsson till Nils Turesson (Bielke) en halv kvarn i Ä (se Tulunda, Mörlunda sn) (DS 5119).
1498 ärver Katarina och Birgitta Johansdöttrar (Moltke) två gårdar, som räntar 2 mark gutniska vardera, vid arvskifte efter sin morfar Erik Pedersson (Urup) och hans hustru Birgitta Bengtsdotter (båt) (Rep 8566; se DMS 4:2 s 72).
1562 räntar Jakob Turessons gård 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Äntsebo 1358 *af Elmtesiobothom* (DS 6024), 1545 *Enttesbode* (SmH 1545:2) – 6 F, 4 i.

SmH **½ sä**, 1546 **1 sä** (fodring för 3/4 hn).
1 fr (Ture Trolle, 1560 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).
1358 är Halsten i Ä faste vid Aspelands häradsting (DS 6023–24).
1562 räntar Magdalena Eriksdotters gård 0:3 pn (?+ 1:0 pn) (FoR 4).

Ödhult 1320 *bona ista ... Øahult* (DS 2260), 1447 *i Øyult* (VaKlJb s 66), 1480 *Øyhult* (VaKlJb 1480 f 36v) – 6 G, 3 a.
SmH **2 vakl.**
1320 ärver Birgitta Birgersdotter (Finsta-ätten) Ö efter sin mor Ingeborg Bengtsdotter (se Hagelsrum) (DS 2260).
1447/57 har Vadstena kloster två gårdar som räntar 3 mark penningar och 4 pund smör; räntan var förut 2 tön råg och 4 pund smör (VaKlJb s 66, 105).
1466 ska klostrets landbor tillsammans ränta 3 mark penningar och 4 pund smör men utger vardera 12 öre gutniska och 2 pund smör (UUB C 32 f 56, HH 16 s 129).
1480 räntar landborna 3 mark, 4 pund smör, 12 mark hampa och 'halv humle' (HH 16 s 129).
1502 räntar landborna 1:0 pn och i övrigt enligt 1480 (HH 16 s 129).

Mörlunda socken

1329 *ecclesie Mørlunda* (DS 2694).
1337 *parochijs . . . Myrlunda* (DS 3326).
1382 *i Mørlunda sokn* (RAp 5/12, SRP 1782).

Omfattning: Mörlunda socken har flera gånger genomgått förändringar sedan medeltiden och fram till 1900-talet. Redan 1559 överfördes den ena gården i Veningehult till Döderhults sn, Stranda hd, och före 1630 även den andra. Sadeshult överfördes kameralt och kyrkligt till Fagerhults sn, Handbörds hd, 1807 (AF 4 s 12). Åskögle överflyttades i alla avseenden från Mörlunda till Kristdala sn, Tunaläns hd, 1884 (Kbr 28/3).

Kyrkan: En kyrka omtalas första gången 1329; troligen var det denna som brändes av danskarna 1567. Efter en ny härjning av danskarna 1612 byggdes en kyrka av sten som senare tillbyggdes med 'nykyrka' av trä, dvs en korsarm. Den nuvarande kyrkan uppfördes 1839–40. (SvK 192 s 192) Kyrkby: Mörlunda.

1464 (början av mars) ligger Kristian I i Mörlunda socken med 2700 man och väntar på truppförstärkningar från bl a Skåne och Halland, med vilka han ska sammanstråla i Vimmerby eller vid Sommen (A 20 f 199, odat; GiOV s 410).

Runstenar Sm 150 och 151 (försvunna) Mörlunda kyrka, Sm 152 Sinnerstad (nu vid kyrkan).

Aby, Stora

1417 *i Affueby* (U 269 a s 19, avskr), 1422 *i Awaby* (RAp 25/1), 1447 *i Awaby* (VaKlJb s 67), 1533 *Store Aåby* (SmH 1533:1B), 1545 *Store Affueböy* (SmH 1545:2) – 6 G, 1 a.

SmH **1 sk.**
2 skuj.
1 sä + ½ sä.
1540 (endast) **1 kyuj.**
3 kr; 1560 **2 kr + ½ kr**; två är öde 1551–52, en öde 1553–57.
1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) en gård i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (Styke) (se Ålhult, Vi sn) (U 269 a s 19).

1422 omnämns Svenung i A som faste vid häradstinget; Karl Petersson i A beseglar bytesbrev tillsammans med underhäradshövdningen och kyrkoherden i Mörlunda (RAp 25/1, två brev; kan även gälla Lilla A, Tveta sn).

1447 uppges i Vadstena klosters jordebok att det i A 'var' ett hemol som räntade 1 öre (VaKlJb s 67).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) en gård vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).

1514 skiftar Erik Ryning jord med Bengt Gylta, varvid Ryning får jord i A (se Stora Sinnerstad) (RAp 7/3).

1540 har sockenkyrkan en utjord som räntar 1 skilling (SmH 1540:2).

1562 räntar Jakob Turessons gård 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Avlingetorp

1533 *i Afletetorp* (SmH 1533:1B), 1537 *Aflattatørp* (SmH 1533:1B), 1540 *Afflatorp* (SmH 1540:12) – 6 G, 0 b.

SmH 1540 (endast) **1 kyuj.**

1540 har sockenkyrkan en utjord som räntar 2 skillingar (SmH 1540:2).

Björnhult 1533 *i Biørnahult* (SmH 1533:1B), 1545 *Biörnhultt* (SmH 1545:2) – 6 G, 2 c.
SmH **1 kr.**

Bockara / 'Bobergsmo'[2] 1415 *i Bodhakarlawadha* (SD 2080, avskr), 1536 *i Bodakarum* (SmH 1538:6), 1538 *Bodhacarum* (SmH 1538:5), 1543 *i Bodakara* (SmH 1543:6), 1553 *Bodekarle* (BiS E 2006) – 5 G, 9 d.
1347 *Boþæbyergxmo* (DS 4245), 1358 *i Boþaberxmo* (DS 6011), 1415 *innan Bodhaberxmo* (SD 2080, avskr), 1498 *Bodhabersimo* (C 36 s 42), 1533 *Bobersmo* (SmH 1533:1B), 1578 *Boobersmoo* (Rött nr 358).
SmH **1 sk.**
1545–58 **1 skuj.**
1 sä (1558 **½ sä**).
1 kr; Bråhults-landbo.
2 fr (Ture Pedersson /Bielke/).
½ fr (Karl Tordsson /Store/).
½ fr (Birgitta Jönsdotter /Roos/).
1347 byter Mats Halstensson (Likvidsönernas ätt), domprost i Västerås, bort sitt fädernegods i 'Bobergsmo' och i Granhult och Östramark, Högsby sn, i Kyrkeby, Döderhults sn, och i Rönnerum, Högsrums sn på Öland, till sin släkting Johan Hemmingsson (Lejonansikte) och dennes hustru Ingeborg Anundsdotter (Ving-ätten) mot deras jord i Mossby, Hardemo sn i Närke (DS 4245).
1358 omnämns Olof i 'Bobergsmo' som faste vid Aspelands häradsting (DS 6011).
1415 ger Ragnhild Jönsdotter till Askeby kloster, som ingift för Ragnhild Jakobsdotter, två ängar 'innan *Tranwhwen* i Bockara vada' och 3 spann säd i 'allan Bockara vada utgärdes innan Bobergsmo, sunnan upp med Sone Karlungs bol liggande', och en gård i Basebo, Högsby sn. Om Ragnhilds arvingar skulle hindra klostret jorden, skall det morgongåvegods i Skruv, Nottebäcks sn, som hon fått av Ingemar Karlsson, sin avlidne man, tillfalla klostret (se SRP 2027). (SD 2080, avskr)
1498 upptas 'Bobergsmo' utan ränta i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods (C 36 s 42).
1510 (omkr) har Ingeborg Larsdotter (Tott) en gård i 'Bobergsmo' som räntar 1 mark gutniska (TidöA vol 499 f 3v).

[2] Jfr DMS 4:2 s 92 f där ortnamnet *Boþæbyergxmo felaktigt placerats i Högsby sn.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	skuj	sä	½ sä	kr	½ kr/krt	ky	kyuj	vakl	aoe	fr	½ fr
Aby, Stora	1 (1)	2 (2)	1 (1)	1 (1)	3 (2)	0 (1)	– –	1 (0)	– –	– –	1 (1)	– –
Avlingetorp	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –
Björnhult	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Bockara	1 (1)	1 (0)	1 (1)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	2 (2)
Boda	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (2)
Borg	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Bölö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Fagerhult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Färgshult	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Granshult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Gällingsbo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Gässlingsäng	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Haddetorp	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Hult	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	1 (0)	1 (0)	– –	– –	– –	– –
Hyltan	– –	– –	1 (0)	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Ingebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Kängsebo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Libbershult	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)
Morebo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Mossebo	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Mörlunda	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)	1 (0)	2 (2)	– –	– –	– –
Näs	1 (1)	2 (2)	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	2 (2)
Näshult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Ruda	– –	– –	3 (3)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Sadeshult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	0 (1)

	sk	skuj	sä	½ sä	kr	½ kr/krt	ky	kyuj	vakl	aoe	fr	½ fr
Sinnerstad, Stora	– –	1 (1)	– –	– –	2 (2)	– –	1 (1)	1 (0)	– –	0 (1)	1 (2)	– –
Snokvik	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Sörebo	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Tigerstad	2 (2)	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Tulunda	– –	3 (2)	1 (1)	1 (1)	1 (2)	1 (0)	1 (1)	1 (0)	1 (1)	– –	3 (3)	– –
Veningehult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	1 (1)	– –
Åkerö	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	0 (1)	4 (4)	1 (1)
Åskögle	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Summa	11 (11)	12 (10)	10 (9)	2 (4)	10 (10)	2 (3)	4 (3)	6 (0)	5 (5)	1 (2)	20 (21)	8 (11)

Dessutom redovisar längderna: **alkl:** Stora Sinnerstad 1 (0) – **kyt:** Fagerhult 0 (1), Granshult 0 (1).

1514 upptas i Nils Eskilssons (Banér) jordebok ett torp 'Bobergsmo' som räntar 1 mark gutniska (K 3 f 19).

1553 erhåller Ture Pedersson (Bielke) två gårdar i Bockara som vardera räntar 2 pund smör och 1 tunna korn (se Näs) (BiS E 2006).

1562 räntar Ture Pederssons två gårdar 3 pund smör och 0:6 pn vardera, Birgitta Jönsdotters gård 1 pund smör och 2:2 pn och Karl Tordssons gård 1½ pund smör och 0:6 pn (FoR 4).

1578 upptas i en jordebok över Ture Pederssons efterlämnade gods två gårdar som vardera har åker till 5 tunnor och äng inom gärdet till 16 vinterlass. Gårdarna har ekskog på allmänningen till '7 stycke' vardera samt näverskog och vedskog. En av gårdarna har dessutom humlegård till 1 pund humle. Fiske finns i allmänningssjöarna Granhultesjön (*Granolte söö*), Smälten (*Smelte söö*), Puksjö (*Puke söö*), Ösjö (*Ööe söö*), Kullesjö (*Kulle söö*), Rammsjön (*Ramsöö*), Gransmålasjön (*Gransöö*), Jössegöl (*Gersse göll*), Sarvegöl (*Sarue göll*) och Hagsjön (*Hage söö*). Dessutom har gårdarna gemensamt ålfiske i Spångebäck (*Spange wirck*) och *Gransöö beck* (= vattendraget mellan Puksjö och Gransmålasjön), ett stäk i *Hendele sund (= nuvarande Skidarekärrsbäcken mellan Lilla och Stora Händlegölen) och del i byns kvarnfall. En av gårdarna har dessutom eget ålfiske i Puksjöbäck (*Pugesöö bek*). Räntan är för vardera gården 3 pund smör, 1 tunna korn och 6 hästars fodring. Den ena gården utger dessutom 5 dagsverken. (Rött nr 354)

Ortnamnsformerna Bockara ('Bodakaravada' / 'Bodakara') och 'Bobergsmo' har under medeltiden och in på 1500-talet använts parallellt som namn på byn. 'Bobergsmo' var troligen ett äldre namn på själva byplatsen.

Boda

1545 *Boda* (SmH 1545:2) – 5 G, 9 a.

SmH **½ fr,** 1551 **½ fr + ½ fr,** (Severin Kil); en är öde 1555 och 1557–58.

1562 har Peder Kil två gårdar som räntar 1 pund smör och 0:6 pn resp ½ pund smör och 0:3 pn (FoR 4).

Borg

1545 *Borge* (SmH 1545:2) – 6 G, 0 b.

SmH **½ sä.**

Bölö 1533 *i Böle* (SmH 1533:1B) – 6 G, 1 b.
SmH **1 sk.**

Fagerhult 1551 *Fagerhult* (SmH 1551:8) – 6 G, 1 b.
SmH 1551 **1 ky,** 1555 **1 kyt.**

***Flathulte** 1422 byter frälsemannen Magnus Hagvarsson (kors) och hans hustru Katarina till sig fjärdedelen i *Flathulte* av Vadstena kloster mot deras del i Igelhult, Vena sn, varvid klostret erlägger 20 mark i mellangift (RAp 25/1; se Sjöö 1979 s 31 f).

*Flathulte motsvarar den del av Åskögle som idag kallas 'uppebyn' och ligger strax söder om sjön Flaten; enl en 1700-talsuppgift kallades denna del av byn 'i forden tid' Flathult (Sjöö 1979 s 11).

Färgshult 1554 *Färingzhult* (SmH 1554:3) – 5 G, 9 e.
SmH 1554 1 **sä**, 1559 ½ **sä.**

Granshult 1551 *Granshult* (SmH 1551:8).
SmH 1551 **1 ky**, 1555 **1 kyt.**

Gällingsbo 1545 *Gellingsboda* (SmH 1545:2).
SmH ½ **fr** (Severin Kil).
1562 har Peder Kil en gård som räntar 2 pund smör (FoR 4).

Gässlingsäng 1533 *i Geslingengh* (SmH 1533:1B), 1545 *Geslings engh* (SmH 1545:2) – 6 G, 0 b.
SmH **1 sk** (1554–59 **1 sä**).
1 skuj.

Haddetorp 1378 *i Haddathorp* (RAp 16/8, SRP 1363) – 6 G, 1 b.
SmH **2 fr** (Halsten Bagge).
1378 pantsätter Ingegerd Anundsdotter och hennes son Sverker Knutsson (tre hjärtan) H till Henrik Döring (se Stora Sinnerstad) (SRP 1363).
1384 se Stora Sinnerstad.
1562 har Bengt Bagge en gård som räntar 2 pund smör och Bröms Bagge en som räntar 4 mark smör (FoR 4).

Hult 1540 *Hultt* (SmH 1540:12), 1545 *Hullth* (SmH 1545:1) – 6 G, 0 b.

SmH **1 kr.**
1540 (endast) **1 ky + 1 kyuj.**
1540 räntar sockenkyrkans landbo 2 öre och 2 hästars fodring; utjorden räntar 2 öre (SmH 1540:12).

Hyltan 1533 *i Hult* (SmH 1533:1B), 1545 *Hylte* (SmH 1545:1), 1548 *Bergellehylte* (SmH 1548:7) – 6 G, 0 e.
SmH **1 sä**, 1546 **½ sä.**

Ingebo 1458 *i Jngebodha* (G VIIa:23 f 125, avskr), 1533 *Ingeboda* (SmH 1533:1B) – 6 G, 0 d.
SmH **1 sk.**
1547–54 **1 skkvarn** (öde 1553–54).
½ kr; Bråhults-landbo.
1458 är Henrik i I faste vid Aspelands häradsting (G VIIa:23 f 125).

Kängsebo 1538 *i Tienxbodha* (SmH 1538:5), 1545 *Tingsboda* (SmH 1545:2) – 5 F, 8 j.
SmH 1545 **½ fr** (Severin Kil); saknas 1551.
1562 har Peder Kil en gård som räntar 1 pund smör och 0:6 pn (FoR 4).

Libbershult 1559 *Lybechshult* (SmH 1559:9), 1560 *Libberhult* (SmH 1560:12) – 6 G, 0 e.
SmH 1560 **1 krt.**
1559 **½ fr** (1560 nybygge).

Morebo 1447 *Morabode* (VaKlJb s 68), 1457 *Mørabodhe* (VaKlJb s 106) – 5 F, 9 j.
SmH **1 vakl.**
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 4 pund smör; 1466 och 1502 räntar den 2 pund smör. Gården har tillfallit klostret vid jordbyte med Erik Hemmingsson i Släthult, varvid klostret bortbytte jord i Släthult och *Symonamaala, båda i Högsby sn. (VaKlJb s 68, 106, HH 16 s 135 f)

Mossebo 1458 *Måssebodha* (G VIIa:23 f 125, avskr), 1533 *Mosseboda* (SmH 1533:1B) – 6 G, 1 c.
SmH **1 sä.**
1458 säljer Börje Svensson till Olof Dagsson M med alla tillägor (se Boda, Målilla sn) (G VIIa:23 f 124v-125).

Mörlunda 1447 *i Mørlundom* (VaKlJb s 68), 1480 *i kirkiobynom* (VaKlJb 1480 f 37v), 1496 *wedh Mørlwnde* (RAp 27/1) – kyrkby – 6 G, 1 a.

SmH **1 skuj.**
1 ky (1540 *Klockaregården*).
1540 (endast) **1 kyuj.**
2 vakl.

1447/57 har Vadstena kloster tre gårdar som ligger för 20 öresland och räntar 6½ mark (VaKlJb s 68, 106).

1466 ska klostrets tre landbor ränta 6½ mark tillsammans; de räntar 17 öre vardera (HH 16 s 135).

1480 är gårdarnas avrad 6 mark 3 öre gutniska; dessutom har klostret ett hemol som ligger för 2 öresland; 1502 räntar klostrets tre gårdar 2:0 pn och hemolet, som sägs ligga för 3 örtugland, räntar 0:0:3 pn (HH 16 s 135).

1540 har sockenkyrkan en landbo som räntar 0:4 pn och fodring för halvt hemman samt en utjord som räntar 1 skilling (SmH 1540:12).

Näs (nu Ryningsnäs) 1358 *af Næss* (DS 6023), 1460/70 *Nääs, Västranees* (SFSS 40 s 80), 1515 *Näss, Ydrenäs* (VikS E 2742), 1551 *Rygnesnäs* (Prt 3) – 5 G, 9 b; Västernäs låg ca 700 m nordväst om Ryningsnäs.

SmH **1 sk.**
2 skuj, till 2 fr nedan.
1548–59 **1 skuj** (saknas 1549).
2 sä.
2 fr + ½ fr + ½ fr, (Ture Pedersson /Bielke/).

1358 är Brudde i N faste vid Aspelands häradsting (DS 6023–24).

1460/70 uppges att jord i N med räntan 3 mark och i Västra N (*Västranees*) med räntan 1 mark samt jord i Tulunda låg under Kråkerum, Mönsterås sn, på Ture Stenssons (Bielke, död 1425) och hans hustru Birgitta Abrahamsdotters (tjurhuvud, död 1415) tid (SFSS 40 s 80).

1496 sitter Ebbe i N i nämnden vid lagmansting i Mörlunda (RAp 27/1).

1515 skiftas arvet efter Ture Turesson (Bielke) och hans hustru Ingegerd Körningsdotter (Kyrning). Då flera av deras barn redan är döda och ett av de levande, Sten Turesson, själv saknar levande barn, skiftas arvet mellan barnbarnen, varvid fyra gårdar i N och en i Stora Bäckeby, Gårdveda sn, tillfaller Peder Turessons barn.

En gård i N räntar 1 mark danska och 1 spann korn; av tre gårdar i Yttre N räntar två gårdar 1 mark danska och 1 spann korn, en 8 örtugar och ½ spann korn. (VikS E 2742; se DMS 4:3 s 87 f)

1520–talet(?) ärver Ture Pedersson (Bielke) efter sina föräldrar Peder Turesson (död 1520) och Karin Nilsdotter (Sparre av Ellinge, död 1520) jord i N, som räntar 1 mark danska och 1 spann korn, samt tre gårdar i Yttre N (*Ydreneess*) som räntar ½ mark danska och 1 spann korn, 8 örtugar och ½ spann korn resp 1 spann korn; i Aspeland ingår även en gård i Flenshult, Karlstorps sn (anges i uppräkningen ligga i Östra hd). (VikS E 2742; se även DMS 4:2 s 224 ff)

1553 skiftas arvet efter Ture Pederssons föräldrar ånyo efter det att hans syster Anna dött 1551. – Vid detta skifte erhåller Ture två gårdar i N, som räntar 3 pund smör och 1 tunna korn resp 2 pund smör och 1 tunna korn, och två gårdar i Yttre N, som vardera räntar 1 pund smör och 1 tunna korn, samt jord i Bockara och Tulunda samt i Bäckeby, Gårdveda sn. – Systern Margareta får jord i Tulunda samt i Bösebo, Duvekulla, Torsebo, Tveta och Örsaskögle, Tveta sn. (BiS E 2006, se även DMS 4:2 s 224 ff)

1559 skiftas arvet efter Ture Pederssons föräldrar en tredje gång efter att hans moster Pernilla Nilsdotter (död före 1557) och hans syster Margareta (död 1557) avlidit. Vid detta skifte behåller Ture i Aspeland samma jord han erhöll vid skiftet 1553; i 1559 års skifte skiljs dock inte på N och Yttre N. (ShSp 12/3 1559, se även DMS 4:2 s 224 ff)

1562 räntar Ture Pederssons fyra gårdar enligt följande (FoR 4):

	avrad smör	avrad pn
1.	3 pd	0:6
2.	1½ pd	0:6
3.	1 pd	0:3
4.	1 pd	0:3
Summa	6½ pd	2:2

Yttre Näs motsvarar nuv Ryningsnäs, dvs den del av Näs som ligger öster om Emån. Denna del av byn hade tre gårdar (1 sk + 2 fr) (Prt 3).

Näshult 1533 *Neshulth* (SmH 1533:1B), 1545 *Nesholth* (SmH 1545:1) –6 G, 0 a.
SmH **1 sk.**
1538 anges Johan i N ha 'flyttat bort i annat härad' samtidigt som han restar för årets fodring (SmH 1538:5).

Rosenvik Se Snokvik.

Ruda 1401 *Rudhu* (SD 75) – 6 G, 0 a.
SmH **3 sä.**
1401 överlåter Gustav Matsson R, som han fått i pant av Anund Brynjolfsson, till sin brorson Mats Gjurdsson (se Fröreda, Järeda sn) (SD 75).
1487(?) byter Nils Karlsson i R bort 'R gård' till Peder Porse (se Främsteby, Vena sn) (SDbR 6).

Ryningsnäs Se Näs.

Sadeshult 1545 *Sadehult* (SmH 1545:1) – 5 F, 8 i – nu i Fagerhults sn, Handbörds hd.
SmH **1 fr**, 1557 **½ fr**, (Severin Kil).
1562 har Peder Kil en gård som räntar 4 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Sinnerstad, Stora 1299 *in Sindhrastadh* (DS 1291), 1479 *i Synnerstada* (D 9 f 14v), 1548 *Store Sinderstade* (SmH 1548:7) – 6 G, 1 a.
SmH **1 skuj** (saknas 1548).
2 kr; Bråhults-landbor.
1 ky.
1540 (endast) **1 kyuj.**
1 alkl, 1546 **1 skkl**, 1559 **1 aoe.**
1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).
1546 **1 fr** (Ture Trolle, 1560 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).

Ingegerd Larsdotter (Cagge), Peder Skyttes änka, skriver sig 1508 till S (Kh 53 f 4; se HBSb s 104).

1299 överlämnar Margareta Gustavsdotter (Karl Gustavssons ätt) till det av henne stiftade Kalmar nunnekloster 10 öresland och två torp (colonos) i S jämte jord i Handbörd och Möre, vilket allt tidigare donerats av syster Bengta Holmstensdotter i Berga, Högsby sn (DS 1291; se DMS 4:2 s 90 f).

1378 pantsätter Ingegerd Anundsdotter och hennes son Sverker Knutsson (tre hjärtan) sin jord i S och Haddetorp för en skuld till Henrik Döring (SRP 1363).

1384 ger Ingegerd Harald Karlsson (Stubbe) fullmakt att inlösa jorden av Henrik Döring med förbehållet att endast hon och hennes son Sverker ska ha rätt att återlösa den om de så önskar (SRP 1990).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) en gård i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (Styke) (se Ålhult, Vi sn) (U 269 a s 20).

1447 anges i Vadstena klosters jordebok att klostret förut hade ett hemol med utsäde om 4 spann korn; det är nu lagt till landborna i Mörlunda som bete för deras boskap (VaKlJb s 68).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) en gård vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).

1479 har Kalmar nunnekloster en gård som räntar 4 mark (D 9 f 14v).

1480 och 1502 har Vadstena klosters hemol 3 spann i utsäde. Hans Lång uppges ha köpt det av skattebonden Nils Karlsson i S för 12 örtugar och 1 tunna råg, vilket intygas av tre sockenmän (HH 16 s 136). Troligen har Hans Lång före 1447 skänkt eller sålt jorden till klostret.

1514 skiftar Erik Ryning och Bengt Gylta på sina hustrurs vägnar deras fäderne- och mödernejord, varvid Ryning får jord i S, Tigerstad och Stora Aby samt Tveta, Tveta sn, därtill jord i Mossebo m fl byar i Pelarne sn, vilket allt tillsammans räntar 10 mark; i skiftet ingår även åtskillig jord i Sotholms härad (RAp 7/3).

1540 räntar kyrkolandbon 0:2 pn till sockenkyrkan och 0:2 pn till prästen samt 2 hästars fodring; utjorden räntar 1 skilling till sockenkyrkan (SmH 1540:12). Samma år räntar Skänninge klosters landbo 1 mark danska, 5 skillingar och 1 vit (ÖgH 1540:1).

1559/60 har Gustav I en gård som har åker till 14 spann, äng till 6 lass hö och, förutom fodringen, räntar 4 pund smör. Gården har skarpt mulbete, liten nävermark och 'basteskog' samt fiske i Lillesjö (*Liitzlesiö*), Vånmesjö (*Wanesiöö*), *Holme kliidesiö* (?Holmsjön), Tallången (*Tormålangsiö*) och Stensjön (*Stiensiö*) där man fångar abborre, braxen, gädda och mört med nät, not och

mjärde. (SmH 1559:20B, 1560:30B) Gården uppges ha återbördats från Skänninge kloster efter kung Gustavs 'släkt på Grönskog' (AoE 10:1).

1562 räntar Magdalena Eriksdotters gård 0:3 pn, Jakob Turessons gård 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Snokvik (nu Rosenvik)

1429 *i Snokawiik* (RAp 20/5) – 6 G, 1 b.

SmH **1 fr** (Jöns Olsson /Gyllenhorn/).

1429 erhåller Magnus Gren på sin hustrus vägnar en gård vid arvskifte efter Iliana Arvidsdotter (Lejonansikte), änka efter Magnus Sture (gumsehuvud) (RAp 20/5).

1562 har Sigrid Klasdotter (Kyle), änka efter Jöns Olsson (Gyllenhorn), en gård som räntar 4 pund smör (FoR 4).

Sörebo

1533 *Søøreboda* (SmH 1533:1B) – 6 G, 2 c.

SmH **1 kr.**

Tigerstad

1437 *i Thyerstadhä* (SMR 520, avskr), 1453 *i Tiestade* (Rääf 1:117) – 6 G, 0 a.

SmH **2 sk.**
1 skuj.
1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).
1 fr (Jon Elofsson /Barkestorps-ätten/, 1554 Jöns Olsson /Gyllenhorn/).

1437 säljer Håkan Ragvaldsson (Båt av Billa) sin del i T till Björn Olofsson (SMR 520).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) en gård vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).

1458 är Arvid i T faste vid Aspelands häradsting (G VIIa:23 f 125).

1486 överlåter Margareta Björnsdotter till sin kusin Nils Svensson en gård i T samt jord i Gräntö, Ramsebo och Öskögle, Virserums sn (B 15 f 262).

1498 intygas att Nils Svensson, redesven på Kalmar slott, sålt en gård som räntar 19 örtugar till Påvel Kyle vilken hans fader Sven Nilsson ärvt efter Ragvald Rumpa (Båt av Billa) (RAp 6/1).

1514 skiftar Erik Ryning jord med Bengt Gylta varvid Ryning får jord i T (se Stora Sinnerstad) (RAp 7/3).

1562 har Sigrid Klasdotter (Kyle), änka efter Jöns Olsson (Gyllenhorn), en gård som räntar 3 pund smör och Jakob Turesson (Rosengren) en som räntar 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Tulunda 1355 *in Tulundum curiam meam* (DS 5119, avskr), 1382 *Tolunda* (SRP 1782), 1512 *i Twllunghe* (RAp 22/7) – 6 G, 0 a.

SmH **3 skuj**, 1559 **2 skuj.**
1 sä + ½ sä.
1 kr; Bråhults-landbo.
½ kr, 1559 **1 kr.**
1 ky.
1540 (endast) **1 kyuj.**
1 vakl.
2 fr (Gabriel Kristersson /Oxenstierna/, Ture Pedersson /Bielke/).
1 fr (Ture Pedersson, 1554 Axel Nilsson /Banér/, 1555 Ture Pedersson, 1556 Axel Nilsson, 1558 Ulf Pedersson /Halvhjort/).

1355 utfärdar Lars Germundsson (Likvidsönernas ätt) fullmakt för Peter Hemmingsson (två stjärnor balkvis) att på hans vägnar till Nils Turesson (Bielke) överlåta Lars huvudgård i T och en halv kvarn i Ämmenäs, Målilla sn, tredjedelen i Blankakvarn, Högsby sn, samt jord i Älgerum och Ödängla, Mönsterås sn, och i ?Holsby, Alseda sn (DS 5119; jfr DMS 4:2 s 92).

1382 testamenterar Kristina Petersdotter (tre sjöblad) till Vadstena kloster jord i T och i Ebbetorp, Dörby sn, Värlebo på Bötaskogen och Skruvshult, Högsby sn, vilket allt hon ärvt efter sin make och sina barn (SRP 1782). 1383 bekräftar hennes systers man Nils Jönsson (halv stjärna) testamentet (SRP 1919).

1394 upplåter Herman Kyle den gård i T som Kristina Petersdotter testamenterade till Vadstena kloster och förbjuder, enligt drottningens befallning, gårdens landbor att skatta till någon annan än klostret (SRP 2704, jfr SRP 2711).

1447/57 har Vadstena kloster en landbo med 6 öresland jord som räntar 20 öre; 1466/80 är räntan 2 mark gutniska (VaKlJb s 68, 106, HH 16 s 136).

1460/70 uppges att jord med räntan 2 mark låg under Kråkerum, Mönsterås sn, på Ture Stenssons (Bielke, död 1425) och hans hustru Birgitta Abrahamsdotters (tjurhuvud, död 1415) tid (se Näs) (SFSS 40 s 80).

1496 omnämns Asser i T ("Twlinge") som nämndeman vid lagmansting i Mörlunda (?RAp 27/1; kan möjligen avse Tillingeby, Målilla sn).

1502 räntar Vadstena klosters landbo 0:0:16 pn; jorden ligger för 5 örtugland (HH 16 s 136).

1512 säljer Måns Bagge (Bagge av Botorp) till Peder Turesson (Bielke) en gård i T, som räntar 2 pund smör, och en gård som heter *Hollmyn i Dörby sn, som räntar 7 mark gutniska (RAp 22/7).

1540 räntar kyrkolandbon 0:2 pn till sockenkyrkan och 0:2 pn till prästen samt 2 hästars fodring; utjorden räntar 1 skilling till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

1553 erhåller Ture Pedersson (Bielke) en gård, som räntar 2 pund smör och 1 tunna korn, och hans syster Margareta en gård, som räntar 16 alnar lärft, vid arvskifte efter sina föräldrar (se Näs) (BiS E 2006).

1562 har Ulf Pedersson (Halvhjort) en gård som räntar 2 pund smör och 1:4 pn, Ture Pedersson en som räntar 2 pund smör och 0:6 pn och Gabriel Kristersson (Oxenstierna) en som räntar 1½ pund smör (FoR 4).

Veningehult[3] 1425 *Hwinninghahult* (RAp 15/5), 1500 *i Hwyningehult* (RAp 23/4) – 6 G, 0 f – nu i Döderhults sn.

SmH **1 aoe** (1559 överflyttad till Döderhults sn, Stranda hd). **1 fr** (Axel Nilsson /Banér/, 1558 Ulf Pedersson /Halvhjort/).

1425 överlåter Gjurd Matsson (sjuuddig stjärna) gården V till sin son Erik och avstår också sin största bryggpanna som står i V (RAp 15/5).

1494 skiftas arv efter Märta Hemmingsdotter, varvid jord i V och Flathult, Döderhults sn, tillfaller Birgitta Jönsdotter (Högsrums-ätten), gift med Måns Jonsson; Henrik Swessin och hans broder får jord i Flinshult, Döderhults sn, och i Norra Skärshult, Fliseryds sn (Kh 53 f 64v-65).

1500 säljer Bengta Bengtsdotter (Fly-ätten) en gård, som räntar 4 pund smör och 6 örtugar pn, till Nils Klasson (Sparre av Ellinge) (se Bäckeby, Gårdveda sn) (RAp 23/4).

1512 upptas en gård i V, som räntar 4 pund smör och 1 vit, i en förteckning över Karin Nilsdotters (Sparre av Ellinge, död 1520) arvegods (se Bäckeby, Gårdveda sn) (AoE 42:6).

1520-talet(?) upptas i en förteckning över den avlidna Karin Nilsdotters, gift med Peder Turesson (Bielke), arvegods V som räntar 4 mark gutniska (se Bäckeby, Gårdveda sn) (Rött nr 298).

[3] Jfr DMS 4:2 s 191 f, där hela V felaktigt placerats i Döderhults sn.

1523 byter och säljer Ida Månsdotter, änka efter Lasse Tyste i Torp, Östra Skrukeby sn, bort jord som är hennes rätta möderne i V och i Flathult, Döderhults sn, som tillsammans räntar 6 pund smör, till Hans Brask mot jord i Ödestorp, Regna sn, och mellangift i pengar (Kh 53 f 64v; se Schück 1955 s 78).

1531 har Gustav I en gård, som räntar 4 pund smör, och som tillhört Hans Brasks köpegods (K 1).

1538/41 har kungens gård åker till 7 spannland, äng till 12 lass hö, en halv bistock samt lösfiske i *Hueningen* (nu Hultsjön) och ett halvt ålverke i *Hweningzbäck* (? = Kvarnebäcken); räntan är 4 pund smör och 4 hästars fodring (SmH 1538:4, 1540:8, 1541:11, AoE 9).

1553 ärver Margareta Pedersdotter (Bielke), gift med Axel Nilsson (Banér), en gård, som räntar 4 pund smör och 0:½ tunnepn, vid arvskifte efter föräldrarna Peder Turesson och Karin Nilsdotter (Sparre av Ellinge), båda döda 1520, och systern Anna, död 1551. Vid förnyat arvskifte 1559, då Margareta är död, tillfaller gården hennes barn. (BiS E 2006, ShSp 1559 12/3)

1562 har Axel Nilsson (Banér) en gård som räntar 3 pund smör (FoR 4).

Västernäs Se Näs.

Åkerö 1447 *Akrøø* (VaKlJb s 68), 1457 *i Aakerøø* (VaKlJb s 106) – 6 G, 0 a.

SmH **1 vakl.**
1546 **1 aoe.**
2 fr (Knut Ribbing, 1554 Karl Tordsson /Store/).
1 fr (Gustav Larsson /sparre korsad av pil/).
1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).
½ fr (Severin Kil).

1447–1502 har Vadstena kloster 6 öresland jord; den räntar 2 mark, förutom 1502 då avraden är 0:0:16 pn (VaKlJb s 68, 106, HH 16 s 135).

1498 erhåller Katarina och Birgitta Johansdöttrar (Moltke) en gård, som räntar 3 mark gutniska, vid arvskifte efter sin morfar Erik Pedersson (Urup) och hans hustru Birgitta Bengtsdotter (båt) (Rep 8566; se DMS 4:2 s 72).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård, som räntar 12 örtugar och som Sven Avoge ("Awoye") sitter på; gården har Nils köpt av Lasse Olsson (sparre

korsad av pil) i Bårby på Öland, men enl tilläggsnotis har Lasse bytt tillbaka den jämte en gård i Fåglebo, Högsby sn, mot jord i Bårby, ty Fåglebo ingick i hans hustrus morgongåva (SkS E 8928 f 44).

1528 får Gustav I (och hans syster) vid arvskifte med Kristina Nilsdotter (Gyllenstierna) efter Sigrid Eskilsdotter (Banér) en gård som räntar ½:0 pn (se Kloster, Vena skate) (RAp 6/8).

1531 har kungen en gård som räntar 1 mark danska (K 1).

1539/42 har kungens gård 12 spannland åker och äng till 14 lass hö; räntan är 3 pund smör och 4 hästars fodring. 1542 har gården fiske i Maren (*Mora siø*). (AoE 9, SmH 1542:11)

1553 förnyas 1528 års skifte utan ändring vad gäller Å (HH 1 s 40).

1559 har kungens gård åker till 6 spann och äng till 10 lass, passlig fälleskog, mulbete, nävermark och 'basteskog', ekskog till fem svin, fisken i Maren (*Maresiö*), Holmsjön (*Holmesiö*), *Lyussesiö och Blågölen (*Blågiölsiö*) där man tar gädda, braxen, abborre och mört med not, nät och mjärdar samt ett litet lanaverke (ål); räntan = 1542 (SmH 1559:20B).

1562 upptas fem frälsegårdar i byn med ägare och ränta enligt följande (FoR 4):

ägare	avrad smör	avrad pn
Karl Tordsson	4 pd	0:6
"	3 pd	0:6
Jakob Turesson	2 pd	2:2
Sven Ribbing	1 pd	0:6
Gustav Larsson	1 pd	_
summa	11 pd	4:4

Åskögle 1533 *i Åaskeffle* (SmH 1533:1B), 1545 *Asköffla* (SmH 1545:1) – 6 G, 3 c – nu i Kristdala sn – jfr *Flathulte.

SmH **1 sk.**

Tveta socken

1337 *parochijs . . . Thweta* (DS 3326).
1496 *i Tweta soken* (RAp 27/1).

Omfattning: Socknen hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950).

Kyrkan: Den ursprungliga kyrkan bestod av ett rektangulärt långhus av sten med ett längre och smalare kor. Under senmedeltiden breddades korpartiet till samma bredd som långhuset. Kyrkan omtalas också som försedd med valv. I norr tillbyggdes senare en stor sakristia. År 1567 skadades byggnaden svårt, då danskarna plundrade och brände den. Kyrkan utökades 1726 med ett stort femsidigt korparti av trä. De medeltida valven ersattes av ett tunnvalv av trä. Långhusets medeltida sydingång är igensatt och ersatt av en ingång i väster samt en ingång i sydöstra delen. I kyrkans ursprungliga sydportal har eventuellt den medeltida dörr med slutornamenterade bandjärn suttit som nu används i sakristian. På långhusets norra vägg har ännu i sen tid kunnat urskiljas rester av målningar. Kyrkan har renoverats 1835 och 1885, då en del äldre inventarier försåldes, och nu senast 1933 och 1967.

Av medeltida inventarier återstår två träskulpturer, den ena en bild av Maria med barnet, den andra ärkeängeln Mikael trampande på draken. (Cnattingius 1987)

Kyrkby: Tveta.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	sä	kr	½ kr	ky	vakl	fr	½ fr
Aby, Lilla	1 (1)	– –	1 (1)	– –	1 (0)	– –	2 (1)	– –
Byrum	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Bösebo	– –	– –	– –	– –	1 (0)	1 (1)	1 (1)	– –
Duvekulla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Götruda	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Kantebo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Kulla	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Marhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Odensås	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Sinnerstad, Lilla	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Torp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Torsebo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	1 (1)
Tveta	– –	– –	– –	– –	1 (1)	1 (1)	2 (2)	– –
Ävlingebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Örsaskögle	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Summa	6 (6)	3 (3)	2 (2)	1 (1)	4 (2)	2 (2)	11 (10)	1 (1)

Dessutom redovisar längderna: **skuj:** Bösebo 1 (1), Duvekulla 1 (1), Torsebo 1 (1), Örsaskögle 1 (1) – **kyuj:** Lilla Aby 0 (1), Duvekulla 1 (0).

Aby, Lilla 1478 *Lilla Aleby* (HH 31 s 188, avskr), 1479 *i Litla Åweby* (HH 31 s 195, avskr), 1498(?) *Lille Affweby* (ATJb s 77) – 6 G, 1 a.

SmH **1 sk**.
1 kr; Bråhults-landbo.
1540 (endast) **1 ky**, 1554 **1 kyuj.**
2 fr (Ture Trolle), 1559 **1 fr**.

1422 se Stora Aby, Mörlunda sn.

1478 tilldöms Arvid Trolle en gård i A, som var Peder Vises fäderne och som Peter Torstensson på sin hustrus, Peder Vises syster, vägnar gjort anspråk på (se Eksebo, Virserums sn) (HH 31 s 188).

1479 säljer Sven Larsson (tre sjöblad) till Arvid Trolle en gård som räntar ½:0 pn, och en gård i Torp (HH 31 s 194 f).

1486 ingår Arvid Trolle förlikning med Peder Vise, varvid Arvid behåller A som räntar 12 öre gutniska (HH 31 s 240 f).

1498(?) har Arvid Trolle två gårdar, som han köpt av Peder Vise resp Sven Larsson och som räntar 12 öre resp 12 örtugar (ATJb s 77).

1540 räntar kyrkolandbon 3 skillingar till sockenkyrkan men ger fodring för utjord (SmH 1540:12).

1562 har Magdalena Eriksdotter (Gyllenstierna), änka efter Ture Trolle, en gård som räntar 7 pund smör och 2:0 pn (FoR 4).

Byrum 1545 *Biurom* (SmH 1545:2) – 6 G, 0 a.

SmH **1 sä.**
½ kr.

Bösebo 1496 *i Bøssebode* (RAp 27/1), 1502 *i Bösabodha* (HH 16 s 134) – 6 F, 0 i.

SmH **1 skuj.**
1540 (endast) **1 ky.**
1 vakl.
1 fr (Axel Nilsson /Banér/, 1558 Ulf Pedersson /Halvhjort/).

1496 återfår Vadstena kloster en gård i B, som räntar 1 mark gutniska, jämte ålfiske i Kantebo och jord i Duvekulla, Torsebo, Götruda, *Tynnæssebode och *Tønyessebode samt Ramsebo, Virserums sn. Jorden, som nu läggs under klostrets rättare i Hagelsrum, Målilla sn, hade

Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten, död 1391) 'för många år sedan' pantsatt till Aspelands härad i utbyte mot ett häradsskepp. Häradet har ingen gagn eller nytta av jorden, och kronan har aldrig fått någon skatt eller ränta av den. (RAp 27/1, HH 16 s 134 f)

1502 har Vadstena kloster en gård som räntar 0:0:8 pn (HH 16 s 134).

1540 räntar kyrkolandbon 0:4 pn och 1 hästs fodring till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

1553 ärver Margareta Pedersdotter (Bielke) en gård i B som räntar 1 pund smör, 0:1½ dagsverkspn och 0:½ tunnepn (se Näs, Mörlunda sn) (BiS E 2006).

1562 räntar Ulf Pederssons gård 2 pund smör och 1:2 pn (FoR 4).

Duvekulla 1496 *i Dwækwlde* (RAp 27/1), 1502 *i Dwffuokolla* (HH 16 s 134) – 6 F, 0 j.

SmH **1 skuj**.

1540 (endast) **1 kyuj.**

1 fr (Axel Nilsson /Banér/, 1558 Ulf Pedersson /Halvhjort/).

1496 återfår Vadstena kloster en gård i D, som räntar 1 mark gutniska och som Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten) pantsatt till häradet (se Bösebo) (RAp 27/1).

1502 har Vadstena kloster en gård som räntar 1 mark gutniska (HH 16 s 134).

1540 räntar kyrkoutjorden 0:0:0:3 pn till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

1553 ärver Margareta Pedersdotter (Bielke) en gård i D som räntar 3 pund smör, 0:1½ dagsverkspn och 0:½ tunnepn (se Näs, Mörlunda sn) (BiS E 2006).

1562 räntar Ulf Pederssons gård 4 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Götruda 1496 *i Gøderwdw* (RAp 27/1), 1502 *i Götharwdu* (HH 16 s 134) – 6 F, 0 i.

SmH **1 kr.**

1551–58 **1 kyuj.**

1496 återfår Vadstena kloster jord i G, som räntar 4 penningar och som Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten) pantsatt till häradet (se Bösebo) (RAp 27/1).

1502 har Vadstena kloster jord som räntar 0:0:4 pn (HH 16 s 134).

Kantebo 1352 *Kantæbothe* (DS 4863) – 5 F, 9 i.
SmH **1 fr** (Knut Ribbing, 1554 Peder Ribbing).
1352 får Bo Hemmingsson (Tanne) K vid arvskifte efter Hemming Tanne (se Bäckeby, Gårdveda sn) (DS 4863).
1380 behåller Magnus Ryz vid skifte med Lya Håkansson en lott i K (se Triabo, Virserums sn) (UUBp u d).
1496 återfår Vadstena kloster en bäck i K som heter *Skiræbek (=bäcken som rinner upp 300 m väster om gården och har sitt utlopp i Skiren), vilken Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten) pantsatt till häradet (se Bösebo) (RAp 27/1).
1502 har Vadstena kloster ett ålfiske i K som räntar 0:0:2 pn (HH 16 s 134).
1559 upptas K som Gustav I:s arv och eget, igenkallat från Verner Slatte, Olof Persson och Jöran Bonde. Gården har åker till 6 tunnor och äng till 8 lass hö, god fälleskog, mulbete, nävermark och 'basteskog' samt fiske i 'färskesjön' (Moren) med 8 notvarp (gädda, braxen, abborre och mört); räntan är 1½ pund smör (förökt 1559). (SmH 1559:20B)
1562 har Verner Slatte en gård som räntar 1 pund smör och 0:4 pn (FoR 4).

Kulla 1545 *Kulla* (SmH 1545:2) – 6 G, 0 a.
SmH **1 ky.**
1540 räntar kyrkolandbon 6 skillingar vardera till sockenkyrkan och till prästen samt utger 2 hästars fodring (SmH 1540:12).

Marhult 1533 *Marhulth* (SmH 1533:1B) – 6 G, 0 a.
SmH **1 sk.**

Odensås 1545 *Odensaas* (SmH 1545:2) – 6 f, 0 i.
SmH **1 sk.**
1 sä.

Sinnerstad, Lilla 1487 *i Synderstadh* (X 240, Trolle), 1546 *Lille Sinerstade* (SmH 1546:6) – 6 G, 1 a.
SmH **1 sk.**
1 sä.
1 fr (Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
1487 tillskiftas Erik Trolle och Johan Trolle jord efter sin mor Kristina Johansdotter (Gädda), däribland en gård i S som räntar 4 mark (X 240, Trolle; se DMS 4:1 s 66).

1562 har Gabriel Kristersson, som är svärson till Erik Trolle, en gård som räntar 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Torp 1479 *Munetorp* (HH 31 s 195), 1545 *Torp* (SmH 1545:2) – 6 G, 0 a.

SmH **1 sk.**

1 fr (Ture Trolle).

1479 köper Arvid Trolle en gård, som räntar ½:0 pn, av Sven Larsson (se Lilla Aby) (HH 31 s 194 f).

1498(?) har Arvid Trolle en gård som räntar 0:0:12 (ATJb s 77).

1562 har Magdalena Eriksdotter (Gyllenstierna), änka efter Ture Trolle, en gård som räntar 3 pund smör och 1:0 pn (FoR 4).

Torsebo 1496 *i Tørgelsebode* (RAp 27/1), 1502 *i Torgilssabodha* (HH 16 s 134) – 6 F, 0 j.

SmH **1 skuj.**

1 fr (Axel Nilsson /Banér/, 1558 Ulf Pedersson /Halvhjort/).

½ fr (Axel Nilsson, 1554 Nils Bröms, 1556 Peder Ribbing).

1496 återfår Vadstena kloster lilla gården i T, som räntar 4 penningar och som Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten) pantsatt till häradet (se Bösebo) (RAp 27/1).

1502 har Vadstena kloster jord som räntar 0:0:0:5 pn (HH 16 s 134).

1553 ärver Margareta Pedersdotter (Bielke) en gård, som räntar 1 pund smör, 0:1½ dagsverkspn och 0:½ tunnepn (se Näs, Mörlunda sn) (BiS E 2006).

1562 räntar Ulf Pederssons gård 3 pund smör och 1:4 pn, Peder Ribbings gård 1 pund smör och 1:0 pn (FoR 4).

Tveta 1315 *curiam dictam Thwetæ* (DS 2035), 1368 *innan Thwede* (DS 7706), 1417 *i Thwetum* (SD 2339), 1480 *i kirkiobynom* (HH 16 s 134) – kyrkby – 6 G, 1 a.

SmH **1 ky.**

1 vakl.

1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).

1 fr (Ture Pedersson /Bielke/, 1554 Axel Nilsson /Banér/, 1558 Ulf Pedersson /Halvhjort/).

1306(?) intygar hertig Erik att Peter Likvidsson (Likvidsönernas ätt), under belägringen av Stockholm, återfått det lån han givit Magnus Karlsson (Lejonbalk), för vilket

denne pantsatt sin huvudgård T, varför Magnus nu kan disponera egendomen igen (DS 2035, vid 1315; se Rosén 1939 s 117).

1368 pantsätter Erengisle Sunesson (båt), för en skuld till Claus Ruska, inkomsterna av sitt häradshövdingedöme i Sevede. Hälften av inkomsterna får Ruska för sitt arbete och hälften dras av på skulden. Om skulden ej betalats inom Erengisles livstid skall Claus och hans arvingar tillträda Erengisles gods i T och i Högeruda, Järeda sn, och på Bötaskogen, Högsby sn. Dock har Erengisles arvingar rätt att inom ett år efter hans död återlösa godset. (DS 7706)

1417 säljer Karl Lange (femuddig stjärna) och hans hustru Sestrid Matsdotter (sjuuddig stjärna) sin ägodel i T till Vadstena kloster; en fjärdedel av köpesumman efterskänks och ges som testamente till klostret (SD 2339, 2483, 2536).

1418 överlåter Bengta Matsdotter (sjuuddig stjärna), Peter Körnings änka, sin ägodel i T till Vadstena kloster som betalning för en skuld på 27 mark; vad jorden därutöver är värd ges till klostret som själagift för hennes man (SD 2540).

1428 bekräftar Lars Karlsson (femuddig stjärna) sin fars, Karl Lange, försäljning av T och en gård i Östra Höreda, Lekeryds sn, en kvarnström i Lekeryd samt jord i Nedra Harg, Hargs sn, till Vadstena kloster (RAp 2/2).

1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 2 mark pn (VaKlJb s 68, 106).

1453 ärver Arend Bengtsson (Ulv) en gård vid kyrkan efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).

1466/80 har Vadstena kloster en landbo som skall ränta 2 mark pn, men som endast räntar 3 mark gutniska; 1502 är räntan 1:0 pn (HH 16 s 134).

1496 sitter Håkan i T i nämnden vid lagmansting i Mörlunda (RAp 27/1).

1514 skiftar Erik Ryning jord med Bengt Gylta, varvid Ryning får jord i T (se Stora Sinnerstad, Mörlunda sn) (RAp 7/3).

1553 ärver Margareta Pedersdotter (Bielke) en gård i T som räntar 3 pund smör, 0:1½ dagsverkspn och 0:½ tunnepn (se Näs, Mörlunda sn) (BiS E 2006).

1562 räntar Ulf Pederssons gård 3 pund smör och 1:4 pn, Jakob Turessons gård 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

***Tynnæssebode** 1496 återfår Vadstena kloster ett ödetorp 'som heter' *Tynnæssebode,* vilket Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten) pantsatt till häradet (se Bösebo) (RAp 27/1, jfr HH 16 s 134). – T har troligen legat vid Tinnsjön i Tveta socken.

***Tønyessebode** 1496 återfår Vadstena kloster en tredjedel *i Tønyessebode,* vilken Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten) pantsatt till häradet (se Bösebo) (RAp 27/1).

Ävlingebo 1545 *Efflingeboda* (SmH 1545:2) – 6 F, 0 i.
SmH **1 sk.**

Örsaskögle 1502 *Örsaskögla* (HH 16 s 134) – 6 F, 0 i.
SmH **1 skuj.**
1 fr (Axel Nilsson /Banér/, 1558 Ulf Pedersson /Halvhjort/).
1502 har Vadstena kloster jord som räntar 1 gutnisk (HH 16 s 134).
1553 ärver Margareta Pedersdotter (Bielke) en gård, som räntar 2 pund smör, 0:1½ dagsverkspn och 0:½ tunnepn (se Näs, Mörlunda sn) (BiS E 2006).
1562 räntar Ulf Pederssons gård 3 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Vena skate

1555 *Huena skate* (SmH 1555:1).

Omfattning: Vena skate var den del av Vena kyrksocken som ligger kring sjön Hulingen och vid Silverån. I kameralt och judiciellt hänseende hörde sockendelen till Aspelands härad. Den nordvästra delen av skaten (Dal, Faggemåla, Hällefors, Järnemåla och Lidhult) överfördes 1718/19 i alla avseenden till Lönneberga socken (Lagerstedt s 55, AF 4 s 208). Den sydöstra delen av skaten (Hulingsryd, Hultåsa, Järnudda, Kalvekätte och Kloster) förenades med Vena sockens huvuddel och Sevede härad 1885 (Kbr 11/12).

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sä	½ sä	kr	ky	½ ky	vakl	½ vakl	aoe	½ aoe	fr	½ fr
Dal	– –	1(1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Faggemåla	1(1)	– –	– –	1(1)	– –	– –	– –	– –	– –	1(1)	– –
Hulingsryd	1(1)	– –	1(1)	– –	– –	– –	1(0)	0(2)	1(0)	– –	– –
Hultåsa	– –	– –	– –	– –	– –	1(1)	– –	– –	– –	– –	– –
Hällefors	– –	– –	– –	– –	1(0)	– –	– –	– –	0(1)	– –	2(1)
Järnemåla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1(1)	– –
Järnudda	– –	– –	– –	– –	– –	2(2)	– –	– –	– –	– –	– –
Kalvekätte	– –	1(1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Kloster	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1(1)	– –	– –	– –
Lidhult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	3(3)	– –
Summa	2(2)	2(2)	1(1)	1(1)	1(0)	3(3)	1(0)	1(3)	1(1)	5(5)	2(1)

Dessutom redovisar längderna: **kyuj:** Hällefors 1 (0) – **aoeuj:** Järnudda 1 (1), Kalvekätte 1 (1).

Dal

1533 *Dall* (SmH 1533:1B) – 6 F, 6 j – nu i Lönneberga sn.
SmH **½ sä.**

Faggemåla

1488 *i Faggamalæ* (C 24 f 13), 1490 *i Faggemole* (C 24 f 52) – 6 F, 6 j – nu i Lönneberga sn.
SmH **1 sä.**
1 ky.
1 fr (Ture Trolle, 1554 Karl Eriksson /Gyllenstierna/).
1488–90 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 0:0:8 pn (C 24 f 13, 26v, 52). 1494 räntar gården 1 mark gutniska (VinsJb s 9).
1500 får Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) en gård som räntar 0:0:8 pn vid arvskifte efter sin moster Magdalena Karlsdotter (se Vimmerby, Vimmerby sn) (RAp 25/1).
1540/41 räntar kyrkolandbon 0:3½ pn till sockenkyrkan och utger 2 hästars fodring (SmH 1540:12).
1562 har Karin Eriksdotter (Gyllenstierna) en gård som räntar 1 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Hulingsryd

1320 *bona ista … Huluszrydh* (DS 2260), 1447 *i Holundzrydh* (VaKlJb s 66) – 6 G, 5 a.
SmH **1 sä.**
1 kr.
½ vakl, 1553 **1 vakl**, som 1554 läggs ihop med aoe nedan.
½ aoe, 1554 **1 aoe.**
1553 **1 fr** (Per Duse), 1556 **1 aoe.**

1320 ärver Birgitta Birgersdotter (Finsta-ätten) jord i H efter sin mor Ingeborg Bengtsdotter (se Hagelsrum) (DS 2260).

1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 3 pund smör (VaKlJb s 66, 105).

1466 ska klostrets gård ränta 3 pund smör, men utger endast 2 pund (UUB C 32 f 55v, HH 16 s 126).

1480 och 1502 har klostret en gård om en attung som räntar 2 pund smör (VaKlJb 1480 f 36, HH 16 s 126).

1495(?) upptas en gård som räntar 0:0:8 pn bland arvegodsen i Sten Stures jordebok; under gården brukas jord i Hultåsa och Järnudda (SSJb 1515 f 6).

1498 har Jöns Ulfsson (Roos) jord som räntar 1½ örtug och 2 hästars fodring (C 36 s 44).

1542 har Gustav I en gård som har 9 spannland åker och äng till 10 lass. Gården har fiske i Hulingen (*Hulunden*) samt räntar 4 pund smör och 2 hästars fodring. (SmH 1542:11)

1552 pantsätter Per Duse H till Peder Fux (KAp 15/12).

1555 räntar den gård Gustav I köpte av Per Duse 4 pund smör och 6 dagsverken (K 6 f 160, SmH 1555:12B).

1559 har kungens två gårdar vardera åker till 6 tunnor, äng till 10 lass och räntan 3½ pund smör; de har liten fälleskog, armt mulbete, passlig nävermark och fisken i Hulingen och Mösjön (*Miöesiö*) där man tar gädda, braxen, abborre och mört med not, nät och mjärdar; gårdarna har vardera ¼ av en fotkvarn (SmH 1559:20B).

Hultåsa

1447 *i Hultaasum* (VaKlJb s 66) – 6 G, 4 a.

SmH **1 vakl.**

1447–66 har Vadstena kloster en gård som räntar 3 pund smör (VaKlJb s 66, 105, HH 16 s 127).

1480 och 1502 räntar klostrets gård 3 pund smör, 'halvan humle' och 6 mark hampa; av jorden i H anges i båda källorna 'allt förutom en attung' tillhöra klostret (HH 16 s 127).

1495(?) upptas jord som räntar 0:0:2 pn i Sten Stures jordebok (se Hulingsryd) (SSJb 1515 f 6).

1538/39 har Gustav I en jord ("prat") i H (se Järnudda) (SmH 1538:4, AoE 9). Räntan är 5 mark smör (AoE 10:3).

Hällefors 1533 *Hällefals quarn* (SvHoA E VI a 2 aa nr 3, avskr), 1540 *Helleforsaquern* (SmH 1540:12), 1545 *Helleffors* (SmH 1545:2) – 6 F, 5 j – nu i Lönneberga sn.

SmH 1540–41 **½ ky.**
1540–41 **1 kyuj.**
½ fr (Isak Birgersson /Halvhjort/), 1555 **½ aoe.**
½ fr (Isak Birgersson).

1533 säljer Anna, Kerstin och Margareta Hansdöttrar H kvarn till Nils Bröms (se Flenshult, Karlstorps skate) (SvHoA E VI a 2 aa nr 3).

1540 räntar kyrkolandbon 0:1 pn till sockenkyrkan och utjorden 0:1 pn till kyrkan och prästen (SmH 1540:12).

1562 har Nils Isaksson (Halvhjort) en gård som räntar 5 mark smör (FoR 4).

Järnemåla 1488 *Jælmæmala* (C 24 f 13), 1490 *i Jærnæmale* (C 24 f 52) – 6 F, 6 j – nu i Lönneberga sn.

SmH **1 fr** (1546 Erik Karlsson /Gyllenstierna/, 1554 Karl Eriksson /Gyllenstierna/).

1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar ½:0 pn (eller 0:0:12 pn = ½:0 pn) (C 24 f 13, 26v, 52, VinsJb s 9).

1500 får Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) en gård som räntar 0:0:12 pn vid arv efter sin moster Magdalena Karlsdotter (se Vimmerby, Vimmerby sn) (RAp 25/1).

1562 har Claus Åkesson (Tott) en gård som räntar 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Järnudda 1447 *i Ærnuddom* (VaKlJb s 66), 1457 *i Æruidhom* (VaKlJb s 105), 1495(?) *Jernodhe* (SSJb 1515 f 6) – 6 G, 4 a.

SmH **2 vakl.**
1 aoeuj.

1447 har Vadstena kloster jord som räntar 6 pund smör och en 'hampo lima' (VaKlJb s 66).

1457/66 räntar klostrets två landbor 3 pund smör var och 'halvan humle' (VaKlJb s 105, HH 16 s 127).

1480 och 1502 har klostret två landbor som räntar 6 pund smör och 'halvan humle' samt 12 mark hampa; dessutom har klostret (?del i) en skatteäng. Till klostrets ägor anges 1480 ligga 10 örtugland jord, som Mats Påvelssons (Hällekis-ätten) hustru Anna Turesdotter (Körning) gav klostret men som nu undanhålls av hennes måg Lasse Abjörnsson (Liljesparre). (HH 16 s 126 f)

1495(?) upptas jord som räntar 0:0:2 pn i Sten Stures jordebok (se Hulingsryd) (SSJb 1515 f 6).

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok jord i "Prwdhe" (troligen fel avskrivet för "Jerwdhe") som räntar 0:0:2 pn och 2 hästars fodring (?C 36 s 44).

1538/39 upptas i Gustav I:s jordeböcker en liten jord ("prat") i J som tillsammans med en jord i Hultåsa räntar ½ pund smör (SmH 1538:4, AoE 9; jfr DMS 4:2 s 114 o 120, där jorden felaktigt redovisas i Högsby sn). 1559 är räntan 5 mark smör (SmH 1559:20B).

1486 överlåter frälsemannen Peder Vise en kvarn som heter **Iäredhe* 'i Vena socken' till Arvid Trolle som betalning för en skuld. Kvarnen hade Peders mor Kerstin Pedersdotter (Vise) i Gäleby, Gistads sn i Östergötland, lånat ut till sin 'svåger' Nils Fötling att uppbygga, nyttja och behålla så länge hon gav honom rätt till det. Peder Vise intygar att han eller hans mor aldrig avhänt sig kvarnen på annat sätt än detta. (?HH 31 s 240 f)

Släkttavlan nedan visar släktsambandet mellan Kerstin Pedersdotter och Nils Fötling.

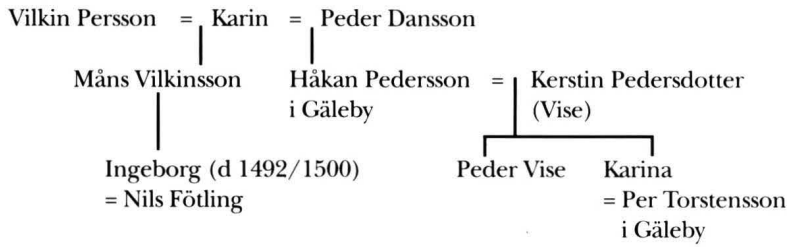

Källor: HBSb s 131, PHT 1971 s 86 ff, PHT 1975 s 75 f.

Kalvekätte 1447 *i Kalffwakætta* (VaKlJb s 66) – 6 G, 4 a.

SmH **½ sä.**

1542 **1 aoeuj.**

1447–1502 har Vadstena kloster en åttondel i K; 1447 är den öde (VaKlJb s 66, HH 16 s 127 f). Jorden saknas i klostrets jordeböcker 1457 och 1466.

1542 har Gustav I en 'pratjord' som räntar 5 mark smör (SmH 1542:11); 1559 räntar den 10 mark smör (SmH 1559:20B).

Kloster 1488 *Closters retterdøme* (RAp 27/8), 1528 *Closter* (RAp 6/8), 1539 *Clöstret* (AoE 9) – 6 G, 4 a.

SmH **1 aoe.**

1488 skiftar Knut Eskilsson (Banér) och hans syster Sigrid Eskilsdotter den jord som tillfallit dem efter deras far och mor. Därvid lämnas oskiftat dem emellan Klosters rättardöme och jord i Skrikstad, Varvs sn, Östergötland, pga att det skulle tillhöra den prebenda vid Västerås domkyrka som deras mormor Sigrid Tomasdotter (van Vitzen) grundade och som deras mor Cecilia Haraldsdotter (Gren) senare utökade. (RAp 27/8)

1528 får Gustav I (och hans syster) vid arvskifte med Kristina Nilsdotter (Gyllenstierna) efter Sigrid Eskilsdotter K rättardöme, vilket omfattar en gård i K, som räntar 0:7½ pn, samt jord i Tillingeby, Målilla sn, Åkerö, Mörlunda sn, Hörestadhult, Vimmerby sn, Rösa, Skede sn, och Skärstad, Södra Vi sn (RAp 6/8).

Personernas i 1488 års jordbyte och 1528 års arvskifte inbördes släktskap framgår av följande släkttavla:

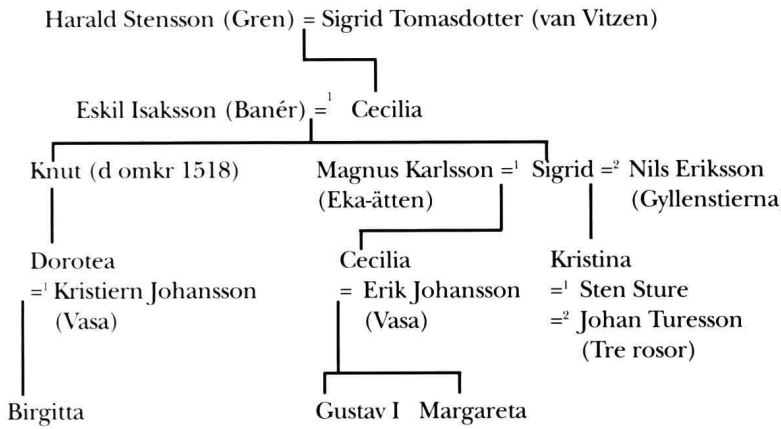

Källor: GioV s 720, EÄ 1 s 220, ÄSF s 58.

1531 har Gustav I en gård som räntar 20 skillingar (K 1).

1539 har kungens gård 20 spannland åker och äng till 37 lass hö (1542 31 lass); räntan är 4 pund smör och 4 hästars fodring. 1542 har gården fiske i Gnöttlen (*Gnutlen*). (AoE 9, SmH 1542:11)

1553 erhåller Gustav I vid förnyat arvskifte efter Sigrid Eskilsdotter en gård som räntar 0:7½ pn (HH 1 s 40).

1559 anges gårdens utsäde till 8 tunnor och ängen till 14 lass; den har passligt mulbete, ekskog till tre svin och fisken i *Gardzle siö och Hulingen där man tar gädda, abborre och mört med not och mjärdar; räntan = 1539/42 (SmH 1559:20B).

Lidhult 1419 *Lidhult* (SD 2689), 1488 *i Lidhulth* (C 24 f 13), 1490 *i Liidhwlth* (C 24 f 52) – 6 F, 6 j – nu i Lönneberga sn.

SmH **2 fr** (Ture Trolle, 1560 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).

1 fr (Nils Henriksson /Bååt/, 1554 Ulf Henriksson /Bååt/).

1419 får Bengt Sture (gumsehuvud) vid arvskifte efter sin far Magnus Sture två gårdar i L, varav den som landbon Björn sitter på räntar ½ mark (SD 2689, skadat).

1488–90 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) två gårdar som vardera räntar 0:0:8 pn (C 24 f 13, 26v, 52). 1494 räntar gårdarna 1 gutnisk mark vardera (VinsJb s 9).

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods en gård, som räntar 0:0:8 pn och 1:0 pn för gengärd, och en ödetomt som räntar 0:0:4 pn (C 36 s 26, 39); på annan plats i jordeboken anges sammanlagda avraden till 4½ mark (gutniska) (C 36 s 44).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) vid arvskifte efter Magdalena Karlsdotter två gårdar som räntar 0:0:16 pn (se Vimmerby, Vimmerby sn) (RAp 25/1).

1562 räntar Ulf Henrikssons gård 2½ pund smör, Magdalena Eriksdotters två gårdar 0:2 pn (?+ 1:0 pn) vardera (FoR 4).

Enl jordeboken 1538 kallas den nordvästra delen av Vena skate "Lijdhulta vadhi", som omfattar sju landbor (i L, Järnemåla, Faggemåla och Hällefors) och två skattebönder (i Faggemåla och Dal) (SmH 1538:5).

Virserums socken

1278 *in parrochia Widisrum* (DS 654).
1287 *ecclesie Wirsnungsrum* (DS 931).
1350 *ecclesie Vidhisrum* (DS 4639).
1498(?) *Wyærsromme soken* (ATJb s 77).

Omfattning: Virserums kyrksocken hade samma omfattning som den nuvarande socknen (1950), men i kameralt och judiciellt hänseende hörde den västligaste delen, den s k Ånhults skate (byarna Ånhult /Stora/, Korparyd och Holmskog samt Dala, Smuge och Torp), till Östra härad i Njudung, där den räknades till Stenberga fjärding. Sockendelen överfördes i jordeboken från Stenberga sn, Östra hd, till Virserums sn, Aspelands hd, 1884 (Kbr 10/10). (Lagerstedt s 47 f)

Kyrkan: Socknens äldsta kyrka var sannolikt en träkyrka, som under senmedeltiden började ersättas av en stenkyrka i salkyrkoform, varav endast den östra delen uppfördes innan bygget avstannade. På 1690-talet nyuppfördes långhuset av trä, varvid även en förhöjning med trä genomfördes av östpartiet. Kyrkans innermått var 25,5 meter på längden, på bredden 8 meter i östra och 11 meter i västra ändan. Ytterväggar och tak var spånklädda. Då kyrkan 1879 revs hittades i grundvalarna flera mynt präglade under Eriks av Pommern regering (1396–1439). Den nuvarande kyrkan uppfördes 1880. (SvK 192 s 193)

Av medeltida inventarier återstår en kyrkklocka med myntavtryck runt det annars tomma skriftbandet. Några avtryck har kunnat tidsbestämmas till Sten Sture d y:s tid, varför klockan bör vara från början av 1500-talet. (Åmark 1960 s 155)

Kyrkby: Virserum.

Runstenar saknas.

Aggatorp 1358 *i Aggatorp* (DS 5890, avskr), 1533 *Aggetorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 0 g.

SmH **1 sk.**
1 skuj.
1 sä.
1540 (endast) **1 kyuj.**

1358 omnämns Gudmund i A som faste vid Aspelands häradsting (DS 5890).

1540 har sockenkyrkan en utjord som räntar 2 skillingar (SmH 1540:12).

***Albøke** 1502 har Vadstena kloster jord *i Albøke* som räntar 0:0:2 pn (D 12 f 105, HH 16 s 134).

Björkmossa 1486 *Birkemose* (HH 31 s 232 f, avskr), 1498(?) *i Birkemose* (ATJb s 77) – 6 F, 1 g.

SmH **1 sk.**
1545–58 **1 skuj.**
2 kr.
1 fr (Ture Trolle, 1559 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).

1486 erhåller Margareta Björnsdotter en gård vid jordskifte med sin kusin Nils Svensson, varefter hon säljer gården till Arvid Trolle (se Virserum) (HH 31 s 232 f).

1498(?) har Arvid Trolle en gård som räntar 2 mark (se Gräntö) (ATJb s 77).

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	skuj	sä	kr	½ kr/krt	ky	kyuj	½ alkl	aoe	½ aoe	fr	½ fr
Aggatorp	1 (1)	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –
Björkmossa	1 (1)	1 (0)	– –	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Blackelid	1 (1)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Bockaskögle	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
*Bøttarudu	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –
Dansås	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)	– –	– –
Ekeflod	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Eksebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Grunkabo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	0 (1)	1 (0)	1 (1)	1 (0)
Gräntö	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Hjortö(ström)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Holm	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Hultarp	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Hässlid	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Kråketorp	– –	– –	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Kulla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Lönneberg	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Misterhult	1 (1)	1 (1)	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Ramsebo	– –	– –	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
*Rosendall	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –
Rås	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Rödmossa	1 (1)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Sjöruda	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Slagdala	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –

	sk	skuj	sä	kr	½ kr/krt	ky	kyuj	½ alkl	aoe	½ aoe	fr	½ fr
Spinkekulla	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Triabo	1 (1)	– –	– –	1 (1)	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Tönshult	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Venskögle	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Virserum	– –	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Västerarp	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Ålefors	– –	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Ånhult	2 (2)	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Äshult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Ässkögle	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Öskögle	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Österarp	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)	– –	– –
Summa	19 (19)	7 (3)	11 (11)	5 (5)	2 (3)	1 (0)	4 (1)	0 (1)	4 (8)	3 (0)	18 (18)	1 (0)

Dessutom redovisar längderna: **sknybygge:** Totemåla 0 (1) – **krkvarn:** Hjortö(ström) 1 (1) – **vakluj:** Ramsebo 0 (1).

1562 räntar Magdalena Eriksdotters gård 2:0 pn och 1 mark smör (FoR 4).

Blackelid 1499 *Blackalijd* (NRKb nr 8, avskr), 1533 *Blakeliid* (SmH 1533:1B), 1542 *Blackaled* (SmH 1542:11) – 6 F, 1 h.

SmH **1 sk.**
1 sä.
1 aoe.
1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).

1499 får Bengt Ryning vid arvskifte efter sina föräldrar Erik Ryning och Kristina Eriksdotter (Urup) jord i B, som räntar 2 mark, och "enn Skarko med" (?) (se Äshult) (NRKb nr 8, avskr).

1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 8 spannland, äng till 11 lass hö och, förutom fodringen, räntar 2 pund smör. Dessutom har gården ollonskog och tre stäk: ett i Övra Vrången (*Wronga siø*), ett i Skiren (*Skyren*) och ett i Vrångegöl (*Wrånga giöll*). (SmH 1542:11)

1559 har kungens gård åker till 6 spann och äng till 7 lass, liten fälleskog, armt mulbete, ekskog till fem svin och passlig nävermark samt fisken i Vrången, Vrångegöl (*Giölsiö*) och Skiren där man tar gädda, braxen, abborre och mört med not, nät och mjärdar; räntan = 1542 (SmH 1559:20B).

1562 räntar Jakob Turessons gård 3 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Bockaskögle 1533 *i Bokeskeffuell* (SmH 1533:1B), 1545 *Bockascöffle* (SmH 1545:2) – 5 F, 8 g.

SmH **1 sä.**

***Bøttarudu** 1540 *Bøttarudu, Bøttrydia* (SmH 1540:12).

SmH 1540 (endast) **1 kyuj.**

1540 har sockenkyrkan en utjord som räntar 0:1 pn (SmH 1540:12).

Dala Se Stenberga sn, Östra hd.

Dansås 1533 *i Odhensaas* (SmH 1533:1B), 1545 *Daanaas* (SmH 1545:2) – 6 F, 0 h.

SmH **½ aoe**, 1547 **1 aoe.**

1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 8 spannland, äng till 9 lass hö och, förutom fodringen, räntar 1½ pund smör; gården har ollonskog (SmH 1542:11).

1559 har gården samma utsäde och ränta men äng till 7 lass, armt mulbete och ekskog till fyra svin (SmH 1559:20B).

1562 har Jakob Turesson (Rosengren) en frälseutjord som räntar 1 pund smör och 0:4 pn (FoR 4).

Ekeflod 1533 *i Eekefloo* (SmH 1533:1B), 1545 *Ekefflode* (SmH 1545:2) – 6 F, 1 h.

SmH **1 sk.**

Eksebo 1417 *i Ekesiobodhe* (SD 2340, avskr), 1421 *i Helgisiöbodha, i Egiesiöbodha* (B 15 f 352v, avskr), 1486 *i Ekessbode* (HH 31 s 233, avskr), 1498(?) *i Egedzbode* (ATJb s 77), 1533 *Egseboda* (SmH 1533:1B) – 6 F, 0 i.

SmH **1 sk.**

1 fr (1559 **½ fr**) (Ture Trolle, 1559 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).

1 fr (1559 **½ fr**) (Gustav Larsson /sparre korsad av pil/).

Ragvald Rumpa (Båt av Billa) hade sin sätesgård i Eksebo omkr 1400 (se nedan 1421; ÄSF s 219).

1417 säljer Gereke Djäkn och hans hustru till Olof Björnsson (bomärke) södra gården i E och jord i Gräntö, *Huffuer, *Kraagogrännya och *Ässbäkka qwarn samt hälften av allt det gods i socknen 'som hustru Kristina hade' (SD 2340).

1421 vittnar Brud i Virserum och Klas Vastesson i Gräntö att Ragvald Rumpa bodde i 'godset' i E till sina 'döddagar' och att östra gården i E och *Ässbäkka qwarn är Katarina Ragvaldsdotters, Olof Björnssons hustru, rätta arvegods ('ättlev'). Nämnden beslutar att jorden skall lysas i kvarstad och landgillet deponeras i sockenkyrkan. (B 15 f 352v)

1424 säljer Johan Hård (sparre), i samråd med sin hustru Ingeborg och son Lars Hård, till Olof Björnsson östra gården i E och jord i Gräntö och *Kraagogrännya samt *Ässbäkka qwarn. Jorden är Ingeborgs arvegods efter en hustru Kristina; den överlåts med 'fiskevatten och fiskebäckar, ödetorp och ödemåla'. (B 15 f 167v)

1458 är Håkan Stensson i E faste vid Aspelands häradsting (G VIIa:23 f 125).

1475 upplåter Peder Vise till Arvid Trolle en gård i E och gårdar i Karintorp, Sjöarp, och Götsboda, Skirö sn, Östra hd, vilka han tidigare sålt till Arvids far Birger Trolle d y (HH 31 s 154 f).

1478 tilldöms Arvid Trolle vid tvist med Peter Torstensson E, Karintorp, Sjöarp, Götsboda och en gård i Lilla Aby, Tveta sn, vilka Arvid köpt av Peters hustrus bror Peder Vise (HH 31 s 188). Förlikning ingås 1486 mellan Arvid Trolle och Peder Vise (HH 31 s 240 f).

1486 erhåller Margareta Björnsdotter en gård vid jordskifte med sin kusin Nils Svensson, varefter hon säljer gården till Arvid Trolle (se Virserum) (HH 31 s 232 f).

1498(?) har Arvid Trolle en gård som räntar 2 mark (se Gräntö) (ATJb s 77).

1562 har Magdalena Eriksdotter (Gyllenstierna), änka efter Ture Trolle, en gård som räntar 1:5 pn och Bengt Bagge en gård som räntar 2 pund smör; dessutom har Jakob Turesson (Rosengren) en frälseutjord som räntar 1 pund smör (FoR 4).

Grunkabo 1287 *bona ... Gunwatabothum* (DS 931), 1533 *i Grunkebode* (SmH 1533:1B) – 6 F, 0 i.

SmH **½ aoe**, 1547 **1 aoe.**
1 fr (Peder Duse).
½ fr, 1546 **½ alkl.**

1287 testamenterar Botild i Vimarka, Vårdsbergs sn, Östergötland, sitt gods i G till Virserums kyrka (DS 931).

1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 5 spannland, äng till 8 lass hö och, förutom fodringen, räntar 2 pund smör (SmH 1542:11).

1559 har kungens gård samma ränta och ängsareal men åker till 4 spann, passligt mulbete, ekskog till fem svin och fiske i Åshultasjö där man tar gädda, abborre och mört med mjärdar (SmH 1559:20B).

1562 har Gunnar Engelbrektsson en frälsegård som räntar 2 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Gräntö 1417 *Gränte* (SD 2340, avskr), 1498(?) *Grænte* (ATJb s 77), 1533 *i Grente* (SmH 1533:1B) – 6 F, 0 i.

SmH **1 sä.**
1559 **1 kyuj.**

1 fr (Ture Trolle, 1559 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).

1417 säljer Gereke Djäkn halva G och halva *Kraagogrännya* till Olof Björnsson (se Eksebo) (SD 2340, avskr).

1424 säljer Johan Hård en gård i G och en halv gård i *Kragogränia* till Olof Björnsson (se Eksebo) (B 15 f 167v, avskr).

1486 överlåter Margareta Björnsdotter en gård till sin kusin Nils Svensson (se Tigerstad, Mörlunda sn) (B 15 f 262).

1498(?) har Arvid Trolle en gård i G och ett ödetorp där i närheten; Arvid har ytterligare ett ödetorp nära G, om vilket rättaren Mårten i Eksebo vet besked om. Denna jord, liksom jorden i Björkmossa, Eksebo och *Ässbäkka qwarn, har Arvid köpt av Olof Magnusson (stjärna) i Ljungsåkra, Vederslövs sn, och dennes hustru Margareta Björnsdotter. (ATJb s 77 f)

1562 räntar Magdalena Eriksdotters gård 1:4 pn (? + 1:0 pn) (FoR 4).

Hjortö(ström) 1540 *Hiorttaquern* (SmH 1540:12), 1541 *Hiortta* (SmH 1540:12), 1545 *Hiorttequern* (SmH 1545:2) – 6 F, 0 g.

SmH **1 krkvarn.**

1540 (endast) **1 ky.**

1540 har sockenkyrkan jord som räntar 0:1 pn (SmH 1540:12).

Holm 1418 *i Træhørnisholm* (SD 2504), 1533 *Holm* (SmH 1533:1B) – 5 F, 9 g; byn ligger vid sjön Trehörningen.

SmH **1 sk.**

1 fr (1546 Nils Pedersson /Bielke/, 1554 Anna Klemetsdotter /Hogenskild/).

1418 får Holmsten Jonsson (Rosenstråle) en gård i "Træhørnisholm" vid arvskifte efter Jöns Brudsson, Kristina Hemmingsdotter och Sten Jönsson (Lejonansikte) (SD 2504).

1562 har Anna Klemetsdotter, änka efter Nils Pedersson, en gård som räntar 1 pund smör (FoR 4).

Holmskog Se Stenberga sn, Östra hd.

***Huffuer** 1417 *Huffuer*(?) (SD 2340, avskr) – se *Äsbäkka qwarn.

Hultarp 1533 *i Hulttetorp* (SmH 1533:1B), 1542 *Hultatorp* (SmH 1542:11) – 6 F, 1 h.

SmH 1545–53 **1 skuj** (sedan lagd under aoe nedan).

1 aoe.

1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 10 spannland, äng till 16 lass hö och, förutom fodringen, räntar 3 pund smör. Dessutom har gården ollonskog, ett stäk i Hultarpsån (*Hultatorpa åå*) och fiske i Garpen (*Garpasiøø*). (SmH 1542:11)

1557–60(?) har kungen förutom gården en utjord och ett ålfiske i H (AoE 10:1, 3).

1559 har gården åker till 9 spann och äng till 6 lass, passligt mulbete, ekskog till tio svin men liten nävermark; fisket i Garpen (gädda, braxen, abborre och mört) görs med not, nät och mjärdar, och ett lanaverke i 'en liten bäck' ger ål; räntan = 1542, dessutom 0:4 pn. I H finns även en utjord och ett ålfiske, som räntar 1½ pund torr ål. (SmH 1559:20B)

Hässlid 1533 *Hesselid* (SmH 1533:1B) – 6 F, 1 g.
SmH **1 sk.**

Korparyd Se Stenberga sn, Östra hd.

***Kraagogrännya** 1417 *i Kraagogrännya* (SD 2340, avskr) – se Gräntö.

Kråketorp 1533 *i Krakethorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 1 h.
SmH **2 sä.**
1557–60(?) har Gustav I en utjord i K som räntar ½ pund smör och som tillhört Linköpings biskopsstol (AoE 10:1, 3; SmH 1559:20B).

Kulla 1344 *in ... Kollæ* (DS 3819), 1346 *in ... Cullæ* (DS 4121) – 6 F, 0 i.
SmH **1 fr** (Erik Jönsson /Rosenstråle/).
1344 säljer Gude Nilsson jord i K till Nils Petersson (Rakereds-ätten) (se Åkarp, Lönneberga sn) (DS 3819).
1346 säljer Vigsten Birgersson (?huvud) jord i K till Karl Petersson (se Åkarp, Lönneberga sn) (DS 4121).

Lönneberg 1352 *Lyniberghe* (DS 4863), 1545 *Lineberge* (SmH 1545:2) – 5 F, 8 h.
SmH **1 fr** (Svante Sture).
1352 får Bo Hemmingsson (Tanne) L vid arvskifte efter Hemming Tanne (se Bäckeby, Gårdveda sn) (DS 4863).
1528 ärver Svante Sture L efter Sten Sture d y vid skifte med sin mor Kristina Nilsdotter (Gyllenstierna) (VikS E 2739).

1562 har Svante Sture en gård som räntar 2½ pund smör (FoR 4).

Misterhult 1417 *Scriptum Mistrult* (SD 2361), 1533 *i Mystherhult* (SmH 1533:1B), 1545 *Misterhultt* (SmH 1545:2) – 6 F, 0 h.

SmH **1 sk.**
1 skuj.
2 sä.
1 fr (Gustav Larsson /sparre korsad av pil/).

1417 daterar Nils Djäkn (sparre i kluven sköld) ett säljebrev till kyrkoherden i Korsberga från M; brevet, som gäller Muggebo, Korsberga sn, beseglas av kyrkoherden i Alseda och Knut Simonsson (båt) (SD 2361).

1562 räntar Gustav Larssons gård 3 pund smör (FoR 4).

Ramsebo 1486 *Ramsebodha* (B 15 f 262, avskr), 1496 *i Ramsebode* (RAp 27/1) – 6 f, 0 h.

SmH 1549–57 **1 skuj.**
1 sä.
1558 (endast) **1 kyuj.**
1 kr.
1546 **1 vakluj.**

1486 överlåter Margareta Björnsdotter till sin kusin Nils Svensson ett torp i R (se Tigerstad, Mörlunda sn) (B 15 f 262).

1496 återfår Vadstena kloster jord i R, som räntar ½ mark gutniska och som Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten) pantsatt till häradet (se Bösebo, Tveta sn) (RAp 27/1, HH 16 s 134).

1502 har Vadstena kloster jord som räntar 0:0:4 pn (HH 16 s 134).

***Rosendall** 1546 *Rosendall* (SmH 1546:6), 1560 *Råssendall* (SmH 1560:30B).

SmH 1546 **½ sä,** 1560 **1 aoe** (öde).

1559 har Gustav I R som har åker till 3 tunnor, äng till 8 lass hö och, förutom fodringen, räntar 1½ pund smör; gården har god fälleskog, mulbete och nävermark samt fiske med nät och 6 notvarp (gädda, braxen, abborre och mört); den har länge legat öde (SmH 1559:20B). Gården uppges ha tagits 'ifrån skatten' (AoE 10:1).

Rås 1352 *Rasenæ* (DS 4863), 1380 *Stakaraas* (UUBp u d), 1545 *Raas* (SmH 1545:2) – 5 F, 8 g.

SmH **1 fr** (Tuve Birgersson /Lilliehöök/, 1559 Jöran Tuvesson /Lilliehöök/).
1352 får Bo Hemmingsson R vid arvskifte efter Hemming Tanne (se Bäckeby, Gårdveda sn) (DS 4863).
1380 behåller Magnus Ryz R vid skifte med Lya Håkansson (se Triabo) (UUBp u d).
1562 har Birger Tuvesson (Lilliehöök) en gård som räntar 3 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Rödmossa 1545 *Remaas* (SmH 1545:2) – 6 F, 0 h.
SmH **1 sk.**
1 sä.

Sjöruda 1545 *Siöagarwdt* (SmH 1545 :2) – 6 F, 0 g.
SmH 1547–58 **1 kyuj.**
½ kr.

Slagdala 1533 *Slagdall* (SmH 1533:1B) – 6 F, 1 f.
SmH **2 sk.**
1562 har Jakob Turesson (Rosengren) en frälseutjord som räntar ½ pund smör (FoR 4).

Spinkekulla 1533 *i Spinchekulle* (SmH 1533:1B), 1542 *Spinkakulla* (SmH 1542:11) – 6 f, 1 h.
SmH 1545–53 **1 skuj** (sedan lagd under aoe nedan).
1 aoe.
1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 4 spannland, äng till 4 lass hö och, förutom fodringen, räntar 1 pund smör (SmH 1542:11).
1559 har gården åker till 5 spann och äng till 6 lass, liten fälleskog, armt mulbete och ekskog till fem svin; räntan = 1542, dessutom 0:1½ pn (SmH 1559:20B).

Storekvarn Se *Ässbäkka qwarn.

Torp Se Stenberga sn, Östra hd.

Totemåla 1560 *Totemåla* (SmH 1560:12) – 6 F, 1 h.
SmH 1560 **1 sknybygge.**

Triabo 1352 *Træbothe* (DS 4863), 1380 *i Treabodhum* (UUBp u d), 1533 *Tryaboda* (SmH 1533:1B), 1545 *Triebo* (SmH 1545:2) – 5 F, 8 h.

SmH **1 sk.**
1 kr + 1 kyuj; 1559 **1 kr.**
1 fr (Tuve Birgersson /Lilliehöök/, 1559 Jöran Tuvesson /Lilliehöök/).
1352 får Jöns Brudsson (Lejonansikte) jord i T vid arvskifte efter Hemming Tanne (se Bäckeby, Gårdveda sn) (DS 4863).
1380 behåller Magnus Ryz vid skifte med Lya Håkansson en gård i T och jord i Rås, i Kantebo, Tveta sn, samt i Handbörds och Vedbo härader (UUBp u d).
1562 har Måns Tuvesson (Lilliehöök) en gård som räntar 2 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

***Træhørnisholm** Se Holm.

Tönshult 1545 *Tönsholtt* (SmH 1545:2) – 5 F, 9 g.
SmH **2 sk.**

***Vrsabodha** 1502 har Vadstena kloster jord *i Vrsabodha* som räntar ½:0 pn (HH 16 s 134).

Venskögle 1499 *Hweneskiöffla* (NRKb nr 8, avskr), 1533 *i Hueneskøffle* (SmH 1533:1B), 1542 *Hwenaskiöll* (SmH 1542:11) – 6 F, 1 h.
SmH 1545–53 **1 skuj** (sedan lagd under aoe nedan).
1540 (endast) **1 kyuj** (öde).
1 aoe.
1499 får Bengt Ryning vid arvskifte efter sina föräldrar Erik Ryning och Kristina Eriksdotter (Urup) jord i V som räntar 2 mark (se Äshult) (NRKb nr 8).
1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 7 spannland, äng till 10 lass hö och, förutom fodringen, räntar 2 pund smör; gården har två stäk i Venskögle å (*Hwenaskiölz åå* = Hultarpsån) (SmH 1542:11).
1557–60(?) har kungen förutom gården en utjord och ett ålfiske i V (AoE 10:1, 3).
1559 anges gårdens utsäde till 6 tunnor och ängen till 6 lass; den har liten fälleskog, mulbete och nävermark, ekskog till fem svin, fisken i Garpen och Skiren där man tar gädda, braxen, abborre och mört med not, nät och mjärdar samt ett lanaverke; räntan = 1542, dessutom 0:½ pn. I V finns även en utjord och ett ålfiske, som räntar 2 pund 5 mark torr ål. (SmH 1559:20B)

1562 har Jakob Turesson (Rosengren) en frälseutjord som räntar 1 pund smör och 0:6 pn (FoR 4).

Virserum 1358 *i Widissrume, i Widissrum* (DS 5890, avskr), 1383 *i Vidhisrwm* (UUBp 26/11), 1498(?) *i Wyersrom i kirkebyæn* (ATJb s 78) – kyrkby – 6 F, 0 h.

SmH **1 sä.**
½ kr.
1 fr (Måns Persson /Stierna/).
1 fr (Ture Trolle, 1559 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).

I Virserums by har Brud Germundsson sin sätesgård 1409–21, 1409 även Håkan Ragvaldsson (Båt av Billa) (B 15 f 339v-340, 352v). Brud Germundsson daterar brev där även 1428 (RAp 22/1).

1358 intygas att Olof Lax i Ånhult överlåtit sin jord i V till sina brorsöner mot deras jord i Öskögle; Vaste i V är faste vid tinget (DS 5890).

1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Sigge Brun 12 marks avgäld i V och de gods som därunder ligger i Småland (UUBp 26/11). Följande år återgår jorden till Sigge Brun vid ett annat jordskifte med Bo Jonsson (UUBp 1384 12/3).

1486 erhåller Margareta Björnsdotter vid jordskifte med sin kusin Nils Svensson en gård och en halv kvarnström i V, en gård i Björkmossa, en gård i Eksebo och *Ässbäkka qwarn samt jord i Ulvarp, Högarp och ödetorpet *Kledrä, Stenberga sn (HH 31 s 232 f). Samma år säljer Margareta godset till Arvid Trolle (Sjögren s 363).

1498(?) har Arvid Trolle en gård som han igenlöst från kyrkan och som räntar 1 mark gutniska (ATJb s 78).

1562 räntar Magdalena Eriksdotters gård 2:0 pn (? + 2:0 pn), Måns Perssons gård 3 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Västerarp 1545 *Vestratorp* (SmH 1545:2) – 6 F, 1 h.

SmH **1 fr** (Jakob Turesson /Rosengren/).

1562 räntar Jakob Turessons gård 4½ pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Ålefors 1560 *Ålefors* (SmH 1560:12) – 6 F, 1 h.

SmH 1560 **1 krt.**

Ånhult
(nu Lilla Å)

1278 *Anahult* (DS 654), 1472 *i Anhult* (UUBp 25/11) – 6 F, 0 g – jfr Ånhult, Stenberga sn, Östra hd.
SmH **2 sk.**
1 kr.
1 fr (Ture Pedersson /Bielke/).

I Ånhult har Olof Lax sin sätesgård 1358 (DS 5890). Via sidoarv går hans jord i Å sedan över till brodern Sune Lax släktgren fram till 1483, då Ingel Störjesson säljer den (se nedan 1472 och 1483). Ingels morfar var Sven Lax, som troligen var son till Sune Lax (se SD 2391).

1278 se Ånhult, Stenberga sn, Östra hd.
1472 upplåter Mats Pedersson (dubbel ring) i Ekeby, Högsby sn, till Ture Turesson (Bielke) en gård i Å, vilken hans svärfar Peder Nilsson (sparre över blad) i Berga, Högsby sn, hade i pant av framlidne Störje Olofsson (hammare) (UUBp 25/11).
1483 säljer Ingel Störjesson till Ture Turesson sitt gods i Å och en kvarnström med ålfiske i *Ässbäkk, vilket gods Ture löst av Peder Nilsson i Berga, till vilken Ingels far Störje pantsatt det (UUBp 16/9).
1562 räntar Ture Pederssons gård 1½ pund smör (FoR 4).

Äshult

1499 *Eshulltt* (NRKb nr 8, avskr), 1545 *Etshultt* (SmH 1545:2) – 6 F, 0 i.
SmH **2 fr** (Jakob Turesson /Rosengren/).
1499 får Bengt Ryning vid arvskifte efter sina föräldrar Erik Ryning och Kristina Eriksdotter (Urup), förutom 89 gårdar i Småland, Östergötland och på Öland, tre gårdar i Ä, som räntar 2 mark vardera, och jord i Blackelid och Vensögle samt i Eldstorp och Krogstorp, Pelarne sn (NRKb nr 8).
1562 räntar Jakob Turessons gårdar 6 pund smör och 2:2 pn resp 5 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

***Ässbäkka qwarn**

1417 *Ässbäkka qwarn* (SD 2340, avskr), 1483 *Esbäck* (UUBp 16/9), 1498(?) *Hæstebæckke qwern* (ATJb s 77) – nuv Storekvarn (6 F, 0 i).
1417 säljer Gereke Djäkn *Huffuer(?) och Ä, 'halv så mycket där till höra', till Olof Björnsson (se Eksebo) (SD 2340, avskr).
1421 se Eksebo.
1424 säljer Johan Hård jord i Ä till Olof Björnsson (se Eksebo) (B 15 f 167v).

1483 säljer Ingel Störjesson en kvarnström med ålfiske till Ture Turesson (Bielke) (se Ånhult) (UUBp 16/9).
1486 erhåller Margareta Björnsdotter Ä vid jordskifte med sin kusin Nils Svensson, varefter hon säljer kvarnen till Arvid Trolle (se Virserum) (HH 31 s 232 f).
1498(?) har Arvid Trolle Ä som räntar 2 mark (se Gräntö) (ATJb s 77).

Ässkögle 1545 *Esköffle* (SmH 1545:2) – 6 F, 0 i.
SmH **1 sk.**

Öskögle 1358 *Öiassböglo* (DS 5890, avskr), 1486 *Ödskäfflä* (B 15 f 262, avskr), 1545 *Öskoffle* (SmH 1545:2) – 6 F, 0 h.
SmH **1 sk.**
1358 intygas att Olof Lax i Ånhult bytt till sig jord i Ö av sina brorsöner (se Virserum) (DS 5890).
1486 överlåter Margareta Björnsdotter till sin kusin Nils Svensson ett torp i Ö (se Tigerstad, Mörlunda sn) (B 15 f 262).

Österarp 1533 *Øsstratorp* (SmH 1533:1B), 1542 *Östratorp* (SmH 1542:11) – 6 F, 1 i.
SmH **1 sk.**
1 skuj.
½ aoe, 1547 **1 aoe.**
1542 har Gustav I en gård (Fagerbäcks rd), som förut legat under Linköpings biskopsstol och har åker till 10 spannland, äng till 11 lass hö och, förutom fodringen, räntar 3 pund smör. Dessutom har gården ollonskog, ett stäk i Hultemaren (*Hultamara siø*) och fiske i Äshultasjön (*Eshulta siø*). (SmH 1542:11)
1559 har kungens gård åker till 7 spann och äng till 7 lass; den har liten fälleskog, armt mulbete, ekskog till fem svin, en halv fotkvarn och fisken i Äshultasjön, Hultemaren (*Hulttunasiö*) och *Lundes siö* (?) (?= Lindesjön) där man tar gädda, abborre och mört med not, nät och mjärdar; räntan = 1542 (SmH 1559:20B).

Sevede härad

1311 *in Sigwidhæ* (DS 1818).
1315 *Fijholm* (?DS 2032, avskr; se Andersson 1965 s 26).
1337 *in Sighuidia* (DS 3326).
1358 *innæn Siahærædh* (DS 5939).
1359 *i Sigwide* (DS 6102).
1369 *i Siihærædhe* (DS 7956).
1418 *i Sighuidhe heret* (SD 2456).
1430 *i Sighiaholm* (RAp 1/1).
1447 *Ssighwidis hærat* (VaKlJb s 65).
1453 *i Sigwide* (Rääf 1:117).
1476 *i Sewidh, aff Sighwidh* (RAp u d).
1498 *Siuatia* (C 36 s 44).
1508 (omkr) *aff Sewedhe* (SA nr 585a, odat).

Omfattning: Sevede härad omfattar under medeltiden och fram till 1546 socknarna Djursdala, Frödinge, Pelarne, Södra Vi och Vimmerby samt Tuna skate och huvuddelen av Kristdala, Rumskulla och Vena socknar. Fr o m 1546 ingår Kristdala socken i Tunaläns härad (se Tuna län).

Kameral indelning: Häradet är enligt SmH 1533–55 indelat i fyra fjärdingar: **Vena fjärding** (*Huena fierding* SmH 1533:1B): Vena och Kristdala snr (från 1546 endast Vena sn). **Vimmerby fjärding** (*Vimerbøy fierding*): Vimmerby och Frödinge snr samt Tuna skate. **Vi fjärding** (*Vij fierding*): Vi och Djursdala snr. **Rumskulla fjärding** (*Rumskulle fierding*): Rumskulla och Pelarne snr.

Administrativ indelning, judiciella och **kyrkliga förhållanden** se inledningen.

Jfr AF 4:1 s 13 f, 220-31, AL 2 s 16 ff, DoSk s 332 f, SU s 229 f, Andersson 1965 s 25 ff (häradsnamnet).

1369 överlåter Nils Kettilsson (Vasa) till Bo Jonsson (Grip) en tredjedel av vad Jon Kettilsson (Puke) ägde i Sevede, i Möre, på Öland och i hela Kalmar fögderi, vilket Nils Kettilsson fått med sin hustru Kristina Jonsdotter (DS 7956).

Antal jordeboksenheter i Sevede härad, SmH 1540/45 (1560)

	Djursdala	Frödinge	Kristdala	Pelarne	Rumskulla	Tuna skate	Vena	Vi	Vimmerby	summa
sk	11 (11)	23 (22)	7 (7)	12 (12)	24 (23)	8 (8)	33 (32)	27 (27)	14 (19)	159 (161)
½ sk	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	1 (1)	– –	0 (1)	2 (3)
skt	1 (2)	0 (1)	– –	– –	1 (2)	– –	– –	0 (3)	0 (1)	2 (9)
skuj	2 (3)	– –	– –	1 (1)	2 (1)	– –	2 (2)	9 (8)	5 (3)	21 (18)
skkvarn	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	0 (1)
sä	– –	– –	4 (4)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	4 (4)
kr	– –	2 (2)	11 (11)	– –	2 (2)	– –	2 (2)	1 (1)	– –	18 (18)
krt	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)
kruj	– –	0 (1)	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (2)
ky	4 (4)	1 (2)	3 (3)	7 (7)	2 (1)	1 (1)	3 (3)	5 (6)	0 (1)	26 (28)
½ ky	– –	– –	1 (0)	1 (0)	– –	– –	0 (1)	– –	3 (0)	5 (1)
kyuj	– –	6 (4)	0 (1)	7 (4)	5 (0)	– –	3 (0)	2 (1)	3 (1)	26 (11)
skkl	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	1 (1)
vakl	3 (3)	2 (2)	– –	– –	– –	– –	2 (2)	2 (2)	2 (2)	11 (11)
aoe	– –	– –	– –	1 (2)	– –	– –	– –	1 (1)	2 (4)	4 (7)
fr	2 (2)	23 (23)	3 (3)	12 (10)	2 (2)	– –	11 (11)	25 (25)	26 (25)	104 (101)
½ fr	– –	– –	– –	0 (5)	1 (1)	– –	– –	1 (1)	0 (1)	2 (8)

Djursdala socken

1319 *in Jurssdal* (GiBr s 49, avskr).
1422 *i Iwrzdal sokn* (RAp 25/1).
1430 *i Iwrsdala sokn* (RAp 20/7).
1536 *Jursdall soken* (SmH 1538:6).

Omfattning: Socknen hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950) med undantag av Flaka som överfördes till Södra Vi socken 1883 (Kbr 21/12).

Kyrkan: Rester av grunden till den medeltida träkyrkan som brann 1692 påträffades i samband med restaurering av den nuvarande träkyrkan 1939. Långhusets mått var ca 9,5 x 7,5 meter och korets bredd ca 4 meter. Grunden var lagd av obearbetad marksten med kraftiga hörnstenar. Av medeltida inventarier återstår en målad triptyk från slutet av 1400-talet. (SvK 192 s 171) Kyrkby: Djursdala, ca 1300 m sydöst om kyrkan.

Runstenar saknas.

1398 säljer Lars i Djursdala, Holmsten i Björkesnäs, Anders i Yxered, Hjorteds sn, och åtta andra bönder sin 'ägolott' *i Solæströmme* till Johan Nilsson (VLApp 23/2, avskr). – 'Soleström' är sannolikt namnet på forsen i ån från sjön Solaren till Yxern, ca 600 m söder om åns utlopp ur Solaren och norr om Skänninge. Ån (nu Hällån/Venån) utgör häradsgräns mellan Sevede och Tjust.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	skt	skuj	ky	vakl	fr
Björkesnäs	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Bullebo	– –	– –	1 (1)	1 (1)	– –	– –
Djursdala	3 (3)	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Flaka, Norra	1 (1)	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Flaka, Södra	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Gransebo	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –
Hallersrum	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Klocketorp	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Marstad	2 (2)	– –	– –	1 (1)	1 (1)	– –
Orremåla	– –	1 (0)	0 (1)	– –	– –	– –
Prästnäs	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Skänninge	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –
Snokebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Vi, Lilla	1 (1)	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Summa	11 (11)	1 (2)	2 (3)	4 (4)	3 (3)	2 (2)

Björkesnäs 1398 *i Berkenäss* (VLApp 23/2, avskr), 1514 *Byrkesnäs* (G VIIa:23 f 465, avskr), 1533 *Byrkenes* (SmH 1533:1B) – 7 G, 1 a.

SmH **1 sk**.

1514 säljer Nils Olsson och Börje Knutsson till Jöns Svensson en gård som ligger för 5 'femtingar' (G VIIa:23 f 465).

Bullebo 1514 *i Bullaboda* (G VIIa:23 f 465, avskr), 1534 *i Bulleboda* (SmH 1533:1B) – 7 G, 1 a.

SmH **1 skuj** till ky nedan.

1 ky.

1514 är Inge i B faste vid Sevede häradsting (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 747).

1540/41 har prästbordet en gård som räntar 0:1½ pn (SmH 1540:12).

Djursdala 1398 *i Iwrsdal* (RAp 11/6, SRP 2917), 1476 *i Iursdal* (RAp u d), 1533 *Iussdal* (SmH 1533:1B) – kyrkby – 7 G, 0 a.

SmH **3 sk**, varav en med skuj i Snesnebo, Vi sn, 1545–56, och en med skuj i Orremåla från 1558.

1 vakl.

1398 ger Harald Karlsson (Stubbe) all sin 'ägodel' i D i morgongåva till Ingegerd Larsdotter (se Skråphem, Frödinge sn) (SRP 2917).

1422 pantsätter Ingegerd Larsdotter en gård och en kvarn till Vadstena kloster, vilka hon 1430 skänker till klostret (se Skråphem, Frödinge sn) (RAp 25/1, 20/7).

1466 har klostret en landbo som räntar 3 mark gutniska (HH 16 s 120).

1476 är Påvel i D faste vid Sevede häradsting (RAp u d).

1480 räntar klostrets landbo 3 mark gutniska; till D ligger *Frwæ quern* och till den en hålldamm (VaKlJb 1480, HH 16 s 121).

1502 räntar klostrets landbo 1:0 pn; till D ligger en liten kvarn (HH 16 s 120).

1559 har Gustav I en gård, som vederkänts från Vadstena kloster; den har åker till 7 tunnor, äng till 10 lass hö och räntar, förutom fodringen, 3 pund smör och 6 dagsverken. Gården har passlig fälleskog, nävermark och 'basteskog', gott mulbete och ekskog till fyra svin. Fiskevatten finns där man fångar abborre, gädda och mört med fem notar. (SmH 1559:20B)

Flaka, Norra 1533 *i Flage, i Fflagha* (SmH 1533:1B) – 7 F, 2 j – jfr Södra F.
SmH **1 sk.**
1 skuj, till sk ovan.

Flaka, Södra 1355 *åff Flacco* (?DS 5151, avskr), 1396 *Flaka* (U 269 a s 28, avskr), 1453 *i Sudhre Fflake* (Rääf 1:117) – 7 F, 2 j.
SmH **1 sk.**
1 fr (Kristoffer Andersson /Ekeblad av Hedåker/, 1554 Brita Jönsdotter /Roos/, 1555 Jöran Åkesson /Tott/).
1355 pantsätter Brynolf av F (eget sigill) jord i Odensvi sn till Odensvi kyrka i Tjust (?DS 5151).
1396 byter Harald Karlsson (Stubbe) till sig F mot Boda, Horns sn (U 269 a s 28).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) ?en gård i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Flaka, Vi sn) (U 269 a s 19).
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) en gård vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).
1543 nämns ett flertal gånger frälsebonden Sven i F som en av Dacke-upprorets ledare; han stupar i juni vid ett slag i Ydre (GR 15 s 241, 280, 342, 346, 348 f, 351, HH 20 s 90, 93).

Av gårdarna i Norra och Södra F hör enl SmH 1538 endast skattegården i Södra F till Djursdala socken; de övriga anges tillhöra Vi socken. Fr o m 1555, då gårdarna redovisas sockenvis, är sockentillhörigheten enligt ovan (se även Norra Flaka, Vi sn).

***Frwæ quern** Se Djursdala 1480.

Gransebo 1558 *Gransebodhe* (SmH 1558:18) – 7 G, 0 b.
SmH 1558 **1 skt.**

Hallersrum 1364 *i Hatløsarum* (DS 6965), 1538 *Hallersrum* (SmH 1538:5) – 7 G, 1 a.
SmH **1 sk.**
1 fr (Truls skrivare /Ravnäs-ätten/, 1554 Jöran Trulsson /Ravnäs-ätten/, 1558 Mats Körning).
1364 är Ingemund i H faste vid Sevede häradsting (DS 6965).
1562 räntar Mats Körnings gård 1 pund smör (FoR 4).

Klocketorp 1538 *Klockeretörp* (SmH 1538:5), 1540 *Klockaregarden* (SmH 1540:12) – 7 G, 1 a.
SmH **1 ky.**
1540/41 har prästbordet en gård som räntar 0:1pn och ger fodring för halvt hemman (SmH 1540:12).

Marstad 1398 *i Marstadha* (RAp 11/6, SRP 2917), 1447 *i Mastadhum* (VaKlJb s 66) – 7 G, 1 a.
SmH **2 sk.**
1 ky.
1 vakl.
1398 ger Harald Karlsson (Stubbe) jord all sin 'ägodel' i M i morgongåva till Ingegerd Larsdotter (se Skråphem, Frödinge sn) (SRP 2917).
1422 pantsätter Ingegerd Larsdotter en gård till Vadstena kloster, vilken hon 1430 skänker till klostret (se Skråphem, Frödinge sn) (RAp 25/1, 20/7).
1447/57 har klostret två gårdar, som räntar 3 mark resp 18 öre; 1457 är den sammanlagda räntan 5 mark 2 öre (VaKlJb s 66, 105).
1466 ska klostret ha två landbor, som ska ränta 5 mark 2 öre gutniska, men har endast en landbo som räntar 12 öre gutniska (HH 16 s 121).
1480 räntar klostrets landbo 12 öre gutniska; 1502 är räntan 0:0:12 pn (HH 16 s 121).
1540/41 har prästbordet en gård som räntar 0:1½ pn (SmH 1540:12).
1559 har Gustav I en gård, som vederkänts från Vadstena kloster; den har åker till 3 tunnor, äng till 4 lass hö och räntar, förutom fodringen, 1 pund smör och 6 dagsverken. Gården har armt mulbete och två notvarpar med vilka man fångar abborre och mört. (SmH 1559:9, 1559:20B)

Orremåla 1538 *Orramåla* (SmH 1538:5) – 7 G, 0 b.
SmH **1 skt**, 1558 **1 skuj** till Djursdala.

Prästnäs 1538 *Prestness* (SmH 1538:5) – 7 G, 1 a; läge strax norr om kyrkan.
SmH **1 ky.**
1540/41 har prästbordet en gård som räntar 1 pund smör (SmH 1540:12).

***Sandbeckzhullt** 1514 säljer Jon Olofsson i Solnebo, Vimmerby sn, och Staffan Persson i Ödestorp, Frödinge sn, till Jöns Svensson i Björkesnäs ett öde torp som heter *Sandbeckzhullt* med ett kvarnställe, 'som i gärdet ligger'; torpet är ett avgärdatorp i Djursdala sn (StafA vol 266 s 746, avskr).
1533 räntar, enl en överstruken anteckning, Jöns i S (*Ssanbehult*) 1 örtug (SmH 1533:1B).

Skänninge 1554 *Skeninge* (SmH 1554:3) – 7 G, 0 c.
SmH 1554 **1 skt.**

Snokebo 1533 *Snogebode* (SmH 1533:1B), 1538 *Snokaboda* (SmH 1538:5) – 7 G, 0 c.
SmH **1 sk** med skuj i Snesnebo, Vi sn.

Vi, Lilla 1361 *i Litlawi* (DS 6489), 1398 *i Litslo Wi* (RAp 11/6, SRP 2917), 1447 *i Litlaby* (VaKlJb s 66) – 7 G, 0 a.
SmH **1 sk** med skuj i Näfstad, Vi sn.
1 vakl.
1361 är Björn i Lilla Vi faste vid Sevede häradsting (DS 6489).
1398 ger Harald Karlsson (Stubbe) all sin 'ägodel' i Vi i morgongåva till Ingegerd Larsdotter (se Skråphem, Frödinge sn) (SRP 2917).
1422 pantsätter Ingegerd Larsdotter en gård till Vadstena kloster, vilken hon 1430 skänker till klostret (se Skråphem, Frödinge sn) (RAp 25/1, 20/7).
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 20 öre gutniska (VaKlJb s 66, 105).
1466 räntar klostrets landbo 20 öre gutniska; 1502 är räntan 0:0:20 pn (HH 16 s 121).
1559 har Gustav I en gård, som vederkänts från Vadstena kloster; den har åker till 6 tunnor och äng till 8 lass hö. Gården har armt mulbete, liten nävermark, ekskog till tre svin och en liten fotkvarn. Fiske finns i en sjö där man tar gädda, abborre och mört med ett notvarp. Räntan är 2 pund smör och 6 dagsverken. (SmH 1559:9, 1559:20B)

Ungstorp 1514 omnämns Emund(?) i U (*i Ungstorp* 7 G, 0 a) som faste vid Sevede häradsting (StafA vol 266 s 747, avskr).

Frödinge socken

1370 *i Ffrødhunga sokn* (RAp 3/6, SRP 942).
1381 *i Frøthunge sokn* (LSBp 10/7).
1408 *i Frødunghom* (SD 964).
1448 *i Frødhinga sokn* (RAp u d).

Omfattning: Socknen hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950).

Kyrkan: Frödinge första kyrka brann troligen under senare delen av 1300-talet. En ny rektangulär salkyrka med västtorn uppfördes enligt en obekräftad 1700-talsuppgift år 1396. Under den nuvarande, år 1739 uppförda, träkyrkans golv har påträffats såväl brandlager som rester av denna träkyrkas stengrund. Kyrkans mått var ca 14 x 10 meter, tornets 6 x 6 meter. Den nuvarande kyrkans sakristia av sten härrör från den gamla kyrkan. Kyrkorummet uppges ha haft pelare och valv. I kyrkan omtalas 1468 ett S:ta Birgittas altare (RAp 14/10). Timmer från den gamla kyrkan har påträffats sekundärt använt i den nuvarande kyrkans äldsta golv. Flera av bjälkarna och plankorna uppvisade rester av medeltida figurmåleri och ornamentik Dessa är nu uppsatta i vapenhuset. Målningarna hör stilmässigt till höggotiken och det är möjligt att årtalet 1396 funnits angivet i kyrkans målade utsmyckning. (SvK 192 s 171 ff)

Kyrkby: Frödinge.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	kr	ky	kyuj	vakl	fr
Blägda	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Boda	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Brantestad	– –	– –	– –	– –	– –	3 (3)
Brofall	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Flugenäs	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)
Frödinge	– –	– –	1 (2)	1 (0)	– –	4 (4)
Frödingehult	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)
Grinderum	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Grinderum, Östra	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Gunnekulla	– –	– –	– –	1 (1)	– –	2 (2)
Hålbäckshult	2 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Koppetorp	2 (2)	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Krogsfall	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Lindhult	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Långbrössle	1 (1)	– –	– –	1 (1)	– –	1 (1)
Långvik	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Nyserum	2 (2)	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Nyshult	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Rössle	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)
Sjundhult	2 (2)	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Skråphem	1 (1)	– –	– –	– –	2 (2)	1 (1)
Släta	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Solhult	3 (3)	– –	– –	– –	– –	– –
*Sånatörp	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –
Säflod	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Tyretorp	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Uggletorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Ödestorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Summa	23 (22)	2 (2)	1 (2)	6 (4)	2 (2)	23 (23)

Dessutom redovisar längderna: **skt:** Höghult 0 (1) – **krt:** Långvikstorp – **kruj:** Långvik 0 (1).

Alsta Se Skråphem.

Blägda 1533 *i Bleyde* (SmH 1533:1B) – 6 G, 7 d.
SmH **1 sk.**

Boda 1430 *i Bodhum* (RAp 1/1), 1533 *i Bodum* (SmH 1533:1B) – 6 G, 9 b.
SmH **1 sk.**
1 fr (Verner Slatte).
1428 se Frödinge.
1430 överlåter Ulf Läma och Ingrid Dansdotter till Markus Karlsson och hans son Karl Markusson återköpsrätten på B som är två femtingar (se Frödingehult) (RAp 1/1).
1562 räntar Verner Slattes gård 3 pund smör och 1:0 pn (FoR 4).

'Bosgården' 1417 *Boosgårdenn* (U 269 a s 19, avskr) – se Frödinge.

Brantestad 1428 *i Brantastadhum* (RAp 9/2) – 6 G, 8 d.
SmH **1 fr** (Birgitta Hansdotter /Tott/, 1547 Nils Pedersson /Bielke/, 1559 Anna Klemetsdotter /Hogenskild/, 1560 Nils Pedersson).
1 fr (Birgitta Hansdotter, 1547 Olof Persson /Örnfot i Västergötland/, 1554 Sten Bengtsson /Ulv/, 1558 Anund Stensson /Ulv/).
1 fr (Verner Slatte, 1554 Lyder Slatte) med kruj i Långvik 1546–47.

I Brantestad har Kristina Jönsdotter sin sätesgård 1465(?)–68 (RApp odat nr 65, RAp 1467 14/2, 24/2, 27/10, 1468 14/10). Hon är då änka efter Karl Markusson (spets från vänster) och väpnaren Magnus Andersson, vilka båda förut innehaft B (se nedan 1428 och 1448).

1428 överlåter Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter en gård till Karl Markusson (se Frödinge) (RAp 9/2).
1448 byter väpnaren Magnus Andersson till sig en gård i B av 'en konungs skattebonde', Jöns i Vena, Vena sn, mot en gård i Tälleryd, Vena sn; häradshövdingen intygar att kronan vid bytet inte lidit skada (RAp u d).
1451 ger Magnus Andersson sina förvärvade gods och sitt lösöre till sin hustru Kristina Jönsdotter (RAp 24/6).
1465(?) inbjuder Nils Slatte Kristina i B till hans bröllop i Kalmar och ber henne samtidigt tala med hans 'fästemös' landbor i socknen att de ska komma till Kalmar med landgillet och den hjälp de lovat hans blivande svåger Peter Bagge inför bröllopet, nämligen 1 nöt per fyra

landbor. Om de dessutom kan ge färsk mat och villebråd så är Nils villig att betala dem för det. (RApp odat nr 65)

1467 byter Nils Slatte av Kristina i B till sig två sextondelar och en tomt i B som kallas *Dwnobol och ligger längst söderut i byn (se Frödinge) (RAp 27/10).

1514 är Måns i B faste vid Sevede häradsting (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 746).

1554 ärver vid arvskifte efter Karin Hansdotter (Tott) dottern Kerstin Anundsdotter (Ulfsax) en gård som räntar 3 pund smör och en gård i Algutstorp, Vimmerby sn. Karins son Åke Haraldsson (Soop) ärver jord i Flugenäs och Frödingehult samt i Kuarp, Pelarne sn. (BhSp 25/7)

1556 har Kerstin Anundsdotter en gård som räntar 3 pund smör och 0:4 gästningspn (Rött nr 300).

1562 har Anna Klemetsdotter en gård som räntar 3 pund smör och 1:4 pn, Peder Bagge en gård som räntar 2 pund smör och 1:0 pn; Anund Stenssons gård räntar 3 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Brofall 1368(?) *af Broafal* (DS 7629, odat), 1533 *i Broffald* (SmH 1533:1B) – 7 G, 0 b.

SmH **1 sk.**

1368(?) är Bengt i B faste vid Sevede häradsting (DS 7629).

***Dwnobol** Se Brantestad.

***Falkakwlla** 1381 säljer Märta Magnusdotter torpet *Falkakwlla* till Bo Jonsson (Grip) (se Frödinge) (LSBp 10/7). – Torpet var troligen beläget i närheten av Falkmossen (6 G, 9 b), ca 2 km sydväst om Frödinge.

Flugenäs 1468 *Flwghenes, Flwghuness* (RAp 14/10) – 6 G, 9 c.

SmH **1 fr** (Birgitta Hansdotter /Tott/, 1547 Nils Pedersson /Bielke/, 1559 Anna Klemetsdotter /Hogenskild/, 1560 Nils Pedersson).

1 fr (Birgitta Hansdotter /Tott/, 1547 Olof Persson /Örnfot i Västergötland/, 1554 Sten Bengtsson /Ulv/, 1558 Anund Stensson /Ulv/); öde 1552–53 och 1558.

1468 testamenterar Kristina Jönsdotter i Brantestad alla F ägor och jord i Frödinge till Frödinge kyrka och det S:ta Birgittas altare som finns i kyrkan, där hennes män och barn är begravda (RAp 14/10).

1554 ärver Åke Haraldsson (Soop) en gård som räntar 2 pund smör efter sin mor Karin Hansdotter (se Brantestad) (BhSp 25/7).

1562 räntar Åke Haraldssons gård 2 pund smör och 1:4 pn, Anna Klemetsdotters lika mycket (FoR 4).

Frödinge 1370 *Frødhunge* (RAp 3/6, SRP 942), 1428 *innan Frødhungom siælffwm kirkiobynom* (RAp 9/2) – kyrkby – 6 G, 9 c.

SmH **1 ky** (1540 *Klockaragarden*); öde 1557.
1 kyuj, 1546 **1 ky.**
2 fr (Arvid /Joakimsson/ Trolle, 1554 Lars Turesson /Tre rosor/, 1558 Ture Trolle, 1559 Lars Turesson); en gård är öde 1553–54 och 1557.
1 fr (Verner Slatte, 1554 Nils Slatte); öde 1545.
1 fr (Birgitta Hansdotter /Tott/, Nils Pedersson /Bielke/, 1559 Anna Klemetsdotter /Hogenskild/, 1560 Nils Pedersson).

1370 ger Olof Kärling kvittobrev till Bengt Filipsson (Ulv) på 27 hundraden järn som avbetalning för Olofs gods i Frödinge socken, som är själva F och Frödingehult med alla tillägor (SRP 942).

1381 säljer Märta Magnusdotter, Ernils Eflessons änka, till Bo Jonsson (Grip) sitt fäderne som är 4 attungar i F och de underliggande torpen Gunnekulla, *Falkakwlla, *Pinnabergxthorp och Rössle med alla tillägor som av ålder tillhört godset samt jord i Sommenäs, Tidersrums sn, och Mjölkvik, Västra Eneby sn (LSBp 10/7).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (Styke) Bosgården (i F) med de tre underlydande torpen Rössle, Släta och Gunnekulla (se Ålhult, Vi sn) (U 269 a s 19).

1428 överlåter Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter till Karl Markusson (spets från vänster) en gård i F kyrkby samt jord i Brantestad, Krogsfall, Lindhult, Gunnekulla och Långbrössle. Jorden är arv efter Ingrids fader Dan Ulfsson, och den överlåts med villkoret att Ulfs och Ingrids barn, om de vill eller förmår, efter föräldrarnas död ska få återköpa jorden för vad den då är värd, eftersom en del nu är 'öde och illa faret'. Dessutom hänvisas i brevet till en tidigare gjord transaktion, där torpen inom 'Frödinge fäste' (*i allom Frødhinga festo thorpom*) omnämns (se Frödingehult). (RAp 9/2)

1467 lovar Nils Slatte att ge föda och uppehälle till Kristina i Brantestad för hennes livstid av räntan av allt det gods i Frödinge socken som hon och hennes make och svärfar köpt av Ulf Läma och dennes hustru Ingrid (RAp 24/2, daterat i F).

1467 byter Kristina i Brantestad till sig en gård av Nils Slatte mot jord i Brantestad och förordnar samtidigt att gården i F efter hennes död tillfaller sockenkyrkan, så som hon tidigare bestämt (RAp 27/10).

1468 testamenterar Kristina en gård till Frödinge kyrka (se Flugenäs) (RAp 14/10).

1540/41 har sockenkyrkan en gård (Klockargården) som räntar 0:1½ pn och ger fodring för halvt hemman (SmH 1540:12).

1547 upptas i Arvid (Joakimsson) Trolles jordebok bland hans hustru Hillevi Knutsdotters (Sparre av Hjulsta och Ängsö) fädernegods två gårdar i F, som vardera räntar 2½ pund smör och 4 årliga hästars fodring, jämte jord i Gunnekulla, Rössle och Släta (EngsöA ms I:12).

1562 har frälsegårdarna ägare och avrad enl följande (FoR 4):

ägare	avrad smör	avrad pn
Gabriel Kristersson	2 pd	1:0
"	2 pd	2:2
Nils Slatte	2 pd	–
Anna Klemetsdotter	1 pd	1:1

1571 erhåller Anna Arvidsdotter (Trolle) vid arvskifte efter bl a sina föräldrar Arvid (Joakimsson) Trolle och Hillevi Knutsdotter två gårdar i F, som räntar 4 pund smör tillsammans, och jord i Gunnekulla, Rössle och Släta samt i Vassemåla, Gissemåla, Kvavhult och Grägarp, Vimmerby sn (se DMS 1:4 s 126) (SKBAp 28/5).

Frödingehult 1370 *Frødhungahulte* (RAp 3/6, SRP 942), 1408 *i Frødunggulthe* (SD 964), – 6 G, 9 c.

SmH **2 fr** (Verner Slatte, 1554 Nils Slatte); en är öde 1552.

I Frödingehult har Markus Karlsson (spets från vänstra hörnet) sin sätesgård 1408–19 (SD 964, 2569) och hans son Karl

Markusson 1434 (SMR 12). 1451 är F troligen sätesgård för väpnaren Magnus Andersson, som var gift med Karl Markussons änka (RAp 24/6).

1370 mottar Olof Kärling järn av Bengt Filipsson (Ulv) som avbetalning på F (se Frödinge) (SRP 942).

1428 hänvisas till en tidigare gjord transaktion då Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter till Karl Markusson sålt jord i F och alla torpen inom 'Frödinge fäste' samt i Nyshult, Skråphem och Möckelhult (se Frödinge) (RAp 9/2).

1430 överlåter Ulf Läma och Ingrid Dansdotter till Markus Karlsson och hans son Karl Markusson återköpsrätten på den ovan omtalade jorden, som är 2½ fjärdedels-attung ('halv tredje fjärdings attung' = 5/8 attung) i F samt jord i Skråphem, Boda, Möckelhult, Nyshult, Rössle och Släta. Jorden anges 'varken till gagn eller nytta vara', eftersom ingen kan bygga på den och den mestadels ligger öde. (RAp 1/1)

En jämförelse mellan godsuppräkningen i breven 1428 och 1430 visar att de torp som ingår i 'Frödinge fäste' är Boda, Rössle och Släta.

1554 ärver Åke Haraldsson (Soop) en gård som räntar 1 pund smör efter sin mor Karin Hansdotter (se Brantestad) (BhSp 25/7).

1562 har Nils Slatte två gårdar som räntar 3½ resp 2½ pund smör (FoR 4).

Grinderum, Västra

1397 *i Grindarume* (H 70 nr 36, avskr), 1475 *villa Grindarum* (ProcCat s 111) – 6 G, 7 c.

SmH **2 sk.**

1397 är Sigfrid i G faste vid Sevede häradsting (H 70 nr 34).

1475 omtalas, i samband med vittnesmålen inför S:t Katarinas kanonisation, att Katarina i G, 60 år gammal, från november 1473 till mars följande år lidit av svullen tunga så att hon sammanlagt under denna tid inte kunnat tala, äta eller dricka under mer än fem dagar. Katarina tillfrisknade dock sedan hennes man Birger åkallat S:t Katarina och lovat att vallfärda till hennes grav om så skedde. Som vittnen omnämns Katarinas man Birger i G, 58 år gammal, Valborg, Håkans i G hustru, 50 år gammal, samt Olof i Malmgrava, Tuna skate. (ProcCat s 111)

Grinderum, Östra 1538 *i Grindarum* (SmH 1538:5), 1550 *Östragrinderum* (SmH 1550:8) – 6 G, 7 c.
SmH **1 kr.**

Gunnekulla 1357 *i Gunnakwlla* (DS 5721), 1362 *i Gunnocullum* (DS 6637) – 6 G, 9 c.
SmH **1 kyuj** (öde 1552–54 och 1557–58) till fr nedan.
1 fr (Birgitta Hansdotter /Tott/, 1547 Nils Pedersson /Bielke/, 1559 Anna Klemetsdotter /Hogenskild/, 1560 Nils Pedersson) med kyuj i G; öde 1553–54 och 1557–58.
1 fr (Arvid /Joakimsson/ Trolle, 1554 Lars Turesson /Tre rosor/, 1558 Ture Trolle, 1559 Lars Turesson); öde 1551–54.
1357 säljer Gudrun Gudmundsdotter hus och jord som hon äger i G till Ulf Turesson (DS 5721).
1362 får Ulf Turesson fasta på 13 mark hus och jord i G som han köpt av Gudrun (DS 6637).
1381 säljer Märta Magnusdotter torpet G till Bo Jonsson (Grip) (se Frödinge) (LSBp 10/7).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) i morgongåva till Birgitta Arendsdotter ett torp G (se Frödinge) (U 269 a s 19).
1428 överlåter Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter en gård till Karl Markusson (se Frödinge) (RAp 9/2).
1540/41 har sockenkyrkan en utjord som räntar 3 skillingar (SmH 1540:12).
1547 upptas i Arvid (Joakimsson) Trolles jordebok bland hans hustrus gods en gård, som räntar 2 pund smör och 4 årliga hästars fodring (se Frödinge) (EngsöA ms I:12).
1562 har Gabriel Kristersson (Oxenstierna) en gård som räntar 2 pund smör och 2:2 pn, Anna Klemetsdotter en som räntar 2 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).
1571 ärver Anna Arvidsdotter (Trolle) en gård, som räntar 2 pund smör (se Frödinge) (SKBAp 28/5).

Hålbäckshult 1355 *i Holabækshulta quærn* (DS 5161), 1514 *i Holbexhult* (G VIIa:23 f 465, avskr), 1538 *Holbekshult* (SmH 1538:5) – 6 G, 8 c.
SmH **2 sk,** 1546 **1 sk.**
1355 säljer Ernils Eflesson (eget sigill) sin del i H kvarn, både i vattnet och i byggnaden, till Johan Djäkn (DS 5161).

1514 är Gudmund i H faste vid Sevede häradsting (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 746).

Höghult 1556 *Höghult* (SmH 1556:11) – 6 G, 8 c.
SmH 1556 **1 skt.**

Koppetorp 1398 *i Koppetorp* (VLApp 23/2, avskr), 1533 *Koppatorp* (SmH 1533:1B) – 6 G, 8 b.
SmH **2 sk.**
1 fr (Sten Bengtsson /Ulv/, 1558 Anund Stensson /Ulv/).
1398 omnämns Karra i K som faste vid häradstinget (VLApp 23/2).
1562 räntar frälsegården 15 mark smör och 0:4 pn (FoR 4).

Krogsfall 1428 *i Kraxfallom* (RAp 9/2), 1538 *Kråxffall* (SmH 1538:5) – 6 G, 7 d.
SmH **1 fr** (Verner Slatte).
1428 överlåter Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter en gård till Karl Markusson (se Frödinge) (RAp 9/2).
1562 räntar Verner Slattes gård 1½ pund smör och 1:0 pn; Anna Klemetsdotter (Hogenskild) har en gård som räntar 1 pund smör och 0:3 pn (FoR 4).

Lindhult 1358 *Lindhwlt* (DS 5934), 1428 *Lyndhult* (RAp 9/2) – 6 G, 8 c.
SmH **1 fr** (Birgitta Hansdotter /Tott/, 1547 Olof Persson /Örnfot i Västergötland/, 1554 Sten Bengtsson /Ulv/, 1558 Anund Stensson /Ulv/).
1358 ger Peter Hatt (tre sjöblad), som är rätt bördeman till L, Bengt Filipsson (Ulv) rätt att behålla gården som denne köpt av Henrik Svinakula (DS 5934).
1428 överlåter Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter L till Karl Markusson (se Frödinge) (RAp 9/2).
1562 har Bror Eriksson (Buth) en gård som räntar 4½ mark smör och 1:4 pn (FoR 4).

Långbrössle 1428 *i Langabrytle* (RAp 9/2), 1533 *i Longebrøsla* (SmH 1533:1B) – 6 G, 8 b.
SmH **1 sk.**
1 kyuj till sk ovan.
1 fr (Birgitta Hansdotter /Tott/, 1547 Nils Pedersson /Bielke/, 1559 Anna Klemetsdotter /Hogenskild/, 1560 Nils Pedersson); öde 1553.

1428 överlåter Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter allt de äger i L till Karl Markusson (se Frödinge) (RAp 9/2).
1434 säljer Abraham Nilsson i Vimmerby sin del i L till Karl Markusson i Frödingehult (SMR 12).
1540/41 har sockenkyrkan en utjord som räntar 3 skillingar (SmH 1540:12).
1562 har Anna Klemetsdotter en gård som räntar 1 pund smör och 1:0 pn (FoR 4).

Långvik (nu Stjärnevik) 1363 *i Langouik* (DS 6767), 1533 *i Longewig* (SmH 1533:1B) – 6 G, 8 d – AF 4:2 s 1386.
SmH **1 kr.**
1546 **1 kruj** till Brantestad, från 1548 till kr ovan.
1363 förordnar Håkan Karlsson (kluven sköld med ½ fläkt örn) att hans köpegods i L ska tillfalla Rumskulla kyrka som ersättning om kyrkan skulle hindras tillträde till något av de donerade godsen (se Rumskulla, Rumskulla sn) (DS 6767).

Långvikstorp 1556 *Långeuichetorp* (SmH 1556:11) – 6 G, 7 d.
SmH 1556 **1 krt.**

Möckelhult 1398 *i Myckelhult* (VLApp 23/2, avskr), 1428 *i Mykelhulte* (RAp 9/2) – 6 G, 9 b.
1398 omnämns Kettil i M som faste vid häradstinget (VLApp 23/2).
1428 hänvisas till en tidigare gjord transaktion då Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter sålt M till Karl Markusson (se Frödingehult) (RAp 9/2).
1430 överlåter Ulf Läma och Ingrid Dansdotter till Markus Karlsson och hans son Karl Markusson återköpsrätten på den ovan omtalade jorden som är två femtingar (se Frödingehult) (RAp 1/1).

Nyserum 1533 *i Nisserwm* (SmH 1533:1B), 1538 *Nysrum* (SmH 1538:5) – 6 G, 8 c.
SmH **2 sk.**
1 kyuj till en av sk ovan.
1540/41 har sockenkyrkan en utjord som räntar 0:1 pn (SmH 1540:12).

Nyshult 1359 *i Nysshult* (DS 6124, avskr), 1428 *i Nyshulte* (RAp 9/2) – 6 G, 8 b.

SmH **2 sk.**
1359 överlämnar Joar, präst i Vi, och hans bror Peder Sveda till Vimmerby kyrka all jord de äger i N (DS 6124).
1398 omnämns Olof i N som faste vid häradstinget (VLApp 23/2).
1428 hänvisas till en tidigare gjord transaktion då Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter sålt jord i N till Karl Markusson (se Frödingehult) (RAp 9/2).
1430 överlåter Ulf Läma och Ingrid Dansdotter till Markus Karlsson och hans son Karl Markusson återköpsrätten på den ovan omtalade jorden, som är tre femtingar (se Frödingehult) (RAp 1/1).
1448 är Jon i N faste vid Sevede häradsting (RAp u d).

***Pinnabergxthorp** 1381 säljer Märta Magnusdotter torpet *Pinnabergxthorp* till Bo Jonsson (se Frödinge) (LSBp 10/7).

Rössle 1381 *Ryzla* (LSBp 10/7), 1430 *i Rytzlom* (RAp 1/1), 1538 *Rosla* (SmH 1538:5) – 6 G, 9 c.
SmH **2 fr** (Arvid /Joakimsson/ Trolle, 1554 Lars Turesson /Tre rosor/, 1558 Ture Trolle, 1559 Lars Turesson).
1381 säljer Märta Magnusdotter torpet R till Bo Jonsson (se Frödinge) (LSBp 10/7).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) i morgongåva till Birgitta Arendsdotter ett torp R (se Frödinge) (U 269 a s 19).
1428 se Frödinge.
1430 överlåter Ulf Läma och Ingrid Dansdotter till Markus Karlsson och hans son Karl Markusson återköpsrätten på jord med 1 öres avgäld i R (se Frödingehult) (RAp 1/1).
1547 upptas i Arvid (Joakimsson) Trolles jordebok bland hans hustrus gods en gård, som räntar 2 pund smör och 4 årliga hästars fodring (se Frödinge) (EngsöA ms I:12).
1562 har Gabriel Kristersson (Oxenstierna) en gård som räntar 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).
1571 ärver Anna Arvidsdotter (Trolle) en gård, som räntar 2 pund smör (se Frödinge) (SKBAp 28/5).

Sjundhult 1398 *i Sundhulte* (VLApp 23/2, avskr), 1533 *i Siwendehulth* (SmH 1533:1B), 1538 *Siwndhult* (SmH 1538:5) – 6 G, 9 a.
SmH **2 sk;** en öde 1551–58.

1 kyuj till en av sk ovan.

1398 omnämns Ingemund i S som faste vid häradstinget (VLApp 23/2).

Skråphem (nu Alsta)

1396 *fför Skraphem* (U 269 a s 31, avskr), 1398 *mith gotz … Skrapem* RAp 11/6, SRP 2917), 1447 *i Skraaphem* (VaKlJb s 66) – 6 G, 9 b.

SmH **1 sk.**
2 vakl.
1 fr (Verner Slatte, 1554 Nils Slatte); öde 1551–52.

1396 byter Harald Karlsson (Stubbe) bort S mot Norra Flaka, Vi sn (U 269 a s 31).

1398 ger Harald Karlsson i morgongåva till sin hustru Ingegerd Larsdotter (bjälke) sitt 'gods' S och jord i Djursdala, Lilla Vi och Marstad, Djursdala sn, och Älåkra, Vimmerby sn (SRP 2917).

1422 pantsätter Ingegerd Larsdotter, Jösse Finnssons (hjorthorn) hustru, till Vadstena kloster det gods hon fått i morgongåva av sin första man Harald Karlsson, vilket är två gårdar i S samt jord i Djursdala, Lilla Vi, Marstad och en kvarn i Djursdala sn, och i Älåkra, Vimmerby sn, som klostret ska uppbära ränta från tills dess att hela panten är betald (RAp 25/1).

1428 hänvisas till en tidigare gjord transaktion då Ulf Läma och hans hustru Ingrid Dansdotter sålt jord i S till Karl Markusson (se Frödingehult) (RAp 9/2).

1430 överlåter Ulf Läma och Ingrid Dansdotter till Markus Karlsson och hans son Karl Markusson återköpsrätten på den ovan omtalade jorden, som är 2½ 'femtung' minus 2 mark (se Frödingehult) (RAp 1/1).

1430 skänker Ingegerd Larsdotter till Vadstena kloster det gods hon fick i morgongåva av sin första man Harald Karlsson som är två gårdar i S och jord i Djursdala, Lilla Vi och Marstad, Djursdala sn, och Älåkra, Vimmerby sn (RAp 20/7).

1447/57 har Vadstena kloster tre landbor som räntar 6½ mark (VaKlJb s 66, 105).

1466 har klostret tre landbor som räntar 2 mark, 12 öre resp 3 mark; dessutom räntar skattebonden i byn ½ öre (HH 16 s 121).

1480 räntar klostrets tre landbor 6½ mark gutniska tillsammans; dessutom har byns skattegård 'en tillgång' som räntar 2 gutniska; 1502 är räntan 2:0:4 pn, medan skattegårdens ränta är 0:0:0:4 pn (VaKlJb 1480, HH 16 s 121).

1559 har Gustav I två gårdar, som vederkänts från Vadstena kloster; den ena har åker till 5 tunnor och äng till 5 lass hö, den andra 3 tunnors åker och äng till 3 lass. Gårdarna räntar 3 resp 2 pund smör, förutom fodringen, samt 6 dagsverken vardera; de har båda passligt mulbete men saknar fiske. (SmH 1559:9, 1559:20B, 1560:12)
1562 räntar Nils Slattes gård 3 pund smör (FoR 4).

Släta 1417 *Sletta* (U 269 a s 19, avskr), 1430 *i Slættom* (RAp 1/1) – 6 G, 9 c.
SmH **1 fr** (Arvid /Joakimsson/ Trolle, 1554 Lars Turesson /Tre rosor/, 1558 Ture Trolle, 1559 Lars Turesson).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) i morgongåva till Birgitta Arendsdotter torpet S (se Frödinge) (U 269 a s 19).
1428 se Frödinge.
1430 överlåter Ulf Läma och Ingrid Dansdotter till Markus Karlsson och hans son Karl Markusson återköpsrätten på jord med 4 örtugars avgäld i S (se Frödingehult) (RAp 1/1).
1547 upptas i Arvid (Joakimsson) Trolles jordebok bland hans hustrus gods en gård, som räntar 2 pund smör och 4 årliga hästars fodring (se Frödinge) (EngsöA ms I:12).
1562 har Gabriel Kristersson (Oxenstierna) en gård som räntar 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).
1571 ärver Anna Arvidsdotter (Trolle) en gård, som räntar 2 pund smör (se Frödinge) (SKBAp 28/5).

Solhult 1533 *Solhult* (SmH 1533:1B) – 7 G, 0 c.
SmH **3 sk.**

Stjärnevik Se Långvik.

***Sånatörp** 1540 *Sånatörp* (SmH 1540:12).
SmH 1540–41 **1 kyuj.**
1540/41 har sockenkyrkan en utjord som räntar 1 skilling (SmH 1540:12).

Säflod 1538 *Sefflo* (SmH 1538:5) – 6 G, 7 c.
SmH **1 sk.**

Tyretorp 1538 *Törretörp* (SmH 1538:5) – 6 G, 9 c.

SmH **1 fr** (Verner Slatte, 1554 Nils Slatte).
1562 räntar gården 2 pund smör (FoR 4).

Uggletorp 1533 *Ugletorp* (SmH 1533:1B) – 6 G, 9 b.
SmH **1 sk.**
1550 överlämnar Inge i U, på allmogens i Sevede vägnar, brev till Gustav I angående skatteuttag, tiondelösen och husesyner (GR 21 s 69 ff).

Ödestorp 1372 *Ödelstorp* (DS X 130, avskr), 1533 *i Odingstorp* (SmH 1533:1B), 1538 *Ödestörp* (SmH 1538:5) – 6 G, 9 b.
SmH **1 sk.**
1372 äger Harald Karlsson (Stubbe) jord i Ö (DS X 130).

Kristdala socken

1353 *parochie Kristdal* (DS 4907).
1354 *i Krist dal sokn, in Kristdal* (DS 5011).
1357 *parrochia Crisdalæ* (DS 5767).
1358 *i Cristdala sokn* (DS 5939).
1482 *i Crestdala* (D 9 f 16v).
1489 *i Krisdall soknn* (RAppDRA u d).
1508 (omkr) *Cresdale songhen* (SA nr 585a, odat).
1526 *i Krestalla sokn* (AoE 9).

Omfattning: Kristdala kyrksocken hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950) med undantag av Åskögle by som i alla avseenden överflyttades från Mörlunda socken 1884 (Kbr 28/3). Under medeltiden och fram till mitten av 1540-talet var socknen i administrativt och judiciellt hänseende delad, så att den sydvästra delen, Kristdala skate (Applekulla, Bjälebo, Bråbo, Bråhult, Brånäs, Fallebo, Gullhanetorp, Krokshult, Saxtorp, Träthult och Östantorp), hörde till Aspelands härad. 1544/45 överfördes Kristdala till det nybildade Tunaläns härad. – 1544 befaller kungen att den del av Kristdala socken som tidigare legat i Sevede härad ska överflyttas till Tuna län och utgöra skatt, landgille, sakören och fodring till dess fogde (SmH 1545:2; se Carlsson 1900 s 24 f).

Kyrkan: Den medeltida kyrkan var belägen på den nuvarande södra kyrkogården i dess nordöstra hörn. Avbildningar från 1600-talet visar att den var en rektangulär salkyrka med två ingångar i söder, den västligaste med vapenhus. Den var uppförd av furutimmer samt utvändigt beklädd med tjärad furu- och ekspån och invändigt med huggen osågad panel. Byggnaden hade flera högt sittande fönsteröppningar. Dess mått var 22,5 x 8,5 meter och den

anges 1774 vara väl inredd och målad. 1731/32 tillbyggdes på byggnadens södra sida en 'nykyrka' i form av en korsarm som mätte 9 meter i kvadrat. Kyrkan revs 1792 och samma år invigdes den nuvarande stenkyrkan.

På korets norra vägg, vid sakristiedörren, hängde två ännu bevarade begravningssköldar som båda visar ett svinhuvud med stora betar. De har sannolikt tillhört medlemmar av ätten Svinakula som ägde jord i socknen under senare delen av 1300-talet. Enligt en 1600-talstradition ska sköldarnas ägare ha bott på Bråhult samt låtit bygga östra gaveln och ett torn på kyrkan. Detta kan tyda på att kyrkan under 1300-talets andra hälft förlängdes mot öster med ett nytt korparti, eventuellt bekostat av medlemmar ur ätten Svinakula. Kyrkan saknar torn på 1600-talet, men har märkligt nog två klockstaplar.

Av medeltida inventarier återstår endast de ovan nämnda begravningssköldarna som idag intar samma plats i den nuvarande kyrkan som de gjorde i den medeltida. I samband med att den gamla kyrkan revs förtecknades flera inventarier av medeltida ursprung som nu gått förlorade, bl a ett rökelsekar 'av malm', ett krucifix av trä 'väl arbetat och med vackra och starka färger målat' och en förgylld Mariabild i ett skåp med två på insidan förgyllda dörrar. Två 'munkeböcker' fanns i kyrkans ägo 1634. Den gamla kyrkans sanctusklocka och en medeltida nattvardskalk förvaras idag i prästgården. (SvK 192 s 189, Bankeström 1982 s 14 f, 31-38, 71, 153, 182, Bankeström 1990 s 36-39)

Kyrkby saknas.

1482 utfärdar linköpingsbiskopen Henrik Tidemansson brev i Kristdala angående kyrkans rättigheter (Bankeström 1982 s 154 f).

Runstenar saknas.

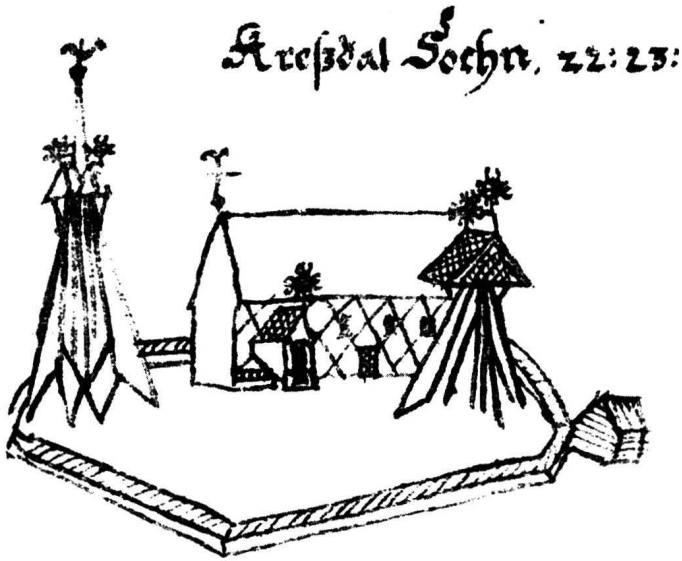

Kristdala kyrka, avtecknad 1634 av J H Rhezelius, KB (foto ATA).

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	sä	kr	ky	½ ky	kyuj	fr
Bankhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Bergebo	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Boarum	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Dabbekulla	– –	– –	1 (1)	– –	1 (0)	0 (1)	– –
Hundekulla	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Hägerum	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	2 (2)
Höckhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Kalerum	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Klockargården	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Libbekulla	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Lönhult	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Malghult	4 (4)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Mellingerum	– –	– –	2 (2)	– –	– –	– –	– –
Möllekulla	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Risinge	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Röstorp	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Sjökrok	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Skinshult	– –	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Systertorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Äspenäs	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Ävernäs	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Summa	7 (7)	4 (4)	11 (11)	3 (3)	1 (0)	0 (1)	3 (3)

Bankhult 1533 *Banchulth* (SmH 1533:1B) – 6 G, 3 f.
SmH **1 sk.**

Bergebo 1364 *i Borghaboþum* (DS 6965), 1538 *Berghaboda* (SmH 1538:5) – 6 G, 3 e.
SmH **1 ky.**
1364 säljer Lundvid i Getterum, Hjorteds sn, och hans hustru Ramfrid sin ägolott i B till Claus Ruska (se Mellingerum) (DS 6965).
1540/41 räntar kyrkolandbon 2 öre och 2 hästars fodring till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Boarum 1489 *Bodha* (RAppDRA u d), 1538 *Bodharum* (SmH 1538:5) – 6 G, 3 f.
SmH **1 fr** (1549 Nils Ryning).
1489 skiftas arvet efter Erik Ryning, hans hustru Kristina Eriksdotter (Urup) och hennes mor Birgitta Bengtsdotter (båt) mellan bröderna Bengt och Nils Ryning

och deras svåger Påvel Kyle. Därvid erhåller Påvel Kyle på sina barns vägnar B, som räntar 1 mark gutniska, jämte ett flertal gårdar i Handbörds härad, särskilt i Fliseryds sn (bl a huvudgården Högsrum), och i Döderhults och Ålems snr samt i Möre härad. (RAppDRA u d)

Dabbekulla 1357 *innan Dabbakulla* (DS 5808), 1361 *i Dabbacullæ* (DS 6489) – 6 G, 3 f.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
½ ky, 1546 **1 kyuj;** saknas 1542–45.
1357 överlåter Germund i Möllekulla 2 mark jord till Claus Ruska (se Mellingerum) (DS 5808).
1361 säljer Joar Snarvesson 8 mark jord till Claus Ruska (DS 6489).
1364 säljer Lundvid i Getterum, Hjorteds sn, och hans hustru Ramfrid sin ägolott D till Claus Ruska (se Mellingerum) (DS 6965).
1368 säljer Henrik Svinakula alla de ägodelar i D och Kalerum som hans far ägt till Claus Ruska (DS 7758).
1540/41 har sockenkyrkan jord som räntar 0:2 pn (SmH 1540:12).

Fagerhult Se Hundekulla.

Hundekulla (nu Fagerhult) 1533 *Hundekulla* (SmH 1533:1B) – 6 G, 3 e.
SmH **1 sä.**

Hägerum 1368(?) *innan Hægherum* (DS 7629, odat), 1368 *Hægherumme quern* (DS 7759), 1536 *Hegrarum* (SmH 1538:6) – 6 G, 3 f.
SmH **2 fr** (1549 Verner Slatte).
1 kr; Bråhults-landbo; kallas 1545 *Quarnagården.*
1368(?) säljer Karl Mörske en sextondels lott i H, som han och hans bror hade, till Claus Ruska (DS 7629, odat).
1368 pantsätter Henrik Svinakula halva H kvarn till Claus Ruska för 10 nya mark; om panten inte är löst före mårtensmäss, får Ruska behålla godset mot att han ger Svinakula så mycket ytterligare ersättning som goda män bedömer vara skäligt (DS 7759).

Höckhult 1465 *i Høkhult* (LSBp u d) – 6 G, 2 d.
SmH **1 sk.**
1465 omtalas Håkan i H (se Prästgården) (LSBp u d).

Kalerum 1368 *innan Karlrum* (DS 7758), 1536 *Karlarum* (SmH 1538:6) – 6 G, 3 f.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
1368 säljer Henrik Svinakula alla de ägodelar i K och Dabbekulla som hans far ägt till Claus Ruska (DS 7758).

Klockaregården 1540 *Klockaregården* (SmH 1540:12) – 6 G, 2 e.
SmH **1 ky.**
1465 omnämns tre åkrar i Klockargärdet (*Clokara gerdhit*) (LSBp u d; se Prästgården).
1482 omnämns en Henrik klockare i Kristdala i Kalmar nunneklosters uppbördsbok (?D 9 f 16v).
1540/41 räntar landbon 0:1½ pn till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Kvarngården Se Hägerum.

Libbekulla 1377 *Libbokwlla* (DRAp 18/5), 1538 *Lebbekulla* (SmH 1538:5), 1545 *Libbekulla* (SmH 1545:2) – 6 G, 3 f; gårdsplats = nuv Liljerum.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
1377 pantsätter Henrik Svinakula L och Röstorp till Claus Ruska; jorden skall återlösas före mårtensmäss (DRAp 18/5).

Lönhult 1533 *Lönhult* (SmH 1533:1B) – 6 G, 3 e.
SmH **1 sä.**

Malghult 1515 *i Malgreffwaholth* (SSJb 1515 f 3v), 1533 *i Malgreffuehulth* (SmH 1533:1B), 1538 *Malgerahult* (SmH 1538:5) – 6 G, 2 e.
SmH **4 sk.**
1495(?) har Sten Sture d ä ett ålfiske i M som räntar 6 örtugar (SSJb 1515 f 3v).
1526/31 upptas bland Gustav I:s arvegods ett 'lanaverke' som räntar 4 skillingar; 1526 anges det ligga i yttre ?loppet (*yttre gaangh* – sannolikt östra delen av sjön Hummeln vid nuv Humleforskvarn) (AoE 9, K 1). 1538/39 räntar det ½ pund smör (SmH 1538:4, AoE 9).
1538 får Kettilbjörn i M böta två oxar på Sevede häradsting för det 'han hade skjutit rådjur' (SmH 1538:5).

Mellingerum 1354 *i Mælingha rwm* (DS 5011), 1358 *aff Mælingarume, i Mællingarum* (DS 5939) – 6 G, 4 e.

SmH **2 kr**; Bråhults-landbo.

1354 säljer Tegn Johansson allt sitt gods i M, som är '10 öre skipan i själva byn', med alla torp och alla "wthvaþum" 'som därtill höra' till Claus Ruska (DS 5011).

1357 överlåter Germund i Möllekulla till Claus Ruska 24 mark jord och en kvarnström i M och jord i Dabbekulla (DS 5808). Samma dag överlåter Snarve i Vinketomta, Vimmerby sn, till Ruska 9½ mark jord i M och jord i Möllekulla (DS 5809).

1358 ges vid Sevede häradsting fasta på 20 mark jord som Ebbe i M, tillsammans med sin hustru Ingegerd och sin son Peter, sålt till Claus Ruska (DS 5939). Nils i M är faste vid både Aspelands och Sevede häradsting (DS 5938-39).

1359 pantsätter Henrik Svinakula för 35 mark svenska penningar sitt gods i M och Möllekulla till Claus Ruska med villkoret att summan återbetalas nästkommande mårtensmäss vid Kristdala kyrka; om så ej sker, tillfaller godsen Ruska med full äganderätt (DS 6136).

1364 säljer Lundvid i Getterum, Hjorteds sn, och hans hustru Ramfrid sin ägolott i M, Dabbekulla och Bergebo till Claus Ruska (DS 6965).

Möllekulla 1357 *a Møllløkulla* (DS 5808), 1358 *i Møllokulla* (DS 5838) – 6 G, 3 f.

SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.

1357 överlåter Snarve i Vinketomta 5 mark jord till Claus Ruska (se Mellingerum) (DS 5809).

1358 omtalas Udd och Germund i M som fastemän vid både Aspelands och Sevede häradsting (DS 5938-39).

1359 pantsätter Henrik Svinakula sitt gods i M till Claus Ruska (se Mellingerum) (DS 6136).

Prästgården 1465 donerar följande personer jord till prästbordets (*Cresdala prestagardh* 6 G, 2 e) uppehälle: Johan Ingebjörnsson och hans hustru Elin skänker sin ägodel i Mösjön (*Myoasio*) och 'Ålabäcken' (*Ala bekkin* = Mösjöbäcken) samt en åker i Klockargärdet – Nils Johansson, son till Johan Åsmundsson och hans hustru Margareta, skänker 4/16 i Mösjön och 'Ålabäcken' samt en åker i Klockargärdet – Peder Magnusson, son till Magnus Peders-

son och hans hustru Katarina, skänker två delar i Mösjön och 'Ålabäcken' – Håkan i Höckhult skänker halva Innersgöl (*Jngwars gööl*) och halva bäcken som rinner in i Mösjön – Nils Jonsson skänker en åker i Klockargärdet – Kettilbjörn Olofsson och hans syskon skänker en systerdel som ligger till Gudmund (?) (LSBp u d).

Risinge 1536 *Risinge* (SmH 1533:1B) – 6 G, 1 e.
SmH **1 ky.**
1540/41 räntar kyrkolandbon 1 mark danska till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Röstorp 1377 *Røzthorpp* (DRAp 18/5), 1536 *i Rørstorp* (SmH 1538:6), 1538 *Røstørp* (SmH 1538:5) – 6 G, 3 f.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
1377 pantsätter Henrik Svinakula R till Claus Ruska (se Libbekulla) (DRAp 18/5).

Sjökrok 1358 *i Sioakroke* (DS 5938), 1533 *Siökrok* (SmH 1533:1B) – 6 G, 3 f.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
1358 omtalas Tyrgils i S som faste vid både Aspelands och Sevede häradsting (DS 5938-39).

Skinshult 1533 *Skendeshult, Skinshult, Skindshult* (SmH 1533:1B) – 6 G, 3 e.
SmH **2 sä.**

Systertorp 1399 *i Systrathorp* (Hfredp 22/7), 1533 *Systertorp* (SmH 1533:1B) – 6 G, 2 e.
SmH **1 sk**.
1399 omtalas Hemming Skalle i S som ombud vid Sevede häradsting (Hfredp 22/7).

Äspemåla Se Äspenäs.

Äspenäs 1353 *curiam meam Aspanes* (DS 4907), 1538 *Æspeness* (SmH 1538:5) – 6 G, 1 f.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
1353 säljer Jon Kettilsson (Puke) sin huvudgård Ä, tillsammans med torpet Äspemåla (*opido quodam dicto Maala* 6 G, 1 f) och ett ålfiske, till sin kusin Kettil Glysing (DS 4907).

Ävernäs 1536 *Æffuranes* (SmH 1538:6), 1538 *Öffranäs* (SmH 1538:5) – 6 G, 1 e.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.

Pelarne socken

1343 *ecclesie Pylernum* (DS 3730).
1444 *i Pylærnæ sokn* (RAp 3/7).
1448 *i Pelarna sokn* (RAp u d).
1453 *i Pillernne sokn* (Rääf 1:117)

Omfattning: Socknen hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950) med undantag av Mossnästorp som överfördes till socknen från Södra Vi 1883 (Kbr 21/12).

Kyrkan: Byggnaden är en av landets få bevarade medeltida timmerkyrkor och har kvar sin ursprungliga planform. Det ursprungliga långhusets och korets innermått är 11 x 8 meter resp 5,5 x 6 meter. Inre vägghöjden är 5,5 resp 5 meter. Det nuvarande västpartiet har ursprungligen utgjort bottenvåningen i ett tillbyggt torn. Triumfbågsöppningen är kraftigt vidgad, ovisst när. Byggnaden hade ursprungligen en 1,2 meter bred sydportal av ovisst utseende belägen ca 2 meter från den västra väggen. Under 1500-talet tillkom sakristian av sten samt på 1680-talet vapenhuset och Ryningsvärdska gravkoret.

Av medeltida inventarier återstår en reliefscen föreställande Jungfru Marie kröning, som tidigare ingått i ett senmedeltida altarskåp, och en kristusbild från ett triumfkrucifix från 1200-talets slut. En klocka samt fragment av en dopfuntsfot är vidare bevarade. (SvK 192 s 173-85)

Kyrkby: Pelarne.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	½ sk	ky	½ ky	kyuj	aoe	fr	½ fr
Bastefall	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Eldstorp	– –	– –	2 (2)	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Fasnefall	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Grumstorp	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	0 (1)
Gökhult	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Hamphorva	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Herrestorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Kaselarp	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Kongskulla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)
Krogstorp	1 (1)	– –	– –	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Kuarp	– –	– –	– –	1 (0)	1 (2)	– –	2 (2)	– –
Kulla	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Mossebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Månsarp	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)
Norrlida	2 (2)	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –
Pelarne	– –	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –	2 (2)	– –
Pelarnehult	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	1 (1)	– –
Rostorp	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Servekulla	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	0 (1)
Sevedstorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)	– –
Skorparp	– –	– –	1 (1)	– –	1 (0)	– –	– –	– –
Stolparp	2 (2)	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –
Valklev	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)
Åkemåla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Summa	12 (12)	1 (1)	7 (7)	1 (0)	7 (4)	1 (2)	12 (10)	0 (5)

Dessutom redovisar längderna: **skuj:** Fasnefall 1 (1).

Bastefall 1417 *Bastefall* (U 269 a s 19, avskr), 1453 *Basteffal* (Rääf 1:117) – 6 F, 8 i.

SmH **1 fr** (Jakob Turesson /Rosengren/).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) B i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (U 269 a s 19).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) B vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).

1514 skiftar Erik Ryning jord med Bengt Gylta, varvid Ryning får B (se Mossebo) (RAp 7/3).

1562 räntar gården 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Ekekulla 1445–62(?) köper Ingemar Pedersson E (*Ekekwlle* 6 F, 7 j) av sin hustrus brorson (se Åkemåla) (RAp odat nr 151).

Eldstorp 1444 *i Eliffthorpe* (RAp 3/7), 1448 *i Eliffstorpp* (RAp u d) – 6 F, 7 i.
SmH **2 ky**, varav en brukas av fr nedan 1546–47; en gård är öde 1556–57, en saknas 1560.
1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).
1444 byter väpnaren Magnus Andersson bort en gård i E till Erik Pedersson (Urup) mot en gård i Tälleryd, Vena sn; gården ingår i den morgongåva Magnus hustru Kristina Jönsdotter fick av sin förre man Karl Markusson (spets från vänster) (RAp 3/7). 1448 fastfars bytet på Sevede häradsting (RAp u d).
1499 får Bengt Ryning vid arvskifte efter sina föräldrar Erik Ryning och Kristina Eriksdotter (Urup) jord i E som räntar 2 mark (se Åshult, Virserums sn) (NRKb nr 8).
1540/41 räntar kyrkolandborna vardera 0:2 pn till sockenkyrkan och 0:2 pn till prästen; de utger 2 resp 4 hästars fodring (SmH 1540:12).
1562 räntar frälsegården 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Fasnefall 1536 *Fastnadafall* (SmH 1538:6) – 6 F, 7 i.
SmH **1 skuj** till ky nedan.
1 ky.
1536 redovisas i F en landbo och ett 'ödegods' (krono) (SmH 1538:6).
1540/41 räntar landbon 0:1 pn till sockenkyrkan och 0:1 pn till prästen (SmH 1540:12).
1546 brukar landbon utjorden som utger fodring för halv gård och sägs vara 'av ett ödeshemman' (SmH 1546:6).

Grumstorp 1536 *Grønestorp* (SmH 1538:6), 1538 *Grumstörp* (SmH 1538:5) – 6 F, 7 i.
SmH **1 fr**, 1560 **½ fr**, (Sten Bengtsson /Ulv/, 1558 Anund Stensson /Ulv/).
1423 se Pelarne.
1562 räntar gården 1 pund smör och 0:6 pn (FoR 4).

Gökhult 1533 *i Goghehulth* (SmH 1533:1B), 1538 *Gökhulth* (SmH 1538:5) – 6 F, 7 j.
SmH **½ sk.**

Hamphorva 1384 *i Hampohwirwum* (UUBp 29/4), 1533 *i Hampahorffua* (SmH 1533:1B) – 6 F, 7 i.
SmH **1 sk.**
1384 pantsätter Nils Jakobsson sin del i H till Peter Sveda (UUBp 29/4).

Herrestorp 1533 *i Hessatorp* (SmH 1533:1B), 1536 *Hedestorp* (SmH 1538:6) – 6 F, 8 i.
SmH **1 sk.**

Hult Se Pelarnehult.

Kaselarp 1536 *Kaslatorp* (SmH 1538:6) – 6 F, 7 i.
SmH **1 ky.**
1540/41 räntar landbon 0:7½ pn till prästen (SmH 1540:12).

***Kinnekulla** Se Pelarnehult 1508.

Kongskulla 1508 *Konungskulla ængh* (Kh 53 f 4v, avskr), 1558 *Konungzskull* (SmH 1558:18) – 6 F, 7 j.
SmH 1558 **½ fr** (Anund Stensson /Ulv/).
1423 se Pelarne.
1508 se Pelarnehult.
1562 räntar gården ½ pund smör och 0:4 pn (FoR 4).

Krogstorp 1499 *Krogstårp* (NRKb nr 8, avskr), 1533 *i Kroxtorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 7 i.
SmH **1 sk.**
1 kyuj till fr nedan.
1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).
1499 får Bengt Ryning vid arvskifte efter sina föräldrar Erik Ryning och Kristina Eriksdotter (Urup) jord i K som räntar 3 mark (se Äshult, Virserums sn) (NRKb nr 8).
1538 får Olof i K böta en oxe för det han brukade en jord 'i förbud' (SmH 1538:5).
1540/41 räntar utjorden 1 skilling till sockenkyrkan (SmH 1540:12).
1562 räntar frälsegården 1½ pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Kuarp 1536 *Kuuetorp* (SmH 1538:6) – 6 F, 7 i.
SmH 1540–41 **½ ky + 1 kyuj**; 1545 **2 kyuj** till vardera fr nedan.
1 fr (Sten Bengtsson /Ulv/, 1558 Anund Stensson /Ulv/).

1 fr (Olof Persson /Örnfot i Västergötland/, 1547 Görvel Fadersdotter /Sparre av Hjulsta och Ängsö/, 1554 Sten Bengtsson, 1558 Anund Stensson).

1423 se Pelarne.

1540/41 räntar kyrkolandbon 0:1 pn till sockenkyrkan och 0:1 pn till prästen; utjorden räntar 2 skillingar till kyrkan (SmH 1540:12).

1554 ärver Åke Haraldsson (Soop) en gård som räntar 1 pund smör efter sin mor Karin Hansdotter (se Brantestad, Frödinge sn) (BhSp 25/7).

1562 har Anund Stensson en gård, som räntar 1 pund smör och 1:0 pn, och Åke Haraldsson en gård, som räntar 1 pund smör och 1:4 pn (FoR 4).

Kulla

1453 *Kwlle* (Rääf 1:117), 1538 *Kulla* (SmH 1538:5) – 6 F, 7 i.

SmH **1 ky.**

1 fr (Verner Slatte); öde 1553.

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) jord i K vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).

1540/41 räntar kyrkolandbon 0:2½ pn till prästen (SmH 1540:12).

1562 räntar frälsegården 2 pund smör och 1:0 pn (FoR 4).

Mossebo

1330 *scriptum Mussabodhum* (DS 2799, avskr), 1358 *i Musiobodum* (DS 5932, avskr), 1379 *Mussabodha* (RAp 27/3, SRP 1413), 1453 *Mossebode* (Rääf 1:117) – 6 F, 8 i.

SmH **1 sk.**

1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).

1330 daterar Sverker Haraldsson (Stubbe) brev i M (DS 2799).

1358 se Gissemåla, Vimmerby sn.

1379 ingår Mats Gustavsson (sparre) förlikning med linköpingsbiskopen och domkyrkan rörande det dråp på förre biskopen Gotskalk Falkdal han begått. Mats ska betala 400 mark penningar till domkyrkan och ger M och Älåkra, Vimmerby sn, som pant till domkyrkan på tio år. Om jorden inte ger 20 marks avkastning per år, förbinder han sig att öka panten så att räntan uppgår till den överenskomna summan. (SRP 1413)

1382(?) intygas att M är Harald Karlssons (Stubbe) fäderne och att Haralds far Karl Haraldsson endast utlånat jorden till sin brorson Nils Sverkersson under sin livstid (se Ålhult, Vi sn) (DS X 131, osäker datering).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) jord i M i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (U 269 a s 19).
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) jord i M vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).
1476 säljer Abraham Simonsson i Vimmerby, Peder Olofsson i Östrahult, Tuna skate, och Karl Musse i Rökulla, Rumskulla sn, halva M med hus, jord etc till Olof Pedersson i M (RAp u d).
1514 skiftar Erik Ryning jord med Bengt Gylta, varvid Ryning får jord i M, Bastefall och Pelarnehult samt i Hansebo, Vimmerby sn (se Sinnerstad, Mörlunda sn) (RAp 7/3).
1562 räntar frälsegården 3 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Mossnästorp Se Rumskulla sn.

Månsarp 1560 *Monsetorp* (SmH 1560:12) – 6 F, 7 j.
SmH 1560 **½ fr** (Anund Stensson /Ulv/).
1562 räntar gården ½ pund smör (FoR 4).

Norrlida 1362 *i Norlidhum* (DS 6637) – 6 F, 7 h.
SmH **2 sk.**
1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1362 är Knut i N faste vid Sevede häradsting (DS 6637).
1540/41 räntar utjorden 0:0:0:3 pn till Rumskulla kyrka (SmH 1540:12).

Pelarne 1330 *in Pilernom* (DS 2799, avskr), 1425 *Pylærna* (RAp 21/2), 1448 *i Pelernom* (RAp u d), 1538 *Pelerne* (SmH 1538:5) – kyrkby – 6 F, 7 i.
SmH **1 ky** (1540 *Klockaragarden*).
1 kyuj till en fr nedan.
1 fr (Sten Bengtsson /Ulv/, 1558 Anund Stensson /Ulv/).
1 fr (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1547 Görvel Fadersdotter /Sparre av Hjulsta och Ängsö/) med kyuj i P.
1330 beseglar Ulf i Pelarne Sverker Haraldssons brev, utfärdat i Mossebo (DS 2799, se DS 5932).
1423 intygas vid lagmansting i Köping på Öland att framlidne Somar Eriksson, sedan han 'fick hustru Elseby', även hon avliden, fått jord i P 'med andra små gods' ef-

ter en hustru Katarina samt att han sedan dess även köpt gods i Möre och på Öland (RAp 1425 21/2 vid; se DMS 4:3 s 111).

Jorden i Pelarne socken kan troligen identifieras med några av de gårdar i socknen som Somar Erikssons styvsons dottersonson, Sten Bengtsson (Ulv), och dennes son Anund ägde på 1500-talet, såsom P, Grumstorp, Kongskulla och Kuarp (se LaMV s 437 n 9, ÄSF s 307 f).

1448 är Elef i P faste vid Sevede häradsting (RAp u d).

1540/41 räntar kyrkolandbon (Klockargården) 0:2½ pn till prästen; utjorden räntar 0:1 pn till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

1562 räntar Anund Stenssons gård 4 pund smör och 1:4 pn, fru Görvels gård 6:4 pn (FoR 4).

Pelarnehult 1417 *Hullt* (U 269 a s 19, avskr), 1514 *Hwlt* (RAp 7/3), 1547 *i Pellerne, i Hult* (SmH 1547:10), 1548 *Pelernehultt* (SmH 1548:7) – 6 F, 7 i.

SmH **1 aoe.**
1 fr (Jakob Turesson /Rosengren/).

Under 1400-talets senare del har frälsemannen Lars Cagge sin sätesgård i Hult (HBSb s104). – På en höglänt udde i Mossjön (i äldre tid kallad 'Sverkers udde') och på mark tillhörande Hult/Pelarnehult finns en kallmurad husgrund (ca 7 x 7 m) och terrasser (RAÄ nr 3, Rannsakningar s 185; se Lovén s 332 /karta/).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) jord i P i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (U 269 a s 19).

1508 säljer Ingegerd Larsdotter (Cagge) till doktor Hans Brask sin gård Hult som räntar 3 mark gutniska; till gården hör *Kinnekulla torpställe (*Kinnekulla torpastad*) och Kongskulla äng (Kh 53 f 4-4v, avskr). – Senare samma år skänker Brask en gård till en av honom instiftad prebenda vid Linköpings domkyrka (Nygren s 265 f).

1514 skiftar Erik Ryning jord med Bengt Gylta, varvid Ryning får jord i P (se Mossebo) (RAp 7/3).

1542 har Gustav I en gård som har 11 spannland åker och äng till 10 lass hö. Gården har fiske i Mossjön (*Mussiø*) samt räntar 2½ pund smör och 4 hästars fodring. (SmH 1542:11) Gården uppges vara sakfall efter biskop Hans Brask (AoE 10:1).

1562 räntar frälsegården 2 pund smör och 2:2 pn (FoR 4).

Rostorp 1514 *i Roolstorp* (G VIIa:23 f 465, avskr), 1533 *Roustorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 7 j.
SmH **2 sk.**
1514 är Hans i R faste vid Sevede häradsting (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 746).

Servekulla 1540 *Saluakulla* (SmH 1540:12), 1560 *Saluekulle* (SmH 1560:12) – 6 F, 7 j; gårdsplats ca 750 m sydväst om Valklev (RAÄ nr 75).
SmH 1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1560 **½ fr** (Lasse bältare).
1540/41 räntar utjorden 1 ?öre till sockenkyrkan; 1540 är antecknat 'det [har] Lasse Tidemansson' (Hjortö-ätten) (SmH 1540:12).
1562 räntar Lasse bältares gård 1 pund smör (FoR 4).
1575 upptas S som ödetorp i ett register över jord som adeln köpt och lagt under frälse; torpet räntar ½ pund smör och ägs av Lasse bältare, som är ofrälse (Rött nr 354).

Sevedstorp 1495 *Segwedztorp* (Rääf 1:139, avskr), 1533 *Seuestorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 7 i.
SmH **1 sk.**
1 fr, 1558 **1 aoe,** (Sven Nilsson /Slatte/, 1554 Verner Slatte).
1495 säljer Nils Samsing en gård med hus och jord till Nils Slatte (Rääf 1:139).
1540-talet(?) pantsätter Sven Nilsson d y (Slatte, död 1545/49) en gård, som räntar 2 pund smör, samt jord i Konga härad till Nils Persson (Silfversparre) (Rött nr 10).
1559 har Gustav I en gård som har 5 tunnor åker och äng till 7 lass hö. Gården har armt mulbete, lite fälleskog, ekskog till 5 svin samt en halv fotkvarn. Fiske finns i Mossjön (*Måssiö*) där man fiskar gädda, abborre och mört med not och mjärde. Gården räntar 2 pund smör och 6 dagsverken. (SmH 1559:20B)

Skorparp 1538 *Scorpotörp* (SmH 1538:5) – 6 F, 7 i.
SmH **1 ky.**
1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1540/41 räntar landbon 0:2 pn till sockenkyrkan; utjorden räntar 0:1 pn till kyrkan (SmH 1540:12).

Stolparp 1533 *Stolppatorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 7 i.
SmH **2 sk.**
1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1540/41 räntar utjorden 1 skilling till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Valklev 1560 *Walkleff* (SmH 1560:12) – 6 F, 7 j.
SmH 1560 **½ fr** (Anund Stensson /Ulv/).
1562 räntar gården ½ pund smör (FoR 4).

Åkemåla 1445/62(?) *i Akamale* (RAp odat nr 151), 1533 *i Agemale* (SmH 1533:1B), 1538 *Åkamåla* (SmH 1538:5) – 6 F, 7 j.
SmH **1 sk.**
1445/62(?) köper Ingemar Pedersson av sin hustrus brorson Broder Hemmingsson all dennes ägodel i Å och Ekekulla, i Brunsvik, ?Tjärnshult och *Rofsmale, Vena sn, samt jord i Högsby sn, vilket allt är Ingemars hustrus mödernejord (RAp odat nr 151; jfr DMS 4:2 s 102).

Rumskulla socken

1320 *ecclesie Rumskullum* (DS 2238).
1337 *parochiarum . . . Rumskulla* (DS 3326).
1354 *ecclesiam parrochialem Rumskulla* (DS 5458).
1363 *kørkyonne i Rwmskullum* (DS 6767).
1453 *i Rumskwlle sokn* (Rääf 1:117).

Omfattning: Rumskulla kyrksocken hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950). Socknens nordvästra del, Rumskulla skate (Bockemålen, Gibberyd, Gnöst, Grönshult, Grönsved, Hamra, Häggarp, Nedre Kulla, Målebo, Norrhult, Sjösbo, Skuru, Snararp, Tute, Tyresbo, Viggesbo och Österhult) hörde i administrativt hänseende till Ydre härad fram till 1890, då den förenades med socknens huvuddel och Sevede härad (Kbr 7/2).

Kyrkan: I samband med omläggning av den nuvarande kyrkans golv påträffades rester av grunden till den medeltida träkyrkans långhus, vilket hade yttermåtten 24,5 x 11,5 meter. Grunden till koret ligger utanför den nuvarande kyrkans murar. Den påfallande stora byggnaden var uppförd i timmer av mycket grova dimensioner. Ett stort antal bjälkar från kyrkans väggar och takstol är sekundärt använda som golvbjälkar i den nuvarande kyrkan. Den största bjälken, som utgjort en av de ursprungliga syllarna, var 15,5 meter lång och mätte 1 x 0,5 meter i genomskärning. På några bjälkar fanns rester

av dekorativ målning i form av rankor och under dessa spår av äldre målning. En inskription på gamla kyrkans norra korvägg daterade dess målningar till 1418. I samband med reparation och ommålning år 1747 förlängdes koret, och troligen även långhuset. Den nuvarande kyrkan uppfördes 1835–38 i samband med att den gamla revs.

Av medeltida inventarier återstår ett altarskåp, som daterats till 1480-talet, samt en monstrans som före 1700-talet omändrats till fot för en ljusstake. (SvK 192 s 185 f)

Kyrkby saknas, men kyrkan är byggd på Rumskulla bys mark.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	skt	kr	ky	kyuj	fr
Applekulla	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –
*Erixengzkulla	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –
Fiefall	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
*Holmeng	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –
Hult	3 (3)	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Hylta	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Isfall	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Kulla	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Kvill	1 (1)	– –	2 (2)	1 (1)	– –	– –
Kåremåla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Källeberg	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
*Liillatoffua	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –
Mossåkra	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Näs	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Rangelstorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Rumskulla	3 (2)	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Rökulla	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Simondebo	– –	1 (1)	– –	– –	– –	1 (1)
Tjurstorp	3 (3)	– –	– –	– –	– –	– –
*Vzålgølenæng	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –
Summa	24 (23)	1 (2)	2 (2)	2 (1)	5 (0)	2 (2)

Dessutom redovisar längderna: **skuj:** Applekulla 1 (0), Mossnästorp 1 (1) – **kruj:** Fiefall 1 (1) – ½ **fr**: Simondebo 1 (1).

Applekulla 1533 *Appellakulla* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 g.
SmH **1 skuj,** 1559 **1 skt.**

***Erixengz-kulla**
1540 *Erixengzkulla* (SmH 1540:12).
SmH 1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1540/41 räntar utjorden 0:0:0:2 pn till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Fiefall
1476 *i Fyoffal* (RAp u d), 1533 *i Fiefaldh* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 i.
SmH **1 sk.**
1 kruj till sk ovan.
1476 är Peder i F faste vid Sevede häradsting (RAp u d).
1545 anges utjorden, som förut varit sämje, vara lagd till kronan (SmH 1545:2).

***Holmeng**
1540 *Holmeng* (SmH 1540:12).
SmH 1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1540/41 räntar utjorden 1 ?skilling till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Hult
1363 *i Hultnum* (DS 6767), 1533 *i Hulth* (SmH 1533:1B), 1547 *Romskullehult* (SmH 1547:10) – 6 F, 8 h.
SmH **3 sk.**
1 ky.
1363 ger Håkan Karlsson en gård som han fått av Jon Mule till Rumskulla prästbord (se Rumskulla) (DS 6767).
1540/41 räntar landbon 1 mark danska till sockenprästen (SmH 1540:12).

Hylta
1370 (omkr) *in Hilto* (GXV3 f 505v, avskr), 1533 *i Hylthe* (SmH 1533:1B) – 6 F, 9 i.
SmH **1 sk.**
1370 (omkr) har Vi kyrka fjärdedelen av H (GXV3 f 505v).
1550 klagar Jon Larsson i Mossnäs, Pelarne sn, inför Gustav I att hans frände Hemming Nilsson besitter H som Jon har efter sin morfar (GR 21 s 86). Från 1552 står Jon som brukare i jordeboken (SmH).

Isfall
1533 *Isfaldh* (SmH 1533:1B) – 6 F, 7 i.
SmH **1 sk.**

Kulla (nu Övrakulla)
1533 *Kwlla* (SmH 1533:1B) – 6 F, 9 h.
SmH **2 sk.**

Kvill 1417 *i Quilldh* (U 269 a s 20, avskr), 1533 *i Quilla* (SmH 1533:1B), 1538 *Qwill* (SmH 1538:5) – 7 F, 0 h-i.
SmH **1 sk.**
1 ky.
1540/41 (endast) **1 kyuj.**
2 kr; en öde 1545–47.
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) en gård i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (U 269 a s 20).
1540/41 har prästen i Vi en gård som räntar 1 pund smör och Rumskulla kyrka en utjord som räntar 2 ?skilling (SmH 1540:12).

Kåremåla 1533 *Korremaåle* (SmH 1533:1B), 1538 *Kåramåla* (SmH 1538:5) – 6 F, 8 h.
SmH **1 sk.**

Källeberg 1533 *Kellebergh* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 g.
SmH **2 sk.**

***Liillatoffuan** 1540 *Liillatoffuan* (SmH 1540:12).
SmH 1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1540/41 räntar utjorden 1 skilling till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Mossåkra 1533 *Mössagre* (?) (SmH 1533:1B), 1538 *Mosåkra* (SmH 1538:5) – 6 F, 8 h.
SmH **1 sk.**

Mossnästorp 1533 *Mwssatorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 i; belägen ca 600 m sydväst om Mossnäs – nu i Pelarne sn.
SmH **1 skuj** till Mossnäs, Vi sn.

Näs 1476 *i Næs* (RAp u d) – 6 F, 7 i.
SmH **2 sk.**
1476 är Peder Håkansson i N faste vid Sevede häradsting (RAp u d).
1514 är Håkan i N faste vid häradstinget (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 746).

Rangelstorp 1533 *Ragnelstorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 i.
SmH **1 sk.**

Rumskulla 1363 *i Rwmskullum* (DS 6767), 1533 *Romskulla* (SmH 1533:1B) – 6 F, 9 h; byn ligger ca 1000 m nordväst om kyrkan (se Klang 1983 s 76 ff).

SmH **3 sk,** 1546 **2 sk.**

1 fr (Anders Hansson /Ekeblad/, 1547 Agneta Nilsdotter /Stola-ätten/, 1554 Anders Hansson, 1560 Knut Hansson /?Ekeblad/).

1363 ger Håkan Karlsson (kluven sköld med ½ fläkt örn) till 'prästens bord' 20 mark jord i R och allt han äger i 'båda målarna' (torpen) jämte jord i Hult och i Gnöst, Rumskulla skate; till Rumskulla kyrka ger Håkan sitt gods i Målebo med tillhörande kvarnar och torp i Rumskulla skate, Ydre hd (DS 6767).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) två gårdar i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (U 269 a s 20).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) två gårdar vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).

1544–50(?) utfärdar socknens kyrkoherde, Hans Larsson, intyg om en sadelväska som Nils Dacke tog av honom, då Dacke for från Karl Mosse (skattebonde i R) (Rääf 1:156, odat).

1562 har Klas Andersson (Ekeblad) en gård som räntar 2:2 pn (FoR 4).

Rökulla 1476 *i Røakulla* (RAp u d), 1538 *Rødhakulla* (SmH 1538:5) – 6 F, 7 h.

SmH **2 sk.**

1540/41 (endast) **1 kyuj.**

1476 säljer Karl Musse i R jord i Mossebo, Pelarne sn (RAp u d).

1514 är Sten i R faste vid Sevede häradsting (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 746).

1540/41 räntar utjorden 0:0:0:3 pn till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Simondebo 1533 *Simindeboda* (?) (SmH 1533:1B), 1538 *Symundaboda* (SmH 1538:5) – 6 F, 9 h (vid Ventzelholm).

SmH **½ sk.**

1 fr + ½ fr, (Anders Hansson /Ekeblad/, 1547 Agneta Nilsdotter /Stola-ätten/, 1554 Anders Hansson, 1560 Knut Hansson /?Ekeblad/).

1548, 1553 och 1559 anges skattejorden utgöra en halv gård trots att den endast ger fodring för utjord (SmH).
1562 har Klas Andersson (Ekeblad) två gårdar som räntar 2:2 pn resp 1 pund smör (FoR 4).

Tjurstorp 1533 *Torstorp* (SmH 1533:1B), 1538 *Tiwdherstörp* (SmH 1538:5) – 6 F, 8 i.
SmH **3 sk.**

***Vzålgölenäng** 1540 *Vzålgölenäng* (SmH 1540:12), 1541 *Vedålgöleeng* (SmH 1540:12).
SmH 1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1540/41 räntar utjorden 1 skilling till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Ventzelholm Se Simondebo.

Övrakulla Se Kulla.

Tuna skate

1508 (omkr) *Twne skadhe* (SA nr 585a, odat).
1523(?) *Twna skatä* (A 6 f 42, odat).
1538 *Tvna skate* (SmH 1538:5).

Omfattning: Tuna skate var den del av Tuna kyrksocken som ligger längst i norr. I kameralt och judiciellt hänseende hörde sockendelen under medeltiden och 1500-talet till Sevede härad. Tuna skate (Bröttle, Fjälster, Hällerum, Källeberg, Malmgrava, Näs, Odensvalehult och Östrahult) överfördes i jordeboken till Tunaläns härad och sammanslogs med socknen i övrigt 1884 (Kbr 16/10).

Övrigt: I jordeboksredovisningen räknas Tuna skate till Vimmerby fjärding. 1538 och från 1555 redovisas den under egen rubrik.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	ky
Bröttle	1 (1)	– –
Fjälster	1 (1)	1 (1)
Hällerum	1 (1)	– –
Källeberg	1 (1)	– –
Malmgrava	1 (1)	– –
Näs	1 (1)	– –
Odensvalehult	1 (1)	– –
Östrahult	1 (1)	– –
Summa	8 (8)	1 (1)

Bröttle 1533 *i Brøtlum* (SmH 1533:1B) – 6 G, 6 d.
SmH **1 sk.**

Fjälster 1399 *i Fiælstro* (Hfredp 22/7), 1533 *i Ffielster* (SmH 1533:1B) – 6 G, 7 c.
SmH **1 sk.**
1 ky (öde 1545).
1399 är Sune i F faste vid Sevede häradsting (Hfredp 22/7).
1540/41 har Frödinge kyrka en gård som räntar 0:2 pn och fodring för halvt hemman (SmH 1540:12).
1546 erlägger kyrkolandbon ingen fodring och gården anges vara nyupptagen (SmH 1546:6).

Hällerum 1533 *i Hellarum* (SmH 1533:1B) – 6 G, 7 c.
SmH **1 sk.**

Källeberg 1533 *i Kellebergh* (SmH 1533:1B) – 6 G, 7 d.
SmH **1 sk** (öde 1552–53).
1554 erlägger bonden ingen fodring för att han ska kunna bygga upp gården igen (SmH 1554:3).

Malmgrava 1433 *i Malgrefwo* (BlekApp 22/6, avskr), 1475 *in Malingraffwa* (ProcCat s 111), 1500 (omkr) *i Malgrawa* (C 44 f 4) – 6 G, 6 d.
SmH **1 sk.**
1433 säljer Henrik i M jord i Yxered, Hjorteds sn (BlekApp 22/6).

1475 vittnar Olof i M om Katarinas i Grinderum, Frödinge sn, sjukdom och hur den botats genom åkallande av S:ta Katarina (se Grinderum, Frödinge sn) (ProcCat s 111).
1500 (omkr) omnämns Heden i M (C 44 f 4). Han är troligen identisk med den Heden som är skattebonde i M 1533–36 (SmH 1533:1B).

Näs 1533 *i Næs* (SmH 1533:1B) – 6 G, 7 e.
SmH **1 sk.**

Odensvalehult 1364 *i Opinswalahult* (DS 6965), 1533 *Oddenswalahult* (SmH 1533:1B) – 6 G, 7 d.
SmH **1 sk.**
1364 är Lars i O faste vid Sevede häradsting (DS 6965).

Östrahult 1364 *i Østerultum* (DS 6965), 1476 *i Østhrehult* (RAp u d) – 6 G, 7 d.
SmH **1 sk.**
1364 är Ingemund i Ö faste vid Sevede häradsting (DS 6965).

Vena socken

1337 *parochijs . . . Hwena* (DS 3326).
1378 *i Hwena sokn* (RAp 1/4, SRP 1330).
1399 *i Hwenom* (Hfredp 22/7).
1425 *Hwena kyrkio* (LSBp 22/7).

Omfattning: Vena kyrksocken var under medeltiden och 1500-talet större än den nuvarande socknen (1950). I administrativt hänseende var socknen delad så, att den västligaste delen, Vena skate (Dal, Faggemåla, Hulingsryd, Hultåsa, Hällefors, Järnemåla, Järnudda, Kalvkätte, Kloster och Lidhult) hörde till Aspelands härad. Den sydöstra delen av Vena skate förenades med socknens huvuddel 1885 (se Vena skate, Aspelands hd).

Kyrkan: Den medeltida kyrkan bestod av ett långhus av trä med ett sekundärt, troligen senmedeltida kor av sten med sakristia. I början av 1700-talet tillbyggdes en korsarm av trä i norr. Altaret flyttades då till långhusets nordöstra hörn och koret försågs med bänkinredning. Kyrkan hade på 1700-talet 'vackra mässkläder och altarprydnader'. Kyrkan revs 1798 och den nya stenkyrkan stod färdig 1799. Av medeltida inventarier återstår bara en senmedeltida Kristusbild. (SvK 192 s 188) Kyrkby: Vena.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	½ sk	kr	ky	½ ky	vakl	fr
Alsarp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Basebo	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Bjärkhult	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Björksebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Blaxhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Boda	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Brevik	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Brunsvik	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Dalsebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)
Fallhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Flatebo	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Främsteby	2 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Gnöttlerum	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
*Hult	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Häll	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Igelhult	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Junnarp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Koppramåla	– –	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –
Kvarnarp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Käreby	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Norrhult	3 (3)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Ormestorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Skinnarp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Sönnerhult	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Tokarp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Tomtåkra	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Träda	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Tälleryd	4 (4)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Ugglefall	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Ungsberg	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Vederhult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	3 (3)
Vena	1 (1)	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Versnäs	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Visböle	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Västrahult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Summa	33 (32)	1 (1)	2 (2)	3 (3)	0 (1)	2 (2)	11 (11)

Dessutom redovisar längderna: **skuj:** Vederhult 2 (2) – **kyuj:** Björksebo 1 (0), *Hult 1 (0), Sönnerhult 1 (0).

Alsarp 1397 *vnder Alusathorp* (H 70 nr 34, avskr), 1533 *Alssetorp* (SmH 1533:1B) – 6 G, 5 c.
SmH **1 sk.**
1397 överlåter Bengt i Brofall, Frödinge sn, till Gisle Håkansson allt gods i A utom den åttondel som Vena kyrka äger. I brevet anges fyra gränsmärken ('skäl') som ligger i skogen under A: första heter **Kitnebækkir,* andra i **Grælabro,* tredje i **Grygarda* och fjärde i **Alusastolpe;* de avgränsar troligen kyrkans ägor inom byn. (H 70 nr 34, avskr)

Basebo 1536 *i Basebodom* (SmH 1538:6) – 6 G, 4 b.
SmH **1 ky.**
1540/41 räntar landbon 6 skillingar till sockenkyrkan och lika mycket till prästen (SmH 1540:12).

Bjärkhult 1397 *i Biækhulte* (H 70 nr 34, avskr), 1533 *Biarkhult* (SmH 1533:1B) – 6 G, 4 c.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.
1397 är Sigbjörn i B faste vid Sevede häradsting (H 70 nr 34).

Björksebo 1364 *i Birkisebo þum* (DS 6965), 1533 *Berksebode* (SmH 1533: 1B) – 6 G, 6 c.
SmH **1 sk.**
1540 (endast) **1 kyuj.**
1364 är Isak i B faste vid Sevede häradsting (DS 6965)
1397 är Peter i B faste vid häradstinget (H 70 nr 34).
1540 räntar utjorden 0:0:0:3 pn till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

Blaxhult 1368(?) *af Blaxhult* (DS 7629, odat) – 6 G, 5 c.
SmH **1 sk.**
1368(?) är Knut i B faste vid Sevede häradsting (DS 7629).
1397 är Holmsten i B faste vid häradstinget (H 70 nr 34).
1399 säljer Holmsten Knutsson en fjärdedel i B till Knut Johansson i Tälleryd (se Tälleryd) (Hfredp 22/7).
1448 är Germund i B faste vid häradstinget (RAp u d).

Boda 1536 *i Bodhom* (SmH 1538:6) – 6 G, 4 c.
SmH **1 kr**; Bråhults-landbo.

Brevik 1536 *Bredeuik* (SmH 1538:6) – 6 G, 3 d.
SmH **1 fr** (Johan Turesson /Tre rosor/, 1558 Kristina Nilsdotter /Gyllenstierna/, 1559 Gustav Johansson /Tre rosor/, 1560 Gustav Johansson och Kristina Nilsdotter).
1562 räntar gården 1½ pund smör och 1:1 pn (FoR 4).

Brunsvik 1445/62(?) *Brwnswik* (RAp odat nr 151), 1533 *Bruswig* (SmH 1533:1B) – 6 G, 4 c.
SmH **1 sk.**
1445/62(?) köper Ingemar Pedersson av sin hustrus brorson jord i B med Brunsvikskvarn (*Byerboqwern*) samt ?Tjärnshult och *Rofsmale (se Åkemåla, Pelarne sn) (RAp odat nr 151).
1560 uppbjuder för första gången Per i Mossåkra, Rumskulla sn, sin gård i B på Sevede häradsting (SmH 1560:22).

Brännarp 1368(?)får Claus Ruska fasta på den ägodel i B (*innan Brennathorp* 6 G, 4 b) han köpt av Jon stallsven (DS 762, odat).

Dalsebo 1398 *Dalsyo bodha* (RAp 3/5), 1408 *Dalssiobodhe* (SD 964), 1533 *i Dalsssebode* (SmH 1533:1B) – 6 G, 4 e.
SmH **1 sk.**
1 fr (Gabriel Kristersson /Oxenstierna/); öde 1553–54.
1 fr (Lars Tidemansson /Hjortö-ätten/).
1398 intygar underhäradshövdingen m fl att de vid tinget i Vimmerby bevittnat att Bengt Olofsson återlöst sitt mödernegods D av Harald Karlsson (Stubbe) för samma summa som Bengts far hade pantsatt jorden för (RAp 3/5).
1408 ger Gotskalk Bengtsson (Ulv), i egenskap av Harald Karlssons arvinge, Bengt Skalle rätt att uppbära landgille av D, som är Bengts mödernegods och som hans far och mor hade pantsatt till Harald men Bengt löst in (SD 964).
1409 tilldöms Bengt Skalle vid lagmansting sitt 'gods' D, vilket Ficke Brun undanhållit honom (SD 1196).
1546 anges ofrälse dansken Bengt Åkesson, gift med Iliana Nilsdotter (Slatte från Frö), bo i D (ÄSF s 222).
1562 räntar Gabriel Kristerssons gård 1½ pund smör; Kerstin Pedersdotter, änka efter Lars Tidemansson, har en gård som räntar 3 pund smör (FoR 4).

***Eekebærghom** 1447 äger Vadstena kloster tredjedelen *i Eekebærghom* som är öde (VaKlJb s 66). 1480 och 1502 äger klostret en åttondel i E (HH 16 s 127).

Fallhult 1397 *i Falhult* (H 70 nr 34, avskr), 1533 *Ffalhult* (SmH 1533:1B) – 6 G, 4 b.
SmH **1 sk.**
1397 är Sune i F faste vid Sevede häradsting (H 70 nr 34).

Flatebo 1425 *i Flathobodhum* (LSBp 22/7), 1536 *Fflateboda* (SmH 1538:6) – 6 G, 6 c.
SmH **1 ky**.
1425 säljer Karl Bjur sin ägodel i F till sockenkyrkan (LSBp 22/7).
1540 räntar landbon 5 skillingar till sockenkyrkan och lika mycket till prästen (SmH 1540:12).

Främsteby 1533 *Fremmerstaby* (SmH 1533:1B) – 6 G, 5 c.
SmH **1 sk.**
1545 (endast) **1 sk** (redovisas bland skuj).
1 fr (Verner Slatte, 1554 Nils Slatte); öde 1552.
1399 se Tälleryd.
1487(?) byter Peder Porse bort jord i F till Nils Karlsson i Ruda, Mörlunda sn, mot 'Ruda gård'. Vid lagmansting i Västervik 1617, där tvist om äganderätten till F behandlas, stöder sig ena parten (dotterson till Peder Porse) på ett pergamentsbrev utfärdat av häradshövdingen 'för 130 år sedan'. (SDbR 6)
1540 anges i en längd över kyrklig jord att F ligger under Prästgården utan uppgift om avrad (SmH 1540:12).
1562 räntar frälsegården 4 pund smör (FoR 4).

Gnöttlerum 1476 *i Gnitlarum* (RAp u d), 1514 *i Gnötlarum* (G VIIa:23 f 465, avskr), 1538 *Gnöslarum* (SmH 1538:5) – 6 G, 5 a.
SmH **1 sk.**
1476 är Åke i G faste vid Sevede häradsting (RAp u d)
1514 är Peder Porse i G faste vid häradstinget (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 746).

Hulingsryd Se Vena skate, Aspelands hd.

***Hult** (nu Östrahult) 1362 *i Hulte* (?DS 6637), 1399 *i Hulte* (?Hfredp 22/7), 1533 *Hulth* (SmH 1533:1B) – 6 G, 3 d.

SmH **2 sk.**
1540 (endast) **1 kyuj.**
1 fr (Verner Slatte, 1554 Lyder Slatte).
1362 är Joar i H faste vid Sevede häradsting; notisen kan även gälla Västrahult (DS 6637).
1397 är Ulf i H faste vid häradstinget; notisen kan även gälla Västrahult (H 70 nr 34).
1399 är Nisse Joarsson i H faste vid häradstinget; notisen kan även gälla Västrahult (Hfredp 22/7).
1540 räntar utjorden 0:0:0:3 pn till sockenkyrkan (SmH 1540:12).
1562 har Peder Bagge en gård som räntar 4 pund smör (FoR 4).

Hultåsa Se Vena skate, Aspelands hd.

Häll 1536 *Häll* (SmH 1538:6) – 6 G, 4 d.
SmH **1 fr** (Johan Turesson /Tre rosor/, 1558 Kristina Nilsdotter /Gyllenstierna/, 1559 Gustav Johansson /Tre rosor/, 1560 Gustav Johansson och Kristina Nilsdotter).
1562 har Peder Bagge en gård som räntar 2 pund smör (FoR 4).

Igelhult 1382 *i Igylulthe* (RAp 22/2), 1422 *i Yggelhulte* (RAp 25/1), 1447 *i Ygelshulte* (VaKlJb s 66), 1538 *Igelhulth* (SmH 1538:5) – 6 G, 3 d.
SmH **1 vakl.**
1382 överlåter Johan Roggersson (bomärkessigill) till Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten) all den 'ägolott' han fick av Henrik Svinakula i I och *Thyrnekerlidh, tillsammans 11 tolftingar (RAp 22/2, SRP 1683).
1422 byter Vadstena kloster av Magnus Hagvarsson (kors) och hans hustru Katarina till sig deras del i I mot fjärdedelen av *Flathulte, Mörlunda sn (RAp 25/1).
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 4 pund smör; 1457 räntar den dessutom 'halvan humle' (VaKlJb s 66, 105).
1466 ska klostrets landbo ränta 4 pund smör och 'halvan humle' men utgör 5 pund smör (HH 16 s 126).
1480 och 1502 räntar landbon 5 pund smör och 1 pund humle (HH 16 s 126)

Junnarp 1397 *i Junæthorp* (H 70 nr 34, avskr), 1448 *i Jwnatorpp* (RAp u d) – 6 G, 5 c.

SmH **1 sk.**
1397 är Lars i J faste vid Sevede häradsting (H 70 nr 34).
1448 är Lars i J faste vid häradstinget (RAp u d).
1514 är Bengt i J faste vid häradstinget (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 746).

Järnudda Se Vena skate, Aspelands hd.

Kalvekätte Se Vena skate, Aspelands hd.

Klockargården Se Vena.

Kloster Se Vena skate, Aspelands hd.

Koppramåla 1540 *Koppremåla* (SmH 1540:12) – 6 G, 5 b.
SmH 1546 **½ ky.**
1540 räntar landbon 1 pund smör till prästen (SmH 1540:12).

Kvarnarp 1399 *i Quernathorpe* (Hfredp 22/7), 1533 *Quernatorp* (SmH 1533:1B) – 6 G, 4 d.
SmH **1 sk.**
1399 är Kettilbjörn i K faste vid Sevede häradsting (Hfredp 22/7).

Käreby 1533 *Kerby* (SmH 1533:1B) – 6 G, 5 b.
SmH **2 sk.**

Norrhult 1399 *i Norulte* (Hfredp 22/7), 1533 *Nörhulth* (SmH 1533:1B) – 6 G, 5 a.
SmH **3 sk.**
1399 är Nils Skalle i N faste vid Sevede häradsting (Hfredp 22/7).

Ormestorp 1533 *Ormestorp* (SmH 1533:1B)– 6 G, 5 b.
SmH **1 sk.**

***Rofsmale** 1445–62(?) *Rofsmale* (RAp odat nr 151) – se Brunsvik.

Skinnarp 1397 *i Skinnarathorp* (H 70 nr 34, avskr), 1399 *i Skinnarathorpe* (Hfredp 22/7) – 6 G, 6 c.
SmH **1 sk.**
1395 avstår Måns Larsson av Forsby, Eds sn, sin ägodel i S vid trepartsbyte på Tjusts häradsting (G VIIa:23 f 104).

1397 och 1399 är Ingemar i S faste vid Sevede häradsting (H 70 nr 34, Hfredp 22/7).

Sönnerhult 1533 *Synderhulth* (SmH 1533:1B) – 6 G, 4 b.
SmH **2 sk.**
1540 (endast) **1 kyuj.**
1540 räntar utjorden 2 skillingar till sockenkyrkan (SmH 1540:12).

***Thyrnekerlidh** 1382 *Thyrnekerlidh, i Thirnekerlid* (RAp 22/2) – se Igelhult.

Tjärnshult 1445–62(?) *Kirnwlt* (?RAp odat nr 151) – 6 G, 4 c – se Brunsvik.

Tokarp 1533 *Togetorp* (SmH 1533:1B), 1536 *Tokatorp* (SmH 1538:6) – 6 G, 6 c.
SmH **1 sk.**

Tomtåkra 1533 *Tompagre* (SmH 1533:1B), 1538 *Tomptåker* (SmH 1538:5) – 6 G, 5 b.
SmH **1 sk.**

Träda 1536 *i Trädhe* (SmH 1538:6), 1538 *Trädha* (SmH 1538:5) – 6 G, 4 d.
SmH **1 fr** (Johan Turesson /Tre rosor/, 1558 Kristina Nilsdotter /Gyllenstierna/, 1559 Gustav Johansson /Tre rosor/, 1560 Gustav Johansson och Kristina Nilsdotter).
1562 räntar gården 1½ pund smör och 1:1 pn (FoR 4).

Tälleryd 1364 *i þellirydhum* (DS 6965), 1399 *i Thælleridhe* (Hfredp 22/7) – 6 G, 5 d.
SmH **4 sk.**
1364 är Magnus och Åsmund i T fastar vid Sevede häradsting (DS 6965).
1399 får Knut Johansson i T vid häradstinget fasta på ett antal transaktioner genom vilka han köpt jord i byn: 35(?) mark jord ('femton mark jord och tjugo'), som Lasse Birgersson överlåtit till Knut och som herr Gudmund i Vena på Lasses vägnar lämnar fasta på – en fjärdedel av Blaxhult och en sextondel av Johan Buskes äng 'i det samma skifte som upp ligger med *Frambiggia skælum*' (dvs vid gränsen mot Främsteby) samt en åttondels äng från *Frambiggia vaadha* (mark som hör till Främsteby) som heter **Flaska*, vilket allt överlåtits till Knut av Holmsten Knutsson i Blaxhult – 12 mark jord

som Helgvid i Döderhult, Döderhults sn, överlåtit till Knut och som Hemming Skalle i Systertorp, Kristdala sn, på Helgvids vägnar lämnar fasta på – en åttondel av kvarnströmmen i 'Tällerydsbäcken' (*i Thællaridhz bække*), som Bese Magnusson överlåtit till Knut, och den ägodel i kvarnströmmen i byns bäck (*bysins bække*) som Knut köpt av Lucia Karlsdotter.

Bese Magnusson i T nämns som faste. (Hfredp 22/7)

1433 säljer Torsten i T jord i Yxered, Hjorteds sn (BlekApp 22/6).

1444 byter Erik Pedersson (Urup) bort en gård till väpnaren Magnus Andersson mot en gård i Eldstorp, Pelarne sn (RAp 3/7).

1448 byter Magnus Andersson bort en gård till skattebonden Jöns i Vena (se Brantestad, Frödinge sn) (RAp u d).

Ugglefall 1533 *Uglefall* (SvHoA E VI a 2 aa nr 3, avskr), 1536 *i Vgglafallom* (SmH 1538:6) – 6 G, 5 c.

SmH **1 fr** (Bengt Åkesson, 1554 Lars Tidemansson /Hjortätten/).

1533 säljer Anna, Kerstin och Margareta Hansdöttrar U till Nils Bröms (se Flenshult, Karlstorps skate) (SvHoA E VI a 2 aa nr 3).

1562 har Nils Bröms en gård som räntar 3 pund smör och 1:0 pn (FoR 4).

Ungsberg 1422 *Vngxbiærgh* (RAp 2/2), 1447 *i Wngxbærgh* (VaKlJb s 66), 1538 *Vnxbergh* (SmH 1538:5) – 6 G, 5 b.

SmH **1 sk + ½ sk.**

1 vakl.

1422 testamenterar Ragnhild Jönsdotter (en bjälke) och hennes dotter Elin Tuvadotter (tre blad med stjälkar i trepass) sitt gods U till Vadstena kloster (RAp 2/2).

1447 har Vadstena kloster en gård som räntar 1 mark (VaKlJb s 66).

1466/80 räntar klostrets landbo 1 mark gutniska; 1502 är räntan 0:0:8 pn (HH 16 s 127, VaKlJb 1480 f 36).

Vederhult 1378 *i Vidhrulte* (RAp 1/4, SRP 1330), 1448 *i Wedherhult* (RAp u d) – 6 G, 4 d.

SmH **2 skuj** till fr nedan.

2 fr (Johan Turesson /Tre rosor/, 1558 Kristina Nilsdotter /Gyllenstierna/, 1559 Gustav Johansson /Tre rosor, 1560 Gustav Johansson och Kristina Nilsdotter),

varav en med skuj i V.
1 fr (Verner Slatte, 1554 Lyder Slatte) med skuj i V.
1378 skänker Katarina Sverkersdotter (?Stubbe), änka efter Lyder Svinakula, med sin sons och sonhustrus samtycke till Vadstena kloster jord i Risberga, Fivelstads sn, Östergötland, vilken hon bytt till sig av sin sonhustru Kristina Björnsdotter (?Färla) mot 1 attung i V (SRP 1330).
1415 kvitterar Johan och Ulf Läma och deras svåger Bengt Skalle den summa pengar biskop Knut Bosson (Natt och Dag) varit skyldig Johan Mörske d y för V (SD 2156).
1448 är Olof i V faste vid häradsting i Vimmerby (RAp u d).
1476 är Inge i V faste vid häradstinget (RAp u d).
1562 räntar Gustav Johanssons två gårdar 3 pund smör och 2:2 pn vardera; Peder Bagge har en gård som räntar 3 pund smör (FoR 4).

Vena 1448 *i Hwenom* (RAp u d), 1476 *i Hwena* (RAp u d) – kyrkby – 6 G, 5 b.
SmH **1 sk.**
1 ky (*Klockaregarden*); saknas 1541–44 och 1553.
1448 omnämns skattebonden Jöns i V (se Tälleryd) (RAp u d).
1476 är Torsten i V faste vid Sevede häradsting (RAp u d).
1540 räntar landbon 0:1 pn till sockenkyrkan (SmH 1540:12).
1547 är kungliga sakören och fodring av Klockargården förlänade till Germund Svensson (Somme) (SmH 1547:10).

Versnäs 1533 *Werssnes* (SmH 1533:1B) – 6 G, 4 c.
SmH **1 sk.**

Visböle 1533 *Wisböla* (SmH 1533 :1B) – 6 G, 5 b.
SmH **1 sk.**

Västrahult 1533 *Hulth* (SmH 1533:1B), 1551 *Vestrahult* (SmH 1551:8) – 6 G, 5 b.
SmH **1 sk.**
1362, 1397 och 1399 se *Hult.

Östrahult Se *Hult.

Södra Vi socken

1309 *datum Wy* (?DS 1618).
1311 *in parochia Wi* (DS 1818).
1369 *apud ecclesiam Wi* (Rääf 1:35).
1559 *Södre Wyd: s:* (SmH 1559:20 B).

Omfattning: Socknen hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950) med undantag för Snesnebo, som vid okänd tidpunkt (före 1818) överförts till Vimmerby socken.

Kyrkan: Den medeltida kyrkan, som låg strax bredvid den nuvarande, hade måtten 17 x 7 meter och var 6,5 meter hög. Byggnaden var av trä och utvändigt klädd med spån. Huvudingången i långhusets sydvästra del var försedd med vapenhus. En sydingång fanns även till koret; på dess nordsida låg en sakristia av sten. Koret var 5 meter i kvadrat och lika högt. På 1700-talet anges både långhus och vapenhus vara invändigt bemålade. Av långhusets väggtimmer återstår några bjälkfragment som förvaras i den nuvarande kyrkans torn. På dessa finns rester av figurmålningar från slutet av 1500-talet skildrande den yttersta domen samt Kristus i dödsriket. På långhusets nordsida uppfördes 1692 en tillbyggnad i trä med separat ingång och vapenhus. Kyrkan revs 1755, då den nuvarande stenkyrkan byggdes. Av medeltida inventarier återstår en apostlabild från ett altarskåp samt en madonnabild och en bild av S:t Olof, alla senmedeltida. (SvK 192 s 187 f)
Kyrkby: Vi.

Kyrkans jordinnehav redovisas detaljerat i en odaterad uppteckning, som föreligger i avskrift från början av 1700-talet (GXV3, VLA). Uppteckningen, huvudsakligen skriven på latin, kan med ledning av omnämnda personer och händelser (ex 'stora döden') dateras till tiden omkring 1370.

Runstenar saknas.

Bofall
1358 *i Bothafallom* (DS 5961), 1554 *Bodefall* (SmH 1554:3) – 7 F, 2 i.
SmH 1554 **1 skt.**
1358 säljer Nils skinnare och hans hustru Gunna sin ägolott i B till Claus Ruska (DS 5961).

Bomåla
1480 *i Bowamala* (VaKlJb 1480 f 35), 1502 *Bowamale* (D 12 f 93v) – 6 F, 9 i.
SmH 1560 **1 skt** till Rum.
1480 och 1502 se Fågelhem.

Brånhult
1476 *i Brwnholt* (RAp u d), 1538 *Bronohult* (SmH 1538:5) – 6 F, 8 i.
SmH **2 sk.**

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	skt	skuj	kr	ky	skkl	vakl	aoe	fr	½ fr
Bofall	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Bomåla	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Brånhult	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Bäckhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Flaka, Norra	1 (1)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Fågelhem	3 (3)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Gallebo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Hallsebo	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Hornabo	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Högerum	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Järneke	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Karsnäs	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Kållemåla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Kåreda	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Käbbo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –
Lindefall	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Låxbo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Mjöhult	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Mossnäs	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Målen	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –

	sk	skt	skuj	kr	ky	skkl	vakl	aoe	fr	½ fr
Nylinge	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Näfstad	– –	– –	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	3 (3)	– –
Ramsefall	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Rum	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Skräddarefall	– –	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Skäfshult	1 (1)	– –	– –	1 (1)	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Skärstad	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Slitshult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Snesnebo	1 (1)	– –	3 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Toletorp	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Vagelhem	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	3 (3)	– –
Vennebjörke	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Vi	1 (1)	– –	– –	– –	2 (2)	1 (1)	– –	– –	1 (1)	– –
Ål	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Ålhult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Älö	– –	– –	1 (1)	– –	0 (1)	– –	– –	– –	3 (3)	– –
Örsåsa	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	3 (3)	– –
Summa	27 (27)	0 (3)	9 (8)	1 (1)	5 (6)	1 (1)	2 (2)	1 (1)	25 (25)	1 (1)

Dessutom redovisar längderna: **kyuj:** Skärstad 0 (1), Toletorp 1 (0), Älö 1 (0).

1476 omtalas Holmsten i B som faste vid Sevede häradsting (RAp u d).

Bäckhult 1370 (omkr) *Bækywltæ* (GXV3 f 505v, avskr), 1514 *i Bechult* (G VIIa:23 f 465, avskr), 1538 *Bekhult* (SmH 1538:5) – 7 F, 0 i.

SmH **1 sk.**

1370 (omkr) har sockenkyrkan en niondel, som skänkts av Sigbjörn 'Åkre' och Olof 'Fumble', samt 4 mark jord 'sunnerst i samma by' (GXV3 f 505v).

1514 är Måns i B faste vid Sevede häradsting (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 747).

Dabbetorp 1370 (omkr) har sockenkyrkan en äng i D (*in Dabbathorpe* 7 G, 1 a) 'jämt av Näfstad' och en äng *in Rørawædh* som givits av Nils "Harpamall" och som ?är värd 12 öre (GXV3 f 505v, avskr).

***Ernisbodhum** 1418 säljer Nils Sonesson (?stråle) till Skänninge nunneklosster en landbogård i *Ernisbodhum (ærnisbodhum)*, som är hans fäderne och som räntar 2 mark pn (SD 2456).

Flaka, Norra 1370 (omkr) *in Flaka* (GXV3 f 505v, avskr), 1396 *Norra Flaka* (U 269 a s 31, avskr), 1453 *i Norre Fflake* (Rääf 1:117) – 7 F, 2 j – jfr Flaka, Djursdala sn.

SmH **1 sk.**

1 skuj till sk ovan.

1 fr (Jöran Åkesson /Tott/, 1558 Johan Pedersson /Bååt/).

1 fr (Jöran Åkesson, 1555 Brita Jönsdotter /Roos/).

1355 se Södra Flaka, Djursdala sn.

1370 (omkr) har sockenkyrkan 4 mark jord och ett fiskeverke i Strömmen (*in torrente*) som Ingrid gav för sin man Åsmund (GXV3 f 505v, avskr).

1396 byter Harald Karlsson (Stubbe) till sig F mot Skråphem, Frödinge sn (U 269 a s 31).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) tre gårdar i F, varav troligen en ligger i Södra Flaka, Djursdala sn, i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) två gårdar vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).

1569 upptas en gård, som räntar 2 pund smör, 0:12 gästningspn, 1:0 arbetspn och 2 mark lin, i Brita Jönsdotters (Roos) jordebok (TidöA 499).

Fågelhem (Norra o Södra) 1311 *curiam suam Fuglhem* (DS 1818), 1320 *Fughlem* (DS 2260), 1386 *Foghleem* (RAp 6/10, SRP 2270), 1447 *i Ffughelhem* (VaKlJb s 65), 1554 *Norre Foglem* (SmH 1554:3), 1560 *Södra Fuglahem* (SmH 1560:22) – 6 F, 9 j.

SmH **3 sk.**
1 vakl.
1 fr (Truls skrivare /Ravnäs-ätten/, 1554 Jöran Trulsson /Ravnäs-ätten/).
1 sk ligger i Norra F, övriga gårdar i Södra F.

1311 erhåller Katarina i Steninge, Husby-Ärlinghundra sn, vid jordbyte med Birger Petersson (Finsta-ätten) hans gårdar F och Yttre Åby, Fliseryds sn, med alla tillägor, åkrar, ängar, fiskevatten och kvarnar samt mellangift i pengar motsvarande 14 öresland mot 4 markland jord i Ekeby och Tibble, Låssa sn, och Arenberga, Husby-Ärlinghundra sn (DS 1818). Samtidigt uppdrar hon åt biskop Israel Erlandsson (Finsta-ätten) i Västerås att disponera godsen såväl i hennes livstid som efter hennes död (DS 1819).

1320 ärver Birgitta Birgersdotter (Finsta-ätten) F efter sin mor Ingeborg Bengtsdotter (se Hagelsrum, Målilla sn) (DS 2260).

1340-talet(?) Bengt Filipsson (Ulv) skiftar fädernejord med sin bror Erik: Bengt får huvudgården Krukö, Vissefjärda sn, med alla tillägor, fyra andra huvudgårdar (curias) – F jämte Landsjö, Kimstads sn, Fallsberg, Stora Åby sn, och Rå, Fornåsa sn, Östergötland – samt en kvarn i Mjölby. Erik Filipsson får huvudgården Sjögestad, Vreta sn, Östergötland, och jord i Bensäter, Åsbo sn, Göstrings hd, i Svärdsfalla, Sötåsa och Näs, Norra Vedbo hd. Bröderna får dessutom varsin halva av 'stålberget'. (DS 1766 odat, feldat; ÄSF s 298)

1370 (omkr) har sockenkyrkan jord som Algot i Hornabo givit (se Hornabo) (GXV3 f 505v).

1386 skänker Birger Ulfsson (Ulvåsa-ätten), med samtycke av sin syster Cecilia och brorson Karl Karlsson, sitt gods F till Vadstena kloster (SRP 2270).

1447 har Vadstena kloster en gård och en liten kvarn som tillsammans räntar 2 mark. Under F ligger följande ödetorp: *Granhult (en fjärdedel), *Sonabærgh, *Roffwaremaala (två tredjedelar) samt av *Swnnersteen 'den delen eken står uppå'. Under F ligger dessutom fem ängar som kallas Norängarna (*Norængia* 6 F, 9 i-j) och räntar 1 öre. (VaKlJb s 65 f)

1457/66 har klostret en gård som ska ränta 2 mark och som 1466 utger 20 öre (VaKlJb s 105, HH 16 s 122).

1480 räntar klostrets gård och en liten bäckekvarn tillsammans 20 öre gutniska. Under F ligger dessutom jord i *Granhult och fem ängar, som kallas Norängarna och som ligger väster om Skäfshult, samt tredjedelen i Bomåla (VaKlJb 1480 f 35).

1502 räntar klostrets gård och bäckekvarn 0:0:20 pn; till F ligger samma jord och ängar som 1480 (HH 16 s 122 f).

1559 har Gustav I en gård, som är vederkänd från Vadstena kloster och som har åker till 6 tunnor, äng till 8 lass hö och, förutom fodringen, räntar 2 pund smör. Gården har armt mulbete och bedriver fiske i Krön (*Kryönesiö*), där man fångar abborre, mört och gädda med 4 notvarpar. (SmH 1559:9, 1559:20B)

Gallebo 1538 *Gallaboda* (SmH 1538:5) – 7 F, 0 j.

SmH **1 fr** (Truls skrivare /Ravnäs-ätten/, 1554 Jöran Trulsson /Ravnäs-ätten/).

***Granhult** 1447 *Granhult* (VaKlJb s 65), 1480 *Granshult* (VaKlJb 1480 f 35), 1502 *Grasholt* (D 12 f 93).

1447 har Vadstena kloster fjärdedelen av ödetorpet G (se Fågelhem) (VaKlJb s 65).

1480 och 1502 har klostret en sjättedel av G som uppges vara 'den sunnersta tomten som eken står uppå' (VaKlJb 1480 f 35, HH 16 s 123). – Det senare är troligen en förvanskning av uppgiften i 1447 års jordebok om ödetorpet *Swnnersteen (se Fågelhem).

Gråsshult 1370 (omkr) har sockenkyrkan en tredjedels lott i G (*in Grazhulte* 6 F, 8 i) (GXV3 f 506, avskr).

Halsebo 1370 (omkr) *in Hallsiobodhum* (GXV3 f 505v, avskr), 1533 *i Halssede* (SmH 1533:1B), 1535 *Halseboda* (SmH 1533:1B) – 6 F, 9 i.

SmH **2 sk.**

1370 (omkr) har sockenkyrkan 16 mark jord, som skänktes för Björn Bagges själ, och 3 mark jord i *Skyllingsakre* som skänktes av Magnus Rävs brorsbarn (GXV3 f 505v).

Hornabo 1370 (omkr) *in Hernarabodhum* (GXV3 f 505v, avskr), 1538 *Hornarabodha* (SmH 1538:5) – 7 F, 0 j.
SmH **1 ky.**
1370 (omkr) har sockenkyrkan 20 mark jord, som jämte jord i Fågelhem skänkts av Algot i H (GXV3 f 505v).
1540/41 räntar landbon 1 pund smör till sockenkyrkan och 5 mark smör till prästen (SmH 1540:12).

Högerum 1370 (omkr) *in Högharum* (GXV3 f 505v, avskr), 1448 *i Hygerwm, i Hygherum* (RAp u d), 1538 *Högarum* (SmH 1538:5) – 6 F, 9 j.
SmH **1 fr** (Sten Bengtsson /Ulv/, 1558 Anund Stensson /Ulv/).
1370 (omkr) har sockenkyrkan 2 niondelar (av H) och en äng där bredvid liggande i 'venarna' samt en "staxengh" (starräng) därintill i 'venarna'. Dessutom har kyrkan en äng *in Gezagell* (? = Ljusgöl, 6 F, 9 j) 'vid vadet', vilken räntar 1 vit. (GXV3 f 505v, avskr)
1448 omtalas Sone i H som faste vid häradsting i Vimmerby (RAp u d).

Järneke 1417 *i Ärnecke* (U 269 a s 19, avskr), 1453 *i Areneke* (Rääf 1:117), 1538 *i Ärneke* (SmH 1538:5) – 7 F, 2 j.
SmH **1 fr** (Jöran Åkesson /Tott/, 1558 Johan Pedersson /Bååt/).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) en gård i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19).
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) en gård vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).

Karsnäs 1538 *Karsness* (SmH 1538:5) – 7 G, 0 a.
SmH **½ fr** (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1554 Görvel Fadersdotter /Sparre av Hjulsta och Ängsö/).

Klackebo 1502 äger Vadstena kloster en tomt i K (*i Klackabodha* 7 F, 0 i) (HH 16 s 122).

Klockaregården Se Vi.

Kållemåla 1453 *Karlemale* (Rääf 1:117), 1533 *Kallemola* (SmH 1533:1B), 1538 *Kollamåla* (SmH 1538:5) – 7 F, 2 h.
SmH **1 sk.**

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) en tomt och ett torp vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).

Kåreda 1370 (omkr) *in Kara rydijo* (GXV3 f 505v, avskr), 1373 *Kåre rydia* (DS X 206, avskr), 1453 *i Karødhiø* (Rääf 1:117), 1538 *Kåredhe* (SmH 1538:5) – 7 F, 1 j.

SmH **1 skuj** till fr nedan.
1 fr (Kristoffer Andersson /Ekeblad av Hedåker/, 1554 Brita Jönsdotter /Roos/).

1370 (omkr) finns 4 tolftingar kyrkojord, varav sockenkyrkan innehar hälften och kyrkoherden hälften (GXV3 f 505v).

1373 byter Harald Karlsson (Stubbe) till sig jord i K av Orm Folkesson (se Ål) (DS X 206).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) en gård i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) en gård vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).

1569 upptas en gård, som räntar 2 pund smör, 0:12 gästningspn, 1:0 arbetspn och 2 mark lin, i Brita Jönsdotters (Roos) jordebok (TidöA 499).

Käbbo 1533 *i Kæppebode* (SmH 1533:1B), 1538 *Kebbebodha* (SmH 1538:5) – 7 F, 0 j.

SmH **1 sk** (fodring för ¾ hn).
2 fr (Truls skrivare /Ravnäs-ätten/, 1554 Jöran Trulsson /Ravnäs-ätten/); en gård är öde 1545–48 och 1552.

Lindefall 1538 *Lindefal* (SmH 1538:5) – 7 F, 0 i.

SmH **1 ky.**

1540/41 har prästen en gård som räntar 1 pund smör (SmH 1540:12).

Låxbo 1417 *i Låcksboda* (U 269 a s 19, avskr), 1533 *i Laxebode* (SmH 1533:1B), 1538 *Loxboda* (SmH 1538:5) – 7 F, 1 i.

SmH **1 sk** med skuj i Näfstad.

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) en gård i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19).

Mjöhult 1514 *i Miöhult* (G VIIa:23 f 465, avskr), 1533 *Myohulth* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 j.

SmH **2 sk.**
1514 är Kristvid i M faste vid Sevede häradsting (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 747).

Mossnäs 1482 *Mwsenæss qwern* (C 23 f 11v), 1494 *i Musaness* (VinsJb s 9), 1533 *Mwssenes* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 i.
SmH **1 sk** med skuj i Mossnästorp, Rumskulla sn (redovisas 1551–54 i Rumskulla fjärding).
1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en kvarnström som är öde (se Vimmerby, Vimmerby sn) (C 23 f 11v).
1488–90 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok en kvarn som de olika åren räntar 0:0:16, 0:0:14 resp 0:0:12 pn (C 24 f 12v, 26, 51v). 1494 räntar kvarnen 2 mark gutniska (VinsJb s 9).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter Magdalena Karlsdotter 'Mosshults kvarn' som räntar 0:0:12 pn (se Vimmerby, Vimmerby sn) (RAp 25/1).

Mossnästorp Se Rumskulla sn.

Målen 1533 *i Molen* (SmH 1533:1B) – 6 F, 9 i.
SmH **1 sk.**

Norängarna Se Fågelhem 1447–1502.

Nylinge 1538 *Nyllinge* (SmH 1538:5) – 7 F, 0 j.
SmH **1 ky.**
1540/41 har prästen en gård som räntar 2 pund smör (SmH 1540:12).

Näfstad 1370 (omkr) *in Næfstadhum* (GXV3 f 505v, avskr), 1417 *i Nyffstada* (U 269 a s 19, avskr), 1453 *i Næffstade* (Rääf 1:117) – 7 F, 1 j.
SmH **1 skuj** till Låxbo.
1 skuj till Lilla Vi, Djursdala sn.
3 fr (Jöran Åkesson /Tott/).
1370 (omkr) har sockenkyrkan 3 mark jord som Björn i N och Nils "Harpamall" gav till inlösen (GXV3 f 505v).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) två gårdar i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19).
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) fyra gårdar vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).

1555 beordrar Gustav I att Nils Månsson i N ska betala 30 lod silver i kungssaköre för det dråp på sin bror han begått (GR 25 s 91).

Prästgården 1370 (omkr) *fundo presbiterali* (GXV3 f 505v, avskr) – se Vi.

Ramsefall 1370 (omkr) *in Ramsafall* (GXV3 f 506, avskr), 1533 *Rumssefald* (SmH 1533:1B) – 7 F, 1 h.
SmH **1 sk.**
1370 (omkr) har sockenkyrkan en tolfting jord, vilken gavs vid tiden för 'stora döden', efter 'Adilses(?) moder' (GXV3 f 506, avskr).

Rum 1533 *Rum* (SmH 1533:1B) – 6 F, 9 j.
SmH **1 sk** med skt i Bomåla 1560.

***Røffuaramala** 1447 *Roffwaremaala* (VaKlJb s 65), 1480 *Røffuaramala* (VaKlJb 1480 f 35).
1447 se Fågelhem.
1480 och 1502 har Vadstena kloster två tredjedelar av R (VaKlJb 1480 f 35, HH 16 s 123).

Skräddarefall 1370 (omkr) *in Skepdalafall* (?GXV3 f 505v, avskr), 1554 *Skrederefall* (SmH 1554:3) – 6 F, 9 i.
SmH 1554 **1 skt.**
1370 (omkr) har sockenkyrkan en tjugondelott i S som Magnus 'Sucker' gav vid tiden för 'stora döden' (?GXV3 f 505v, avskr).

Skäfshult 1447 *i Skæppshult* (VaKlJb s 65), 1466 *Skæphult* (HH 16 s 123), 1538 *Skäfshult, Skefshult* (SmH 1538:5) – 6 F, 9 j.
SmH **1 sk.**
1 kr.
1 vakl.
1447/57 har Vadstena kloster en gård som räntar 1 mark (VaKlJb s 65, 105).
1466 har klostret en landbo som ska ränta 1 mark och som utger 6 öre (HH 16 s 123).
1480 räntar klostrets landbo 6 öre gutniska; 1502 är räntan 0:0:6 pn (HH 16 s 123).
1559 har Gustav I en gård, som är vederkänd från Vadstena kloster och som har åker till 2 tunnor och äng till 6 lass hö. Gården har gott mulbete, passlig fälleskog och ek-

skog till två svin. Fiske finns i en 'färsker sjö', där man fiskar gädda, abborre och mört med två notvarpar. Räntan är ½ pund smör och 6 dagsverken. (SmH 1559:20B)

Skärstad 1370 (omkr) *in Skærstadhum* (GXV3 f 505v, avskr), 1531 *Skerstada* (K 1) – 7 F, 0 j.
SmH **2 sk,** varav en med skuj i Älö.
1549 **1 kyuj** till sk ovan.
1 aoe (öde 1556).
1370 (omkr) har sockenkyrkan 3 mark jord som Johans i Halsebo hustru givit och 1 mark jord som herr Joar gav (GXV3 f 505v).
1528 får Gustav I (och hans syster) vid arvskifte med Kristina Nilsdotter (Gyllenstierna) efter Sigrid Eskilsdotter (Banér) en gård som räntar 5 öre (se Kloster, Vena skate) (RAp 6/8).
1531 har Gustav I en gård som räntar 13 skillingar och 1 vit (Klosters rd) (K 1).
1539/42 har kungens gård 10 spannland åker och äng till 14 lass hö; den har fiske i Krön (*Krönen*) samt räntar 3 pund smör och 4 hästars fodring (AoE 9, SmH 1542:11).
1559 har kungens gård åker till 6 tunnor och äng till 5 lass hö. Gården har armt mulbete, ekskog till fem svin, passlig nävermark och en liten fotkvarn. Fiske finns i Krön där man fiskar gädda, abborre och mört med not, nät och mjärde. Räntan är 2 pund smör och 6 dagsverken. (SmH 1559:20B)

Slitshult 1538 *Slishult* (SmH 1538:5) – 7 F, 0 j.
SmH **1 sk.**

Snesnebo 1533 *i Sneslebode, aff Snesslobodo* (SmH 1533:1B), 1538 *Snedznaboda* (SmH 1538:5) – 6 G, 9 a; gårdsläge sannolikt ca 600 m sydväst om sjön Snesarens sydände (RAÄ Vimmerby nr 182) – nu i Vimmerby sn.
SmH **1 sk.**
2 skuj (1557 1 skuj), varav en till sk ovan och en till Snokebo, Djursdala sn.
1545–56 **1 skuj** till Djursdala, Djursdala sn.

***Sonabærgh** 1447 *Sonabærgh* (VaKlJb s 65), 1480 *Swynaberg* (VaKlJb 1480 f 35), 1502 *Swinabergh* (HH 16 s 123) – möjligen belä-

get i närheten av Svinebro och Karlsberg (6 F, 9 j).
1447 se Fågelhem.
1480 och 1502 upptas S som ödetorp i Vadstena klosters jordebok (VaKlJb 1480 f 35, HH 16 s 123).

***Swnnersteen** Se Fågelhem 1447.

Toletorp 1417 *i Toletorp* (U 269 a s 19, avskr), 1453 *i Tordorp* (Rääf 1:117), 1538 *Tolatörp* (SmH 1538:5) – 7 F, 1 j.
SmH 1540/41 (endast) **1 kyuj**.
1 fr (Kristoffer Andersson /Ekeblad av Hedåker/, 1554 Brita Jönsdotter /Roos/).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) en gård i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19).
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) en gård vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).
1540/41 har sockenprästen en utjord som räntar 0:1 pn (SmH 1540:12).
1569 upptas en gård, som räntar 1 pund smör, 0:9 gästningspn, 0:6 arbetspn och 1½ mark lin, i Brita Jönsdotters (Roos) jordebok (TidöA 499).

Vagelhem 1359 *i Wagleem* (DS 6102, avskr), 1453 *i Waglem* (Rääf 1:117) – 7 F, 1 j; bytomt RAÄ nr 86.
SmH **1 skuj** till en fr nedan.
3 fr (Jöran Åkesson /Tott/, 1558 Johan Pedersson /Bååt/).
1359 intygar kyrkoherden Joar i Vi att han till Vimmerby kyrka givit 10 mark jord i V, jord som Uddorm i Älö givit Joars kyrka (Vi) och som denna i sin tur givit till Joar för hans utlägg då kyrkan tjärades (DS 6102).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) tre gårdar och V kvarn (*Wgleme quarnn*) i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19, avskr).
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) tre gårdar vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).

Vennebjörke 1361 *i Wircabirkium* (DS 6489), 1533 *Weneberke* (SmH 1538:5) – 6 G, 9 a.
SmH **2 sk.**
1361 är Gudmund i V faste vid Sevede häradsting (DS 6489).

Vi 1370 (omkr) *in Wy* (GXV3 f 505v), 1375 *Wi oc Wi wadha* (RAp 8/5, SRP 1150), 1559 *Södre Wy* (SmH 1559:20 B) – kyrkby – 7 F, 0 j.

SmH **1 sk.**
2 ky.
1 skkl.
1 fr (Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1554 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

1370 (omkr) äger sockenkyrkan en huvudgård (*unam curiam*) om 50 mark jord, som kyrkoherden Joar skänkte, och 20 mark jord som Magnus Haroksson i Vi skänkte (GXV3 f 505v, avskr).

Prästbordet har följande jord i byn: en tomt vid kyrkogården (*juxta cæmiterium*) och 20 mark jord som skänkts av Holmsten i Vi; vid Älgnäset (*Ælgesnes* 7 G, 0 a) en "stakka engh" (starräng) och en teg 'i Vi ängar mot näset' (*i Wys engywm moot næssit*) som båda gavs vid tiden för 'stora döden', vidare två små ängar som ligger på båda sidor om en holme i ?Lillnäset (i Næsit) och en ö, vilket allt Cecilia i "Flomhulte" (?= Flohult, Korsberga sn) givit för sina barns och sin mans själar, 'nästa döden efter stora döden' ("næsta dödhan æpte stora dødhan"), av 'nordersta' bolet i byn. (GXV3 f 505v-506, avskr) – Ön kallades ännu på 1600-talet för 'Prästön' och låg 'på andra sidan om sjön norderst ifrån Prästgården' (= Sund, 7 G, 0 a) (GXV3 f 503v).

1375 skänker Katarina Sverkersdotter (?Stubbe) en gård i Vi och 'Vi vada' (dvs alla tillägor) med samtycke av sin son Henrik Svinakula och sin måg Jon Håkansson (två nedvända sparrar) till Skänninge kloster (SRP 1150).

1448 är Knut i V faste vid Sevede häradsting (RAp u d).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:16 pn (se Vimmerby, Vimmerby sn) (C 23 f 11v).

1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde), Ivar Axelssons änka, en gård som räntar 0:0:16 pn (1489–94 2 mark gutniska) (C 24 f 12v, 26, 51v, VinsJb s 9).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:16 pn (se Vimmerby, Vimmerby sn) (RAp 25/1).

1540/41 har sockenprästen två gårdar som vardera räntar 2 pund smör; den ena gården kallas Klockaregården (*Klockaregården*) (SmH 1540:12).

1559 har Gustav I en gård, som vederkänts från Skänninge kloster, med åker till 4 tunnor och äng till 12 lass hö. Gården har armt mulbete, lite nävermark samt ekskog till tre svin. Fiske finns i Krön där man fiskar gädda, abborre och mört med fem notvarpar. Räntan är 2 pund smör och 6 dagsverken. (SmH 1559:20B, 1560:12)

På kyrkbyns marker ca 1500 m sydöst om kyrkan ligger i sjön Krön en holme, på vilken man påträffat flera medeltida husgrunder. Vid utgrävningar har man funnit matavfall, seldon och delar av ringbrynjor. I söder har man hittat spår av smide och gjutning. Runt holmen har en flytbom förankrad i en gles pålrad legat och i väster har en 150 m lång träbro fört över till fastlandet. Samtliga byggnader har eldhärjats, eventuellt i samband med strid, då man vid utgrävningar även hittat människoben och spetsar av armborstpilar. På holmens norra del har ett mynt från 1354/75 påträffats och träprover ur pålar har daterats till 1376 resp 1388. (RAÄ nr 6, 146, Lovén s 297)

Holmen som kallas Krönsborg (7 G, 0 a) är belagd med detta namn åtminstone från 1600-talet (Rannsakningar s 194). Uppgifter om anläggningen, dess användning och ägare saknas i det medeltida materialet (jfr Lovén s 295 ff).

Ål

1373 *Aale* (DS X 206, avskr), 1453 *i Al* (Rääf 1:117), 1538 *Åål* (SmH 1538:5) – 7 F, 1 j.

SmH **1 sk.**

1 fr (Kristoffer Andersson /Ekeblad av Hedåker/, 1554 Brita Jönsdotter /Roos/).

1373 byter Harald Karlsson (Stubbe) av Orm Folkesson (Gumsehuvud) till sig jord i Ål och Kåreda samt i Rävstad, Kättilstads sn, mot sitt 'gods' Hov i Västergötland (?Gäsene hd) (DS X 206, avskr).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) två gårdar i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) två gårdar vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).

1569 upptas en gård, som räntar 2 pund smör, 0:12 gästningspn, 1:0 arbetspn och 2 mark lin, i Brita Jönsdotters (Roos) jordebok (TidöA 499).

Ålhult

1334 *in Alhult* (Gen 41 f 92v, avskr), 1370 (omkr) *apud Alhult* (GXV3 f 505v, avskr), 1385 *in manerio meo Aalhult* (BhSp 2/2) – 7 F, 1 j.

SmH **1 fr** (Jöran Åkesson /Tott/, 1558 Johan Pedersson /Bååt/).

Ålhult kan beläggas som sätesgård för följande medlemmar av ätten Stubbe: Harald Stubbe 1334–36 (Gen 41 f 92v) – Karl Haraldsson (U 269 a s 27, odat) – Harald Karlsson 1380–98 (U 269 a s 29, A 9 f 190v, BhSp 1385 6/1, 2/2, RAp 1398 11/6).

Ålhult kom under 1400-talet att vara huvudgård för ett godskomplex som i huvudsak bestod av den jord som via arv från Harald Karlsson (Stubbe) övergått i Gotskalk Bengtssons (Ulv) ägo. Komplexet splittrades troligen vid arvskiftet 1453 efter Birgitta Arendsdotter (Styke). Gården kom senare i Bengt Arendssons (Ulv) ägo. I 1500-talets jordeböcker innehas den av Bengts dotterson Jöran Åkesson (Tott).

Arvsgången kan följas i nedanstående släkttavla:

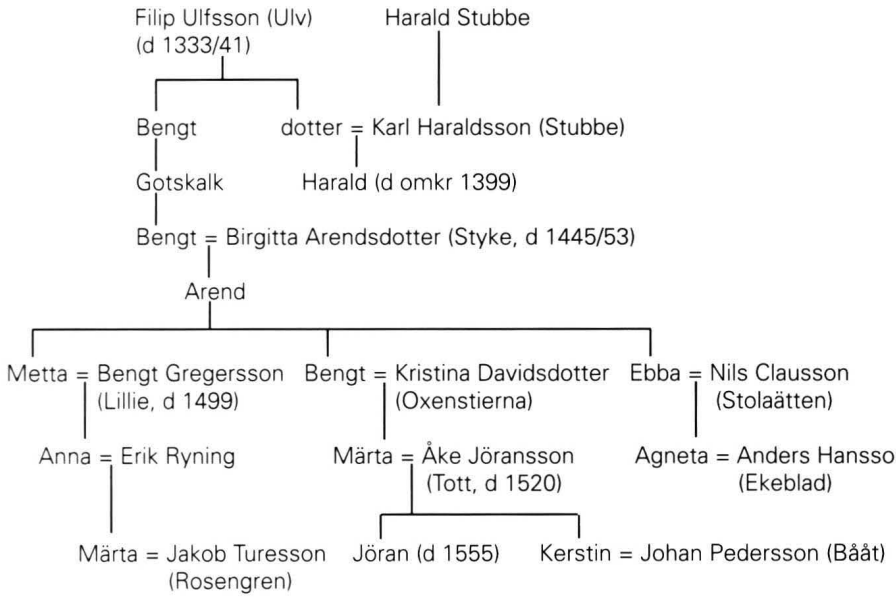

Källor: ÄSF s 284 f, 304 ff, EÄ 1 s 219 f, EÄ 6 s 631.

1334 är kung Magnus Eriksson gäst hos Harald Stubbe på Å (Gen 41 f 92v).

1359–70(?) förrättas arvskifte efter Karl Haraldsson (Stubbe) i Å mellan hans barn Harald, Sigrid och Nils av det gods som tillfallit dem i Småland och på Öland (U 269 a s 27, odat).

1366 får Harald Karlsson (Stubbe) kung Albrekts tillstånd att bygga ett "barfred" (försvarstorn) var han vill på sina ägor (DS 7274).

1370 (omkr) har sockenkyrkan en äng vid Å i ?Orrekullen (*in ...rekole* 7 F, 1 i) och en äng i 'tuvängen' (*in thwffo engh*) (GXV3 f 505v, avskr).

1382(?) intygas att Å, Mossebo, Pelarne sn, och Älåkra, Vimmerby sn, är Harald Karlssons (Stubbe) fäderne och att Haralds far Karl Haraldsson endast utlånat jorden till sin brorson Nils Sverkersson under sin livstid (DS X 131, osäker datering).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (Styke) Å gård och *Ålhulta torp samt jord i Örsåsa, Järneke, Flaka, Kåreda, Toletorp, Ål, Älö, Näfstad, Vagelhem, Vagelhems kvarn, *Örsnäs och Låxbo, samt Bosgården i Frödinge kyrkby med de tre underlydande torpen Rössle, Släta och Gunnekulla, Frödinge sn, Mossebo, Bastefall och Hult, Pelarne sn, Hansehult, Vimmerby sn, Stora Aby och Stora Sinnerstad, Mörlunda sn, Rumskulla och Kvill, Rumskulla sn, samt ytterligare jord i Rumskulla skate och i Hjorteds, Högsby och Hycklinge socknar (U 269 a s 19 f).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter Å gård samt jord i Norra och Södra Flaka, Kåreda, Toletorp, Ål, Älö, Näfstad, Vagelhem, Örsåsa, Kållemåla och Järneke samt i Rumskulla, Rumskulla sn, Mossebo, Bastefall och Kulla, Pelarne sn, Hansehult, Vimmerby sn, Tigerstad, Stora Sinnerstad och Stora Aby, Mörlunda sn, Tveta, Tveta sn, och ytterligare gods i Södra Vedbo, i Närke och Uppland (Rääf 1:117).

1549–54 anges landbon Nils Bröms vara 'knape' och sitta fri från skatten (SmH).

Älö 1359 *i Åhle* (DS 6102, avskr), 1370 (omkr) *in Ale* (GXV3 f 505v, avskr), 1453 *i Ælläe* (Rääf 1:117), 1538 *Älö* (SmH 1538:5) – 7 G, 0 a.

SmH **1 skuj** till Skärstad.
1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1545 **1 ky.**
3 fr (Jöran Åkesson /Tott/, 1558 Johan Pedersson /Bååt/).

1359 omtalas Uddorm i Ä som givit jord till Vi kyrka (se Vagelhem) (DS 6102).
1370 (omkr) har sockenkyrkan 8 mark jord (GXV3 f 505v).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) fyra gårdar i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19).
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) tre gårdar vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).
1540/41 har sockenkyrkan en utjord som räntar 0:1 pn och som Kristoffer Andersson (Ekeblad av Hedåker) vederkänt (SmH 1540:12).

***Örsnäs** 1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) en gård *i Örsnäs* i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19, avskr). Jfr Örsåsa.

Örsåsa 1354 *Örsåås* (U 269 a s 27, avskr), 1453 *i Ørssase* (Rääf 1:117), 1538 *Örsåss* (SmH 1538:5) – 7 F, 2 i.
SmH **3 fr** (Jöran Åkesson /Tott/, 1558 Johan Pedersson /Bååt/).
1354 säljer Peter Arnstensson (delad stolpe) Ö till Harald Karlsson (Stubbe) och dennes syster Sigrid Karlsdotter (U 269 a s 27; jfr Gen 41 f 92v).
1370 (omkr) har sockenkyrkan 3 alnar jord som Katarina "Kara" skänkt (GXV3 f 505v).
1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) två gårdar i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (U 269 a s 19).
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) tre gårdar vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult) (Rääf 1:117).

Vimmerby socken

1331 *de Wymarby* (DS 2830, avskr).
1343 *ecclesie Vimarby* (DS 3730).
1361 *apud ecclesiam Vimarby* (DS 6550).
1384 *de Wimarby* (RAp 5/1, SRP 1990).
1422 *i Wimmarby* (RAp 25/1).
1489 *Vimmerby sokn* (C 24 f 26).

Omfattning: Vimmerby socken hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950) med undantag för Snesnebo, som före 1818 överförts från Södra Vi socken. Hansehult syns under medeltiden ha räknats till Pelarne sn. Vimmerby stad var stad sedan åtminstone 1300-talets mitt. Ett ägobyte mellan staden och kyrksocknen skedde 1946 (Kbr 22/2).

Kyrkan: Den medeltida träkyrkan, som låg strax väster om den nuvarande, var en salkyrka med måtten 23,5 x 17,5 meter. På långhusets nordöstra sida fanns en sakristia tillbyggd som mätte ca 6 meter i kvadrat. Byggnaden hade tre ingångar: i väster fanns en port och på södra sidan en ingång med vapenhus samt en korportal. Kyrkan hade klocktorn för lillklockan och en klockstapel något väster därom för storklockan. Den medeltida kyrkan ersattes 1682–85 av en stenkyrka, som i sin tur 1856 ersattes av den nuvarande kyrkan. Av medeltida inventarier återstår en romansk dopfunt, ett krucifix från 1330-talet och en kyrkklocka. (SvK 192 s 188, Bergström s 12 f, Jacobsson 1995 s 142 f, 310) Kyrkby: Vimmerby.

Kyrkans jordinnehav är dokumenterat genom flera pergamentsbrev, av vilka de flesta är kända endast genom avskrifter från 1600-talet. Breven har publicerats av N Bergström (se VimKy).

Runstenar saknas.

Algutstorp 1467 *i Algudztorp* (RAp 14/2), 1533 *aff Algustorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 j.
SmH **1 skuj** till fr nedan.
1546 **1 fr** (Olof Persson /Örnfot i Västergötland/, 1554 Sten Bengtsson /Ulv/, 1559 Anund Stensson /Ulv/).
1467 skänker Kristina Jönsdotter i Brantestad, Frödinge sn, sin gård i A, 'i Vimmerby socken västan ån (Stångån) i Sevede', till konventet vid Söderköpings kloster för inköp av vin, vax och oblater till gudstjänstens upprätthållande (RAp 14/2).

1554 ärver Kerstin Anundsdotter (Ulfsax) en gård som räntar 1 pund smör efter sin mor Karin Hansdotter (Tott) (se Brantestad, Frödinge sn) (BhSp 25/7).
1556 har Kerstin Anundsdotter en gård som räntar 1 pund smör och 0:4 gästningspn (Rött nr 300).

***Birckrum** 1343 överlåter Karl Nilsson, fogde på Kalmar slott, 30 mark jord *in Birckrum* till kyrkoherde Sigvard i Vimmerby för en begången ogärnings skull (VimKy s 18). – Enl uppgifter från 1600-talet låg B mellan Näs och Nybble, ca 700–800 m sydöst om Nybble (VimKy s 20 /karta/).

***Bondeby** Se Vimmerby.

Borghult 1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods ett ödemål som heter B (*Borghwlth* 6 G, 7 b) och räntar 4 'gutniska' (C 36 s 38).

Om B sägs på 1600-talet, att det 'äro nu två små torp, ligga som andra gårdar i byalag tillhopa byggda' (Rannsakningar s 184 n 6).

Brännhult 1489 *aff Brænhulth* (C 24 f 26), 1538 *Brændhult* (SmH 1538:5) – inlagd under Vimmerby stad 1612 (AF 4:1 s 228).
SmH **1 fr** (Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1554 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 1 mark gutniska (1494 0:0:8 pn) (C 24 f 26, 51v, VinsJb s 9).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) jord som räntar 0:0:10 pn (se Vimmerby) (RAp 25/1).

Djurstorp 1369 *i Giurdztörpe* (DS 7914, avskr), 1533 *Giorstorp* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 j.
SmH **2 sk.**
1 skuj.
1 aoe (öde 1554).
1369 återbetalar Klas, kyrkoherde i Vimmerby, en skuld till sockenkyrkan med 10 mark jord: 5 mark i D, som Klemet gav honom, och 5 mark i *Gismundathorp, som Inge gav (DS 7914).

Antal jordeboksenheter SmH 1540/45 (1560)

	sk	½ sk	skuj	ky	½ ky	kyuj	vakl	aoe	fr
Algutstorp	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)
Brännhult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Djurstorp	2 (2)	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Dönnemåla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Falla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	2 (1)
Gebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Gissemåla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	3 (3)
Gryssebo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Grägarp	– –	– –	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Hamra	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Hansehult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Hörestadhult	– –	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (0)	0 (1)
Knabbarp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Kvavhult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)
Kvilla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	2 (1)
Kvillehult	– –	0 (1)	1 (0)	– –	– –	1 (0)	– –	– –	1 (1)
Lådingsfall	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Nosshult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Perstorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Ramshult	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Sjundekvill	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Skillingarum	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –

	sk	½ sk	skuj	ky	½ ky	kyuj	vakl	aoe	fr
Slättfall	– –	– –	– –	– –	– –	1 (0)	– –	– –	1 (1)
Solnebo	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Solnehult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Tobo	3 (3)	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
Vassemåla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)
Vimmerby	0 (5)	– –	– –	0 (1)	3 (0)	– –	– –	– –	2 (2)
Vinketomta	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Älekulla	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Älåkra	– –	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)	– –	2 (2)
Summa	14 (19)	0 (1)	5 (3)	0 (1)	3 (0)	3 (1)	2 (2)	2 (4)	26 (25)

Dessutom redovisar längderna: **skt:** Hästmosshult 0 (1) – **skkvarn:** Korka kvarn 0 (1) – ½ **fr**: Gissemåla 0 (1).

1508 säljer Johan Botolfsson i Torp, ?Östra Skrukeby sn, och hans hustru Cecilia Pedersdotter till doktor Hans Brask en gård som är Cecilias möderne och räntar 16 skillingar (Kh 53 f 4v-5). Senare samma år skänker Brask en gård till en av honom instiftad prebenda vid Linköpings domkyrka (Nygren s 265 f).

1542 har Gustav I en gård som har 8 spannland åker och äng till 8 lass. Gården har fiske i Hökesjön (*Høcha siø*) samt räntar 2½ pund smör och 4 hästars fodring. (SmH 1542:11) Gården uppges vara sakfall efter biskop Hans Brask (AoE 10:1).

1559 har kungens gård åker till 3 tunnor och äng till 2 lass hö; den har passligt mulbete och ekskog till två svin. Fiske finns i Hökesjön och Blågöl (*Blågiölsiö*), där man fiskar gädda, abborre och id med not och mjärde. Gården räntar 1 pund smör och 6 dagsverken. (SmH 1559:20B)

Dönnemåla 1498 *aff Dolnemala* (C 36 s 39), 1538 *Dønemåla* (SmH 1538:5) – 6 F, 6 j.

SmH **1 fr** (Bengt Åkesson, 1554 Nils Bröms).

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods D som räntar 2 'gota' (C 36 s 39).

1533 säljer Anna, Kerstin och Margareta Hansdöttrar D till Nils Bröms (se Flenshult, Karlstorps skate) (SvHoA E VI a 2 aa:3).

Falla 1533 *i Ffallum* (SmH 1533:1B) – 6 G, 7 b.

SmH **1 sk.**

1 fr (Lars Tidemansson /Hjortö-ätten/, 1560 Ivar Larsson /Hjortö-ätten/).

1 fr, 1559 **1 aoe,** (Anders "Jönsson" på Öland, 1557 'Vinketomta ägor'); öde 1551.

1553 överförs en av frälsegårdarna till arv-och-eget (se Vinketomta) (SmH 1553:15).

1559 har Gustav I en gård med åker till 20 skäppor och äng till 5 lass hö. Gården har armt mulbete. Fiske finns i ?Vilsjön (*Wygesiö*) där man fiskar gädda, braxen, abborre och mört med nät, not och mjärde. Räntan är 1 pund smör och 6 dagsverken. (SmH 1559:20B)

Findleberg 1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods en äng vid F (*vidh Finlønabrgh* 6 G, 7 a) (C 36 s 39).

Gebo 1356 *i Geuabodum* (DS 5523, avskr), 1361 *i Geuabodhum* (DS 6489), 1533 *Geffueboda* (SmH 1533:1B) – 6 F, 8 j.

SmH **1 sk.**

1356 tilldöms Vimmerby kyrka 18 mark jord som Jöns hustru givit för sin och sin mans själar; till stöd för domen finns ett brev utfärdat av biskop Peter (Tyrgilsson) (DS 5523).

1361 är Radulf i G faste vid Sevede häradsting (DS 6489).

***Gismundathorp** 1362 är Klemet *i Gismundathorp* faste vid Sevede häradsting (DS 6737).

1369 återbetalar Klas, kyrkoherde i Vimmerby, en skuld till sockenkyrkan med 5 mark jord i *Diussmundatorpe* som Inge gav (se Djurstorp) (DS 7914, avskr).

G anges på 1600-talet ha legat på samma plats som det då nyupptagna *Gislatorpet* (Rannsakningar s 187).

Gissemåla 1358 *i Giäsismala ok Giäsismala wada* (DS 5932, avskr), 1482 *i Jessemaala* (C 23 f 11), 1498 *aff Gæssimala* (C 36 s 39) – 6 G, 6 a.

SmH **3 fr** (Lars Turesson /Tre rosor/, Bengt Åkesson, Anders "Jönsson" på Öland, 1554 Lars Turesson, Nils Bröms, Birger Nilsson /Grip/).
1556 **½ fr** (Ulf Henriksson /Bååt/).

1358 intygas att Hulte i Mossebo, Pelarne sn, gav allt han ägde i G och det som hör därtill till Vimmerby kyrka i närvaro av Ulf i Pelarne; gåvan har gjorts under Peter Tyrgilssons tid som biskop i Linköping (före 1353) (DS 5932).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:6 pn (se Vimmerby) (C 23 f 11).

1488–94 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok en gård som räntar 0:0:6 pn (C 24 f 12v, 26, 51v, VinsJb s 9).

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods jord som räntar 0:0:2 pn (C 36 s 39).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) jord som räntar 0:0:6 pn efter Magdalena Karlsdotter (se Vimmerby) (RAp 25/1).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 3 mark gutniska; Nils har köpt den tillsammans med jord i Hamra, Hästmosshult, Nyemåla, Pinnarp och Ramshult av Jeppe Jönsson i Högsrum, Högs-

rums sn på Öland, med rätt för denne att köpa tillbaka jorden (SkS E 8928 f 44v).
1533 säljer Anna, Kerstin och Margareta Hansdöttrar G till Nils Bröms (se Flenshult, Karlstorps skate) (SvHoA E VI a 2 aa nr 3).
1553 överförs en av frälsegårdarna till arv-och-eget (se Vinketomta) (SmH 1553:3).
1571 ärver Anna Arvidsdotter (Trolle) jord i G som räntar 15 mark smör (se Frödinge, Frödinge sn) (SKBAp 28/5).

***Greppervm** 1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods ett ödemål *Greppervm*, som räntar 2 'gota' (C 36 s 38).

Gryssebo 1488 *i Grissebode* (C 24 f 13), 1538 *Gryzeboda* (SmH 1538:5) – 6 G, 7 b.
SmH **1 fr** (Lars Turesson /Tre rosor/).
1488–94 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok en gård som räntar 0:0:16 pn (1489–94 2 mark gutniska); gården anges ligga i Vena sn (C 24 f 13, 26v, 52, VinsJb s 9).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) en gård som räntar 0:0:16 pn efter Magdalena Karlsdotter; gården anges ligga i Vena sn (se Vimmerby) (RAp 25/1).

Grägarp 1489 *aff Græffuætorp* (C 24 f 26), 1533 *Gressatorp* (SmH 1533:1B) – 6 G, 8 b.
SmH 1545–58 **1 skuj** till Vimmerby.
1482 se Nosshult.
1488–90 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok G som ödetorp (se Nosshult) (C 24 f 12v, 26, 51v; se AF 4:1 s 229).
1571 ärver Anna Arvidsdotter (Trolle) jord i G som räntar 0:½ pn (se Frödinge, Frödinge sn) (SKBAp 28/5).

Hamra 1498 *Hambra* (C 36 s 44), 1533 *i Hambrum* (SmH 1533:1B) – 6 G, 8 a.
SmH **1 sk.**
1 kyuj till sk ovan.
1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok jord som räntar 2 'gutniska' (C 36 s 44).
1510 (omkr) har Nils Bosson (Grip) en utjord som räntar 4 örtugar och innehas av Lasse Åkesson (se Gissemåla) (SkS E 8928 f 44v).

1550-talet(?) vederkänner Birger Nilsson (Grip) efter Lucia Andersdotters död den jord hon ägt i H (se Ramshult) (SKHRA 2).

Hansehult 1400-talets början(?) *i Hanussahullt* (U 269 a s 30 odat, avskr), 1453 *Hanssehwlt* (Rääf 1:117) – 6 F, 8 j.

SmH **1 sk.**

1400-talets början(?) säljer Nils i Ålåkra sina hus i H till Gotskalk Bengtsson (Ulv) (U 269 a s 30, odat).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) H i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (U 269 a s 19).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) jord i H (anges ligga i Pelarne sn) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Ålhult, Vi sn) (Rääf 1:117).

1514 ärver Anna Bengtsdotter (Lillie) H utjord (se Mossebo, Pelarne sn) (RAp 7/3).

Hästmosshult 1498 *i Hestomeshulth* (C 36 s 39), 1510 (omkr) *i Hesmosehwlt* (SkS E 8928 f 44v), 1555 *Hestmosehult* (SmH 1555:1) – 6 G, 7 b.

SmH 1555 **1 skt.**

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods en tomt i H (C 36 s 39).

1510 (omkr) har Nils Bosson (Grip) två tomter i H (se Gissemåla) (SkS E 8928 f 44v).

1550-talet(?) vederkänner Birger Nilsson (Grip) efter Lucia Andersdotters död den jord hon ägt i H (se Ramshult) (SKHRA 2).

Hörestadhult 1358 *i Hörstadhult* (DS 5936, avskr), 1473 *for Hørstadhahult* (VLAp 1/8) – 6 G, 8 b.

SmH **1 skuj** till aoe nedan; öde 1557.

1 aoe, 1556 **1 fr** (Johan Turesson /Tre rosor/, 1558 Kristina Nilsdotter /Gyllenstierna/, 1559 Gustav Johansson /Tre rosor/); öde 1557–58.

1358 tilldöms prästen och kyrkan i Vimmerby 2 mark och 2 öre jord i H som 'Kesarens' arvingar givit (DS 5936-37; jfr DS 3824).

1473 gör Eskil Isaksson (Banér) och kyrkoherden i Vimmerby ett jordbyte så att Eskil får H i utbyte mot jord i Näs. Längst ned på brevet är skrivet att kyrkan gav en byggd gård för en obyggd 'så att 12 örtugar gavs av vardera i detta byte på det att prästen skall ha dess bättre bärgning'. (VLAp 1/8, VimKy s 41 f, Rannsakningar s 190)

1528 får Gustav I (och hans syster) vid arvskifte med Kristina Nilsdotter (Gyllenstierna) efter Sigrid Eskilsdotter (Banér) en gård, som räntar 0:6 pn (se Kloster, Vena skate) (RAp 6/8).

1531 har kungen en gård som räntar 12 skillingar (Klosters rd) (K 1).

1539/42 har kungen en gård som har 12 spannland åker och äng till 15 lass hö; den har fiske i Borstingen (*Börstingen*) samt räntar 4 pund smör och 4 hästars fodring (AoE 9, SmH 1542:11).

1553/55 förnyas 1528 års skifte, varvid en gård faller på Kristina Nilsdotters lott (AoE 39, GR 25 s 309).

Knabbarp 1533 *i Knappatorp* (SmH 1533:1B) – 6 G, 8 a.

SmH **1 sk.**

Korka kvarn 1400 *Qwedboo qwärn* (VimKy s 31, avskr), 1427 *Kutska qwarn* (VimKy s 32, avskr), 1549 *Korkequern* (SmH 1549:3), 1550 *vid Kothke* (SmH 1550:8) – 6 G, 8 a.

SmH 1549 **1 skkvarn.**

1400 skänker Kristina, dotter till Olof Vagn, sin arvedel i K kvarn till 'prästens bord' i Vimmerby (VimKy s 31).

1427 rannsakar prästen i Vimmerby om hur K kvarn var given till kyrkan. Först fick prästbordet och kyrkan halva kvarnen vardera, men efter en tid återkallades en fjärdedel av donationen från kyrkan, som därmed kom att inneha en fjärdedel mot prästbordets halva del av kvarnen. (VimKy s 32)

Kvavhult 1482 *i Qwaffhulth* (C 23 f 11), 1490 *aff Qwhwlt* (C 24 f 51v), 1498 *aff Kwaffhulth* (C 36 s 39) – 6 G, 6 a; gamla bytomten ligger ca 400 m norr om nuv K (RAÄ nr 290).

SmH **1 fr** (1559 ½ fr) (Lars Turesson /Tre rosor/); öde och brukas till fr nedan 1546, öde 1552–58.
1 fr (Lars Turesson, 1547 Bengt Åkesson, 1554 Nils Bröms).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård, av vilken Ivar äger fjärdedelen och som räntar 0:0:4 pn (se Vimmerby) (C 23 f 11).

1488–94 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok en gård som räntar 0:0:4 pn (1494 0:0:5 pn) (C 24 f 12v, 26, 51v, VinsJb s 9).

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods södra gården i K som räntar 2 'gota' (C 36 s 39).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) en gård, som räntar 0:0:5 pn, efter Magdalena Karlsdotter (se Vimmerby) (RAp 25/1).
1533 säljer Anna, Kerstin och Margareta Hansdöttrar jord i K till Nils Bröms (se Flenshult, Karlstorps skate) (SvHoA E VI a 2 aa nr 3).
1571 ärver Anna Arvidsdotter (Trolle) jord i K som räntar 10 mark smör (se Frödinge, Frödinge sn) (SKBAp 28/5).

Kvilla 1536 *Quilda* (SmH 1538:6), 1538 *Qwill* (SmH 1538:5) – 6 G, 7 a.
SmH **1 fr** (Gustav Larsson /sparre korsad av pil/).
1 fr, 1559 **1 aoe**, (Anders "Jönsson" på Öland, 1554 'Vinketomta ägor', 1555 Anders Beck); öde 1552.
1559 har Gustav I en gård med åker till 4 tunnor och äng till 3 lass hö. Gården har gott mulbete men lite nävermark. Fiske finns i Findeln (*Findlnsiöö*) och Kisen (*Kispesiö*) där man fiskar gädda, braxen, abborre och mört med nät, not och mjärde. Räntan är 2 pund smör och 6 dagsverken. (SmH 1559:20B)

Kvillehult 1533 *i Quillahwlt* (SmH 1533:1B) – 6 G, 7 a.
SmH 1559 **½ sk**, som bildats av skuj och kyuj nedan.
1545–58 **1 skuj**; öde 1557.
1540–58 **1 kyuj**; öde 1557.
1 fr (Ture Trolle, Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/); öde 1551.
1540/41 har sockenkyrkan jord som räntar 0:1½ pn (SmH 1540:12).

Lådingsfall 1381 *in villa Ladhingxfal* (A 9 f 135, avskr), 1538 *Lådinxffall* (SmH 1538:5) – 6 G, 7 b.
SmH **1 fr** (Lars Tidemansson /Hjortö-ätten/, 1560 Ivar Larsson /Hjortö-ätten/).
1381 pantsätter kaniken Joar i Vi sitt fädernegods L till S:ta Katarinas prebenda (Linköpings domkyrka), som han förut innehaft, för en skuld på 36 mark pn, vilka han uppburit i Söderköping för prebendans räkning (A 9 f 135).
1514 är Måns i L faste vid Sevede häradsting (G VIIa:23 f 465, StafA vol 266 s 746).

Nosshult 1482 *i Nadzhulth* (C 23 f 11), 1494 *i Nosshulth* (VinsJb s 9) – 6 G, 8 b.

SmH **1 fr** (Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1554 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård, som räntar 0:0:15 pn, och en ödemark (Grägarp) som räntar 0:0:2 pn (se Vimmerby) (C 23 f 11).

1488–90 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok en gård, som räntar 0:0:15 pn, och Grägarp som är öde och räntar 0:0:2 pn (C 24 f 12v, 26, 51v).

1494 räntar Magdalena Karlsdotters gård 0:0:17 pn (VinsJb s 9).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) en gård, som räntar 0:0:10 pn, efter Magdalena Karlsdotter (se Vimmerby) (RAp 25/1).

1514 är Ömund i N faste vid Sevede häradsting (G VIIa:23 f 465).

Nybble

1437 skänker Nils Johansson, borgare i Vimmerby, till Vimmerby kyrkas prästbord 12 mark jord i N (*Nybbele* 6 G, 9 a), som ligger mitt i byn i den gård han köpt av Sven Stensson. Denna jord har förut, enligt 80 år gamla brev i Vimmerby kyrka, legat under prästbordet. (VimKy s 39 f, SMR 549)

Jorden uppges 1667 ha legat öde i 200 år (Rannsakningar s 190).

Nyemåla

1498 *Nyemalen* (C 36 s 38), 1510 (omkr) *i Nymaale* (SkS E 8928 f 44v) – 6 G, 7 b.

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods ett ödemål som räntar 2 'gutniska' (C 36 s 38 f).

1510 (omkr) har Nils Bosson (Grip) en ödegård (se Gissemåla) (SkS E 8928 f 44v).

Näs

1411 *i Nääs* (SD 1485, avskr), 1473 *Nææs* (VLAp 1/8) – 6 G, 9 a.

1411 donerar Johan Mörske, kyrkopräst i Vimmerby, till Vimmerby kyrka 'under prästens bord och till prästegård' sin gård i Näs med alla tillägor, som är hälften i hela byn, och med hus och jord och alla fasta inventarier samt kopparkar, tvättfat, ämbar och stugubonad. Gården, som är gammalt frälse, hade hans far Peder Sveda givit i morgongåva till hans mor Ingeborg Johansdotter. (SD 1485)

1473 byter Vimmerby kyrka till sig jord i N av Eskil Isaksson (Banér) (se Hörestadhult) (VLAp 1/8, VimKy s 41 f, Rannsakningar s 190).

Orreholmen 1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods en äng i O (*i Orholmwa* 6 G, 8 a) (C 36 s 39).

Perstorp 1488 *aff Pyringstorp* (C 24 f 12v), 1490 *i Piringstorp* (C 24 f 51v), 1533 *Peristorp* (SmH 1533:1B), 1538 *Perixtörp* (SmH 1538:5), 1550 *Peringestörp* (SmH 1550:8) – 6 G, 9 b.

SmH **1 sk.**

1488–94 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok jord som räntar 0:0:4 pn och som är öde 1490–94 (C 24 f 12v, 26, 51, VinsJb s 9).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) jord som räntar 0:0:4 pn efter Magdalena Karlsdotter (se Vimmerby) (RAp 25/1).

Pinnarp 1510 (omkr) *i Pynnetorp* (SkS E 8928 f 45) – 6 G, 7 b.

1510 (omkr) har Nils Bosson (Grip) en gård som räntar 3 örtugar (se Gissemåla) (SkS E 8928 f 45).

1550-talet(?) vederkänner Birger Nilsson (Grip) efter Lucia Andersdotters död den jord hon ägt i P (se Ramshult) (SKHRA 2).

1562 har Birger Nilsson (Grip) en gård (AoE 4).

Prästgården Se Näs.

***Qwedboo qwärn** Se Korka kvarn.

Ramshult 1482 *Ramhult* (C 23 f 11), 1494 *i Ramssahulth* (VinsJb s 9), 1510 (omkr) *i Raffnishult* (SkS E 8928 f 44v) – 6 G, 7 b.

SmH **1 fr** (Anders "Jönsson" på Öland, 1554 Birger Nilsson /Grip/).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok R som räntar 0:0:5 pn och är öde mark (se Vimmerby) (C 23 f 11).

1488–94 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok jord (1494 öde) som räntar 0:0:5 pn (C 24 f 12v, 26, 51v, VinsJb s 9).

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods R som räntar 2 'gutniska' (C 36 s 38).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) jord, som räntar

0:0:5 pn, efter Magdalena Karlsdotter (se Vimmerby) (RAp 25/1).
1510 (omkr) har Nils Bosson (Grip) en gård som räntar 0:0:20 pn (se Gissemåla) (SkS E 8928 f 44v).
1550-talet(?) låter Birger Nilsson (Grip) efter Lucia Andersdotters (Högsrum-ätten) död vederkänna de gods hon genom bakarv ärvt efter sin son, Birgers fogde, Sone Pedersson (Slatte), vilka är R, Hamra, Hästmosshult och Pinnarp (SKHRA 2).

Råddehult 1494 *i Radhhulth skogh* (VinsJb s 9), 1498 *i Rodhahwlta skogh* (C 36 s 39) – 6 G, 6 a.
1494 äger Magdalena Karlsdotters (Bonde) en kvarnström i R skog som räntar 1 örtug (VinsJb s 9).
1498 äger Jöns Ulfsson (Roos) vart femtonde träd i R skog 'den övre'(?) (C 36 s 39).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) en kvarnström, som räntar 0:0:1 pn, efter Magdalena Karlsdotter (se Vimmerby) (RAp 25/1).

Sjundekvill 1533 *Sundequild*(?) (SmH 1533:1B), 1538 *Siwndequill* (SmH 1538:5) – 6 G, 7 a.
SmH **1 sk.**

Skillingarum 1538 *Skillingarum* (SmH 1538:5) – 6 G, 8 a.
SmH **1 sk.**

Slättfall 1538 *Slætaffall* (SmH 1538:5) – 6 G, 7 b.
SmH **1 fr** (Bengt Åkesson, 1554 Nils Bröms).
1540/41 (endast) **1 kyuj.**
1540/41 har prästbordet jord som räntar 0:2½ pn (SmH 1540:12).

Snesnebo Se Vi sn.

Solnebo 1514 *i Soleboo*(?) (StafA vol 266 s 746, avskr), 1538 *Solundaboda* (SmH 1538:5) – 6 G, 6 b.
SmH **1 fr** (Verner Slatte).

Solnehult 1358 *i Sulundahult* (DS 5935, avskr), 1368(?) *af Solundahult* (DS 7629, odat) – 6 G, 6 b.
SmH **1 sk.**
1358 skänker Margareta, hustru till Johan i S, till Vimmerby

kyrka hälften av det hon äger i S, både i jord, hus och lösöre (DS 5935).
1368(?) är Sven i S faste vid Sevede häradsting (DS 7629).
1476 är Vaste i S faste vid häradstinget (RAp u d).

Stenholmen 1498 har Jöns Ulfsson (Roos) en äng i S (*i Stenholman* 6 G, 7 a) (C 36 s 39).

Tobo 1375 (omkr) *de opido Towabodha* (Collijn s 140), 1399 i *Thowabodhum* (Hfredp 22/7), 1498 *aff Touabodha quern* (C 36 s 39), 1533 *i Togebode* (SmH 1533:1B) – 6 F, 6 j.
SmH **3 sk.**
1375 (omkr) uppträder Tore (Johansson) Basse från T som vittne i Vadstena vid två av den heliga Birgittas mirakelberättelser (Collijn s 127, 140).
1399 är Åke i T faste vid Sevede häradsting (Hfredp 22/7).
1498 räntar T kvarn, 'den yttre', 0:0:4 pn 'skäppan'(?) till Jöns Ulfsson (Roos) (C 36 s 39).

Vassemåla 1482 *i Waasomaala* (C 23 f 11), 1494 *i Vasamala* (VinsJb s 9) – 6 G, 7 c.
SmH **2 fr** (Lars Turesson /Tre rosor/); öde 1552.
1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:6 pn (se Vimmerby) (C 23 f 11).
1488–94 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok två gårdar som räntar 0:0:6 resp 0:0:8 pn; 1494 räntar den större gården 1 gutnisk mark (C 24 f 12v, 26, 51v, VinsJb s 9).
1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods södra gården i V som räntar 2 'gutniska' (C 36 s 38).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter Magdalena Karlsdotter två gårdar som räntar 0:0:6 resp 0:0:8 pn (se Vimmerby) (RAp 25/1).
1571 ärver Anna Arvidsdotter (Trolle) V, som räntar 1 pund smör (se Frödinge, Frödinge sn) (SKBAp 28/5).

Vimmerby 1362 *i Wimmarby* (DS 6642, avskr), 1482 *i Bondeby* (C 23 f 11), 1490 *i Bondebynom* (C 24 f 26), 1540 *Vimberby* (SmH 1540:12) – kyrkby – byn inlades under staden i början av 1600-talet (AF 4:1 s 228); bytomten har legat öster om staden, troligen strax norr om Gästgivarängarna (6 G, 9 a) och nära landsvägen (MS 55 s 11 /karta/).

SmH 1547 **5 sk**; två öde 1550–53 (tre öde 1552), en öde 1554–55.
1540/41 **½ ky + ½ ky**; 1548 **1 ky.**
1540/41 (endast) **½ ky** (1540 *Klockaregarden*).
2 fr (Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1554 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/); en gård är öde 1557–58.

1362 tilldöms Vimmerby kyrka hälften och prästbordet hälften av den södra attungen (eller åttingen) i V, vilken Sigmund Ormsson skänkt för sin och sin broder Peter Sveds själar (DS 6642). Domen stadfästs av kung Magnus och kung Håkan (DS 6680-81).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok två gårdar i 'Bondeby' som räntar 2:0 resp 1:0 pn, och jord i Gissemåla, Grägarp, Kvavhult, Nosshult, Ramshult, Vassemåla, Älekulla och sex tomter i Vimmerby stad samt Mossnäs kvarn och en gård i kyrkbyn i Södra Vi sn; allt anges vara Ivars mödernegods (C 23 f 11).

Arvsgången från Ivar Axelssons morföräldrar till personerna i SmH-redovisningen ovan är enligt följande uppställning:

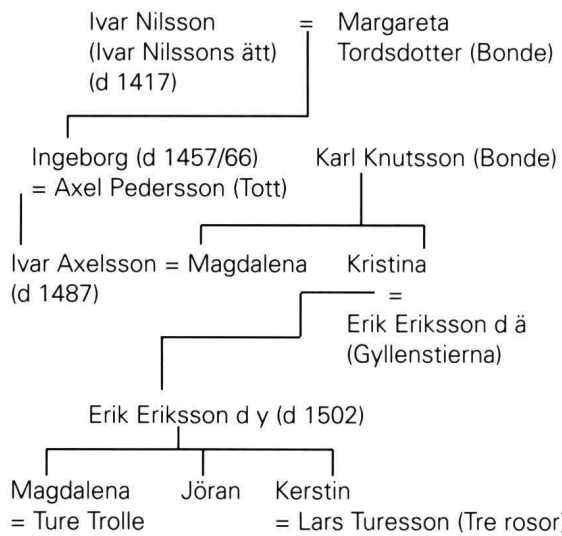

Källor: ÄSF s 66 f, 291 f, EÄ 3 s 355 ff.

1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde), Ivar Axelssons änka, två gårdar i 'Bondeby' som räntar 1:0 pn resp 2:0 pn (C 24 f 11, 26, 51v, VinsJb s 9).

1500 erhåller Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) vid arvskifte efter Magdalena och Kristina Karlsdöttrar (Bonde) två gårdar i 'Bondeby', som tillsammans räntar 3:0 pn, och jord i Brännhult, Gissemåla, Gryssebo, Kvavhult, Nosshult, Perstorp, Ramshult, Råddehult, Vassemåla, Älekulla och Vimmerby stad, i Mossnäs och Vi, Vi sn, samt i Faggemåla, Järnemåla och Lidhult, Vena skate (RAp 25/1).

1540 har sockenkyrkan två halva gårdar som räntar 0:2 resp 0:2½ pn; Klockargården räntar 0:2 pn; gårdarna ger alla fodring för halvt hemman (SmH 1540:12).

1554–55 har två skattegårdar skattefrihet 'på det att de ska bygga upp sina gårdar som varit öde en lång tid'; 1556 är en fri från skatten (SmH).

Vimmerby stad

1350 *Wimmarby* (DS 4651, avskr), 1373 *Wimareby* (DS X 220, avskr), 1384 *i Vimarby* (UUBp 24/4), 1477 *i Vimberby* (RAp 6/2) – 6 G, 8 a.

1350 omnämns stadens sigill (*sigillum ciuitatis*) i ett gåvobrev till Vimmerby kyrka (DS 4651, avskr).

1370 är Sune Karlsson, Björn Kogg och Sune Gyridamåg borgmästare (*proconsules*) i V (Gen 72 f 223).

1373 får Lya Håkansson av fogden i Kalmar kvittobrev för de böter varmed han sonat sin medverkan vid brännandet av Vimmerby (DS X 220, avskr; se LaMV s 138 n 92).

1380 (omkr) omnämns Jon Kogg, 'byaman' i V och gift med Ingrid Ulfsdotter (Ulv) (VreS J 9, odat).

1425 och 1427 omnämns Klemet Olofsson som borgmästare i V (Gen 72 f 223, VimKy s 33).

1428 bevittnas ett köpebrev med stadens sigill (*stadzens Wymarby insighle*) (RAp 9/2).

1477 skänker Ödmund Olofsson i V och hans hustru sin gård i V till Vadstena kloster; Ödmund skall årligen betala klostret 0:0:8 pn så länge han lever. Gården har de själva köpt för gemensamt förvärvade pengar. Om den skall säljas, skall Ödmund eller hans barn ha förtur att köpa den för en köpeskilling av 20 mark gutniska. (RAp 6/2)

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok sex tomter i V, varav en är öde; de ger tillsammans 0:0:16 pn i tomtöre (två tomter 0:0:4 pn, övriga 0:0:2 pn) (C 23 f 11v).

1488–90 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) två eller tre tomter i V vilka 1490 anges vara brända; de räntar 0:0:8 pn (C 24 f 11, 26, 26v, 51v).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter Magdalena Karlsdotter tomtöre i V motsvarande 0:0:6 pn (se Vimmerby) (RAp 25/1).

1502 har Vadstena kloster en gård som räntar 0:0:8 pn (HH 16 s 122).

1524 utfärdar Gustav I förbud för olaga köpenskap som brukas av främmande köpmän i bl a 'landsbyarna' V, Eksjö och Vetlanda i samband med att han bekräftar Kalmar stads privilegier (PRFSS II:9, GR 1 s 228; se DMS 4:2 s 286).

1532 förbjuder kungen, efter det att borgarna i Kalmar framfört klagomål, all köpslagan i V, Pata, Ålems sn, och Mönsterås; de som bor på dessa platser och 'vilja bruka köpslagan' ska flytta in till städerna och 'bliva där' (PRFSS II:88, GR 8 s 130).

1545 uppdrar kungen åt Sten Eriksson (Leijonhufvud) att låta befästa den 'bekvämliga plats' vid V där ett 'slott' kan anläggas och som Sten besiktat. Om det inte går att så hastigt uppföra ett fast hus, ska platsen, som i sig själv är 'nog fast', befästas med en vall. (GR 17 s 117)

Vinketomta 1357 *in Vinkatomptum* (DS 5809), 1513 *i Winckatompta* (RAp 19/1) – 6 G, 8 b.

SmH 1546 **1 fr**, 1559 **1 aoe**, (Anders "Jönsson" på Öland, 1554 Birger Nilsson /Grip/, 1555 Anders Beck).

Botolf, häradsdomhavande i Sevede, har sin sätesgård i Vinketomta 1361–68(?) (DS 6489, 6637, 6965, 7629). 1499 skriver sig Nils Sonesson (Slatte) till V (SS FF 14071) – Peder (Sonesson) Slatte anger 1513 V som sin sätesgård (RAp 19/1). Se vidare PHT 1955 s 90, AF 4:2 s 1633.

1553 överförs V och gårdar i Falla och Kvilla till kungens arv-och-eget som vederkänt efter Anders Frende (SmH 1553:15).

Älekulla 1482 *i Ælliekwlla* (C 23 f 11), 1494 *i Ælekulla* (VinsJb s 9) – 6 G, 8 b.

SmH **1 fr** (Lars Turesson /Tre rosor/).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:10 pn (se Vimmerby) (C 23 f 11).

1488–94 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok en gård som räntar 0:0:10 pn (C 24 f 12v, 26, 51v, VinsJb s 9).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) en gård, som räntar 0:0:10 pn, efter Magdalena Karlsdotter (se Vimmerby) (RAp 25/1).

Ålåkra

1379 *Ællakra* (RAp 27/3, SRP 1413), 1398 *i Ælakir* (RAp 11/6, SRP 2917) – 6 G, 8 a.

SmH **2 vakl.**

1 fr (Truls skrivare /Ravnäs-ätten/, 1554 Jöran Trulsson /Ravnäs-ätten/).

1 fr (Nils Henriksson /Bååt/, 1547 Ulf Henriksson /Bååt/).

1379 pantsätter Mats Gustavsson (sparre) jord i Ä till Linköpings domkyrka (se Mossebo, Pelarne sn) (SRP 1413).

1382(?) intygas att Ä är Harald Karlssons (Stubbe) fäderne och att Haralds far Karl Haraldsson endast lånat ut jorden till sin brorson Nils Sverkersson under sin livstid (se Ålhult, Vi sn) (DS X 131, osäker datering).

1398 ger Harald Karlsson (Stubbe) all sin 'ägodel' i Ä i morgongåva till Ingegerd Larsdotter (se Skråphem, Frödinge sn) (SRP 2917). Samma år omnämns Olof i Ä som faste vid häradstinget (VLApp 23/2).

1422 pantsätter Ingegerd Larsdotter två gårdar till Vadstena kloster, vilka hon 1430 skänker till klostret (se Skråphem, Frödinge sn) (RAp 25/1, 20/7).

1447/57 har klostret två gårdar som räntar 5 mark (VaKlJb s 66, 105).

1466 räntar den ena av klostrets gårdar 20 öre och den andra, som är öde, 10 öre (HH 16 s 122).

1480 räntar klostrets två gårdar 4½ mark gutniska tillsammans; med senare hand är tillskrivet: "ørewadh"(?) 1 mark gutniska; 1502 är räntan 1½:0 pn (VaKlJb 1480 f 35v, HH 16 s 122).

1498 upptas i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok bland hans mödernegods en gård, som räntar 2:0 pn och 1 mark gutniska för gengärd ('den tredje mark för gengärd gutniske') (C 36 s 38); på annan plats i jordeboken anges räntan till 2 mark gutniska (C 36 s 26).

1559/60 har Gustav I två gårdar, som vederkänts från Vadstena kloster; de har båda åker till 5 tunnor, äng till 8 lass hö och räntar, förutom fodringen, 2½ resp 2 pund smör. Gårdarna har armt mulbete och bedriver fiske i Lådingen (*Lådingessiö*) och Nossen (*Nattesiö*, endast den ena) med notvarp. (SmH 1559:20B, 1560:30B)

Tuna län

1436 *Twne län* (Karlskrönikan s 118).
1451 *Twnalän* (Karlskrönikan s 292).
1491 *i Thwna len* (StTb s 543).
1499 *Twnæ leenn* (FMU 4835).
1501 *Twne len* (BSH 4:199).
1543 *Twne læn* (SmH 1543:8).
1572 *vdi . . . Tuna Lhäns häreder* (HH 1 s 52).

Omfattning: Tuna län omfattade under medeltiden huvuddelen av Tuna socken och hela Misterhults socken; det hade då karaktär av kronoförläning. 1544 tillförde Gustav I den del av Kristdala socken som tidigare tillhört Sevede härad och något senare även socknens Aspelands-del och inrättade därmed Tunaläns härad som judiciell enhet (SmH 1545:2; se Carlsson 1900 s 24 f, GR 19 s 188). Tuna skate, som hörde till Sevede, överfördes till Tunaläns härad 1884 (Kbr 16/10).

Kameral indelning: Tuna läns kronojord är 1530 indelad i 9½ gärder: 7½ i Misterhult och 2 i Tuna; Tuna har dessutom en gärd för sämjejord (HH 11 s 91). Samma indelning gäller i den första jordeboken (SmH 1543:8).

Administrativ indelning, judiciella och **kyrkliga förhållanden** se inledningen.

Jfr AF 4:1 s 9 f, 240 f, AL 2 s 15 f, DoSk s 333–36, SU s 229.

Antal jordeboksenheter i Tuna län, SmH 1543 (1560)

	Misterhult	Tuna	summa
sä	– –	10 (11)	10 (11)
kr	74 (75)	21 (21)	95 (96)
½ kr	12 (10)	– –	12 (10)
krt	0 (2)	0 (7)	0 (9)
krö	1 (2)	– –	1 (2)
krholme	1 (1)	– –	1 (1)
krsågkvarn	0 (1)	– –	0 (1)
ky	0 (2)	0 (1)	0 (3)
½ ky	0 (1)	– –	0 (1)
aoe	1 (23)	– –	1 (23)
aoefiske	– –	0 (1)	0 (1)
aoesågkvarn	0 (1)	– –	0 (1)
fr	22 (0)	– –	22 (0)

1382 (?) avstår biskopen i Linköping till kronan sin 'biskopsrätt' (tionde, gengärd och böter) i Tuna län i utbyte mot kungstredingen i Bobergs härad i Östergötland (SEL s 323).

1451 får kung Karl, under julen i Nyköping, bud om att en hop av kung Kristians krigsfolk, förlagd i närheten av Stäkeholm, rövat och skinnat Tuna län och bränt många gårdar (Karlskrönikan s 292).

1491 döms Erik Rytings dräng till döden för det mord han begått på Mats Pederssons (dubbel ring) tjänare i Tuna län (StTb s 543).

1505 meddelar Bengt Knutsson (Ulv) från Tuna riksföreståndaren att några öländska bönder, som slagit ihjäl en fogdedräng, flytt över Kalmarsund till Tuna län, där Bengt låtit gripa dem (BSH 5:36).

1510 redogör Anders Pedersson för skattepersedlar han sänder till Svante Nilsson, däribland en fjärding honung och 1 tunna ägg från Tuna län (SA nr 502).

1523 (?) uppges i Hans Brasks länsregister att Tuna län består av Tuna sn och halva Misterhults sn (A 6 f 42, odat).

1526 är Sven Friis fogde över Tuna län och Grönskogs ägor (GR 3 s 159).

1528 skriver Gustav I till Lyder Fincke att han ska omsätta smör, lax och ål som är kommet av Tuna län i 'gott guld' i Tyskland (GR 5 s 150).

1529 befaller kungen invånarna i Tuna län att betala den skatt på ett ålfiske som blev pålagd i Sten Stures tid men som under en längre tid inte utgivits (GR 6 s 290). Ålfisket omnämns i URR 1530, där det uppges att fogden Vaste funnit 5½ tunna ål som borde utgå därav men som bönderna dittills 'undandolt'; Bengt Eriksson (?fodermarsk) hade igenvunnit den genom en dom i Räpplinge på Öland 'i herr Stens tid' inför riksrådet (HH 11 s 91). – Sannolikt åsyftas Sten Stures landsting i Räpplinge 1513 (se BSH 5:428).

1530 redovisar Vaste Jonsson räkenskap inför kammaren på utgifter och inkomster av Tuna län, Grönskogs ägor, kungens arvegods och Hans Brasks köpegods i Östergötland, Sten Stures köpegods i Östergötland och Småland, Skänninge klosters landbor på Öland och i Möre, Kronobäcks klosters landbor samt de gods kungen köpt av Anders Olsson (FoRek 1529–33 s 1297-1308, 1345-63).

1543 (23 mars) uppmanar kungen Svante Sture m fl att låta sitt krigsfolk jaga och angripa 'den förrädarhop' som mest rövat och skinnat med Dackes 'parti' och framhåller särskilt de som bor i Tuna län och Lofta socken, vilka inte skall skonas (GR 15 s 182 f). – En månad senare passerar Johan Turesson (Tre rosor) genom Tuna län med kungens krigsfolk på väg upp mot Östergötland (GR 15 s 237).

1544 uppmanar kungen Birger Nilsson (Grip) att besikta några sågkvarnar i Tjust och Tuna län, av vilka kronan inte har någon nytta men som bör kunna ge någon 'profit' om de inte blev så 'platt förgätna' (GR 16 s 760).

1545 redovisar fogden Bengt småsven räkenskap för Misterhults och Tuna snr i Tuna län och fem rättardömen i Tjust (GR 17 s 361-66).

1553 rapporterar fogden Nils Birgersson till kungen, att i hela skärgården i Tuna län finns ingenstans några stora öar som duger till äng eller att ha boskap på (se Virbo, Misterhults sn) (Rött nr 423).

Kristdala socken

Se Kristdala socken, Sevede härad, och Kristdala skate, Aspelands härad.

Misterhults socken

1434 *widher Misterholt* (SMR 162).
1500 (omkr) *aff Misterhult sonk* (C 44 f 4, odat).
1515 *i Mysterhwlth soknn* (SSJb 1515 f 3v).
1529 *aff Misterhultz sokn* (FoRek 1529–33 s 1307).

Omfattning: Misterhults socken hade samma omfattning som den nuvarande socknen (1950). Figeholm blev köping 1878 men tillhör fortfarande socknen (Lagerstedt s 55).

Kyrkan: Den medeltida kyrkan var belägen i västra delen av gamla kyrkogården. Den var uppförd av liggande timmer och bestod av ett långhus med smalare och lägre kor samt sakristia av sten. Tre av dess fönster hade senmedeltida glasmålningar. På det västra fönstret avbildades S:ta Barbara och en vapensköld, troligen tillhörig underhäradshövdingen i Kinda härad Bengt

Skalle (schackrutad sparre mot dubbel tinnskura), på det södra en framställning av Kristus, och på det norra en av aposteln Paulus och samma vapensköld som på det västra fönstret. I slutet av 1600-talet tillbyggdes kyrkan åt norr och ett större kor samt vapenhus uppfördes. Dessutom höjdes väggarna och fönstren förstorades. 1726 tillbyggdes även en korsarm i söder. Den nuvarande stenkyrkan uppfördes 1777–80 på ny plats ('Kyrkgärdet') väster om kyrkogården och landsvägen, varefter träkyrkan revs 1780 (Jennes s 178, 186, 189).

På 1600-talet omtalas fortfarande ett korsaltare samt flera medeltida skulpturer. Av dessa återstår ett triumfkrucifix, delar av ett altarskåp med tio figurskulpturer, en S:t Olof, en madonnabild, en Maria misericordia och en S:t Göran till häst, alla daterade inom tidsperioden 1300-talets mitt till 1400-talets slut. Dessutom är en kalk från början av 1500-talet bevarad. Storklockan är från 1400-talet och lillklockan från omkr 1500. (SvK 192 s 189 f, Jakobsson 1995 s 173 f, 307, Åmark 1960 s 144)

Kyrkby saknas, men kyrkan är uppförd på Misterhults ägor.

Runstenar saknas.

Kameral indelning: Socknens kronojord är enligt SmH 1543–60 indelad i 8 gärder: Plittorps, Misterhults, Virums, Kärrs, Laxemara, Hammar, Virbo och Fårbo. **Plittorps gärd**: Baggetorp, Blomsterhult, Boda, Götehult, Hälsingsö, Krokstorp, Manketorp, Plittorp, Plåttorp, Rosendal (fr o m 1546), Snarås, Sulegång och Ölvedal. **Misterhults gärd**: Götebo, Misterhult (St o L), Ramnebo (V o Ö) och Torshult samt Strupö och Älö. **Virums gärd**: Harnäs (fr o m 1551), Kallsebo, Solstad, Tveta och Virum samt Hamnö (fr om 1553), Hunö, Skavdö, Vinö och Örö (Vinö och Örö ligger utanför gärden 1544–45). **Kärrs gärd**: Bussvik, Gässhult (St o L), Kråkemåla, Kärr och Mederhult samt Långö, Marsö och Skeppskär (fr o m 1553). **Laxemara gärd**: Basthult, Glostad, Laxemar (St o L), Simpevarp, Ström, Åby, Ävrö och Värnamo. **Hammar gärd**: Basteböla, Lilla Fighult, Hägnad, Högskulla, Näs, Skurö, Uthammar och Övrahammar samt Södra Uvö. **Virbo gärd**: Figeholm, Stora Fighult, Rastorp, Sippetorp, Skaftvik (St o L), Virbo, Virkvarn, Virvhult och Årena samt Ekö och Stackö (fr o m 1546). **Fårbo gärd**: Bollnäs, Botestorp, Flathult, Fårbo, Jämserum, Köksmåla och Släthult samt fr o m 1556 Fågelö.

1507 sänder Hemming Gadh 12 svenner till Döderhults och Misterhults skärgård för att återta en jakt som erövrats av fyra danska espingar. Vid Misterhults skär (*Mistherhultz skær*) uppstår en skärmytsling vid vilken danskarna 'fingo stor hugg, döda män och sårade'. (BSH 5:136)

1530/33 anges socknens mantal till 81 bönder, varav 9 är skärkarlar som inte utgör någon gästning. 'Tjustgöla fäste' omfattar 23 landbor som alla utgör halv gästning (se Tjustgöl). (HH 11 s 91)

1542 skriver Gustav I till Kristina Nilsdotter (Gyllenstierna) och Erik skrivare att de ska hindra de upproriska skärkarlar som bor längs kusten, bl a i Misterhults skär och Tuna län, från att åka upp i Nyköpings skärgård, där de handlar upp förnödenheter som de sedan skeppar vidare till andra upprorsmän (GR 14 s 291, 320 f).

Fiske: I socknen redovisas 1529 fem 'herrefisken': Virbo, Laxemar, Kråkemar, Kärr och Solstad (FoRek 1529–33 s 1304). 1530 kallas Kråkemar i en annan uppräkning Vitfisket (*Hvitfisket*) och 1544 Askaremåla ström (HH 11 s 91, SmH 1544:4). Avraden utgörs så, att den som fiskar lämnar hälften av den årliga fångsten till kungen och behåller själv den andra hälften. 1545 utgörs avraden enligt följande (SmH 1545:6):

fiske	torr ort (id)	salt sik	torr sik	torr braxen
Virbo ström	6½ pd	1 tna	2 pd	–
Laxemar ström	1½ pd	–	–	–
Kärrs ström	12½ pd	–	–	–
Askaremåla ström	–	–	–	4 pd
Solstad ström	9 pd	–	–	–
summa	29½ pd	1 tna	2 pd	4 pd

1553 uppmanar kungen Nils Birgersson att undersöka om kronan kan ha 'någon fördel' av strömmen vid *Herreglo* (GR 24 s 59).

1554 klagar Botolf i Hamnö, denna sn, och Knut i Västrum, Gladhammars sn, inför kungen i Stockholm att det saknas salt och tunneträ till fiskerierna i Tuna län och Tjust och att folk som drar not och rensar fisken saknas. Fogden anmodas förhandla med knektarna i Tuna län och Tjust om hjälp, då dessa för tillfället inte gör någon annan tjänst för den lön de uppbär. Kungen säger sig också ha fått veta, att de som förut haft Tuna län i befallning 'haft som sed att skänka deras vänner och dryckesbröder strax vid noten den största och bästa fisken' och till kungen sänt den dåliga och minsta. (GR 24 s 198 f)

På 1550-talet inrättas två kronofiskerier i socknen, ett i Virbo och ett i Simpevarp. Där bedrivs 1557 säsongsfiske enligt följande schema: vinterfiske 1/11–9/4, vårfiske 10/4–8/5, sommarfiske 10/5–25/8, höstfiske 30/8–2/11. Under året låg fisket nere vid följande platser *Herboda warp med not, Basteböle (1 hommestånd), Glostad (1 hommestånd), Ekö (2 hommestånd), Ström (1 stånd). (SmH 1557:3) – Se Virbo och Simpevarp.

Antal jordeboksenheter SmH 1543 (1560)

	kr	½ kr	krt	ky	aoe	fr
Arvidsmåla	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Askaremåla	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Baggetorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Basteböla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Basthult	2 (1)	0 (1)	– –	– –	– –	– –
Blomsterhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Boda	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Bollnäs	0 (1)	1 (0)	– –	– –	– –	– –
Botestorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Bussvik	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Figeholm	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Fighult, Lilla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Fighult, Stora	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Flathult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Flivik	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Fårbo	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Gersebo	– –	– –	– –	– –	0 (3)	3 (0)
Glostad	1 (1)	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Grönhult	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Grönö	– –	– –	– –	– –	1 (3)	2 (0)
Gässhult, Lilla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Gässhult, Stora	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Götebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Götehult	0 (1)	1 (0)	– –	– –	– –	– –
Hamnö	0 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Harnäs	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –
Hunö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Hägnad	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Hälsingsö	0 (1)	1 (0)	– –	– –	– –	– –
Högskulla	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Hökhult	– –	– –	– –	– –	0 (3)	3 (0)
Imbramåla	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Jämserum	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Kallsebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Klintemåla	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Klockargården	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –
Krokstorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Kråkemåla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Kärr	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Köksmåla	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Laxemar	3 (3)	– –	– –	– –	– –	– –
Lekaremåla	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Långö	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Manketorp	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Marsö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Mederhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –

	kr	½ kr	krt	ky	aoe	fr
Misterhult, Lilla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Misterhult, Stora	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Näs	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Plittorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Plåttorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Ramnebo, Västra	1 (2)	1 (0)	– –	– –	– –	– –
Ramnebo, Östra	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Rastorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Rosendal	– –	– –	0 (1)	– –	– –	– –
*Rotheker	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Simpevarp	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –
Sippetorp	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Skaftvik	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Skaftvik, Gamla	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Skavdö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Skurö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Släthult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Snarås	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Solstad	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Späckemåla	– –	– –	– –	0 (1)	– –	– –
Ström	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Strupö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Sulegång	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Tjustgöl	– –	– –	– –	– –	0 (3)	3 (0)
Torshult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Tveta	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Uthammar	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Uvö, Norra	– –	– –	– –	– –	0 (2)	2 (0)
Uvö, Södra	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Vinö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Virbo	1 (0)	– –	– –	– –	– –	– –
Virkvarn	3 (2)	0 (1)	– –	– –	– –	– –
Virum	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Virvhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Värnamo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Åby	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Årena	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Älmekärr	– –	– –	– –	– –	0 (1)	1 (0)
Älö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Ävrö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Ölvedal	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Ölvedal, Lilla	– –	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Örö	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Övrahammar	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Summa	74 (75)	12 (10)	0 (2)	0 (2)	1 (23)	22 (0)

Dessutom redovisar längderna: ½ **ky**: Baggemåla 0 (1) – **krö**: Ekö 1 (0), Fågelö 0 (1), Stackö 0 (1) – **krholme**: Kråkemåla 1 (0), Skäppskär 0 (1) – **krsågkvarn**: Virum 0 (1) – **aoesågkvarn**: Kallsebo 0 (1).

Arvidsmåla 1545 *Arffwemåla* (SmH 1545:6) – 6 G, 5 j.
SmH **1 fr**, 1554 **1 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).
1553 anges gården ha passligt mulbete, god timmerskog och vedbrand samt 2 notvarp i Vimsjön (*Wimunsiöö*); för åker, äng m m se Tjustgöl (Rött nr 423).
1558 har gården åker till 4 tunnor och äng till 30 lass hö, lite fälleskog men inget mulbete, fiske i Vimsjön med 2½ notvarp där man tar abborre och mört. Räntan är 2 pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Askaremåla 1545 *Askaremåla* (SmH 1545:6) – 6 G, 4 j.
SmH **1 fr**, 1554 **1 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).
1553 anges gården ha passligt mulbete och vedbrand; av en kvarn utgår 1 skäppa korn och 1 skäppa råg i tull (för åker, äng, m m se Tjustgöl) (Rött nr 423).
1558/59 har gården åker till 4 spann och äng till 14 lass hö, skarpt mulbete och ekskog till två svin. Fiske finns i Mjösjön (*Miöesiö*) och i en liten kvarnbäck, där man tar abborre, mört och braxen ('pankor'). Räntan är 1½ pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B, 1559:20B)

Baggemåla 1544 *Baggamåla* (SmH 1544:4) – gårdstomten låg ca 400 m nordväst om nuv kyrkan (RAÄ nr 1623).
SmH 1544 **1 ky**, 1554 **½ ky** (öde 1553–55).
1558 räntar gården 1 pund smör (se Späckemåla) (SmH 1559:4).

Baggetorp 1543 *Baggatorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 g.
SmH **1 kr**.
1556 anges gården ha ollonskog till fyra svin (SmH 1556:19).

Basteböla 1543 *Bassaböle* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 j.
SmH **1 kr** (1559 under Simpevarp).

Basthult 1543 *Basshultt* (SmH 1543:8), 1554 *Lillebashulth, Bashulth* (SmH 1554:4) – 6 G, 3 j.
SmH **2 kr**; 1544 **1 + ½ kr** (1556 Stora o Lilla).

Blomsterhult 1543 *Blåmsterhult* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 h.
SmH **1 kr**.

Boda 1543 *Bodha* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 h.
SmH **1 kr**.
1547 restar enligt saköreslängden Gisle i B 12 kannor honung; i marginalen står antecknat att 'denne var upprorisk med Nils Dacke' (SmH 1547:3).

Bollnäs 1543 *Ballenäs* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 h.
SmH **½ kr**, 1546 **1 kr**.

Botestorp 1500 (omkr) *i Botolfftorp* (C 44 f 4), 1543 *Botolstorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 i.
SmH **1 kr**.
1500 (omkr) omnämns Johan i B i en räkenskap för Tuna gård, Tuna sn; han ger 4 skäppor korn i tionde (C 44 f 4).

Bussvik 1543 *Bussawiick* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 h.
SmH **1 kr**.

Ekö 1543 *Eköö* (SmH 1543:8) – 6 G, 1 j.
SmH 1543–55 **1 krö** (saknas 1545).
1544 anges att fogden brukar ha sina hästar på E; ön räntar 1 pund smör (SmH 1544:4).
1554 har länsmannen Erik i Laxemar ön fri från räntan (SmH 1554:4).

Figeholm 1543 *Fiholm* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 i.
SmH **½ kr** (1559 till Virbo).

Fighult, Lilla 1543 *Lilla Fiuholtt* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 i.
SmH **1 kr**.

Fighult, Stora 1543 *Stora Fiholtt* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 i.
SmH **1 kr**.

Flathult 1543 *Fflathultt* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 i.
SmH **1 kr**.

Flivik 1545 *Ffliwijch* (SmH 1545:6) – 6 G, 6 j.
SmH **1 fr**, 1554 **1 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).

1553 anges gården ha något mulbete (för åker, äng m m se Tjustgöl) (Rött nr 423).
1558 har gården åker till 1 tunna och äng till 6 lass hö, lite fälleskog och nävermark, 'skrent' (mager) fämark och ekskog till två svin. Fiske har gården i Vimsjön där man tar mört och abborre med 1½ notvarp och i saltsjön där man fångar mört med 2 notvarp. Räntan är 1 pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Fågelö 1553 *Fuglöö* (Rött nr 423) – 6 G, 1 j.
SmH 1556 **1 krö**.
1553 beskrivs ön som liggande ½ mil från Virbo; på ön kan ett par oxar födas, men den tjänar inte till äng, då den är så "holgrijt" stenig (Rött nr 423).
1556 räntar ön, belägen 'uti Virbo skär', 0:2 pn (SmH 1556:19).

Fårbo 1500 (omkr) *i Fordaboda* (C 44 f 4), 1543 *Ffålebodha* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 i.
SmH **2 kr**.
1500 (omkr) omnämns Knut i F i en räkenskap för Tuna gård (C 44 f 4).
1556 anges byn ha ollonskog till tre svin (SmH 1556:19).

Gersebo 1545 *Girsseboda* (SmH 1545:6) – 6 H, 4 a.
SmH **3 fr**, 1554 **3 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).
1553 anges att gårdarna inte har någon åker 'för bergen skull' (för äng, avrad m m se Tjustgöl) (Rött nr 423).
1558 har de tre gårdarna vardera äng till 12 lass hö men saknar åker; de har skarpt mulbete, lite fälleskog och nävermark samt delar på en fotkvarn. Fiske finns i saltsjön där man tar abborre, gädda och mört med grimgarn. Varje gård räntar 1 pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Glostad 1543 *Glostada* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 j.
SmH **1 kr + ½ kr** (1549–51 ½ + ½ kr).

Grönhult 1545 *Grönhulth* (SmH 1545:6) – 6 G, 5 i.
SmH **1 fr**, 1554 **1 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).

1553 se Tjustgöl.
1558/59 har gården åker till 8 skäppor och äng till 5 lass hö, skarpt mulbete och ekskog till två svin samt fiske med notvarp i Viksjön (*Wygesiöe*) där man tar gädda, abborre och mört. Räntan är 1 pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B, 1559:20B) – I en förteckning från 1560-talet över danska gods och gårdar betecknas G som torp (RLHDAd 1 s 31).

Grönö 1515 *Grønø* (SSJb 1515 f 3v) – 6 H, 4 a.
SmH **2 fr**, 1554 **2 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).
1 aoe.
1495(?) har Sten Sture d ä en gård som räntar 1 pund smör (SSJb 1515 f 3v).
1526/31 har Gustav I en gård (Döderhults rd) som räntar 1 pund ål (AoE 9, K 1).
1538/39 har kungens gård äng till 8 lass hö och räntar 1 pund smör (SmH 1538:4, AoE 9).
1553 anges att Görvel Fadersdotters två gårdar inte har någon åker men något ollonskog och ekskog (för äng, avrad m m se Tjustgöl) (Rött nr 423).
1558 har de tre gårdarna vardera äng till 3 lass hö men saknar åker; byn har en holme med bete till fyra getter och ekskog till tre svin samt fiske i saltsjön där man fångar abborre och mört med nät och mjärde. Varje gård räntar 1 pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Gässhult, Lilla 1543 *Lille Gestehultt* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 j.
SmH **1 kr**.

Gässhult, Stora 1543 *Store Gesteshultt* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 j.
SmH **1 kr**.

Götebo 1543 *Giötebodha* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 j.
SmH **1 kr**.

Götehult 1543 *Giötehult* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 h.
SmH **½ kr**, 1544 **1 kr**.

Hammar Se Roxhammar.

Hamnö 1553 *Hamnöö* (SmH 1553:11) – 6 H, 6 a.
SmH 1553 **1 kr**.
1553 anges H vara förbättrat och ränta ½ tunna torsk och 1 mark torra gäddor (SmH 1553:11).

Harnäs 1551 *Haranes* (SmH 1551:11) – 6 G, 6 i.
SmH 1551 **1 krt** (öde, 1554 'under Solstad').

Hunö 1543 *Hunöö* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 j.
SmH **1 kr**.

Hägnad 1543 *Hegnatt* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 j.
SmH **½ kr** (1559 till Virbo).

På Hägnads mark ca 700 m sydsydväst om gården ligger en oregelbundet formad fornborg med yttermåtten 85 x 55 m, begränsad av en delvis övertorvad ringvall av sten. I söder finns en 1,5 m bred ingång och längst i norr kan man urskilja flera terrasseringar. I borgens nordöstra del är ringvallen dubbel med en yttre vinkelbyggd vall med en öppning i centrum. Vid utgrävningar har flera träkolsprover C14-daterats inom tidsramen 900–1500. (RAÄ nr 1250, Norman 1993 s 60, 115 ff)

Hälsingsö 1543 *Helsingxöö* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 h.
SmH **½ kr**, 1544 **1 kr**.

Högskulla 1543 *Höxkulla* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 j.
SmH **½ kr**.

Hökhult 1520 (omkr) *Høkhulth* (C 13 VI f 1), 1545 *Höckhult* (SmH 1545:6) – 6 G, 5 j.
SmH **3 fr**, 1554 **3 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).
1520 (omkr) redovisas i räkenskaper över Görvel Fadersdotters gods H som räntar 5 mark 2 örtugar gutniska (se Tjustgöl) (C 13 VI f 1, odat).
1553 anges gårdarna ha något mulbete och god vedbrand (för åker, äng m m se Tjustgöl) (Rött nr 423).
1558 har vardera gården 3 tunnors utsäde och äng till 14 lass hö, skarpt mulbete, lite fälleskog och nävermark; byn har en liten fotkvarn. Varje gård räntar 1½ pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Imbramåla 1545 *Ymbremåla* (SmH 1545:6) – 6 G, 5 j.
SmH **1 fr**, 1554 **1 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).
1553 anges gården ha gott mulbete, god vedbrand, fälleskog, näverskog och ollonskog; under gården ligger 'Lilla Uvö' (*Lille Vffwö*) och Lindnäs (*Lindenäss*) samt 4 notvarp (för åker, äng m m se Tjustgöl) (Rött nr 423).
1558 har gården åker till 2 tunnor, äng till 30 lass hö och humle till 3 pund; den har ekskog till fem svin, lite fälleskog och nävermark, skarpt mulbete samt en liten fotkvarn. Fiske finns i saltsjön där man tar abborre och mört med not, nät och mjärde. Räntan är 2½ pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Jämserum 1543 *Järnsrum* (SmH 1543:8), 1544 *Iemsrum* (SmH 1544:4) – 6 G, 2-3 i.
SmH **2 kr**.

Kallsebo 1543 *Kalseboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 i.
SmH **1 kr**.
1553 **1 aoesågkvarn**.
1558 ligger arbetet vid sågkvarnen nere pga för litet vattenstånd i bäcken (SmH 1558:13).
1560 har vid sågkvarnen i K ström 24 tolfter och 2 bräder tillsågats av 58 stockar (SmH 1560:7).

Klintemåla 1545 *Klinthemåla* (SmH 1545:6) – 6 H, 5 a.
SmH **1 fr**, 1554 **1 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).
1553 anges att gården har något mulbete och en ö kallad Borholmen (*Borgholm*); för åker, äng m m se Tjustgöl (Rött nr 423).
1558 har gården åker till 2 tunnor, äng till 16 lass hö och humle till 5 mark; den har skarpt mulbete, ekskog till fyra svin och en liten fotkvarn. I saltsjön har man en holme med bete till 20 getter; där fiskar man också abborre och mört med grimgarn. Räntan är 2 pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Klockargården 1544 *Carl Clockare* (SmH 1544:4), 1554 *Kloccaregorden* (SmH 1554:4) – 6 G, 4 i.

SmH 1544 **1 ky**.
1558 räntar gården 4 pund smör (se Späckemåla) (SmH 1559:4).

Krokstorp 1543 *Krogstorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 g.
SmH **1 kr**.

Kråkemåla 1543 *Kråkamåla* (SmH 1543:8) – 6 H, 4 a.
SmH **1 kr**.
1543 (endast) **1 krholme**.

Käglesström 1556 har kronan ett ålfiske med en liten lan, kallat *Kegleströöm*, som räntar ½ mark torr ål; fisket har tidigare brukats av en skattebonde (SmH 1556:19, 1558:13; se AL 3 s 231). – K är vattendraget mellan sjön Lilla Ramm och Kappemålagöl, vid Käglan (6 G, 5 h).

Kärr 1529 *aff Keer* (FoRek 1529–33 s 1304), 1543 *Kär* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 j (Kärrsvik).
SmH **1 kr**.
1530 upptas i undervisningen om rikets ränta ett fiskeri i K (HH 11 s 91).

Köksmåla 1543 *Kiökelsmåla* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 i.
SmH **2 kr**.

Laxemar (Stora o Lilla) 1529 *aff Laxssemar* (FoRek 1529–33 s 1304), 1543 *Laxmar* (SmH 1543:8) – 6 G, 2-3 j.
SmH **3 kr**; enl jb:s uppställning ligger en gård i nuv Stora L, två gårdar i nuv Lilla L.
1530 upptas i undervisningen om rikets ränta ett fiskeri i L (HH 11 s 91).
1556 anges byn ha ollonskog till tre svin (SmH 1556:19).

Lekaremåla 1545 *Lekaremåla* (SmH 1545:6) – 6 H, 5 a.
SmH **1 fr**, 1554 **1 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).
1553 anges att gården inte har någon åker (för äng, avrad m m se Tjustgöl) (Rött nr 423).
1558 har gården äng till 3 lass hö men saknar åker; mulbetet är 'skrent' (magert). Fiske finns i saltsjön där man tar abborre och mört med mjärde och stödjefiske. Gården har en liten fotkvarn. Räntan är 1 pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Långö 1543 *Longöö* (SmH 1543:8) – 6 H, 3 a.
SmH **2 kr**.

***Lököö** 1553 beskrivs *Lököö* av fogden på Virbo gård som liggande 'där i åskiftet', ena året till Fittjehammar, Döderhults sn, andra året till Virbo; på ön är bete till 8 får om sommaren. Fogden avser att nyttja ön årligen under Virbo. (Rött nr 423) – Beskrivningen visar att L var namnet på den ö vid Viråns mynning där Virbo gård är belägen, uppenbarligen sedan 1600-talet (jfr Virbo).

Manketorp 1543 *Mankatorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 i.
SmH **½ kr** (saknas 1547).

Marsö 1543 *Marsöö* (SmH 1543:8) – 6 H, 4 a.
SmH **1 kr**.

Mederhult 1543 *Mederholtt* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 j.
SmH **1 kr** (1548–58 **½ kr**).

Misterhult, Lilla 1543 *Lille Misterholtt* (SmH 1543:8) – läge okänt; inlagd i Misterhults gård vid säteribildning på 1620-talet (AF 4 s 1396).
SmH **1 kr**.

Misterhult, Stora 1543 *Misterholtt* (SmH 1543:8), 1545 *Stora Misterhulth* (SmH 1545:6) – 6 G, 4 i (Misterhults gård).
SmH **1 kr**.

Näs 1543 *Nääs* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 j.
SmH **2 kr**.

Plittorp 1543 *Plitetorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 i.
SmH **1 kr**.

Plåttorp 1543 *Plåtetorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 i.
SmH **1 kr**.

Ramnebo, Västra 1543 *Westre Ramneboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 h.
SmH **1 kr + ½ kr** (öde); 1544 **2 kr** (en öde 1554).

Ramnebo, Östra 1543 *Östre Ramnaboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 i.
SmH **1 kr**.

Rastorp 1543 *Rassatorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 1 i.
SmH **1 kr**.
1553 anges avståndet mellan Virkvarns by och R vara ett 'gärdeslag' (Rött nr 423).

Rosendal 1544 *Rossendal* (Jennes s 299), 1546 *Rosendal* (SmH 1546:14) – 6 G, 3 h; ca 500 m väster om Blomsterhult.
SmH 1546 **1 krt**; öde, saknas vissa år.
1544 omnämns R som ödetorp (SmH 1544:4, Jennes s 299).

***Rotheker** 1545 *Rotheker* (SmH 1545:6), 1556 *Rottaker* (SmH 1556:9B).
SmH **1 fr**, 1554 **1 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe); öde 1556.
1553 anges att gården inte har någon åker (för äng, avrad m m se Tjustgöl) (Rött nr 423).
I en förteckning från 1560-talet över danska gods och gårdar upptas R som ödetorp med räntan 1 pund smör (RLHDAd 1 s 29).

R bör enl jb:s uppräkning, som är i geografisk ordning, ha legat mellan Arvidsmåla och Tjustgöl, troligen vid nuv Snäckedal (6 G, 5 j).

Roxhammar 1300 (omkr) *usque Roxhammer* (DIt s 48, odat, avskr) – se Uthammar och Övrahammar.

Simpevarp 1543 *Simpewarp* (SmH 1543:8) – 6 H, 3 a.
SmH 1543–53 **1 kr** (under Kalmar slott från 1548).
1555 får fogden på Öland befallning att skaffa 4 'tagel' (hästsvansar) till fiskerierna vid S och Virbo; fogden i Sevede får i uppdrag att förhandla med allmogen i häradet om en skatt på ½ mark lin av var man till fiskeriernas behov (GR 25 s 54). Samma år ger kungen fogden på Kalmar slott tillstånd att vid S och Virbo fisken hämta så mycket fisk han anser vara skäligt till slottets bespisning (GR 25 s 157).
1556 får skrivaren i S, Nils Gregersson, lejdebrev för att inställa sig och stå till svars för en stämning mot honom (GR 26 s 546). Samma år får Knut Nilsson befallningsbrev på S och Virbo fisken 'med vinternoten' i de sjöar, skärgårdar och strömmar som är vid *Herbodevarp*, Skäppskär, Kärrsvik (*Kärszvijk*) och Bussvik (GR 26 s 631).

1557 bedrivs vid S kronofiskeri säsongsfiske dels i åar och vattendrag: Solstad ström (*Solestastrom*), Kärrs ström (*Kerreström*), Laxemars ström (*Laxemareström*), *Stenuerckaström, *Herraglowick och en vattengrav vid Tjustgöl (se Tjustgöl 1554), dels i skärgården: Långö skär (*Longööskier*), Simpevarps skär (*Simpewarpzskier*), Ävrö (*Äffrö*), Ävrö och Laxemar skär (*Äffuerö* och *Laxemare skier*), Marsö, Risö (*Riszöön* 6 H, 5 b) och Vinö skärgård (*Winö skieriegård*); fångsten består av abborre, braxen, gädda, id, mört, strömming och ål samt knipor som fångas med fågelgarn vid Ävrö och Laxemar skär och säl som sommartid fångas vid Simpevarps skär (SmH 1557:3). (Se Norman 1993 s 111 f)

För Simpevarps fiskeri finns räkenskaper bevarade fr o m 1555 (SmH, se s 244).

Sippetorp 1543 *Sebbetorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 i.
SmH **½ kr** (öde 1548).

Skaftvik 1543 *Skaptawijk* (SmH 1543:8) – 6 G, 1 i.
SmH **1 kr**.

Skaftvik, Gamla 1543 *Gambla Skaptawijk* (SmH 1543:8) – 6 G, 1 i.
SmH **1 kr** (1554 **1 kruj**). ('Lilla S')

Skavdö 1543 *Skawata* (SmH 1543:8), 1559 *Skaffuata* (SmH 1559:4) – 6 H, 6 a.
SmH **1 kr**.

Skurö 1543 *Skuru* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 j.
SmH **1 kr**.

Skäppskär 1544 *Skepanskär* (SmH 1544:4) – 6 H, 4 b.
SmH 1553 **1 krholme** (saknas 1556).

Släthult 1543 *Sletthultt* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 i.
SmH **1 kr**.
1556 anges gården ha ollonskog till två svin (SmH 1556:19).

Snarås 1543 *Snaråss* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 h.
SmH **1 kr**.
1556 anges gården ha ollonskog till fyra svin (SmH 1556:19).

Solstad 1529 *aff Solstada* (FoRek 1529–33 s 1304), 1543 *Solstadh* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 i; byns gamla tomt och gärde ligger ca 900 m sydsydväst om bron i Solstadström (RAÄ nr 948).
SmH **2 kr**.
1529 räntar ett 'herrefiske' i S 3 pund torr id (FoRek 1529–33 s 1304). Fiskeriet upptas i URR 1530 (HH 11 s 91).

Inom byns gränser, ca 2,5 km nordöst om den gamla bytomten, finns bebyggelselämningar på Blankaholme i Solstadströms mynning. På 1600-talet anges på platsen 'hava varit en stad, och synes ännu pålarna i vattnet var broarna varit hava från landet och till holmen'. (Rannsakningar s 178, Lovén s 414 ff)

Späckemåla 1544 *Speckemåla* (SmH 1544:4) – 6 G, 3 i.
SmH 1544 **1 ky**.
1558 vederkänner Olof Nilsson, fogde över arv och egetgodsen i norra Småland, S, som räntar 4 pund smör, jämte Baggemåla och Klockargården. Peder Galle, den nye fogden, vill inte befatta sig med gårdarna utan överlåter på fogden över Tuna län att driva in landgillet. (SmH 1559:4)

Stackö 1546 *Stackööö* (SmH 1546:14) – 6 G, 1 j.
SmH 1546 **1 krö** (saknas 1547 och 1551).
1546 ligger S under Gamla Skaftvik och räntar ½ mark smör (SmH 1546:14).
1553 beskrivs ön som liggande ½ mil från Virbo och hörande till Skaftvik; på ön kan hållas 10 får eller getter, men den tjänar inte till äng (Rött nr 423).

Ström 1543 *Ström* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 j.
SmH **1 kr**.

Strupö 1543 *Strupööö* (SmH 1543:8) – 6 H, 5 b.
SmH **1 kr**.

Sulegång 1543 *Sulegångh* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 g.
SmH **1 kr**.

Tjurshult 1544 omnämns T (*Tiurshult* 6 G, 4 i) som ödetorp (SmH 1544:4, Jennes s 299).

Tjustgöl 1444 *i Tiwdzgøl* (KTb s 84), 1487 *Tiwstgøla fæste* (UUBp 1/8), 1520 (omkr) *off Tyuffsgølu ffestu* (C 13 VI f 1, odat), 1530 *på Tiustgierda festa* (HH 11 s 91), 1545 *Tiwstgöle* (SmH 1545:6) – 6 G, 5 j.

SmH **3 fr**, 1554 **3 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).

Tjustgöl var under 1400- och 1500-talen huvudgård för godskomplexet 'Tjustgöla fäste', vilket 1545 förutom T omfattade Arvidsmåla, Askaremåla, Flivik, Gersebo, Grönhult, Grönö, Hökhult, Imbramåla, Klintemåla, Lekaremåla, *Rotheker, N Uvö och Älmekärr. – För ordet 'fäste' i betydelsen godskomplex se NoB 1988 s 149–56 (J Liedgren) och AF 4 s 1396, 1580.

Arvsgången från Birgitta Magnusdotter (Porse), som avled 1450 utan bröstarvingar, till Görvel Fadersdotter (Sparre av Hjulsta och Ängsö) framgår av följande släkttavla:

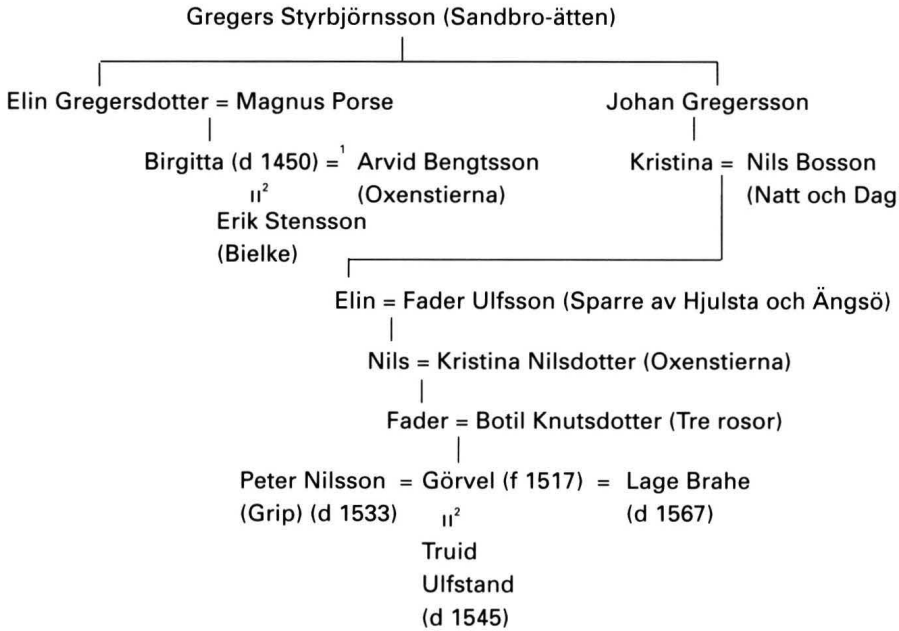

Källor: GiOV s 96, PHT 1978 s 57, ÄSF 193 ff.

1444 ärver bonden Jeppe i T, på sin hustrus och sina styvbarns vägnar, hus och jord i Kalmar stad (KTb s 84).

1453 får Fader Ulfsson (Sparre av Hjulsta och Ängsö) 'Tjustgöla fäste' vid arvskifte efter Birgitta Magnusdotter (Porse) (UUBp 1487 1/8 vid; se GiOV s 97 ff).

1458 utfärdar Kristian I brev att Fader Ulfssons landbor i Tjust(göl) ska njuta sitt fria fiskeri på kronans allmänningsvatten, vilket fogdarna på Stäkeholm och Tuna gård försöker hindra dem från; dessutom frikallas de från gästeri av nämnda fogdar (F IVa:1, RAämbA).

1520 (omkr) redovisas räkenskaper över rättardömet 'Tjustgöla fäste', som räntar 14 mark svenska, samt över Hökhult och Älmekärr. I samma lägg upptas jord i ?Horns, Hornaryds, Mellby, Kråkshults, Sjösås, Skede, Solberga och Säby socknar i Småland, på Visingsö och i Aska, Björkekinds och Hanekinds härader i Östergötland, vilket allt senare tillfaller Görvel Fadersdotter (Sparre av Hjulsta och Ängsö). (C 13 VI f 1-1v, odat)

Räkenskaperna är troligen en del av redovisningen över Görvel Fadersdotters gods som hennes mors kusin, Ture Jönsson (Tre rosor), och hennes faster, Elin Nilsdotter (Sparre av Hjulsta och Ängsö), förvaltade under hennes omyndighetstid (se GR 6 s 273 f).

1551 befaller Gustav I en av sina fogdar att tillkännage för Lage Brahes tyske fogde, att kungens råd och Sveriges adel fattat beslut om en extra penningskatt på all (frälse) jordegendom i riket. Man har då ansett för gott, att Görvel Fadersdotter, som har 'en stor hop jordegods' också i Sverige, ger en summa av sina gods. Därför har 'gode män' begärt att fru Görvels tjänare, när de kommer upp i landet för att utkräva avraden av hennes landbor, skall anhållas så länge att rådet och 'gode män' själva kan komma till tals med dem om saken. (GR 22 s 444)

1552 besöker kungen, under sin resa i november från Stegeborg till Kalmar, T och Virbo med sitt husfolk omfattande 632 personer, vilka enl Virbo gårdsräkenskaper på en övernattning bl a förbrukar 24½ tunna öl, 10 tunnor bröd, 15½ pund smör, 7 pund ost, 23½ pund kött och fläsk, 146 höns, 14 pund torr fisk, 1 tunna strömming, 19 tunnor 4 skäppor 'hästakorn', 228 'veg' ljus och 22 sommarlass hö (SmH 1553:11).

1553 (16/2) sänder kungen ett register över Görvel Fadersdotters gods i Tuna län till fogden där med befallningen att han ska rannsaka om landborna verkligen betalar den avrad som står i registret, dock utan att de förstår att rannsakningen sker på kungens befallning. Fogden ska dessutom undersöka om gårdarna kan påläggas någon högre ränta. (GR 24 s 27)

Den 7 april skickar Nils Birgersson, fogde i Tuna län, till kungen sin rannsakning av 'Tjustgöla fäste' (fru Görvels gods), som förutom gårdarna i denna sn omfattar tre gårdar i Hjorteds sn: Gölpefall, Marsgölehult och Äskekärr. – De tre gårdarna i T har god åkermark, gott mulbete, god vedbrand och ollonskog, fiskevatten vid byn samt 'ett litet ålfiske där i bäcken som rinner ut av gölen (Träskgölen) och i saltsjön vid Flivik', där det också är en kvarnström. (Rött nr 423) – För utsäde, äng, avrad m m se tabellen.

'*Tjustgöla fäste*' 1553 (enl Rött nr 423)
Antal gårdar, utsäde, äng, avrad, gästning och städsleöre (ordningsföljd enl brevet)

	utsäde tunnor	äng lass hö	avrad pn	gästning pn	städsleöre
Tjustgöl	4	30	1:0	0:2	7 mark pn
"	4	16	0:6	"	"
"	2½	20	0:6	"	"
Hökhult	4	20	0:3½	0:2	6 "
"	4	20	0:3½	"	"
"	4	20	0:3½	"	"
Askaremåla	– 4 skp	16	0:2	0:1	4 "
Gersebo	–	14	0:2	0:1	5 "
"	–	14	0:2	"	"
"	–	14	0:2	"	"
Grönö	–	10	0:2	0:1	5 "
"	–	10	0:2	"	"
Arvidsmåla	4	20	0:6	0:2	6 "
*Rotheker	–	12	0:2	0:1	1 "
Flivik	1½	6	0:2	0:1	3 lod silver
Klintemåla	2½	16	0:2	0:2	6 mark pn
Imbramåla	2½	20	0:4	0:2	8 "
Lekaremåla	–	4	0:1	0:1	2 "
Älmekärr	4	14	0:4	0:2	5 "
N Uvö	okänd	10	0:2	0:1	5 "
"	"	10	0:2	"	"
Grönhult	1	6	0:1	0:1	3 "

1554 överlåter Görvel Fadersdotter T med hela det tillhörande godskomplexet till Gustav I 'för kronones tjänst av alla andra hennes gods i Sverige' (AoE 10:3).

Samma år används 726 dagsverken till att gräva mellan saltsjön och en 'frisk' sjö (insjö) vid T (SmH 1554:4, rkskp).

Resterna efter denna grävning finns ca 1700 m norr om T i form av en 150–200 m lång kanal strax norr om Träskgölen. Kanalen (2–3 m bred, 3–4 m djup) är bitvis förstärkt på östra sidan genom kallmurning. (RAÄ nr 1535b; jfr Crælius s 75).

1558 anges gårdarna ha vardera åker till 4 tunnor, äng till 20 lass hö och humle till ½ pund; byn har lite fälleskog och passlig nävermark, skarpt mulbete, ekskog till fyra svin samt en liten fotkvarn. I Tjustgölen fiskar landborna gädda, braxen och abborre med notning, nät och mjärde; dessutom har man passligt fiske med torsksnöre och sälgarn i saltsjön. Gårdarna räntar vardera 3 pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Torshult 1543 *Toorsshultt* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 i.
SmH **1 kr**.

Tveta 1543 *Tweta* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 i (under Virum); gården låg troligen ca 700 m norr om Virum (RAÄ nr 1257).
SmH **1 kr**.

Uthammar 1543 *Roxhammar* (SmH 1543:8), 1545 *Hambre* (SmH 1545:6), 1546 *Roxhamer* (SmH 1546:14), 1548 *Hambre* (SmH 1548:2) – 6 G, 2 j – jfr Övrahammar.
SmH **2 kr**.

Uvö, Norra 1545 *Vfföö* (SmH 1545:6) – 6 G, 5 j.
SmH **2 fr**, 1554 **2 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe); en är öde 1548.
1553 anges de två gårdarna ha god ekskog och tillsammans Långholmen (*Longholman*); för åker, äng m m se Tjustgöl (Rött nr 423).
1558 har gårdarna äng till 8 lass hö och humle till 5 mark vardera men saknar åker; de har skarpt mulbete och ekskog till sju svin. I saltsjön fiskar man abborre och mört med två notvarp. Räntan är 1 pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Uvö, Södra 1543 *Vfföö* (SmH 1543:8) – 6 G, 2 j.
SmH **½ kr**.

Vinö 1300 (omkr) *usque Winø* (DIt s 48, odat, avskr), 1543 *Vinöö* (SmH 1543:8) – 6 H, 5 a.
SmH **1 kr**.

Virbo 1529 *aff Wyereboda* (FoRek 1529–33 s 1304), 1543 *Wereboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 1 i; gårdens ursprungliga läge troligen ca 600 m nordväst om nuv V, där gamla husgrunder finns – jfr Simpevarp.
SmH 1543–54 **1 kr** (1554 'är avel uppå').
1552 besöker Gustav I bl a V med sitt följe, varvid han lämnar 13 personer på V vilka under 24 veckor hjälper till att 'bruka fiskeriet, rensa fisken och annat som behövs' (se Tjustgöl) (SmH 1553:11).
1553 (16/2) skickar kungen register över gärden (årliga räntan) i Tuna län och Tjust till fogden över Tuna län, så att denne kan inkräva gärden och livnära sig och det 'sällskap' som sitter på V samt redovisa räkenskap över denna. Fogden uppmanas också att undersöka om det i närheten av V finns några insjöar eller strömmar där man kunde bygga kvarnar eller ha fiskeri, likaledes om det finns några öar i närheten där man kan ha boskap om sommaren. (GR 24 s 27) Fem veckor senare frågar kungen varför fogden inte hört av sig samt påminner om de befallningar han utfärdat angående V (GR 24 s 59).

Den 7 april skickar fogden Nils Birgersson en utförlig rapport om sina åtgärder vid V gård. Han har låtit göra en ny skärnot som kungens egna fiskare skall bruka så fort isen går upp, och han har förhandlat med bonden som har bott i V att han kan disponera alla dennes nät och fiskeredskap till vårfisket; bonden kommer därvid själv att vara med och undervisa om all 'läglighet'. Laner till lekfisket i Virån har Nils låtit nytillverka; när detta fiske är överstått, vill han använda drängarna till torskfisket.

I länet finns fem kronans strömfisken, vilka bönderna har brukat till hälften med kronan: Laxemar, Kärr, Askaremåla, Rumman (*Ruma* = Rönnen /6 H, 2 a/) och Solstad (vid Solstadström ligger *Herreglo). För att kungen skall få större vinst av dessa, föreslår Nils att

kronan skall ta ¾ av fångsten och bönderna ¼ 'för sitt omak'; alternativt kan kronan bruka fiskeriet med egna fiskare så länge fiskleken varar, vilket ibland är inte mer än två eller tre veckor. Nils påpekar att då Tuna gård var vid makt, fick ingen ro eller bullra nära dessa fiskerier, men sedan har ingen brytt sig om detta. För att fisken skall 'dess bättre uppstiga och komma tillfångs', har Nils förbjudit alla att ro, bullra eller lägga nät nedanför fiskerierna.

Vidare har Nils fått veta att det i trakten finns tre eller fyra berg som det skall finnas malm i, vilka han avser probera och låta bränna för att se om malmen kan bli kungen tjänlig.

Beträffande själva Virbo gård och dess underlydande gårdar – Årena, Virkvarn och Rastorp – anmärks att det inte går att förbättra vare sig åker eller äng 'för stengryts skull'. – Gården har sank jord, som sås med 4 tunnor årligen, gärdesäng till 16 lass, vitt 'utrymme' men ont mulbete 'för sten och "holgrythet" skull', god timmerskog, vedskog och ollonskog (i gärdet) till tre svin. Under gården ligger följande öar: Ekö, som har ollonskog till tre svin och äng till 6 lass – Kingarö, som har starräng till 1 lass – Lilla Kingarö (*Lille Kingeröö*) och Tjyvskär (*Tiuffskär*), som båda kan föda en oxe om sommaren – Snäckö (*Sneckööö*), som räcker till en oxe – Lökeholmen (*Lööokholman*), som kan ta några får eller getter. Vidare hör till gården 15 notvarp, lekfisket i Virån, där det också finns en kvarn vid gården, och i *Grytmaren*, tre hommestånd norr om Björkskär (*Birckeskiär*) samt av skärgården till en bredd av en fjärdedels veckosjö från 'skälstenen' i Döderhults socken till Råsbäck (*Råsbeck*) vid Skaftvik. (Rött nr 423)

Två veckor senare befaller kungen Nils Birgersson att skattlägga de ålfisken som finns vid V och på andra ställen i Tuna län (GR 24 s 68).

1554 anges djurbesättningen för V avelsgård: 19 oxar, en tjur, 19 kor, en stut, 6 kvigkalvar, 2 får, en galt, 4 ungsvin, 18 gäss och 26 höns; 18 sommarlass hö bärgas på V äng och 8 sommarlass av ett ödebol i Virkvarn (SmH 1554:4).

1555 får långe Måns fogdebrev på V gård och Tuna län (GR 25 s 91).

Samma år svarar kungen på en skrivelse från Måns att han ska uppföra så många 'nödtorftiga' hus på

gården att kungen kan vistas där några nätter då han besöker trakten (GR 25 s 215).

Till gården bärgas 56 vinterlass hö om tio såtar i lasset: på V äng (34 lass), Ekö äng (10 lass) och Virkvarns äng (12 lass) (SmH 1556:19).

1556 har på gården under hela året 13 personer haft sin tjänst; därtill 3 personer under 25 veckor och 7 personer under 4 veckor.

Avelsgården har två åkrar: V gärde och Virkvarns gärde, och tre ängar: V äng som ger 34 sommarlass hö, Ekö som ger 10 sommarlass och Kingarö som ger 2 sommarlass.

Under året har dessutom en stuga timrats upp på gården av dagsverksbönder, vartill, förutom 36 dagsverken, åtgick 50 timmerstockar, 2½ skeppund näver och 3 dörrjärn. (SmH 1556:19)

1556 får Knut Nilsson i befallning kronans 'fiskeri' vid V och Fittjehammar, Döderhults sn, efter Peder Mört (GR 26 s 576).

1557 sås 1½ tunna korn på västra gärdet och 1 tunna på det östra, vilka i skörden ger 6 tunnor 3 skeppor. Man har lagt näver på en ny fiskarbod i V. (SmH 1558:13)

1558 skriver kungen till långe Måns, som svar på en skrivelse, att han inte längre önskar upprätthålla någon avel på V (GR 28 s 35 f).

1558 anges V mjölkvarn med två par stenar ligga vid Virån (SmH 1558:13).

1559 anges i räkenskaperna för V gård en utgift på 360 timmerstockar till mjölkvarnens byggning, 10 tolfter sågbräder och 3 skeppund 7 mark näver till dess täckning och 1 mark bast till 'en lina' (SmH 1559:4).

1560 har 226 dagsverken använts till byggandet av V sågkvarn (SmH 1560:7).

1557 bedriver V kronofiskeri säsongsfiske dels i Virån (*Vireboda åå*) och *Grytemare becken* 'som löper av förnämnda å (Virån) och i saltsjön', dels i skärgården utanför V: Skaftviks skärgård, Grytsö skärgård (*Gryte skieryegård*), *Stonga skärgård, Tjyvskär (*Tiuffuesta skier*), *Skiepenskieriegård*, Snäckösund (*Sneckesund*) och Måsskär (*Måseskier*); fångsten består av gädda, id, lax, mört, sik och ål samt knipor som fångas med fågelgarn vid Snäckösund (SmH 1557:3). – I samband med att avelsgården

på V upphörde sammanslogs fiskeriet med Simpevarps fiskeri (AL 2 s 24).

Räkenskaper för Virbo gård finns bevarade för åren 1553–60, för fiskeriet 1554–60 (SmH, se s 244, jfr AL 2 s 15 f, Forssell 1884 s 213 f, 217).

Virkvarn 1543 *Werequarn* (SmH 1543:8), 1553 *Quarnebyn, Weröqwarn* (Rött nr 423) – 6 G, 1 i.
SmH **2 kr** (en öde 1551–55, 1554 under Virbo).
1 kr, 1544 **½ kr** (1543 *Mölnegårdhen*).

1553 anges V by ligga 'en liten halv mil' från Virbo. Två gårdar anges ha god åker, som besås med 4 tunnor/gård årligen, hårdvallsäng till 8 lass och starräng till 5 lass vardera; de har vitt 'utrymme' men ont mulbete 'för stenören skull'. Den tredje gården, *Mölnaregården*, sår 2 tunnor 4 skäppor och har starräng till 11 vinterlass och ont mulbete. Byn har god vedbrand och timmerskog samt näverskog så att det räcker till gårdarnas nödtorft. – Gölen (*Gåsegiöll*), som ligger mellan V och Årena, har bönderna i Fittjehammar, Döderhults sn, haft 'ifrån Virbo'; där finns två notvarp, vilka fogden avser lägga under Virbo gård igen. (Rött nr 423)

Virum 1543 *Vierum* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 i.
SmH **2 kr**.
1553 **1 kr sågkvarn**.
1559 och 1560 räntar sågkvarnen i V ström (*Viarums ström*) 3 tolfter bräder (SmH 1559:4, 1560:7).

Virvhult 1543 *Hwirholtt* (SmH 1543:8), 1545 *Hwirfwelhulth* (SmH 1545:6) – 6 G, 2 i.
SmH **1 kr**.

Värnamo 1543 *Vernemo* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 i.
SmH **1 kr**.

Åby 1543 *Aåby* (SmH 1543:8) – 6 G, 3 j.
SmH **1 kr**.

Årena 1543 *Arena* (SmH 1543:8) – 6 G, 1 i.
SmH **1 kr** (saknas 1548).

1553 anges Å ligga en fjärdingsväg från Virbo. Gården har sank jord, som besås med 4 tunnor 2 skäppor, hårdvallsäng till 12 lass och starräng till 14 lass, god vedbrand och timmerskog samt något till ollonskog; marken är stenig och "hengedijt" till mulbetet. Till Å hör även en kvarn och ön Grytsö (*Grytöö*), där 6 får eller en oxe kan födas. (Rött nr 423)

Älmekärr 1520 (omkr) *Ælmekeer* (C 13 VI f 1), 1545 *Älmeker* (SmH 1545:6) – 6 G, 5 j.
SmH **1 fr**, 1554 **1 aoe**, (Truid Gregersen /Ulfstand/, 1551 Lage Brahe).
1520 omkr) redovisas i räkenskaper över Görvel Fadersdotters gods Ä som räntar 2 mark gutniska (se Tjustgöl) (C 13 VI f 1, odat).
1553 anges gården ha något mulbete och vedbrand (för åker, äng m m se Tjustgöl) (Rött nr 423).
1558 har gården åker till 3 tunnor och äng till 12 lass hö, skarpt mulbete och lite fälleskog; fiske finns i saltsjön med sillgarn och torsksnöre. Gården räntar 1½ pund smör och 6 dagsverken förutom fodringen. (SmH 1558:16B)

Älö 1543 *Älöö* (SmH 1543:8) – 6 H, 5-6 a.
SmH **1 kr** (saknas 1548).

Ävrö 1300 (omkr) *usque Æfra* (DIt s 48, odat, avskr), 1543 *Äffröö* (SmH 1543:8) – 6 H, 3 a.
SmH **1 kr**.

Ölvedal 1543 *Store Ölwedal* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 h.
SmH **1 kr**.

Ölvedal, Lilla 1543 *Lisszle Ölffuedall* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 h.
SmH **½ kr**.

Örö 1543 *Örö* (SmH 1543:8) – 6 H, 6 b.
SmH **1 kr**.

Övrahammar 1543 *Roxhammar* (SmH 1543:8), 1546 *Öffröhammer* (SmH 1546:14), 1548 *Rogzhammer* (SmH 1548:2) – 6 G, 2 j – jfr Uthammar.
SmH **1 kr**.

Tuna socken

1337 *de parochijs . . . Tuna* (DS 3326).
1356/59 *in parochia Twna* (DS 5678 odat, avskr).
1500 (omkr) *Twna sokn* (C 44 f 2v, 4v, odat).

Omfattning: Tuna kyrksocken hade under medeltiden och 1500-talet samma omfattning som den nuvarande socknen (1950). Den del av socknen som administrativt och judiciellt tillhörde Sevede härad, Tuna skate (Bröttle, Fjälster, Hällerum, Källeberg, Malmgrava, Näs, Odensvalehult och Östrahult), sammanslogs med socknen i övrigt 1884 (Kbr 16/10).

Kyrkan: Socknens medeltida stenkyrka, som revs 1892, mätte 18 x 9,5 meter och utgjordes av en salkyrka. Långhusets murar var förhållandevis låga. På 1670-talet öppnades östra korväggen för tillbyggnad av ett gravkor, kyrkan välvdes på nytt, och ny inredning tillkom. 1737 uppfördes det västtorn som ingår i den nuvarande kyrkobyggnaden. 1764 tillkom en sakristia av sten. Den nuvarande kyrkan stod färdig 1893. Av medeltida inventarier återstår en madonnabild från omkr 1500 samt en apostel från ett senmedeltida altarskåp. Kyrkans lillklocka är daterad till mitten av 1400-talet. (Hofrén 1961, Åmark 1960 s 151 f) Kyrkby: Tuna.

Runstenar saknas.

Kameral indelning: Enl URR 1530 är Tuna socken indelad i två gärder för kronojord och en gärd för sämja (HH 11 s 91). I 1544 års jordebok är socknens kronojord indelad i två gärder: (1) Blixtorp, Bostorp, Gröstorp, Holfredstorp, Juxtorp, Knastorp, Kulltorp, Pipetorp, Skälsebo, Slisshult och Smedserum; (2) Bredshult, Hemsebo, Hökfors, Ishult, Klemmestorp, Syserum, Väderum och Ytternäs. Utanför gärden ligger sämjegårdarna Danevik, Falla, Gåsefall, Hökhult, Krokarp, Kronoberg, Smedstorp, Tuna, Vånghult och Össebo. (SmH 1544:4)

Enligt SmH 1545–60 är socknens kronojord indelad i två gärder: Vånga och Kulltorps. **Vånga gärd**: Blixtorp, Bostorp, Gröstorp, Gunnarsmåla, Holfredstorp, Ishult, *Kaklatörp, Klemmestorp, Knastorp, Pipetorp, Vånga och Ytternäs. **Kulltorps gärd**: Bredshult, Hemsebo, *Hökebergh, Hökfors, Juxtorp, *Kirkefall, Kulltorp, Skälsebo, Slisshult, Smedserum, Sund, Syserum, Trullefall och Väderum.

Övrigt: 1530 anges sex ödetorp, som tillsammans räntar 5 pund smör, ligga i Tuna socken (FoRek 1529-33 s 1354). De är säkert identiska med de öde kronotorp som upptas i jordeböckerna fr o m 1548: Gunnarsmåla, *Hökebergh, *Kaklatörp, *Kirkefall, Sund och Trullefall (se nedan).

Antal jordeboksenheter SmH 1543 (1560)

	sä	kr	krt	ky
Blixtorp	– –	1 (1)	– –	– –
Bostorp	– –	1 (1)	– –	– –
Bredshult	– –	1 (1)	– –	– –
Danevik	1 (1)	– –	– –	– –
Falla	1 (1)	– –	– –	– –
Gröstorp	– –	1 (1)	– –	– –
Gunnarsmåla	– –	– –	0 (1)	– –
Gåsefall	1 (1)	– –	– –	– –
Hemsebo	– –	1 (1)	– –	– –
Holfredstorp	– –	1 (1)	– –	– –
*Hökebergh	– –	– –	0 (1)	– –
Hökfors	– –	1 (1)	– –	– –
Hökhult	1 (1)	– –	– –	– –
Ishult	– –	1 (1)	– –	– –
Juxtorp	– –	1 (1)	– –	– –
*Kaklatörp	– –	– –	0 (1)	– –
*Kirkefall	– –	– –	0 (1)	– –
Klemmestorp	– –	1 (1)	– –	– –
Klockargården	– –	– –	– –	0 (1)
Knastorp	– –	1 (1)	– –	– –
Krokarp	1 (1)	– –	– –	– –
Kronoberg	1 (1)	– –	– –	– –
Kulltorp	– –	1 (1)	– –	– –
Pipetorp	– –	1 (1)	– –	– –
Skälsebo	– –	1 (1)	– –	– –
Slisshult	– –	1 (1)	– –	– –
Smedserum	– –	1 (1)	– –	– –
Smedstorp	1 (1)	– –	– –	– –
Sund	– –	– –	0 (1)	– –
Syserum	– –	2 (2)	0 (1)	– –
Trullefall	– –	– –	0 (1)	– –
Tuna	1 (2)	– –	– –	– –
Väderum	– –	1 (1)	– –	– –
Vånga	– –	1 (1)	– –	– –
Vånghult	1 (1)	– –	– –	– –
Väderum	– –	1 (1)	– –	– –
Ytternäs	– –	1 (1)	– –	– –
Össebo	1 (1)	– –	– –	– –
Summa	10 (11)	21 (21)	0 (7)	0 (1)

Dessutom redovisar längderna: **aoefiske**: Tuna 0 (1).

Blixtorp 1543 *Blistorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 7 e.
SmH **1 kr**.

Bostorp 1543 *Botolstorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 d.
SmH **1 kr**.

Bredshult 1500 (omkr) *i Bredshult* (C 44 f 4v), 1543 *Bredeshulth* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 f.
SmH **1 kr**.
1500 (omkr) omnämns Lasse i B i en räkenskap för Tuna gård; han ger 6 skäppor råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

Danevik 1543 *Danewick* (SmH 1543:8) – 6 G , 6 d-e.
SmH **1 sä**.

Falla 1543 *Ffalla* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 e.
SmH **1 sä**.

Gröstorp 1543 *Grästorp, Gröstorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 f.
SmH **1 kr**.

Gunnarsmåla 1545 *Gunnersmåla* (SmH 1545:6) – 6 G, 6 d.
SmH 1545 **1 krt** (öde); saknas vissa år.

Gåsefall 1500 (omkr) *i Gazafal* (C 44 f 4v), 1544 *Gåsafal* (SmH 1544:4) – 6 G, 6 f.
SmH 1544 **1 sä**.
1500 (omkr) omnämns Håkan i G i en räkenskap för Tuna gård; han ger 3 skäppor råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

Hemsebo 1500 (omkr) *i Emsaboda* (C 44 f 2v), 1543 *Hymseboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 f.
SmH **1 kr**.
1500 (omkr) omnämns Ömund i H i en räkenskap för Tuna gård; han ger 5 skäppor korn och okänd mängd råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

Holfredstorp 1543 *Holffredstorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 d.
SmH **1 kr**.

***Hökebergh** 1548 *Hökebergh* (SmH 1548:2) – läge i närheten av Juxtorp och Sund.
SmH 1548 **1 krt** (öde) till Juxtorp; saknas 1551–53.

Hökfors 1543 *Hökefårs* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 f.
SmH **1 kr**.

Hökhult 1500 (omkr) *i Hokhult* (C 44 f 4v), 1543 *Höcholt* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 f.
SmH **1 sä**.
1500 (omkr) omnämns Jösse i H i en räkenskap för Tuna gård; han ger 8 skäppor korn och 4 skäppor råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

Ishult 1500 (omkr) *i Iishult, i Ishult* (C 44 f 4v, 2v) – 6 G, 4 f.
SmH **1 kr**.
1500 (omkr) omnämns Folke i I i en räkenskap för Tuna gård; han ger okänd mängd råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

Juxtorp 1500 (omkr) *i Hyvppstorp, Hivpztorp* (C 44 f 4v, 2v), 1543 *Huygxstorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 f.
SmH **1 kr** med krt i Sund och *Hökebergh.
1500 (omkr) omnämns Harald i J i en räkenskap för Tuna gård; han ger 5(?) skäppor korn i tionde (C 44 f 2v, 4v).

***Kaklatörp** 1548 *Kaklatörp* (SmH 1548:2), 1549 *Klakatörp* (SmH 1549:4A).
SmH 1548 **1 krt** (öde) till Klemmestorp; saknas 1551–53.

***Kirkefall** 1548 *Kirkefall* (SmH 1548:2), 1554 *Birkefall* (SmH 1554:4).
SmH 1548 **1 krt** (öde) till Kulltorp; saknas 1551–53.

Klemmestorp 1500 (omkr) *i Klemztorp, i Clemeztorp* (C 44 f 4v, 2v), 1543 *Clemistorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 f.
SmH **1 kr** med krt i *Kaklatörp.
1500 (omkr) omnämns Johan i K i en räkenskap för Tuna gård; han ger 4 skäppor råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

Klockargården 1545 *Clockarenn i Twna* (SmH 1545:6) – 6 G, 6 d.
SmH 1545 **1 ky** (saknas 1546 och 1548).

Knastorp 1500 (omkr) *i Knapzstorp* (?) (C 44 f 2v), 1543 *Knapstorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 d.
SmH **1 kr**.
1500 (omkr) omnämns Ingolf i K i en räkenskap för Tuna gård (C 44 f 2v).

Krokarp 1543 *Kroketorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 e.
SmH **1 sä**.

Kronoberg 1543 *Knuteberg* (SmH 1543:8), 1544 *Croneberg* (SmH 1544:4) – 6 G, 6 d.
SmH **1 sä**.

Kulltorp 1500 (omkr) *i Kullotorp* (C 44 f 4v), 1543 *Kuletorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 f.
SmH **1 kr** med krt i *Kirkefall.
1500 (omkr) omnämns Peter i K i en räkenskap för Tuna gård; han ger 3 skäppor korn och 6 skäppor råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

***Lillegordenn** 1548 *Listegordenn* (SmH 1548:2), 1554 *Lillegordenn* (SmH 1554:4), 1560 *Lissllegordenn* (SmH 1560:7) – se Syserum.

Pipetorp 1500 (omkr) *i Pipotorp* (C 44 f 4v), 1543 *Pipetorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 f.
SmH **1 kr**.
1500 (omkr) omnämns Gregers i P i en räkenskap för Tuna gård; han ger 3 skäppor korn och 8 skäppor råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

Skälsebo 1500 (omkr) *i Skelsaboda* (C 44 f 4v), 1543 *Skelseboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 g.
SmH **1 kr**.
1500 (omkr) omnämns Olof i S i en räkenskap för Tuna gård; han ger 3 skäppor råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

Slisshult 1500 (omkr) *i Slizhult* (C 44 f 4v), 1543 *Slysholtt* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 g.
SmH **1 kr**.
1500 (omkr) omnämns Nils i S i en räkenskap för Tuna gård; han ger 4 skäppor råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

Smedserum 1500 (omkr) *i Smizrwm* (C 44 f 4v), 1543 *Smesrum* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 f.
SmH **1 kr**.
1500 (omkr) omnämns Peter i S i en räkenskap för Tuna gård; han ger 6 skäppor korn och 6 skäppor råg i tionde (C 44 f 4v).

Smedstorp 1500 (omkr) *i Smiztorp* (C 44 f 2v), 1543 *Smeestorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 f.
SmH **1 sä**.
1500 (omkr) omnämns Peter i S i en räkenskap för Tuna gård (C 44 f 2v).

Sund 1548 *Sundth* (SmH 1548:2) – 6 G, 5 f.
SmH 1548 **1 krt** (öde) till Juxtorp; saknas 1551–53.

Syserum 1500 (omkr) *i Sysarwm* (C 44 f 4v), 1543 *Syserum, Öffra Syserum* (SmH 1543:8) – 6 G, 4 f.
SmH **2 kr**.
1548 **1 krt** (öde) ('Lillegården') till en av kr ovan.
1500 (omkr) omnämns Hemming och Ingevald i S i en räkenskap för Tuna gård; de ger i tionde 3 skäppor råg resp 3(?) skäppor korn och 8 skäppor råg (C 44 f 2v, 4v).

Trullefall 1548 *Trullefall* (SmH 1548:2) – 6 G, 5 e.
SmH 1548 **1 krt** (öde) till Väderum; saknas 1551–53.

Tuna 1303 *curiam suam Tuna in Thyust* (DS 1403, avskr), 1357/59 *curiam nostram Twna* (DS 5678 odat, avskr), 1458 *Tuna gård* (F IVa:1, RAämbA, avskr), 1530 *på kongssgården widh Twna* (FoRek 1529–33 s 506) – 6 G, 6 d – HoTu s 238 f.
SmH **1 sä**, 1544 **2 sä** (1559 **1 sä**).
1555 **1 aoefiske**.

På Tuna gård bor Mats Pedersson (dubbel ring) 1486–93 (C 9 f 79, B 15 f 83v, BhSp 1493 6/3; se DMS 4:3 s 257). Han var troligen Ture Turessons (Bielke, död 1489/90) förvaltare, eftersom denne under perioden innehade Tuna som kronoförläning (Westin s 136 f).

1303 byter marsken Tyrgils Knutsson till sig av kung Birger huvudgården T 'i Tjust' jämte en egendom i Östergötland (?Bryttjorp i Gullbergs hd) och den tredjedel av allmänningsgodsen i Linköpings och Växjö stift som kallas 'konungslott' (= kungstredingen); gården T och egendomen 'erfaras ha sitt ursprung i den nämnda tredjedelen i allmänningar'. Varhelst det kan visas, att någon del av dessa gods (allmänningsgodsen), som överlämnats till Tyrgils, regelrätt och vänskapligt delats och utskilts samt sålunda tillagts "nomini regio" – såväl

besatt som obesatt, i gårdar, nybyggen, åkrar, ängar etc – så skall denna del tillhöra Tyrgils. – I utbyte får kungen huvudgården Ön, Folkärna sn, *Hiortæthorp, jord i Avesta med fisket i forsen, Norberg och allt vad Tyrgils äger i järn- och stålbergen där samt allt övrigt han äger i Dalarna, vidare huvudgården Ösby i Västmanland, jord i bl a Husby, ?Nora sn, i Närke samt kvarnar i Röttle vid Gränna och i Torshälla (DS 1403; Rosén 1949 s 38 f). – 1305/06 indras Tyrgils Knutssons gods till kronan i samband med att han avrättas (WeSR s 180).

1357/59 pantsätter kung Erik Magnusson sin huvudgård T med sina och kronans underlydande landbor i Tuna socken till Sune Håkansson (två nedåtvända sparrar); Sunes inkomster från socknen skall avräknas från pantsumman, men han skall göra räkenskap inför kungen över uppbörden (DS 5678, odat; se DMS 4:3 s 99).

1458 omtalas Kristian I:s fogde på T gård (F IVa:1, RAämbA).

1486 år Mats Pedersson (dubbel ring) på T betalt för ett antal tunnor öl han levererat till Ivar Axelsson (Tott) på Gotland (C 9 f 79).

1500 (omkr) anges i en räkenskap för T gårdens(?) tionde till 5 tunnor råg och 3 tunnor 3 skäppor korn; 'kyrkotionde' anges i ett penningbelopp (oläsligt). I räkenskapen upptas bl a utgifter för armborst och ett 'pansar'; en tiondelängd och en längd över gjort 'arbete' upptar bönder i socknen (men inte i Tuna skate). (C 44, odat)

1505 och 1506 daterar Bengt Knutsson (Ulv) brev på T (BSH 5:36, 73).

1521 skövlar bönder från Handbörd och Stranda T, som då innehas av Kristian II, och slår ihjäl den fogde som Sören Norby tillsatt (HT 1900 s 301).

1530 upprättar Peder Månsson efter Arvid Västgöte ett inventarium på T kungsgård, vilket bl a upptar en djurbesättning om en häst, tre kor, två får och åtta svin; i herreboden finns smedjeredskap och 'all redskap till en sågkvarn som Sven Friis lät bygga'; gården räntar ½ tunna smör (FoRek 1529–33 s 506, 1305, 1354).

1544 anges att den ena gården tidigare varit öde men nu åter upptagits (SmH 1544:4).

1556 räntar ett ålfiske vid Tuna kyrka, kallat Tuna herrefiske, ½ mark torr ål (SmH 1556:19; jfr AL 3 s 231). 1559 beskrivs det som 'en liten ålkista i Tuna ström som löper från Tunasjön (*Tuna siöen*)' (SmH 1559:4).

I sitt testamente 1285 anslår kung Magnus huvudgården Tuna (*curiam nostram, Tunar,*) för att lösa det som återstår av hans skulder på sin avlidne bror Eriks vägnar; gården överlämnas till biskopen och dekanen i Linköping, vilka skall fullgöra skuldregleringen (?DS 802 s 659).

Denna gård Tuna har inte kunnat identifieras.[1] Mot en identifiering med T talar brevet 1303 (se ovan), som visar att gården då var kronogods. Testamentets Tuna torde ha varit kungens privatägda gods, och rimligen har det sålts av testamentsexekutorerna vid verkställandet av testamentet. Egendomen kan därför vara identisk med antingen Tuna, Ö Husby sn, eller Tuna, Rystads sn, båda i Östergötland. Dessa ägs under senmedeltiden av frälse personer (HoTu s 228 ff). För en lokalisering till Östergötland talar också det faktum att kungen uppdrar åt biskopen och dekanen i Linköping att ombesörja skuldregleringen.

Vånga

1500 (omkr) *i Wangum* (C 44 f 2v, 4v), 1545 *Wånga* (SmH 1545:6) – 6 G, 6 e.

SmH 1545 **1 kr**.

1500 (omkr) omnämns Karl och Margareta i V i en räkenskap för Tuna gård; de ger i tionde 4 skäppor korn och 1 skäppa råg resp 4 skäppor råg (C 44 f 2v, 4v).

Vånghult

1500 (omkr) *i Wanhult* (C 44 f 2v), 1543 *Wånghultt* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 e.

SmH **1 sä**.

1500 (omkr) omnämns Simon i V i en räkenskap för Tuna gård (C 44 f 2v).

Väderum

1500 (omkr) *i Wegdarwm, i Weddarwm* (C 44 f 4v, 2v), 1543 *Wederum* (SmH 1543:8) – 6 G, 5 e.

SmH **1 kr** med krt i Trullefall

1500 (omkr) omnämns Inge i V i en räkenskap för Tuna gård; han ger 5 skäppor korn och 4 skäppor råg i tionde (C 44 f 2v, 4v).

[1] Jfr Fritz 2 s 92 n 11, där gården utan reservation identifierats med T.

Ytternäs 1543 *Ödenäs*, *Vttenes* (SmH 1543:8), 1554 *Ötanäs* (SmH 1554:4) – 6 G, 3 f.
SmH **1 kr**.

Össebo 1543 *Yseboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 6 e.
SmH **1 sä** (saknas 1548).

Källor, litteratur och förkortningar

Använt SmH-material

	Aspeland och Sevede						
SmH	sk	sä	ky	kr[1]	kl	aoe	fr
1540:12	–	–	x	–	–	–	–
1545:2	x	x	x	x	x	x	x
1546:6	x	x	x	x	x	x	x
1547:10	x	x	x	x	x	x	x
1548:7	x	x	x	x	x	x	x
1549:3	x	x	x	x	x	x	x
1550:8	x	x	x	x	x	x	x
1551:8	x	x	x	x	x	x	x
1552:9	x	x	x	x	x	x	x
1553:6	x	x	x	x	x	x	x
1554:3	x	x	x	x	x	x	x
1556:11	x	x	x	x	x	x	x
1557:9	x	x	x	x	x	x	x
1558:18	x	x	x	x	x	x	x
1559:9	x	x	x	x	x	x	x
1560:12	x	x	x	x	x	x	x

[1] Bråhults ägor i Kristdala sn redovisas endast 1545, 49, 55, 58 och 60.

	Tuna län				
SmH	sä	kr	ky	aoe	fr
1543:8	x	x	x	x	x
1544:4	x	x	x	x	x
1545:6	x	x	x	x	x
1546:14	x	x	x	x	x
1547:3	x	x	x	x	x
1548:2	x	x	x	x	x
1549:4A	x	x	x	x	x
1551:11	x	x	x	x	x
1553:11	x	x	x	x	x
1554:4	x	x	x	x	x
1555:3	x	x	x	x	x
1556:19	x	x	x	x	x
1557:1	x	x	x	x	x
1558:13	x	x	x	x	x
1559:4	x	x	x	x	x
1560:7	x	x	x	x	x

Särskilda längder

Smålands handlingar (SmH) 1533:1B innehåller längder över fodringsskatt, städja, gärdpengar och gärdsilver åren 1533/34–37 för Aspeland och Sevede. SmH 1538:6 innehåller längder över fodringsskatt åren 1536–37 för samma område. SmH 1538:5 innehåller längder över kungsgästning och fodringsskatt för samma område. Dessa längder har använts för att ta fram första belägg på ortnamn och fastställa den kamerala indelningen, men uppgifterna i övrigt är inte inarbetade i de formaliserade SmH-notiserna, som löper från 1545 till 1560.

Arv och eget finns främst i Aspeland: i Gårdveda, Målilla, Mörlunda och Virserums snr samt i Hässleby, Karlstorps och Vena skatar; i Sevede endast i Pelarne, Vi och Vimmerby snr; i Tuna län i Misterhults sn. Aoe-jord redovisas i SmH 1540:8, 41:11, 42:11, 43:10, 44:12, 46:12, 47:12, 48:12, 49:12, 50:9, 51:14, 52:13, 53:15, 54:8A (endast Hässleby skate), 54:8B, 54:8C, 55:12B, 55:16 (endast Hässleby skate), 56:9A (endast Hässleby skate), 56:9B, 57:16 (endast Hässleby skate), 58:16B, 59:20B, och 60:30B.

För **Bråhults ägor**, som finns i Kristdala, Vena, Mörlunda, Gårdveda och Tveta snr, finns särskild längd från 1545 (SmH 1545:10).

För **Virbo gård** finns särskilda längder i SmH 1553:11, 54:4, 55:3, 56:19, 57:1, 58:13, 59:4 och 60:7.

För **fisket** vid Simpevarp finns räkenskaper i SmH 1555:20, 56:13, 57:3, 60:6 och 61:18.

Tiondelängder finns i Prostarnas tionderäkenskaper (Linköpings stift), vol 3, för samtliga socknar i Aspelands och Sevede prosterier för året 1551; för Misterhults sn finns längder även för åren 1548 och 1549, men varken dessa eller längden 1551 redovisar hela socknen. För socknarna i Aspelands och Sevede hdr finns längder i SmH 1557:9, 58:18, 59:9 och 60:12, för socknarna i Tunalän (Tuna, Misterhult och Kristdala) i SmH 1559:4 och 60:7, för Tuna sn dessutom i 1557:1 och för Misterhults sn i 1558:13.

Förkortningar: källor och citerad litteratur

Käll- och litteraturhänvisningar sker genom användande av nedanstående *förkortningar* följda av 1) för källpublikationer med numrerade handlingar: handlingens *ordningsnummer* eller (om handlingarna inte är genomgående numrerade) *delnummer: ordningsnummer*, 2) i samtliga övriga fall: *sidnummer*.

A 7	Hans Brasks registratur, RA.
A 9	Registrum ecclesie Lincopensis, RA.
A 20	Vadstena klosters stora kopiebok, RA.
AF	Almquist J A, Frälsegodsen i Sverige under storhetstiden. 1–4. Sthlm 1931–76.
AH	Almquist J E, Herrgårdarna i Sverige under reformationstiden. Sthlm 1960.
AL	Almquist J A, Den civila lokalförvaltningen i Sverige 1523–1630. 1–4. Sthlm 1917–23.
ALD	Almquist J E, Lagsagor och domsagor i Sverige. 1–2. Sthlm 1954–55.
AoE	Arv och eget-serien, KA.
APS	Acta Pontificum Svecica. Acta cameralia. Utg av L M Bååth. I:1–2, I:II. Sthlm 1936–57.
ATJb	Arvid Trolles jordebok 1498. Utg av J A Almquist. HH 31. Sthlm 1938.
B 15, 16	Lars Eriksson Sparres kopiebok, RA. Kopieböckerna, B 14–16, är troligen framställda mellan åren 1635 (ev 1628) och 1643 (Sjögren s 359 ff, Liedgren J i Archivistica et Mediævistica s 253, Scheffer C G U i Arkivvetenskapliga studier 4 s 331 ff).

B 19	Äldre avskrifter ur medeltidshandlingar, RA.
Bankeström 1982, 1990	Bankeström S, Från flydda tiders Kristdala och Tunalän. 1–2. Kristdala 1982, 1990.
Bergström	Bergström N, Vimmerby kyrka. Vimmerby 1975.
BhS(p)	Bergshammarssamlingen (pergamentsbrev), RA.
BHT	Bebyggelsehistorisk tidskrift. 1981–.
Bio	Biographica, RA.
BiS	Bielkesamlingen, RA.
BlekApp	Pappersbrev i Blekhems arkiv. RA fot.
BNJb	Birger Nilssons (Grip) jordebok 1562, FoR 32.
BSH	Bidrag till Skandinaviens historia. Utg af C G Styffe. 1–5. Sthlm 1859–84.
C 9	Ivar Axelssons (Tott) räkenskapsbok för Gotland, 1485–87. C-serien, RA. (Melefors 1991)
C 13	Jordeboksanteckningar och räkenskaper, 1500-talets början. C-serien, RA.
C 21	Förteckning över Gunhild Johansdotters (Bese) och Erik Turessons (Bielke) gods, 1514. C-serien, RA.
C 24	Jordebok och räkenskaper över Magdalena Karlsdotters (Bonde) gods, 1488–90. C-serien, RA.
C 36	Jöns Ulfssons (Roos av Ervalla) jordebok, 1498. C-serien, RA.
C 44	Räkenskap för Tuna kungsgård, omkr 1500. C-serien, RA.
C 32, UUB	Vadstena klosters uppbörds- och räkenskapsbok 1465/66, UUB.
Carlsson 1900	Carlsson C A, Anteckningar om Kristdala socken i Tuna läns härad och Kalmar län. Sthlm 1900.
Cnattingius 1987	Cnattingius B, Tveta kyrka. Uddevalla 1987.
Collijn	Acta et processus canonizacionis beate Birgitte. SFSS, serie 2, band I. Utg av I Collijn. Up 1924–31.
Crælius	Crælius M G, Försök til ett landskaps beskrifning uti Tuna läns, Sefwedes och Aspelands häraders fögderi. Kalmar 1774.
D 9	Kalmar klosters uppbörds- och räkenskapsbok, RA.
D 12	Vadstena klosters jordebok 1502, RA. Se även HH 16 och VaKlJb.
DD	Diplomatarium Danicum. Kbh 1938–.
DIt	Gallén J, Det "Danska itinerariet". Franciskansk expansionsstrategi i Östersjön. Utg av J Lind. Helsingfors 1993.
DiVa	Diarium Vadstenense. The Memorial Book of Vadstena Abbey. Utg av C Gejrot. Sthlm 1988.

DK	Diplomatariekommittén(s samlingar), RA (Svenskt diplomatarium).
DMS	Det medeltida Sverige.
DMS 1:4	--- 1:4: Uppland, Tiundaland: Tierp, Våla, Vendel, Oland, Närdinghundra. Sthlm 1974.
DMS 1:7	--- 1:7: Uppland, Attundaland: Bro och Sollentuna härader, Färingö tingslag och Adelsö socken. Sthlm 1992.
DMS 1:8	--- 1:8: Uppland, Fjädrundaland: Simtuna och Torstuna härader. Sthlm 1994.
DMS 4:1	--- 4:1: Småland, Möre: Norra och Södra Möre, Kalmar stad. Sthlm 1987.
DMS 4:2	--- 4:2: Småland, Handbörd och Stranda. Sthlm 1990.
DMS 4:3	--- 4:3: Öland. Sthlm 1996.
DN	Diplomatarium Norvegicum. Utg af C R Unger m fl. I – XX:1. Kristiania 1849–1919.
DNov	Diplomata Novevallensia. The Nydala Charters 1172–1280. Utg av C Gejrot. Sthlm 1994.
DoSk	Dovring F, De stående skatterna på jord 1400–1600. Lund 1951.
DRA(p)	Danska Rigsarkivet (pergamentsbrev).
DS	Diplomatarium Suecanum. Utg af J G Liljegren m fl. I–VIII, IX:1–2, X:1–2. Sthlm 1828–.
E	Enskilda arkiv, RA.
E 6187	Släkten Trolles papper, RA.
EK 1:10 000	Ekonomisk karta för Sverige. Skala 1:10 000. Se *Kartor* nedan.
EngsöA	Engsö-arkivet, RA.
ETJb	Erik Trolles jordebok. Släkten Trolles papper, E 6187, RA.
EÄ	Elgenstierna G, Den introducerade svenska adelns ättartavlor. I–IX. Sthlm 1925–36.
FMU	Finlands medeltidsurkunder. Utg genom R Hausen. I – VIII. Helsingfors 1910–35.
FoR	Frälse- och rusttjänstlängder, KA.
FoRek	Foughternes rekenskaper. Strödda räkenskaper och handlingar före 1630, KA.
Forssell 1884	Forssell H, Anteckningar om Sveriges jordbruksnäring i sextonde seklet. Sthlm 1884.
Fritz	Fritz B, Hus, land och län. 1–2. Sthlm 1972–73.
Fv	Fornvännen. 1906–.
G VIIa:23	Rannsakning angående skattehemman 1689–90 ('Fastebrevsvolymen', se KLÅ 1943), Kalmar landskontor, VLA.

Gardell	Gardell S, Gravmonument från Sveriges medeltid. I:Text. Gbg 1945.
Gen	Genealogica, RA.
GeomJb	Geometriska jordeböckerna, LmV.
GiBr	Brev ur askan. De i slottsbranden 1697 eller på annat sätt förlorade miscellaneabreven enligt äldre arkivförteckningar, Johan Peringskiölds anteckningar m m. Utg av H Gillingstam. Sthlm 1996.
GiOV	Gillingstam H, Ätterna Oxenstierna och Vasa under medeltiden. Sthlm 1952–53.
GiSi	Gillingstam H, Ätten Siöblads medeltida släktförbindelser och äldsta historia. Skr utg av Genealogiska föreningen, 4. Gävle 1949.
GR	Konung Gustaf I:s registratur. Utg genom V Granlund m fl. 1–29. Sthlm 1861–1916.
GXV3	Handlingar angående prästerskapets inkomster 1695–96, Östergötlands landskontor, VLA.
H 70	H 70 (Donatio Benzeliana LXXXII), LSB.
Haak 1954	Haak V, Sockenbeskrivning över Lönneberga. Lönneberga 1954.
Hadorph 1687	Hadorph J, Några gambla stadgar. Sthlm 1687.
Hansson 1898	Hansson H, Gravfält från järnåldern i Wimmerbyorten. Kalmar län. Meddelanden från Kalmar läns fornminnesförening 1898.
HBSb	Biskop Hans Brasks släktbok. Utg av Personhistoriska Samfundet genom H Gillingstam och G Setterkrans. Sthlm 1970.
Hfredp	Pergamentsbrev i enskild ägo (Gösta Carlsson, Hultsfred). DK fot.
HH	Historiska handlingar.
HH 1	– – – 1: Anteckningar om Sten Sture den yngres slägt- och arfsförhållanden. Handlingar ang de Gustavianska arfvegodsen. Sthlm 1861.
HH 11	– – – 11:1: Undervisning om rikets ränta 1530–33. Utg af Hans Forssell. Sthlm 1879. – Utgåvan återger URR 1530 med avvikelser och ändringar tagna ur URR 1533.
HH 16	– – – 16:1: Vadstena klosters jordebok 1500 jämte tillägg ur klostrets äldre jordeböcker m m. Sthlm 1897. – Se även VaKlJb.
HH 31	– – – 31: Arvid Trolles jordebok 1498 jämte åtkomsthandlingar och andra därmed samhöriga aktstycken. Utg genom J A Almquist. Sthlm 1938.

HH 39	--- 39:1: Handlingar till Nordens historia 1515 – juni 1518. Utg genom L Sjödin. Sthlm 1967–69.
HH 40	--- 40:2: Handlingar till Nordens historia juli 1518 – december 1519. Utg genom L Sjödin. Sthlm 1979.
HH 41	--- 41: Handlingar till Nordens historia januari – december 1520. Utg genom L Sjödin. Sthlm 1979.
Hofrén 1961	Hofrén E, Tuna kyrka. Linköping 1961.
HSH	Handlingar rörande Skandinaviens historia.
HSH 16	--- 16: Handlingar hörande till Medeltidens Historia. Sthlm 1831.
HSH 18	--- 18:1: Registratur å publike ärender, som blifvit förhandlade mellan Riksföreståndaren Sten Sture den äldre och Ärkebiskopen Jacob Ulfsson. Sthlm 1833.
HSH 20	--- 20:1: Handlingar hörande till medeltidens Historia. Herr Svante Stures Acta och Handlingar. Sthlm 1835.
HT	Historisk tidskrift. 1881–.
IBJb	En medeltida jordebok från östra Småland (= Israel Birgerssons /Finsta-ätten/ jordebok), i Orter och namn. Festskrift till Valter Jansson. Lund 1967.
Jacobsson 1995	Jacobsson C, Höggotisk träskulptur i gamla Linköpings stift. Visby 1995.
Jennes	Jennes S, År och människor i Misterhult. Västervik 1962.
K	Serien Kungl arkiv, RA.
KA	Kammararkivet, sedan 1922 ingående i Riksarkivet.
KA(p)	Kammararkivet (pergamentsbrev).
KaHe	Kalmar stifts herdaminne 1–5. Utg B Olsson och O Bexell. Kalmar 1951–80.
Karlskrönikan	Nya eller Karls-krönikan. Utg af G E Klemming. SFSS 17:2. Sthlm 1866.
KB	Kungliga biblioteket.
Kbr	Kungligt brev.
Kh 53	Biskop Hans Brasks kopiebok, LSB.
Kh 54	Linköpings domkyrkas kopiebok ('pappersregistret'), LSB.
KKA	Kammarkollegii arkiv.
KL	Kulturhistoriskt lexikon för nordisk medeltid. Malmö 1956–78.
Klang 1983	Klang L, Fornlämningar, kulturlandskap och bebyggelseutveckling i Rumskulla socken, Kalmar län. Arkeologi i Sverige 1980. Sthlm 1983.
Klang 1986	Klang L, Kolonisation och bebyggelseutveckling i nordöstra Smålands inland. BHT 11.

Klang & Norman	Klang L och Norman P, Fasta fornlämningar i Kalmar län. En sammanställning som underlag till regionala kulturminnesvårds- och forskningsprogram i östra Småland. Riksantikvarieämbetet, Arbetshandlingar och PM 1991:5.
KLÅ	Kalmar län. Årsbok för kulturhistoria och hembygdsvård. (Tidigare kallad Meddelanden från Kalmar läns fornminnesförening). 1898–.
KTb	Kalmar stads tänkebok. Utg av I Modéer och S Engström. SFSS häfte 193, 201. Up 1945–49.
Lagerstedt	Lagerstedt T, Den civila lokalförvaltningens gränser 1630–1952. Meddelanden från kulturgeografiska institutionen vid Sthlms universitet, nr B 24. Up 1973.
LaMV	Larsson L-O, Det medeltida Värend. Studier i det småländska gränslandets historia fram till 1500-talets mitt. Lund 1964, nytryck Växjö 1975.
Larsson 1994	Larsson L, Säterdrift i sydskandinaviskt neolitikum? Odlingslandskap och fångstmark. En vänbok till Klas-Göran Selinge. Sthlm 1994.
LBH	Linköpings biblioteks handlingar.
LmV	Lantmäteriverkets arkiv.
Lovén	Lovén Ch, Borgar och befästningar i det medeltida Sverige. VHAAH. Sthlm 1996.
LSB(p)	Linköpings Stifts- och Landsbibliotek (pergamentsbrev).
LuSS	Lundholm, K-G, Sten Sture den äldre och stormännen. Lund 1956.
LönKyA	Lönneberga kyrkas arkiv, VLA.
Magnusson 1986	Magnusson G, Forntida kustbosättningar i Misterhults socken, Småland. BHT 11.
Magnusson 1988	Magnusson G, Arkeologin – en ung vetenskap. Fornminnen i en kustbygd. Oskarshamn 1988.
Melefors 1991	Ivar Axelsson Totts räkenskapsbok för Gotland 1485–1487. Utg av E Melefors. Visby 1991.
MS	Medeltidsstaden. 1–73. RAÄ/SHM 1976–90.
NDM	Nye Danske Magazin 1–6. Kbh 1794–1826.
NMH	Nordiska museets handlingar.
NMU	Närkes medeltida urkunder. Utg av K G Grandinsson. Sthlm 1935.
NoB	Namn och Bygd. Tidskrift för ortnamnsforskning. 1913–.
Norman 1988	Norman P, Fornminnen i skärgården. Fornminnen i en kustbygd. Oskarshamn 1988.

Norman 1993	Norman P, Medeltida utskärsfiske. En studie av fornlämningar i kustmiljö. NMH 116. Sthlm 1993.
NoVaKl	Norborg L A, Storföretaget Vadstena kloster. Lund 1958.
NRKb	Nils Rynings kopiebok. I r 17, KB.
Nygren	Nygren E, Registra ecclesie lincopensis. LBH, ny serie 3, 4. Linköping 1941, 1944.
PD	Peringskiölds diplomatarium. VHAA:s deposition, RA.
PHT	Personhistorisk tidskrift. 1898–.
PRFSS	Privilegier och resolutioner för Sveriges städer. I–III. Sthlm 1927–39.
ProcCat	Processus seu negotium canonizacionis B Katerine de Vadstenis. Utg av I Collijn. Up 1942–46.
Prt	Prostarnas tionderäkenskaper, Linköpings stift, KA.
RA	Riksarkivet.
RAp	Riksarkivets pergamentsbrev.
RApp	Riksarkivets pappersbrev.
RAppDRA	Pappersbrev överförda från danska rigsarkivet, RA.
RAämbA	Riksarkivets ämbetsarkiv.
Rannsakningar	Rannsakningar efter antikviteter III. Utg av N-G Stahre. VHAA, Sthlm 1992.
RAÄ	Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister till ekonomiska kartan. – Hänvisning sker till socken och fornlämningsnummer.
Redkomm	Reduktionskommissionen, KA.
Rep	Repertorium diplomaticum regni Danici mediaevalis. 2. Række Bind 1–9. Utg av W Christensen. Kbh 1928–39.
Rosén 1939	Rosén J, Striden mellan Birger Magnusson och hans bröder. Lund 1939.
Rosén 1949	Rosén J, Kronoavsöndringar under äldre medeltid. SKHVL 46. Lund 1949.
Rosman	Rosman H, Bjärka-Säby och dess ägare. 1–2. Up 1923–24.
Rääf	Rääf L F, Samlingar och Anteckningar till en beskrivning öfver Ydre Härad i Östergötland. 1–5. Linköping 1856, Örebro 1859–65, 1875.
Rött nr	Serien Röda nummer, KA.
SA	Sturearkivet, RA.
Samlaren	Samlaren. Up 1880–.
Sandberg	Sandberg A, Linköpings stifts kyrkoarkivalier till och med år 1800: en arkivhistorisk undersökning. Linköping 1948.

SBL	Svenskt biografiskt lexikon. Sthlm 1918–.
Sc	Scandia. Tidskrift för historisk forskning. 1928–.
Schück 1955	Schück H, Olof Jonssons i Högsrum ättlingar – en öländsk frälsesläkt. PHT 1955:1–2.
Schück 1994	Schück H, Engelbrektskrönikan. Tillkomsten och författaren. VHAAH. Sthlm 1994.
SD	Svenskt diplomatarium från och med år 1401. Utg genom C Silfverstolpe och K H Karlsson. I – IV:1–2. Sthlm 1875–1904.
SDbR	Strödda domböcker och rättegångshandlingar, RA.
SEL	Schück H, Ecclesia Lincopensis. Studier om Linköpingskyrkan under medeltiden och Gustav Vasa. Sthlm 1959.
SFSS	Samlingar utgivna av svenska fornskriftssällskapet. Sthlm 1844–.
SFSS 40	– – – 40: Arfstvisten mellan Erik Eriksson (Gyllenstierna) och Ture Turesson (Bielke) 1451–1480. Sthlm 1908.
SFSS 245	– – – 245: Vadstena klosters två äldsta jordeböcker. Utg av Anna Larsson. Up 1971. = D 11, se VaklJb.
ShS(p)	Säfstaholmssamlingen (pergamentsbrev), RA.
Sjögren	Sjögren P, Släkten Trolles historia intill år 1505. Up 1944.
Sjöö 1979	Sjöö V, Historik över Åsjögle, Kroxhult och Krösås hemman. Kristdala 1979.
SKBA(p)	Stora Kopparbergs Bergslags AB arkiv (pergamentsbrev), Falun. RA fot.
SKHRA	Strödda kamerala handlingar, RA.
SKHVL	Skrifter utg av Kungl Humanistiska Vetenskapssamfundet i Lund.
SkoKlJb	Sko klosters medeltida jordeböcker (D 7, D 5, D 6). Utg av A Peetre, SVSL. Lund 1953.
SkS(p)	Skoklostersamlingen (pergamentsbrev), RA.
Sm	Smålands runinskrifter. Granskade och tolkade av R Kinander. Sthlm 1935–61.
SmH	Smålands handlingar, KA.
SMP	Sveriges medeltida personnamn. Up 1967–.
SMR	Svenska medeltidsregester. Förteckning över urkunder till Sveriges historia 1434–1441. Utg av S Tunberg. Sthlm 1937.
SMV	Raneke J, Svenska medeltidsvapen 1–3. Lund 1982–85.
SNA	Sveriges Nationalatlas. 1990–96.
SRP	Svenska riks-archivets pergamentsbref från och med år 1351. Förtecknade med angifvande af innehållet (av N A Kullberg). I–III. Sthlm 1866–1872.
SRS	Scriptores rerum Svecicarum medii aevi. I–III. Up 1818–76.

SS	Sandbergska samlingen, KA.
SSJb	Sten Stures jordeböcker, AoE 42.
SSJb 1515	Jordebok över Sten Sture d ä:s gods omkr 1495, upprättad 1515. AoE 42.
ST	Sveriges Traktater. Utg af O S Rydberg m fl. I–IV. Sthlm 1877–83.
StafA	Stafsundsarkivet, RA.
StTb	Stockholms stadsböcker från äldre tid: I:1–: Stockholms stads tänkeböcker 1474–. Utg genom E Hildebrand m fl. Sthlm 1917–. – Hänvisning sker till StTb och avser den volym som motsvaras av det årtal som anges i notisen.
SU	Styffe C G, Skandinavien under unionstiden, 3:e uppl. Sthlm 1911.
Svedberg 1988	Svedberg Å, Lilla Mark – en stenåldersboplats. Fornminnen i en kustbygd. Oskarshamn 1988.
SvHoA	Svea hovrätts arkiv, RA.
SvK	Sveriges Kyrkor. Konsthistoriskt inventarium. Utg av Sigurd Curman m fl.
SvK 192	– – – 192: Medeltida träkyrkor. Del 1, av M Ullén. Sthlm 1983.
SVSL	Skrifter utgivna av Vetenskapssocieteten i Lund.
Syllner-Gustafsson	Syllner-Gustafsson M, Bronsålder vid Virum. Fornminnen i en kustbygd. Oskarshamn 1988.
TidöA	Tidöarkivet, RA.
U 269 a	Åke Bengtsson Färlas förteckning över Jöran Åkessons (Tott) jordebrev, daterad Eka den 12 april 1572, UUB.
ULA	Landsarkivet i Uppsala.
URR	Undervisning om rikets ränta 1530 och 1533, Räntekammarbok 3 och 4, KA. (Jfr HH 11)
UUB(p,-pp)	Uppsala universitetsbibliotek (pergaments-, pappersbrev).
UUB C	Medeltida handskrifter, C-serien, UUB.
ValdJb	Kong Valdemars jordebog. Utg av S Aakjær. Kbh 1926–43.
VaKlJb	Vadstena klosters jordeböcker: 1447 och 1457, D 11, RA. – 1466 (uppbördsbok). C 32, UUB. – 1480, KA. – 1502, D 12, RA. (NoVaKl s 13 ff) – Se även HH 16 och SFSS 245.
Westin	Westin G T, De s k länsregistren från medeltidens slut. Sc 1951–52.
WeSR	Westman K G, Svenska rådets historia till år 1306. Up 1904.
VHAA	Kungl Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien.
VHAAH	Vitterhetsakademiens handlingar.

VikS(p)	Viksamlingen (pergamentsbrev), RA.
VimKy	Bergström N, Kyrklig egendom i Vimmerby. Utan tryckår.
VinsJb	"Vinsarpsjordeboken", Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok, 1494. UUB.
VLA(p, -pp)	Landsarkivet i Vadstena (pergaments-, pappersbrev).
VreS	Vretstorpssamlingen, ULA.
X 240	Släkten Trolles papper, UUB.
ÅkKb	Åkermarcks kopiebok, Redkomm D I c 2):1, KA.
Åmark 1960	Åmark M, Sveriges medeltida kyrkklockor. Bevarade och kända klockor. Sthlm 1960.
ÄSF	Äldre svenska frälsesläkter. I:1–3. Sthlm 1957–89.
ÖD	Örnhielms diplomatarium. VHAA:s deposition, RA.
ÖgH	Östergötlands handlingar, KA.
Östenson	Östenson, S, Randanmärkningar till biskop Hans Brasks släktbok. PHT 1973 och 1975.

Förkortningar, allmänna

*	se s 10
alkl	Alvastra kloster-hemman (landbo)
anm	anmärkning
aoe, -t, -uj	arv- och eget-hemman (landbo), -torp, -utjord
avskr	avskrift
bl a	bland annat (andra)
ca	cirka
d	död
d y	den yngre
d ä	den äldre
etc	etcetera
f	fodring; folio, r(ecto) anges normalt inte, v(erso) däremot alltid
f, ff	följande sida/sidor
f Kr	före Kristus

fot	fotostat(-samling)
fr	frälse-hemman (landbo)
frman	frälseman
Gbg	Göteborg
gd	gård
hd, -r	härad, härader
hdshövd	häradshövding
jb	jordebok
jfr	jämför
Kbh	København
KLM	Kalmar läns museum
km	kilometer
kr, -kvarn, -t, -uj	krono-hemman (landbo), -kvarn, -torp, -utjord
ky, -t, -uj, -åker	kyrko-hemman (landbo), -torp, -utjord, -åker
kyherde	kyrkoherde
m	meter
m m	med mera
n	not
nr	nummer
nuv	nuvarande
odat	odaterad
omkr	omkring
or	original
p	pergamentsbrev
pd	pund
pn	penning
pp	pappersbrev
r	recto (se f, folio)
rd	rättardöme
rdr	riddare
resp	respektive
s	sida
SHM	Statens historiska museum

sk, -kvarn, -nybygge, -t, -uj	skattehemman (bonde), -kvarn, -nybygge, -torp, -utjord
s k	så kallad(e)
skkl	Skänninge kloster-hemman (landbo)
skp	skäppa
sn, -r	socken, socknar
sp	spann
st	stycken
Sthlm	Stockholm
sä, -t, -uj	sämje-hemman (bonde), -torp, -utjord
t ex	till exempel
tl	tiondelängd
tna (tnr)	tunna (tunnor)
t o m	till och med
tr	tryckt
uj	utjord
utg	utgiven
Up	Uppsala
v	verso (se f, folio)
vakl, -fiske, -uj	Vadstena kloster-hemman (landbo), -fiske, -utjord
vid	vidimation
vol	volym
vpn	väpnare

Kartor

Ekonomisk karta för Sverige (EK 1:10 000). Skala 1:10 000.
Enligt hänvisning för resp ort (jfr s 10). Kalmar län: flygfotograferingen utförd 1938, kartläggningen slutförd 1941; ny reviderad edition publicerad 1980–82, flygfotograferingen utförd 1976–78.

Topografisk karta över Sverige. Skala 1:50 000.
5 F Åseda NO.
5 G Oskarshamn NV.
6 F Vetlanda NO, SO.
6 G Vimmerby SV, NV, NO, SO.
6 H Kråkelund SV.
7 F Tranås SO.
7 G Västervik SV.

Kartbladen rekognoscerade 1972–75, 1978–80 och 1992, reviderade 1985–86 och 1993.

Generalstabens karta över Sverige. Skala 1:100 000.
28 Vetlanda, 29 Oskarshamn, 36 Vimmerby. Kartbladen uppmätta 1870–72, 1878–79.

Karta öfver Kalmar län och Öland. Utg af Geografiska Inrättningen 1818. Skala 1:200 000.

Svenska Orter. Atlas över Sverige med ortbeskrivning. Utg av Generalstabens litografiska anstalt. Sthlm 1932–52.

Ortregister

Ortregistret är delat i två avdelningar: I *Orter i Aspeland, Sevede och Tuna län* och II *Övriga orter*. I det förra är ortnamnen alfabetiskt ordnade, i det senare regionalt (men alfabetiskt inom varje större område). Ortnamnen inom parentes är sockenangivelse, varvid1500-talets kamerala indelning avses (i regel anges dock även senare förändringar). Då en sockens eller ett härads namn i framställningen utnyttjats enbart för lägesbeskrivning, har det inte införts i registret. De kursiverade siffrorna anger var den utförliga beskrivningen av orten i fråga finns. Om en ort förekommer flera gånger på samma sida, har det inte anmärkts särskilt. För förkortningar och * se s 244 ff.

I Orter i Aspeland, Sevede och Tuna län

Aby, Lilla (Tveta) 52, *93*, 110
Aby, Stora (Mörlunda) 66, *76*, 86, 186
Aggatorp (Virserum) *105*
*Alboke (Virserum) *105*
Algutstorp (Vimmerby) 129, *188 f*
Alsarp (Vena) *163*
Alsta (Frödinge) *127*
*Alusastolpe (Vena) 163
Applekulla (Kristdala) *50*, 52, 139
Applekulla (Rumskulla) *155*
Arvidsmåla (Misterhult) *213*, 221, 224, 226
Askaremåla (Misterhult) 210, *213*, 224, 226, 228
Aspelands hd 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, *30–118*, 36, 38, 43, 49, 61, 67, 94, 98, 139, 161, 206
Avlingetorp (Mörlunda) *76*

Baggemåla (Misterhult) *213*, 223
Baggetorp (Misterhult) 209, *213*
Bankhult (Kristdala) *141*
*Barghagardher (Karlstorp) *44*, 48
Basebo (Vena) *163*
Basgärde (Gårdveda) *32 f*
Basteböla (Misterhult) 209, 210, *213*
Bastefall (Pelarne) *147*, 186
Basthult (Misterhult) 209, *213*
Bergebo (Kristdala) *141*, 144
*Biakullzbodha (Målilla) 64 f
*Birckrum (Vimmerby) *189*
*Birkeeäng (Lönneberga) *54*
*Birnæqwern (Gårdveda) 33, 34
*Biærgh (Målilla) *64*, 66
Bjälebo (Kristdala) *50*, 52, 139
Bjärkhult (Vena) 52, *163*
Björkesnäs (Djursdala) 121, *122*, 125
Björkmossa (Virserum) *105*, *108*, 111, 116
Björksebo (Vena) *163*
Björkskär (Misterhult) 229
Blackelid (Virserum) 35, *108*, 117
Blankaholme (Misterhult) *223*
Blaxhult (Vena) *163*, 168
Blixtorp (Tuna) 233, *235*
Blomsterhult (Misterhult) 209, *214*, 221
Blågölen (Mörlunda) 91
Blågöl (Vimmerby) 192
Blägda (Frödinge) *127*
Blägdesjön 18
Boanäs (Karlstorp) *44 f*, 65
Boanäs kvarn (Karlstorp) 44, *45*
Boanäs rd 44, 45, 47
Boarum (Kristdala) *141 f*
Boaryd (Karlstorp) *45*
Boatorp (Karlstorp) 44, *45*
'Bobergsmo', se Bockara
Bockara (Mörlunda) 52, *77*, *80*, 84
Bockaskögle (Virserum) *108*
Bockefall (Lönneberga) *54 f*, 56, 57, 60, 62
Bockstad (Karlstorp) *45 f*
Boda (Frödinge) *128*, 132
Boda (Misterhult) 209, *214*

Boda (Målilla) *64 f*
Boda (Mörlunda) *80*
Boda (Vena) 52, *163*
*Bodanäs åå 45
Bofall (Södra Vi) *171*
Bollnäs (Misterhult) 209, *214*
Bomåla (Södra Vi) *171*, 176, 180
*Bondeby (Vimmerby) *189*
Borg (Mörlunda) *80*
Borghult (Vimmerby) *189*
Borholmen (Misterhult) 218
Borstingen 196
'Bosgården' (Frödinge) *128*, 186
'Bosgården' (Gårdveda) 37
Bosjön 73
Bostorp (Tuna) 233, *235*
Botestorp (Misterhult) 209, *214*
Brantestad (Frödinge) *128 f*, 129, 130, 131, 188
Bredshult (Tuna) 233, *235*
Brevik (Vena) *164*
Brofall (Frödinge) *129*, 163
Brunsvik (Vena) 154, *164*
Brunsvikskvarn (Vena) 164
Bråbo, Lilla (Kristdala) *50*, 139
Bråbo, Stora (Kristdala) *50 f*, 52, 139
Bråbygden (Kristdala) 16, 49
Bråhult (Kristdala) *51 f*, 139, 140
Bråhultesjön 17
'Bråhults ägor' 51 f
Brånhult (Södra Vi) *171*, *174*
Brånäs (Kristdala) *52*, 139
Brännarp (Vena) *164*
Brännhult (Vimmerby) *189*, 203
Bröttle (Tuna) 159, *160*, 233
Bullebo (Djursdala) *122*
Buskebo (Karlstorp) *46*
Bussvik (Misterhult) 209, *214*, 221
Byrum (Tveta) *93*
Bysjön 34, 35, 37
Bäckeby (Gårdveda) *33 ff*, 35, 83, 84
Bäckefall (Lönneberga) *55*, 57
Bäckhult (Södra Vi) *174*
Bänarp (Lönneberga) *55*
Bölö (Karlstorp) *46*
Bölö (Mörlunda) *81*
Bösebo (Tveta) 84, *93 f*
*Bøttarudu (Virserum) 108

Dabbekulla (Kristdala) 52, *142*, 143, 144
Dabbetorp (Södra Vi) *174*
Dal (Vena, nu Lönneberga) 55, 98, *99*, 104, 161
Dalsebo (Vena) *164*
Danevik (Tuna) 233, *235*
*Danmark (Målilla) *65*, 66
Dansås (Virserum) 35, *108 f*
Djupsjön 73
Djursbo (Lönneberga) 55
Djursbosjön 39
Djursdala (Djursdala) 121, *122*, 124, 137, 181
Djursdala sn 17, 19, 21, 22, 25, 28, 119, *121–125*, 137
Djurstorp (Vimmerby) *189*, *192*
Duvekulla (Tveta) 84, 93, *94*
*Dwnobol (Frödinge) *129*
Dönnemåla (Vimmerby) 47, *192*

*Eekebærghom (Vena) *165*
Ekeberg (Järeda) *41*
Ekeflod (Virserum) *109*
Ekekulla (Pelarne) *148*, 154
Ekenäs (Målilla) *65*
Ekenäs-ängen (Lönneberga) 62
Eksebo (Virserum) *109 f*, 111, 116
Ekö (Misterhult) 209, 210, *214*, 229, 230
Eldstorp (Pelarne) 117, *148*, 169
Emunderyd (Lönneberga) *55 f*, 60
Emån 16, 17, 84
*Erixengzkulla (Rumskulla) *156*
*Ernisbodhum (Södra Vi) *174*

Fagerbäck (Gårdveda) *35*
Fagerbäcks rd 34, 35, 36, 38, 108, 109, 110, 112, 114, 115, 118
Fagerhult (Kristdala) *142*
Fagerhult (Mörlunda) *81*
Faggemåla (Vena, nu Lönneberga) 56, 98, *99*, 104, 161, 203
*Falkakwlla (Frödinge) *129*, 130
Falkmossen (Frödinge) 129
Falla (Kristdala) 52
Falla (Vimmerby) *192*, 204

Falla (Tuna) 233, *235*
Fallebo (Kristdala) *52*, 139
Fallhult (Vena) *165*
Fasnefall (Pelarne) *148*
Fiefall (Rumskulla) *156*
Figeholm (Misterhult) 21, 208, 209, *214*
Fighult, Lilla (Misterhult) 209, *214*
Fighult, Stora (Misterhult) 209, *214*
Findeln 197
Findleberg (Vimmerby) *192*
Fjälster (Tuna) 159, *160*, 233
Fjärsfall (Lönneberga) *56*, 60
Flaka, Norra (Djursdala) 121, *123*
Flaka, Norra (Södra Vi) 137, *174*, 186
Flaka, Södra (Djursdala) 121, *123*, 174, 186
*Flaska (Vena) 168
Flatebo (Vena) *165*
Flatekulla (Gårdveda) *35*
Flaten 34, 35, 37
Flaten (Mörlunda) 81
Flathult (Gårdveda) *35 f*, 51
Flathult (Misterhult) 209, *214*
'Flathulta sund' 35
*Flathulte (Mörlunda) *81*, 166
Flen 43, 45, 47
Flenshult (Karlstorp) *46 f*, 65, 84
Flivik (Misterhult) *214 f*, 224, 226
Flocken 17, 43, 44, 45, 47
Flugenäs (Frödinge) *129 f*
Fluxerum (Karlstorp) 44, 45, *47*, 65
*Frwæ quern (Djursdala) 122, *123*
Främsteby (Vena) *165*, 168
Frödinge (Frödinge) 22, 126, 129, *130 f*, 186
'Frödinge fäste' (Frödinge) 130, 131
Frödinge sn 17, 19, 20, 21, 22, 25, 28, 119, *126–139*, 129, 130
Frödingehult (Frödinge) 129, 130, *131 f*
Fröreda (Järeda) *41*
Fågelhem (Södra Vi) 65, *175 f*, 177
Fågelö (Misterhult) 209, *215*
Fårbo (Misterhult) 209, *215*
Fårbo gärd 209
Färgshult (Mörlunda) *81*

Gallebo (Södra Vi) *176*
Gallö (Lönneberga) *56 f*, 60
*Gardzle siö 103
Garpen 112, 115
*Gassemosse (Målilla) *65*
Gebo (Vimmerby) *193*
Gersebo (Misterhult) *215*, 224, 226
*Gislatorpet (Vimmerby) 193
*Gismundathorp (Vimmerby) 189, *193*
Gissemåla (Vimmerby) 47, 131, *193 f*, 202, 203
Glostad (Misterhult) 209, 210, *215*
Gnötteln 17, 103
Gnöttlerum (Vena) *165*
*Granhult (Södra Vi) 175, *176*
Granhultesjön 17, 80
Gransebo (Djursdala) *123*
Granshult (Mörlunda) *81*
'Gransjö bäck' 80
Gransmålasjön 80
*Greppervm (Vimmerby) *194*
Grinderum, Västra (Frödinge) *132*, 161
Grinderum, Östra (Frödinge) *133*
Grumstorp (Pelarne) *148*, 152
Grunkabo (Virserum) 35, *110*
*Grygarda (Vena) 163
Gryssebo (Vimmerby) *194*, 203
*Grytemare becken 230
*Grytmaren 229
Grytsö (Misterhult) 230, 232
Gråsshult (Södra Vi) *176*
Grägarp (Vimmerby) 131, *194*, 198, 202
*Grælabro (Vena) 163
Gräntö (Virserum) 87, 109, *110 f*
Grönhult (Misterhult) *215 f*, 224, 226
Grönkulla (Gårdveda) 35, *36*
Grönö (Misterhult) *216*, 224, 226
Gröstorp (Tuna) 233, *235*
Gullaberg (Lönneberga) *57*
Gullhanetorp (Kristdala) *52*, 139
Gunnarsmåla (Tuna) 233, *235*
Gunnekulla (Frödinge) 130, 131, *133*, 186
Gåpen 17
Gårdveda (Gårdveda) 22, 27, 32, 35, *36 f*
Gårdveda sn 17, 19, 20, 22, 25, 28, 30, *32–38*, 63
Gårdvedaån 17, 37

Gåsefall (Tuna) 233, *235*
*Gåsegiöll 231
Gåsfjärden 18
Gällingsbo (Mörlunda) *81*
Gässhult, Lilla (Misterhult) 209, *216*
Gässhult, Stora (Misterhult) 209, *216*
Gästgivarhagen (Vimmerby) 22
Gästgivarängarna (Vimmerby) 201
Gässlingsäng (Mörlunda) *81*
Gökhult (Pelarne) *148*
Gölebogöl 35
Gölhult (Järeda) *41*
Götebo (Misterhult) 209, *216*
Götehult (Misterhult) 209, *216*
Götruda (Tveta) 93, *94*

Haddarp (Lönneberga) *57 f*, 60, 62
Haddarps kvarn (Lönneberga) 57, *58*
Haddetorp (Mörlunda) *81*, 86
Hagelsrum (Målilla) *65 ff*, 68, 70, 73, 93
'Hagelsrums å' 66
Hagsjön 80
*Hakkaryth (Kristdala) *52*
Hallersrum (Djursdala) *123*
Halsebo (Södra Vi) *176*, 181
Hammar (Misterhult) *216*
Hammars gärd 209
Hammarsebo (Målilla) *67*
Hamnö (Misterhult) 209, 210, *217*
Hamphorva (Pelarne) *149*
Hamra (Vimmerby) 193, *194 f*, 200
Hansehult (Vimmerby) 186, 188, *195*
Harnäs (Misterhult) 209
Harshult (Karlstorp) *47*
Hemsebo (Tuna) 233, *235*
*Hendele sund 80
*Herboda warp (Misterhult) 210, 221
*Herreglo (Misterhult) 210, 222, 228
Herrestorp (Pelarne) *149*
Hjorten 17
Hjortö (Virserum) *111*
Holfredstorp (Tuna) 233, *235*
Holm (Virserum) *111*
*Holmeng (Rumskulla) *156*
Holmsjön 86, 91
*Holmstenstorp (Målilla) *67*, 74
Hornabo (Södra Vi) 175, *177*
*Huffuer (Virserum) 109, *111*, 117
'Hule bro' (Lönneberga) 62
Hulingen 17, 98, 100, 103
Hulingsryd (Vena) 17, 65, 98, *99 f*, 161, 165
Hult (Mörlunda) *81 f*
Hult (Pelarne) *149*, 186
Hult (Rumskulla) *156*, 158
*Hult (Vena), se Östrahult
Hultarp (Virserum) 35, *111 f*
Hultarpsån 112, 115
Hultemaren 118
Hultsfred 17
Hultsjön 17, 90
Hultåsa (Vena) 98, *100*, 161, 166
*Huluszfarahult (Målilla) 65, *67 f*
Humleforskvarn (Kristdala) 143
Hummeln 143
Hundekulla (Kristdala) *142*
Hunö (Misterhult) 209, *217*
Hyggelsebo (Målilla) 66, *68*
Hylta (Rumskulla) *156*
Hyltan (Målilla) *68*
Hyltan (Mörlunda) *82*
Hålbäckshult (Frödinge) *133 f*
Hägelåkra (Målilla) 27, *68 f*
Hägerum (Kristdala) 52, *142*
Hägnad (Misterhult) 21, 209, *217*
Häll (Vena) *166*
Hällefors (Vena, nu Lönneberga) 47, 58, 98, *101*, 104, 161
Hällerum (Tuna) 22, 159, *160*, 233
Hällsjön 18
Hällån 18, 121
Hälsingsö (Misterhult) 209, *217*
Händlegölen 80
Hässleby rd 39, 40
Hässleby skate 25, 30, *38–40*, 53
Hässlehult (Karlstorp) *47*
Hässlid (Virserum) *112*
Hästmosshult (Vimmerby) 193, *195*, 200
Höckhult (Kristdala) *142*, 145
Högeruda (Järeda) *41*, 97
Högerum (Södra Vi) *177*
Höghult (Frödinge) *134*
Högskulla (Misterhult) 209, *217*
*Hökebergh (Tuna) 233, *235*, 236

Hökesjön 192
Hökfors (Tuna) 233, *236*
Hökhult (Misterhult) *217*, 224, 225, 226
Hökhult (Tuna) 233, *236*
Hörestadhult (Vimmerby) 103, *195 f*

Igelhult (Vena) 81, *166*
Imbramåla (Misterhult) *218*, 224, 226
Ingebo (Mörlunda) 52, *82*
Ingelstorp (Lönneberga) 57, *58 f*, 60
Innersgöl 145
Isfall (Rumskulla) *156*
Ishult (Tuna) 233, *236*
*Iäredhe (kvarn) (Vena) 102

Junnarp (Vena) *166 f*
Juttern 17
Juxtorp (Tuna) 233, 235, *236*, 238
Jämserum (Misterhult) 209, *218*
Järeda (Järeda) 40, *41*
Järeda sn 22, 25, 28, 30, *40–43*, 59
Järneke (Södra Vi) *177*, 186
Järnemåla (Vena, nu Lönneberga) 59, 98, *101*, 104, 161, 203
Järnforsen (Järeda) 42
Järnudda (Vena) 98, 100, *101 f*, 161, 167
Jössegöl 80

*Kaklatörp (Tuna) 233, *236*
Kalerum (Kristdala) 52, 142, *143*
Kallersebo (Målilla) *69*
Kallsebo (Misterhult) 209, *218*
Kalvekätte (Vena) 98, *102*, 161, 167
Kantebo (Tveta) 33, 93, *95*, 115
Kappemålagöl 219
Karlsberg (Södra Vi) 182
Karlstorps skate 25, 30, *43–49*, 63
Karsnäs (Södra Vi) *177*
Kaselarp (Pelarne) *149*
Katebo (Hässleby, nu Lönneberga) 38, *39*, 59
Katebo sjö 39
Kingarö (Misterhult) 229
Kingarö, Lilla (Misterhult) 229
*Kinnekulla (Pelarne) *149*, 152
*Kirkefall (Tuna) 233, *236*, 237
Kisen 197
*Kitnebækkir (Vena) 163
Klackebo (Södra Vi) *177*
Klemmestorp (Tuna) 233, *236*
Klintemåla (Misterhult) *218*, 224, 226
*Klobodhe (Målilla) 66, *69*, 71, 72
Kloster (Vena) 98, *102 f*, 161, 167
Klosters rd 103
'Klockaregården' (Frödinge) 130, 131
Klockaregården (Kristdala) *143*
Klockargården (Misterhult) *218 f*, 223
'Klockaregården' (Målilla) 70
'Klockaregården' (Pelarne) 151, 152
Klockargården (Vena) *167*, 170
Klockaregården (Södra Vi) *177*, 183
Klockargården (Vimmerby) 202, 203
Klockargården (Tuna) *236*
Klockargärdet (Kristdala) 143, 144 f
Klocketorp (Djursdala) *124*
Klövdala (Järeda) *42*
Knabbarp (Vimmerby) *196*
Knastorp (Tuna) 233, *236*
Knästorp (Målilla) *69*, 72
Kongskulla (Pelarne) *149*, 152
*Kongzhögh (Lönneberga) 57, 62
Koppetorp (Frödinge) *134*
Koppramåla (Vena) *167*
Korka kvarn (Vimmerby) *196*
*Kraagogrännya (Virserum) 109, 111, *112*
Kristdala skate 25, 30, *49–53*, 139
Kristdala sn 16, 17, 18, 19, 20, 23, 25, 27, 28, 49, 75, 119, *139–46*, 144, 206, 208
Kristineberg (Gårdveda) 34, *37*
Krogsfall (Frödinge) 130, *134*
Krogstorp (Pelarne) 117, *149*
Krokabäcken 17
Krokarp (Tuna) 233, *237*
Kroksjön 17
Krokshult (Kristdala) 16, 17, *52*, 139
Krokstorp (Misterhult) 209, *219*
Kronoberg (Tuna) 233, *237*
Kråkelund (Misterhult) 23
Kråkemar (Misterhult) 210
Kråkemåla (Misterhult) 209, *219*
Kråkeryd (Målilla) *70*
Kråketorp (Virserum) *112*
Krön 18, 23, 176, 181, 184

Krönsborg (Södra Vi) 184
Kuarp (Pelarne) 129, *149 f*, 152
*Kulla (Målilla) 66, *70*
Kulla (Pelarne) *150*, 186
Kulla (Rumskulla) *156*
Kulla (Tveta) *95*
Kulla (Virserum) 62, *112*
Kullesjö 80
Kulltorp (Tuna) 233, 236, *237*
Kulltorps gärd 233
Kvavhult (Vimmerby) 47, 131, *196 f*, 202, 203
Kvarnarp (Vena) *167*
Kvarnebäcken 17, 90
Kvarngården (Kristdala) 142, *143*
Kvill (Rumskulla) *157*, 186
Kvilla (Vimmerby) *197*, 204
Kvillehult (Vimmerby) *197*
'Kyrkgärdet' (Misterhult) 209
Kållemåla (Södra Vi) *177 f*, 186
Kåreda (Södra Vi) *178*, 184, 186
Kåremåla (Rumskulla) *157*
Käbbo (Södra Vi) *178*
Käglan 219
Käglesström 18, *219*
Källeberg (Rumskulla) *157*, 233
Källeberg (Tuna) 159, *160*
Kängsebo (Mörlunda) *82*
Käreby (Vena) *167*
Kärr (Misterhult) 209, 210, *219*, 222, 228
Kärrs gärd 209
Kärrsvik (Misterhult) 221
Köksmåla (Misterhult) 209, *219*

Lavekulla (Karlstorp) *48*
*Laxema (?Lönneberga) 62
Laxemar (Misterhult) 209, 210, 214, *219*, 222, 228
Laxemara gärd 209
Lekaremåla (Misterhult) *219*, 224, 226
Libbekulla (Kristdala) 52, *143*
Libbershult (Mörlunda) *82*
Lida (Järeda) *42*
Lidhult (Vena, nu Lönneberga) 59, 98, *104*, 161, 203
'Lidhulta vad' 104
*Liillatoffuan (Rumskulla) *157*
Liljerum (Kristdala) 143
*Lillegordenn (Tuna) *237*, 238
Lillesjö 86
Lillnäset (Södra Vi) 183
Lillängen (Lönneberga) 62
Lindefall (Södra Vi) *178*
Linden 63
Lindesjön 118
Lindhult (Frödinge) 130, *134*
Lindnäs (Misterhult) 218
Livarp (Hässleby, nu Lönneberga) 38, *39*, 59
Livarpesjön 39
Lixerum (Karlstorp) *47*
Ljungby (Gårdveda) *37*
Ljusgöl 177
Lockebo (Målilla) *70*
*Lyussesiö 91
Lådingen 205
Lådingsfall (Vimmerby) *197*
Långbrössle (Frödinge) 130, *134 f*
Långholmen (Misterhult) 227
Långvik (Frödinge) 128, *135*
Långvikstorp (Frödinge) *135*
Långö (Misterhult) 209, *220*, 222
Låxbo (Södra Vi) *178*, 186
Lökeholmen (Misterhult) 229
*Lööö (Misterhult) *220*
Lönhult (Kristdala) *143*
Lönneberg (Virserum) 33, *112 f*
Lönneberga (Lönneberga) 53, *59*
Lönneberga sn 16, 23, 25, 28, 30, 38, *53–63*, 98

Malghult (Kristdala) *143*
Malmgrava (Tuna) 132, 159, *160 f*, 233
Manketorp (Misterhult) 209, *220*
Maren 18, 91
Marholma (Karlstorp) 47, *49*
Marhult (Tveta) *95*
Marstad (Djursdala) *124*, 137
Marsö (Misterhult) 209, *220*, 222
Mederhult (Misterhult) 209, *220*
Mellingerum (Kristdala) 52, *144*
Melsjön 34, 35, 36, 37
Misterhult (Virserum) *113*
Misterhult, Lilla (Misterhult) 209, *220*

Misterhult, Stora (Misterhult) 209, *220*
Misterhults gärd 209
Misterhults sn 16, 17, 19, 20, 21, 23, 25, 28, 206, 207, 208, *208–32*
Misterhults skär 209, 210
Mjöhult (Södra Vi) *178 f*
Mjösjön 213
Morebo (Mörlunda) *82*
Moren 95
Mossebo (Mörlunda) 65, *82*
Mossebo (Pelarne) 86, *150 f*, 151, 158, 186, 193
Mossjön 23, 152, 153
Mossnäs (Södra Vi) 156, 157, *179*, 202, 203
Mossnästorp (Rumskulla, nu Pelarne) 146, 151, *157*, 179
Mossåkra (Rumskulla) *157*, 164
Munetorp, se Torp
Målen (Södra Vi) *179*
Målilla (Målilla) 22, 63, *70*
Målilla sn 16, 17, 19, 25, 28, 30, 32, *63–75*, 68
Måsskär (Misterhult) 230
Möckelhult (Frödinge) 132, *135*
Möckeln 17
Möllekulla (Kristdala) 52, 142, *144*
'Mölnaregården' (Misterhult) 231
Mören 73
Mörhult (Målilla) 65, *70 f*, 73
Mörlunda (Mörlunda) 27, 75, *83*, 86, 88, 97
Mörlunda fjärding 30
Mörlunda sn 16, 17, 19, 20, 22, 23, 25, 28, 30, 67, *75–91*, 76, 139
Mörtfors 18
Mösjöbäcken 144
Mösjön (Gårdveda) 34, 35, 37
Mösjön (Kristdala) 144 f
Mösjön (Vena) 100

Narrveten 17
Norrhult (Vena) *167*
Norrlången 73
Norängarna (Södra Vi) 175, 176, *179*
Nossen 205
Nosshult (Vimmerby) *197 f*, 202, 203
*Nya maale (Målilla) 66, 68, 69, *71*, 72
Nybble (Vimmerby) 189, *198*
Nyemåla (Lönneberga) *59 f*
Nyemåla (Vimmerby) 193, *198*
Nylinge (Södra Vi) *179*
Nyserum (Frödinge) *135*
Nyshult (Frödinge) 132, *135 f*
Näfstad (Södra Vi) 125, 174, 178, *179 f*, 186
Näs (Misterhult) 209, *220*
Näs (Mörlunda) *83 f*
Näs (Rumskulla) *157*
Näs (Tuna) 159, *161*, 233
Näs (Vimmerby) 189, 195, *198 f*
Näshult (Mörlunda) *85*
Nässjön 18

Odensvalehult (Tuna) 159, *161*, 233
Odensås (Tveta) *95*
Ormestorp (Vena) *167*
Orreholmen (Vimmerby) *199*
Orrekullen (Södra Vi) 186
Orremåla (Djursdala) 122, *124*

Pauliström (Karlstorp) 44, *49*
Pauliströmsån 17, 44, 45
Perstorp (Vimmerby) *199*, 203
Pelarne (Pelarne) 146, *151 f*, 193
Pelarne sn 16, 21, 23, 25, 28, 119, *146–54*, 188, 195
Pelarnehult (Pelarne) *152 f*
*Pinnabergxthorp (Frödinge) 130, *136*
Pinnarp (Vimmerby) 193, *199*, 200
Pipetorp (Tuna) 233, *237*
Plittorp (Misterhult) 209, *220*
Plittorps gärd 209
Plåttorp (Misterhult) 209, *220*
Prästgården (Kristdala) *144*
Prästgården (Lönneberga) 62
Prästgården (Södra Vi) *180*, 183
Prästgården (Vimmerby) *199*, 202
Prästnäs (Djursdala) *124*
Prästnäs (Järeda) *42*
'Prästön' (Södra Vi) 183
Puksjö 80
Puksjöbäck 80

*Qwedboo qwärn (Vimmerby) 199

Rakenäs (Lönneberga) 57, *60 f*
Ramm, Lilla 18, 219
Ramm, Stora 18
Rammsjön 80
Ramnebo, Västra (Misterhult) 209, *220*
Ramnebo, Östra (Misterhult) 209, *220*
Ramsebo (Virserum) 87, 93, *113*
Ramsefall (Södra Vi) *180*
Ramshult (Vimmerby) 193, *199 f*, 202, 203
Ramsen 17
Rangelstorp (Rumskulla) *157*
Rastorp (Misterhult) 209, *221*, 229
*Riffsiöö 34
Risinge (Kristdala) *145*
Risingen 17
Risö (Misterhult) 222
*Rittetorp (Målilla) 64, *71*
*Rofsmale (Vena) 154, 164, *167*
Rosendal (Misterhult) 209, *221*
*Rosendall (Virserum) *113*
Rosenvik, se Snokvik
Rostorp (Pelarne) *153*
*Rotheker (Misterhult) *221*, 224, 226
Roxhammar (Misterhult) *221*
Ruda (Mörlunda) 41, *85*, 165
Rum (Södra Vi) 171, *180*
Rumskulla (Rumskulla) 155, *158*, 186
Rumskulla fjärding 119, 179
Rumskulla sn 16, 17, 21, 23, 25, 28, 119, 135, *154–59*
Ryd (Järeda) *42*
Ryngen 17
Ryningsnäs, se Näs (Mörlunda)
Råddehult (Vimmerby) *200*, 203
Rås (Virserum) 33, *113 f*, 115
Råsbäck (Misterhult) 229
Rättelsebo (Lönneberga) 60, *61*
Rödmossa (Virserum) *114*
*Røffwaremaala (Södra Vi) 175, *180*
Rökulla (Rumskulla) *158*
Rönnen 228
*Rørawæd (Södra Vi) 174
Rössle (Frödinge) 130, 131, 132, *136*, 186
Röstorp (Kristdala) 52, 143, *145*
Saden 17
Sadeshult (Mörlunda, nu Fagerhult) 75, *85*
*Salga åå 37
Salsnäs (Gårdveda) 35, 36, *37*
*Sandbeckzhullt (Djursdala) *125*
Sarvegöl 80
Saxemåla (Lönneberga) 60, *61*
Saxtorp (Kristdala) *52 f*, 139
Servekulla (Pelarne) *153*
Sevede hd 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 36, 41, 67, 97, 98, *119–205*, 121, 139, 154, 159, 188, 204, 206, 221, 233
Sevedstorp (Pelarne) *153*
Silverhult (Lönneberga) *62*
Silverån 17, 98
Simondebo (Rumskulla) *158 f*
Simpevarp (Misterhult) 23, 209, 210, *221 f*, 222, 231
Sinnerstad, Lilla (Tveta) *95 f*
Sinnerstad, Stora (Mörlunda) 22, 52, 76, *85 ff*, 186
Sippetorp (Misterhult) 209, *222*
*Siöatorpa siöö 39
Sjundekvill (Vimmerby) *200*
Sjundhult (Frödinge) *136 f*
Sjöarp (Hässleby, nu Lönneberga) 38, *39*, 62
Sjökrok (Kristdala) 52, *145*
Sjöruda (Virserum) *114*
Skaftvik (Misterhult) 209, *222*, 229, 230
Skaftvik, Gamla (Misterhult) 209, *222*, 223
*Skallatorpp (Målilla) *71*, 72
Skavdö (Misterhult) 209, *222*
Skidarekärrsbäcken 80
Skillingarum (Vimmerby) *200*
Skinnarp (Vena) *167 f*
Skinnskälla (Järeda) *42*
Skinshult (Kristdala) *145*
Skiren 17, 95, 108, 115
*Skiræbek 95
Skorparp (Pelarne) *153*
Skråphem (Frödinge) 22, 132, *137 f*, 174
Skräddarefall (Södra Vi) *180*
Skurö (Misterhult) 209, *222*

*Skyllingsakre (Södra Vi) 176
Skåne (Målilla) 66, *71*
Skäfshult (Södra Vi) 176, *180*
Skälsebo (Tuna) 233, *237*
Skänninge (Djursdala) 121, *125*
Skäppskär (Misterhult) 209, 221, *222*, 230
Skärslida (Gårdveda) 35, *37 f*, 52
Skärstad (Södra Vi) 103, *181*, 186
Skärvetesjön 17
Slagdala (Virserum) *114*
Slisshult (Tuna) 233, *237*
Slissjön 18
Slitshult (Södra Vi) *181*
Släta (Frödinge) 130, 131, 132, *138*, 186
Släthult (Misterhult) 209, *222*
Slättemossa (Järeda) *42*
Slättfall (Vimmerby) *200*
Smedserum (Tuna) 233, *237*
Smedstorp (Tuna) 233, *238*
*Smidhikwlle (Målilla) 66, *71*
Smälten 17, 80
Snarås (Misterhult) 209, *222*
Snesaren 181
Snesnebo (Södra Vi, nu Vimmerby) 122, 125, 171, *181*, 188, 200
Snokebo (Djursdala) *125*, 181
Snokvik (Mörlunda) *87*
Snäckedal (Misterhult) 20, 221
Snäckö (Misterhult) 229
Snäckösund (Misterhult) 230
Solaren 18, 121
'Soleström' 121
*Solidha (Målilla) 66, 69, 71, *72*
Solhult (Frödinge) *138*
Solnebo (Vimmerby) 125, *200*
Solnehult (Vimmerby) *200 f*
Solstad (Misterhult) 209, 210, *223*, 228
Solstadström 18, 23, 222, 223, 228
*Sonabærgh (Södra Vi) 175, *181 f*
Spinkekulla (Virserum) 35, *114*
Spångebäck 80
Späckemåla (Misterhult) *223*
Stackö (Misterhult) 209, *223*
Stenholmen (Vimmerby) *201*
Stenkulla (Hässleby) 38, *39 f*
Stensjön 86
Stensryd (Målilla) *72*
*Stenuerckaström (Misterhult) 222
Stighult (Målilla) *72*
Stjärnevik (Frödinge) *138*
Stolparp (Pelarne) *154*
*Stonga (Misterhult) 230
Stor-Brå 17
Storekvarn (Virserum) *114*
Storängen (Lönneberga) 62
Strupö (Misterhult) 209, *223*
Ström (Misterhult) 209, 210, *223*
'Strömmen' (Södra Vi) 174
Stubbhult (Målilla) 71, *72*
Stångån 17, 18, 20, 21, 188
Sulegång (Misterhult) 209, *223*
Sund (Tuna) 233, 235, 236, *238*
Sund (Södra Vi) 183
Svenarp (Karlstorp) *49*
Svensmåla (Lönneberga) 60, *62*
'Sverkers udde' (Pelarne) 152
Svinebro (Södra Vi) 182
*Swnnersteen (Södra Vi) 175, 176, *182*
Syserum (Tuna) 233, *238*
Systertorp (Kristdala) *145*, 169
*Sånatörp (Frödinge) *138*
Säflod (Frödinge) *138*
Sävshult (Målilla) *73*
Sönnerhult (Vena) *168*
Sörebo (Mörlunda) *87*

Tallången 86
*Thyrnekerlidh (Vena) 166, *168*
Tigerstad (Mörlunda) 86, *87*, 186
Tillingeby (Målilla) 66, *73*, 88, 103
Tinnsjön 98
Tjurefall (Lönneberga) *62*
Tjurshult (Misterhult) *223*
Tjurstorp (Rumskulla) *159*
Tjustgöl (Misterhult) 221, 222, *224 ff*
Tjustgölen 227
Tjustgöla fäste 209, 224, 226
Tjyvskär (Misterhult) 229, 230
Tjärnshult (Vena) 154, 164, *168*
Tobo (Vimmerby) *201*
Tokarp (Vena) *168*
Toletorp (Södra Vi) *182*, 186
Tomtåkra (Vena) *168*

Torp (Tveta) 93, *96*
Torsebo (Tveta) 52, 84, 93, *96*
Torshult (Misterhult) 209, *227*
Totemåla (Virserum) 114
Trehörningen 17
Triabo (Virserum) 33, *114 f*
Triasjön 17
Trullefall (Tuna) 233, *238*
Träda (Vena) *168*
*Træhørnisholm *115*
Träskgölen 226, 227
Träthult (Kristdala) *53*, 139
Tulunda (Mörlunda) 52, 83, 84, *88 f*
Tuna (Tuna) 22, 207, 215, 225, 229, 233, 235, 236, 237, *238 ff*, 240
Tuna län 16, 17, 18, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 49, 119, 139, 159, *206–41*, 207, 208, 210, 223, 225, 226, 228
Tunasjön 240
Tuna skate 25, 119, *159–61*, 206, 233
Tuna sn 16, 19, 20, 21, 22, 25, 159, 206, 207, 208, *233–41*, 239
Tveta (Tveta) 84, 86, 92, *96 f*, 186
Tveta (Misterhult) 209, *227*
Tveta sn 16, 17, 22, 23, 25, 28, 30, 66, *92–98*
*Tynnæssebode (Tveta) 93, *98*
Tyretorp (Frödinge) *138 f*
Tälleryd (Vena) 128, 148, 163, *168 f*
'Tällerydsbäcken' 169
Tönshult (Virserum) *115*
*Tønyessebode (Tveta) 93 , *98*

Ugglefall (Vena) 47, *169*
Uggletorp (Frödinge) *139*
Ungsberg (Vena) *169*
Ungstorp (Djursdala) *125*
Uppsala (Målilla) *74*
Uthammar (Misterhult) 209, *227*
Uvö, Norra (Misterhult) 224, 226, *227*
Uvö, Södra (Misterhult) 209, 218, *228*

Vagelhem (Södra Vi) *182*, 186
Valklev (Pelarne) 153, *154*
Vassemåla (Vimmerby) 131, *201*, 202, 203
Vederhult (Vena) *169 f*
Vena (Vena) 128, 161, 169, *170*
Vena fjärding 119
Vena skate 25, 30, 53, *98–104*
Vena sn 16, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 28, 98, 119, *161–70*, 168, 194
Veningehult (Mörlunda, nu Döderhult) 33, 34, 75, *89 f*
'Veningen', se Hultsjön
'Veningsbäck', se Kvarnebäcken
Vennebjörke (Södra Vi) *182*
Venshult (Järeda) 41, *43*
Vensögle (Virserum) 35, *115 f*, 117
'Vensögle å' 115
Ventzelholm (Rumskulla) 158, *159*
Venån 18, 121
Versnäs (Vena) *170*
Verån 17, 18
*Westergierde (Karlstorp) *43*
Vi (Södra Vi) 22, 171, *183 f*, 202, 203
Vi, Lilla (Djursdala) 22, *125*, 137
Vi fjärding 119
Södra Vi sn 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 119, 121, 123, 136, 146, 157, *171–87*, 182, 187, 188, 197
Viksjön 216
Vilsjön 192
Vimmerby (Vimmerby) 22, 27, 164, 170, 177, 188, 194, *201 ff*
Vimmerby fjärding 119, 159
Vimmerby sn 17, 18, 19, 21, 22, 25, 28, 59, 119, 136, 171, 181, 182, *188–205*, 189, 193, 195, 195, 198, 200 f, 202
Vimmerby stad 76, 135, 151, 188, 189, 198, 202, *203 f*
Vimmerby åtting 202
Vimsjön 213, 215
Vinketomta (Vimmerby) 27, 144, 192, 197, *204*
Vinö (Misterhult) 209, 222, *228*
Virbo (Misterhult) 25, 209, 210, 215, 220, 221, 223, 225, *228 ff*, 231, 232
Virbo gärd 209
Virkvarn (Misterhult) 209, 221, 229, 230, *231*
Virserum (Virserum) 105, 109, *116*
Virserums fjärding 30
Virserums sn 16, 21, 23, 25, 28, 30, 66, *104–118*

Virum (Misterhult) 209, 227, *231*
Virums gård 209
Virvhult (Misterhult) 209, *231*
Virån 18, 220, 228, 230
Visböle (Vena) *170*
'Vitfisket', se Askaremåla
*Vrsabodha (Virserum) *115*
Vrånganäs (Gårdveda) *38*
Vrångegöl 108
Övra Vrången 108
*Vzålgölenäng (Rumskulla) *159*
Våmmesjö 86
Vånga (Tuna) 233, *240*
Vånga gård 233
Vånghult (Tuna) 233, *240*
Väderum (Tuna) 233, 238, *240*
Värnamo (Misterhult) 209, *231*
Västerarp (Virserum) *116*
Västernäs, se Näs (Mörlunda)
Västrahult (Vena) 166, *170*

Ytlången 18
Ytternäs (Tuna) 233, *241*
Yxern 18, 121
Yxnasjön 34, 37

Åby (Misterhult) 209, *231*
Åbäcken 17
Åkarp (Lönneberga) 54, *62*
Åkebo (Målilla) *74*
Åkemåla (Pelarne) *154*
Åkerö (Mörlunda) *90*, 103
Ål (Södra Vi) *184*, 186
'Ålabäcken' 144 f
Ålefors (Virserum) *116*
Ålhult (Södra Vi) *184 ff*
*Ålhulta torp (Södra Vi) 186
Ånhult (Virserum) 116, *117*
Årena (Misterhult) 209, 229, *231 f*
Årena, Västra (Gårdveda) *38*, 51, 52
Årena, Östra (Målilla) *74*
Åskögle (Mörlunda, nu Kristdala) 53, 75, 81, *91*, 139

Älekulla (Vimmerby) 202, 203, *204 f*
Älgnäset (Södra Vi) 183
Älmekärr (Misterhult) 224, 225, 226, *232*
Älåkra (Vimmerby) 137, 150, 186, 195, *205*
Älö (Misterhult) 209, *232*
Älö (Södra Vi) 181, 182, *186 f*
Ämmenäs (Målilla) *74*, 88
Äntsebo (Målilla) *74 f*
Äshult (Virserum) *117*
Äshultasjö 110, 118
Äspemåla (Kristdala) *145*
Äspenäs (Kristdala) 52, *145*
*Ässbäkka qwarn (Virserum) 109, 111, 116, *117 f*
Ässkögle (Virserum) *118*
Ävernäs (Kristdala) 52, *146*
Ävlingebo (Tveta) *98*
Ävrö (Misterhult) 23, 209, 222, *232*

Ödhult (Målilla) 65, *75*
Ödestorp (Frödinge) 125, *139*
*Öfrabodha (Målilla) 64 f
Öjasjön 17
Ölvedal (Misterhult) 209, *232*
Ölvedal, Lilla (Misterhult) *232*
Örsaskögle (Tveta) 84, *98*
*Örsnäs (Södra Vi) 186, *187*
Örsåsa (Södra Vi) 186, *187*
Örö (Misterhult) 209, *232*
Ösjö 80
Öskögle (Virserum) 87, 116, *118*
Össebo (Tuna) 233, *241*
Östantorp (Kristdala) 52, *53*, 139
Österarp (Virserum) 35, *118*
Östrahult (Tuna) 159, *161*, 233
Östrahult (Vena) *165 f*, 170
Övestorp (Lönneberga) 60, *63*
Övrahammar (Misterhult) 209, *232*
Övrakulla (Rumskulla) *159*

II Övriga orter

Dalarna
Dalarna 239
Avesta (Grytnäs) 239
Ön (Folkärna) 239
*Hjortæthorp 239
Norberg 239

Gotland
Gotland 24, 239

Gästrikland
Gästrikland 24

Götaland
Götaland 24

Halland
Halland 76

Jämtland
Jämtland 55

Närke
Hardemo härad
Mossby (Hardemo) 77
Nora bergslag
Husby (Nora) 239
Närke 29, 60, 186

Skåne
Skåne 76

Småland
Allbo hd 24
Blå Jungfrun 23
Eksjö 204
Handbörds härad
Basebo (Högsby) 77
Berg (Fagerhult) 33
*Berga (Fagerhult) 33
Berga (Högsby) 85, 117
Blankakvarn (Högsby) 88
Bötaskogen (Högsby) 88, 97
Ekeby (Högsby) 117
Fagerhults sn 28, 52, 75
Finsjö (Fliseryd) 33
Fliseryd (Fliseryd) 33, 142
Fåglebo (Högsby) 91
Gillberga (Högsby) 52
Granhult (Högsby) 77
Grönskog (Fliseryd) 25, 65, 87, 207, 208
Handbörds hd 25, 34, 36, 85, 115, 142, 239
Högsby (Högsby) 52
Högsby sn 77, 154, 186
Högsrum (Fliseryd) 142
Kalvenäs (Högsby) 70
Kråksmåla sn 52
Lisketorp (Fagerhult) 33
Läggevi (Fliseryd) 65
Skruvshult (Högsby) 88
Skälsbäck (Fagerhult) 33
Skärshult, Norra (Fliseryd) 89
Skögle (Fagerhult) 33
Släthult (Högsby) 82
*Symonamaala (Högsby) 82
Tribäck (Fagerhult) 33
Torp (Fliseryd) 33
Värlebo (Högsby) 88
Yttre Åby (Fliseryd) 65, 175
Övre Åby (Fliseryd) 65
Östramark 77
Kalmar 66, 128, 203, 224, 225
Kalmar län 17, 23, 24, 25, 27 f, 51, 119
Kalmar slott 67, 87, 189, 221
Kalmarsund 23, 207
Kinda härad
Boda (Horn) 123
Horns sn 225
Hycklinge sn 186
Kinda hd 17, 208
Mjölkvik (Västra Eneby) 130
Rävstad (Kättilstad) 184
Sommenäs (Tidersrum) 130
Konga härad 24, 153
Möre
Ebbetorp (Dörby) 88
*Hollmyn (Dörby) 89
Kläckeberga sn 52

Krukö (Vissefjärda) 175
Möre hd 36, 85, 119, 142, 152, 208
Njudung 28, 36, 104
Norrabygd 52, 65, se Stranda hd
Småland 28, 29, 57, 60, 116, 117, 185, 208, 223
Sommen 76
Stranda härad
Berg (Mönsterås) 65
Döderhult (Döderhult) 65, 169
Döderhults rd 216
Döderhults skärgård 209
Döderhults sn 52, 75, 89, 142, 229
Em (Döderhult) 65
Fittjehammar (Döderhult) 220, 230, 231
Flathult (Döderhult) 89, 90
Flinshult (Döderhult) 89
Gränerum (Döderhult) 33
*Hulzsioklo (Döderhult) 65
Humlekärrshult (Döderhult) 68
Kråkerum (Mönsterås) 42, 83, 88
Kyrkeby (Döderhult) 77
Mönsterås 204
Mönsterås sn 52
Oskarshamn 19
Pata (Ålem) 204
Smältebro 17
Stranda hd 17, 18, 25, 34, 52, 239
Torp (Mönsterås) 65
Ålems sn 142
Åserum (Mönsterås) 52
Älgerum (Mönsterås) 88
Ödängla (Mönsterås) 88
Tjusts härad
Forsby (Ed) 167
Getterum (Hjorted) 141, 142, 144
Gölpefall (Hjorted) 226
Hjorteds sn 186
Lofta sn 208
Marsgölehult (Hjorted) 226
Odensvi sn 123
Stäkeholm 207, 225
Tjusts hd 17, 18, 21, 23, 24, 36, 121, 208, 210, 228, 238
Västervik 24, 165
Västrum (Gladhammar) 210
Yxered (Hjorted) 121, 160, 169
Äskekärr (Hjorted) 226
Tveta härad
Östra Höreda (Lekeryd) 97
Lekeryd (Lekeryd) 97
Uppvidinge härad
Hornaryds sn 225
Sjösås sn 225
Skruv (Nottebäck) 77
Norra Vedbo härad
Näs (Adelöv) 175
Skarsjö (Bälaryd) 65
Svärdsfalla (Säby) 175
Säby sn 225
Sötåsa (Adelöv) 175
Vedbo, Norra, hd 36, 115
Södra Vedbo härad
Hässleby sn 38
Ingatorps sn 28
Kråkshults sn 225
Medalby (Mellby) 72
Mellby sn 225
Solberga sn 225
Vedbo, Södra, hd 17, 28, 36, 38, 115, 186
Vista härad
Röttle (Gränna) 239
Visingsö 225
Växjö 28, 238
Ydre härad
Bockemålen (Rumskulla) 154
Gibberyd (Rumskulla) 154
Gnöst (Rumskulla) 154, 158
Grönshult (Rumskulla) 154
Grönsved (Rumskulla) 154
Hamra (Rumskulla) 154
Häggarp (Rumskulla) 154
Kulla, Nedre (Rumskulla) 154
Målebo (Rumskulla) 154, 158
Norrhult (Rumskulla) 154
Rumskulla skate 154, 186
*Rydh (Västra Ryd) 65
Sjösbo (Rumskulla) 154
Skuru (Rumskulla) 154
Snararp (Rumskulla) 154
Tute (Rumskulla) 154
Tyresbo (Rumskulla) 154

Vi (Norra Vi) 65
Viggesbo (Rumskulla) 154
Ydre hd 17, 28, 36, 123, 154
Österhult (Rumskulla) 154
Östra härad
Alseda sn 113
Bondarp (Karlstorp) 43
Dala (Stenberga) 104, 105
Emhult (Alseda, nu Ökna) 41
Emhultatorp (Alseda, nu Ökna) 41, 56
Flohult (Korsberga) 183
*Gulundeholt (Alseda) 56
Götsboda (Skirö) 110
Holmskog (Stenberga) 104, 111
Holsby (Alseda) 88
Hultaby (Näsby) 41
Hultabyö (Näsby) 41
Husnäs (Karlstorp) 43
Hässle (Karlstorp) 43
Högagård (Karlstorp) 43
Högarp (Stenberga) 116
Karintorp (Skirö) 110
Karlstorp (Karlstorp) 43
Karlstorps sn 28, 43, 63
*Keldrä (Stenberga) 116
Klackenhult (Karlstorp) 43
Knivshult (Karlstorp) 43
Kolshult (Karlstorp) 43
Korparyd (Stenberga) 104, 112
Korsberga sn 113
Kulla (Karlstorp) 43
Kärr (Karlstorp) 43
Muggebo (Korsberga) 113
Målarp (Karlstorp) 43
Nyboda (Karlstorp) 43
Näsby sn 41
Olofsboda (Karlstorp) 43
Ryd (Karlstorp) 43
Rösa (Skede) 103
Sjöarp (Skirö) 110
Skede sn 225
Skinnskälla (Alseda, nu Ökna) 42
Skirö sn 41
Skögle (Karlstorp) 43
Smuge (Stenberga) 104
*Sproghakulle (Alseda) 41
Stenberga (Stenberga) 33
Stenberga fjärding 104
Stenberga sn 41, 104
Söregård (Karlstorp) 43
Torp (Stenberga) 104, 114
Ulvarp (Stenberga) 116
Vetlanda 204
Vimmarp (Karlstorp) 43
Ånhult (Stenberga) 104, 117
Ånhults skate 104
Ökna sn 42
Östra hd 43, 46, 84, 104

Stockholm
Stockholm 96, 210

Södermanland
Nyköping 207, 210
Sotholms hd 86
Södermanland 28, 29, 57, 60
Torshälla 239

Uppland
Bro härad
Ekeby (Låssa) 175
Tibble (Låssa) 175
Norra Roden
Skärplinge (Österlövsta) 56
Trögds hd 24
Uppland 28, 29, 60, 186
Ärlinghundra härad
Arenberga (Husby) 175
Steninge (Husby) 175

Värmland
Värmland 28

Västergötland
Gäsene härad
Hov (Hov) 184
Kinds härad
Borrarp (Dalstorp) 57
Mo härad
Sandsebo (Stengårdshult) 56
Redvägs härad
Vinsarp (Dalum) 56
Vadsbo hd 24

Västergötland 24, 28, 60

Västmanland
Västerås 175
Västmanland 28, 29
Ösby (?Tillberga) 239

Östergötland
Aska härad 72, 225
  Risberga (Fivelstad) 170
  Sten (?Västra Stenby) 72
  Skrikstad (Varv) 103
Bankekinds härad
  Sörby (Landeryd) 33
  Vimarka (Vårdsberg) 110
Björkekinds härad
  Bjärstad (?Kuddby) 33
  Björkekinds hd 225
Bobergs härad
  Bobergs hd 207
  Rå (Fornåsa) 175
Bråbo härad
  Ödestorp (Regna) 90
Gullbergs härad
  ?Bryttjorp (Vreta, nu Stjärnorp) 238
  Sjögestad (Vreta) 175
Göstrings härad
  Bensäter (Åsbo) 175
Hanekinds härad
  Bogestad (Landeryd) 46
  Hanekinds hd 225
  Kvinneby (Landeryd) 33
Linköping 27 f, 36, 46, 74, 193, 207, 238, 240
Lysings härad
  Fallsberg (Stora Åby) 175
Memmings härad
  Landsjö (Kimstad) 175
Skänninge 72
Skärkinds härad
  Gäleby (Gistad) 102
Stegeborg 24, 225
Stångån 21
Söderköping 197
Vadstena 28, 201
Vifolka härad
  Mjölby (Mjölby) 175
Åkerbo härad
  Harg (Östra Harg) 97
  Stratomta (Törnevalla) 48
  Torp (Östra Skrukeby) 90, 192
  Tuna (Rystad) 240
Östergötland 21, 28, 29, 41, 57, 60, 117, 207, 208, 238, 240
Östkinds härad
  Tuna (Östra Husby) 240

Öland
Algutsrums härad
  Kleva (Resmo) 72
Hulterstads härad
  Bårby (Mörbylånga) 91
Slättbo härad
  Högsrum (Högsrum) 193 f
  Köping (Köping) 151
  Räpplinge (Räpplinge) 207
  Rönnerum (Högsrum) 77
Öland 28, 29, 36, 46, 117, 119, 152, 185, 192, 193, 194, 197, 199, 204, 208, 221

Finland
Finland 24
Nyslott 24
Viborg 24
Åbo 24

Tyskland
Tyskland 207

Personregister

Titlar och släktförhållanden anges som regel inte i registret. För dessa hänvisas till gängse genealogisk litteratur samt för släktförhållanden – i den mån de har betydelse för sakförhållandena – till framställningen här. Undantag har dock gjorts för vissa personer med enbart egennamn och fadersnamn. – För bönderna anges hemorten, om den är känd. Däremot anges normalt inte sätesgården för frälsepersoner. – Beträffande personnamn, släktnamn, titlar och släktskap se även inledningen s 12. Förkortningar se s 244 ff.

Abraham Nilsson i Vimmerby 135
– Simonsson i Vimmerby 151
'Adilse'(?) 180
Agneta Nilsdotter (Stola-ätten) 158, 185
Albrekt av Mecklenburg, kung 186
– Siggesson (Sparre af Rossvik) 56
Algot i Hornabo 175, 177
Anders (Andreas), se även Beck, Frende
– i Yxered 121
– Andersson Tre rutor) 48
– Bengtsson (Hård) 55
– Hansson (Ekeblad) 158, 185
– Johansson (tre rutor) 48
– "Jönsson" på Öland 192, 193, 197, 199, 204
– Olsson 208
– Pedersson, fogde 207
Anna Arvidsdotter (Trolle) 131, 133, 136, 138, 194, 197, 201
– Bengtsdotter (Lillie) 185, 195
– Bengtsdotter (Pipa) 59 f
– Eriksdotter (Leijonhufvud) 42
– Hansdotter 46 f, 49, 101, 169, 192, 194, 197
– Henningsdotter (Scharffenberg) 55, 61
– Klemetsdotter (Hogenskild) 111, 128, 129, 130 f, 133, 134 f
– Pedersdotter (Bielke) 84, 90
– Turesdotter (Körning) 61, 101
Anund, se även Sture
– Brynjolfsson (tre sjöblad) 41, 43, 85
– Stensson (Ulv) 128, 129, 134, 148, 149 f, 151 f, 154, 177, 188
Arend Bengtsson (Ulv) 76, 86, 87, 97, 123, 147, 150, 151, 158, 174, 177, 178, 179, 182, 184, 185, 186, 187, 195
Arvid, se även Trolle, Västgöte
– i Tigerstad 87
– Bengtsson (Oxenstierna) 224
Asser i Tulunda 88
Axel Eriksson (Bielke) 42
– Nilsson (Banér) 88, 89 f, 93, 94, 96, 98
– Pedersson (Tott) 202

Bagge, se även Kristina Haraldsdotter
– , Bengt 81, 110
– , Björn 176
– , Bröms 81
– , Halsten 81
– , Måns 89
– , Peder 129, 166, 170
– , Peter 128
Bagge af Berga se Bengt Bagge, Bröms Bagge, Halsten Bagge, Peder Bagge
Bagge av Botorp se Måns Bagge, Peter Bagge
Banér se Axel Nilsson, Dorotea Knutsdotter, Eskil Isaksson, Knut Eskilsson, Nils Eskilsson, Sigrid Eskilsdotter
Barbro Siggesdotter (Sparre af Rossvik) 56
Barkestorps-ätten se Jon Elofsson
Basse, Tore (Johansson), från Tobo 201
Beck, Anders 197, 204
Bengt, se även Bagge, Gylta, Pipa, Ryning, Slatte, Sture
– Brofall 129, 163
– i Junnarp 167
– Arendsson (Ulv) 185
– Eriksson 207
– Filipsson (Ulv) 130, 132, 134, 175, 185

- Gotskalksson (Ulv) 76, 86, 123, 130, 133, 136, 138, 147, 151, 152, 157, 158, 174, 177, 178, 179, 182, 184, 185, 186, 187, 195
- Gregersson (Lillie) 185
- Knutsson (Ulv) 24, 207, 239
- Olofsson se Bengt Skalle
- måsven, fogde 25, 27, 208
- Åkesson 46, 164, 169, 192, 193, 196, 200

Bengta Bengtsdotter (Fly-ätten) 33, 89
- Holmstensdotter i Berga 85
- Matsdotter (sjuuddig stjärna) 97

Bergkvara-ätten se Håkan Karlsson
Bese Magnusson i Tälleryd 169
Bese, yngre ätten se Kristina Nilsdotter
Bielke se Anna Pedersdotter, Axel Eriksson, Erik Nilsson, Erik Stensson, Katarina Eriksdotter, Margareta Pedersdotter, Nils Pedersson, Nils Turesson, Peder Turesson, Sten Turesson, Ture Pedersson, Ture Stensson, Ture Turesson
Birger, se även Trolle
- , präst i Järeda 59
- i Grinderum 132
- i Hagelsrum 65
- Magnusson, kung 238
- Nilsson (Grip) 193, 195, 199, 200, 204, 208
- Petersson (Finsta-ätten) 65, 175
- Turesson (båt) 33
- Tuvesson (Lilliehöök) 114
- Ulfsson (Ulvåsa-ätten) 66, 94, 95, 96, 98, 113, 166, 175

Birgitta (Brita)
- Abrahamsdotter (tjurhuvud) 83, 88
- Arendsdotter (Styke) 76, 86, 87, 97, 123, 130, 133, 136, 138, 147, 150, 151, 152, 157, 158, 174, 177, 178, 179, 182, 184, 185, 186, 187, 195
- Bengtsdotter (båt) 74, 90, 141
- Birgersdotter (Finsta-ätten) 65, 67, 70, 75, 100, 175, 201
- Hansdotter (Tott) 128, 129, 130, 133, 134
- Johansdotter (Moltke) 74, 90
- Jönsdotter (Högsrum-ätten) 89
- Jönsdotter (Roos av Ervalla) 38, 77, 80, 123, 174, 178, 182, 184
- Kristiernsdotter (Vasa) 103
- Magnusdotter (Porse) 224
- Nilsdotter (Slatte) 51

Bjur, Karl 165
bjälke, en se Ingegerd Larsdotter, Ragnhild Jönsdotter
Björn, se även Bagge, Kogg
- i Lidhult, landbo 104
- i Näfstad 179
- i Lilla Vi 125
- Olofsson 87
- Petersson 53

Björnram från Västergötland se Otte Ulfsson
blad se Sten Lalasson
blad, tre, med stjälkar i trepass se Elin Tuvadotter
Bo Hemmingsson (Tanne) 33, 95, 112, 114
- Jonsson (Grip) 116, 119, 129, 130, 133, 136

Bonde, se även Karl Knutsson, Kristina Karlsdotter, Magdalena Karlsdotter, Margareta Tordsdotter
- , Jöns 62
- , Jöran 63, 95
- , Karl (Tordsson) 60
- , Måns 63
- , Tord (Magnusson) 54, 61, 62, 63

Bonde i Prästnäs 42
- Eriksson, hdshövd 27

Botil Knutsdotter (Tre rosor) 224
Botild i Vimarka 110
Botolf i Hamnö 210
- i Vinketomta, hdshövd 27, 204

Bove i Östantorp 53
Brahe, Lage 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 221, 224, 225, 227, 232
Brask, Hans, doktor, biskop i Linköping 46, 90, 152, 192, 207, 208
Broder Hemmingsson 154
Bror Eriksson (Buth) 134
Brud Germundsson i Virserum 109, 116
Brudde i Näs 83

Brun, Ficke 164
– , Sigge 116
Brynolf av Flaka, ?frman 123
Bröms, Nils 46 f, 49, 96, 101, 169, 186, 192, 193, 194, 196, 197, 200
Buske, Johan 168
Buth se Bror Eriksson
båt se Birger Turesson, Birgitta Bengtsdotter, Erengisle Sunesson, Knut Simonsson
Båt av Billa se Håkan Ragvaldsson, Katarina Ragvaldsdotter, Ragvald Rumpa
Bååt se Johan Pedersson, Nils Henriksson, Ulf Henriksson
Börje Jönsson 48
– Knutsson 122
– Svensson 46, 64, 71, 82

Cagge, se även Ingegerd Larsdotter
– , Lars, frman 152
Cecilia i "Flomhulte" 183
– Bosdotter (Djure) 59 f
– Haraldsdotter (Gren) 103
– Magnusdotter (Eka-ätten) 103
– Pedersdotter, hustru till Johan Botolfsson i Torp 192
– Ulfsdotter (Ulvåsa-ätten) 175
Claus se Klas

Dacke, Nils 158, 208, 214
Dan Ulfsson 130
Djure, se även Cecilia Bosdotter, Erik Bosson
– , Bo 60
Djäkn, Gereke 109, 111, 117
– , Johan, hdshövd 27, 133
– , Nils (sparre i kluven sköld) 113
– , Peder, hdshövd 27
Dorotea Knutsdotter (Banér) 103
Drake, Magnus, hdshövd 27, 61, 68, 70
dubbel ring se Mats Pedersson
Duse, Per 99 f, 110
Döring, Henrik 81, 86

Ebba Arendsdotter (Ulv) 185
Ebbe i Mellingerum 144
– i Näs 83
Eka-ätten se Cecilia Magnusdotter, Magnus Karlsson
Ekeblad se Anders Hansson, Klas Andersson, Knut Hansson
Ekeblad av Hedåker se Kristoffer Andersson
Elef i Pelarne 152
Elin, hustru till Johan Ingebjörnsson 144
– Gregersdotter (Sandbro-ätten) 224
– Nilsdotter (Natt och Dag) 224
– Nilsdotter (Slatte från Frö) 47
– Nilsdotter (Sparre av Hjulsta och Ängsö) 225
– Tuvadotter (tre blad med stjälkar i trekant) 169
Elsa Axelsdotter (Posse) 42
Elseby, hustru till Somar Eriksson 151
– Hansdotter, nunna 57
Emund(?) i Ungstorp 125
Enevald Hansson, hdshövd 27
Erengisle Sunesson (båt) 27, 41, 97
Erik, se även Ryning, Ryting, Trolle, Östgöte
– av Pommern, kung 46, 66
– XIV, hertig, senare kung 25, 67
– i Laxemar, länsman 214
– Birgersson, hertig 240
– Bosson (Djure) 59 f
– Eriksson (Gyllenstierna) d ä 42, 202
– Eriksson (Gyllenstierna) d y 24, 99, 101, 104, 179, 183, 189, 193, 194, 197, 198, 199, 200, 201, 202 f, 204, 205
– Filipsson (Ulv) 175
– Gjurdsson (sjuuddig stjärna) 89
– Hemmingsson i Släthult 82
– Johansson (Vasa) 103
– Jönsson (Rosenstråle) 39, 48 f, 62, 112
– Karlsson (Gyllenstierna) 101
– Magnusson, hertig 96
– Magnusson, kung 59, 239
– Nilsson (Bielke) 60
– Pedersson (Urup) 74, 90, 148, 169
– skrivare 210
– Stensson (Bielke) 224
– (Svensson) i (Gamla) Västervik, magister, dekan 24
Ernils Eflesson, frman 130, 133

Ernst Jonsson, hdshövd 27
Eskil Isaksson (Banér) 103, 195, 199

Fader Nilsson (Sparre av Hjulsta och Ängsö) 224
– Ulfsson (Sparre av Hjulsta och Ängsö) 224 f
Falkdal, Gotskalk, biskop i Linköping 150
Filip Ulfsson (Ulv) 185
Filippa Siggesdotter (Sparre af Rossvik) 56, 63
Fincke, Lyder 207
Finsta-ätten se Birger Petersson, Birgitta Birgersdotter, Israel Birgersson, Israel Erlandsson, Katarina Birgersdotter
fisk se Harald Jonsson, Jon Staffansson
Fleming, Jakob 51
Fly-ätten se Bengta Bengtsdotter
Folke i Ishult 236
– Jakobsson (oxhorn) 55
Folkungaättens lagmansgren se Ingeborg Bengtsdotter
Forstena-ätten se Lindorm Brunsson
Frende, Anders (Olsson) 204
Friis, Sven, fogde 207, 239
Fux, Peder, fogde 66 f, 100
Färla, Martin Bengtssons ätt se Kristina Björnsdotter
Fötling, Nils, frman 102

Gabriel Kristersson (Oxenstierna) 88 f, 95 f, 131, 133, 136, 138, 164
Gadh, Hemming 27, 209
Galle, Elof (vingad lansspets balkvis) 55
– , Peder, fogde 223
Gera se Karl Holgersson
Germund i Blaxhult 163
– i Bråhult 51
– i Möllekulla 142, 144
– Svensson (Somme) 55, 61, 170
ginbalk se Peder Månsson
ginbalk belagd med två sparrar se Katarina Brynjolfsdotter
Gisle i Boda 214
– Håkansson 163
Gjurd Matsson (sjuuddig stjärna) 89
Gladhems-ätten se Kerstin Pedersdotter
Glysing, Kettil 145
Gotskalk, se även Falkdal
– Bengtsson (Ulv) 164, 185, 195
Gregers i *Huluszfarahult 68
– i Pipetorp 237
– Styrbjörnsson (Sandbro-ätten) 224
Gren, se även Cecilia Haraldsdotter, Harald Stensson
– , Magnus 87
Grip se Birger Nilsson, Bo Jonsson, Marina Nilsdotter, Nils Bosson, Peter Nilsson
Gude Nilsson 54, 62, 112
Gudmund 145
– , kyherde i Vena 168
– i Aggatorp 105
– i Bäckeby 33
– i Hålbäckshult 134
– i Vennebjörke 182
– Sunesson (Slatte från Frö) 27
Gudrun Gudmundsdotter 133
Gumsehuvud se Orm Folkesson
Gunhild Haraldsdotter, hustru till Gude Nilsson 54, 57
Gunna, hustru till Nils skinnare 170
Gunnar Engelbrektsson 110
Gunnolf i Krokshult 52
Gustav I 25, 27, 29, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 44, 45, 47, 61, 63, 73, 86 f, 90, 91, 95, 100, 102, 103, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 118, 122, 124, 125, 138, 139, 143, 152, 153, 156, 176, 180, 181, 184, 192, 196, 197, 204, 205, 207, 210, 216, 225 f, 228
– Johansson (Tre rosor) 164, 166, 168, 169 f, 195
– Larsson (sparre korsad av pil) 27, 90 f, 109, 113, 197
– Matsson (sjuuddig stjärna) 41, 43, 85
Gyllenhorn se Jöns Olsson
Gyllenstierna se Erik Eriksson, Erik Karlsson, Jöran Eriksson, Karin Eriksdotter, Karl Eriksson, Kerstin Eriksdotter, Kristina Nilsdotter, Magdalena Eriksdotter, Nils Eriksson
Gylta, Bengt 76, 86, 87, 97, 147, 151, 152

Gädda se Kristina Johansdotter
Görvel Fadersdotter (Sparre av Hjulsta och Ängsö) 150, 151 f, 177, 216, 217, 224 ff, 232

Halsten, se även Bagge
– i Äntsebo 75
Halvhjort av Älmtaryd se Isak Birgersson, Nils Isaksson, Ulf Pedersson
hammare se Störje Olofsson
Hand se Knut Håkansson
Hans, se även Brask, Lång
– , kung 24
– i Rostorp 153
– Jakobsson i Flenshult, frman 46
– Larsson, kyherde i Rumskulla 158
Harald, se även Stubbe
– i Juxtorp 236
– Jonsson (fisk) 48
– Karlsson (Stubbe) 72, 86, 122, 123, 124, 125, 137, 139, 150, 164, 174, 178, 184, 185 f, 187, 205
– Stensson (Gren) 103
Hatt, Peter (tre sjöblad) 52, 134
Hebbla Siggesdotter (Sparre af Rossvik) 56 f, 58, 60, 61
Heden i Malmgrava 161
Helgvid i Döderhult 169
Hemming, se även Gadh, Skalle, Tanne
– i Syserum 238
– Nilsson 156
– Petersson 52
Henrik, se även Döring, Swessin, Svinakula
– klockare i Kristdala 143
– i Ingebo 82
– i Malmgrava 160
– Tidemansson, biskop i Linköping 140
Hillevi Knutsdotter (Sparre av Hjulsta och Ängsö) 131
hjorthorn se Jösse Finnsson
Hjortö-ätten se Ivar Larsson, Lasse Tidemansson
hjärtan, tre se Sverker Knutsson
Hogenskild se Anna Klemetsdotter
Holmsten i Björkesnäs 121
– i Brånhult 174
– i Vi 183
– Jonsson (Rosenstråle) 33, 111
– Knutsson i Blaxhult 163, 168
Horn se Klas Kristersson
Hulte i Mossebo 193
huvud se Vigsten Birgersson
Håkan i Grinderum 132
– i Gåsefall 235
– i Höckhult 142, 145
– i Näs 157
– i Tveta 97
– Karlsson (Bergkvara-ätten) 28, 36, 37
– Karlsson (kluven sköld med halv fläkt örn) 135, 156, 158
– Magnusson, kung 63, 202
– Pedersson i Gäleby 102
– Ragvaldsson (Båt av Billa) 87, 116
– Stensson i Eksebo 110
Hård, se även Anders Bengtsson
– , Johan (sparre) 109, 111, 117
– , Lars 109
Hällekis-ätten se Mats Påvelsson
Högsrum-ätten se Birgitta Jönsdotter, Lucia Andersdotter
Hök, Nicolaus, kyherde i Lönneberga 53

Ida Månsdotter, änka efter Lasse Tyste 90
Iliana Arvidsdotter (Lejonansikte, Bengt Nilssons ätt) 87
– Nilsdotter (Slatte från Frö) 164
Inge 189, 193
– i Bråbo 50
– i Bullebo 122
– i Uggletorp 139
– i Vederhult 170
– i Väderum 240
Ingeborg, hustru till Johan Hård 109
– , hustru till Peder Elefsson 62
– Anundsdotter (Ving-ätten) 77
– Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren) 44, 47, 65, 67, 70, 75, 100, 175
– Bengtsdotter (Änga-ätten) 54, 55, 56, 57, 59 f, 61, 62, 63
– Ivarsdotter (Ivar Nilssons ätt) 202
– Johansdotter, mor till Johan Mörske 198

– Larsdotter (Tott) 38, 77
– Månsdotter, Nils Fötlings hustru 102
– Siggesdotter (Sparre af Rossvik) 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 63
Ingegerd, hustru till Ebbe i Mellingerum 144
– Anundsdotter 81, 86
– Körningsdotter (Kyrning) 83
– Larsdotter (bjälke) 122, 124, 125, 137, 205
– Larsdotter (Cagge) 85, 152
Ingel Störjesson 117, 118
Ingemar i Skinnarp 168
– Karlsson 77
– Pedersson 148, 154, 164
Ingemund i Hallersrum 123
– i Sjundhult 137
– i Östrahult 161
Ingevald i Syserum 238
Ingolf i Knastorp 236
Ingrid, hustru till Åsmund 174
– Dansdotter, Ulf Lämas hustru 128, 130 f, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138
– Ulfsdotter (Ulv) 203
Isak i Björksebo 163
– Birgersson (Halvhjort) 58, 101
Israel Birgersson (Finsta-ätten) 44, 45, 47, 65
– Erlandsson (Finsta-ätten), biskop i Västerås 175
Ivar Axelsson (Tott) 179, 183, 193, 196, 198, 199, 201, 202, 203, 239
– Larsson (Hjortö-ätten) 192, 197
Ivar Nilsson 202
hans ätt se Ingeborg Ivarsdotter

Jakob, se även Fleming
– Turesson (Rosengren) 74, 76, 85, 87, 90 f, 96 f, 108, 109, 110, 114, 116, 117, 147, 148, 149, 150, 152, 185
Jeppe i Tjustgöl 224
– Jönsson i Högsrum 193
Joar, kanik, kyherde i Södra Vi 136, 181, 182, 183, 197
– i *Hult 166
– Snarvesson 142
Johan (Johannes, Jon), se även Buske, Djäkn, Hård, Kogg, Läma, Mule, Mörske, Trolle
– i Botestorp 214
– i Halsebo 181
– i Klemmestorp 236
– i Nyshult 136
– i Näshult 85
– i Solnehult 200
– Botolfsson 57
– Botolfsson i Torp 192
– Elofsson (Barkestorps-ätten) 33, 51, 87
– Gregersson (Sandbro-ätten) 224
– Hemmingsson (Lejonansikte, Hemming Ödgislessons ätt) 77
– Håkansson (två nedvända sparrar) 183
– Ingebjörnsson 144
– Kettilsson (Puke) 35, 38, 51, 52, 119, 145
– Larsson i Mossnäs 156
– Nilsson 121
– Olofsson i Solnebo 125
– Pedersson (Bååt) 174, 177, 182, 185, 186, 187
– Persson 33
– Petersson, hdshövd 27
– Petersson (tre liljor balkvis) 48
– Roggersson (bomärkessigill) 166
– Staffansson (fisk) 48
– stallsven 164
– Turesson (Tre rosor) 103, 164, 166, 168, 169, 195, 208
– Åsmundsson 144
Johannes se Hans, Johan, Jöns
Jöns (Jösse), se även Bonde
– 193
– i Hökhult 236
– i *Sandbeckzhullt 125
– i Vena 128, 169, 170
– Brudsson (Lejonansikte, Bengt Nilssons ätt) 33, 111, 115
– Eriksson (Rosenstråle) 48
– Finnsson (hjorthorn) 137
– Larsson 55
– Larsson, präst, prebendat 70
– Olsson (Gyllenhorn) 55, 87
– Svensson i Björkesnäs 122, 125
– Ulfsson (Roos av Ervalla) 38, 46, 58, 77, 100, 102, 104, 189, 192, 193, 194,

195, 196, 198, 199, 200, 201, 205
Jöran, se även Bonde
– Eriksson (Gyllenstierna) 24 f, 183, 189, 198, 202
– Siggesson (Sparre af Rossvik) 56
– Trulsson (Ravnäs-ätten) 123, 175, 176, 178, 205
– Tuvesson (Lilliehöök) 114, 115
– Åkesson (Tott) 61, 63, 123, 174, 177, 179, 182, 185, 186, 187

Kafle se Lars Matsson
Karl, se även Bjur, Bonde, Lange, Mosse, Musse, Mörske
– , biskop i Linköping 28, 36, 37
– i Vånga 240
– Eriksson (Gyllenstierna) 99, 101
Karl Gustavssons ätt se Margareta Gustavsdotter
– Haraldsson 52
– Haraldsson (Stubbe) 150, 185 f, 205
– Holgersson (Gera) 61, 63
– Karlsson (Ulvåsa-ätten) 175
– Knutsson (Bonde), marsk, kung 24, 202, 207
– Markusson (spets från vänster) 128, 130, 131 f, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 148
– Nilsson, fogde 189
– Nilsson (sparre) 33
– Petersson (Rakereds-ätten) 60, 62, 112
– Petersson i Aby 76
– Rodgersson 51
– Tordsson (Store) 77, 80, 90 f
Karlung, Sone 77
Karra i Koppetorp 134
Katarina (Karin)
– 152
– , dotter till Margareta 67
– , hustru till Magnus Hagvarsson 81, 166
– , hustru till Magnus Pedersson 145
– , mor till Måns Vilkinsson och Håkan Pedersson 102
– i Grinderum 132, 161
– i Steninge 175
– Birgersdotter (Finsta-ätten) 65
– Brynjolfsdotter (ginbalk belagd med två sparrar) 48
– Eriksdotter (Bielke) 60
– Eriksdotter (Gyllenstierna) 99
– Esbjörnsdotter, änka efter Harald Jonsson 48
– Hansdotter (Tott) 129, 130, 132, 150, 189
– Håkansdotter (Vise) 102
– Johansdotter (Moltke) 74, 90
– Jonsdotter 55, 57, 58, 61
– "Kara" 187
– Nilsdotter (Sparre av Ellinge) 33 f, 47, 84, 89 f
– Ragvaldsdotter (Båt av Billa) 109
– Siggesdotter (Sparre af Rossvik) 54, 56
– Sverkersdotter (?Stubbe) 170, 183
– Ulfsdotter (Ulvåsa-ätten) 132, 161
'Kesaren' 195
Kettil, se även Glysing
– i Möckelhult 135
Kettilbjörn 50
– i Kvarnarp 167
– i Malghult 143
– Olofsson 145
Kil, Peder 80, 81, 82, 85
– , Severin 80, 81, 82, 85, 90
Klas (Claus), se även Kyle, Pekkilhuva, Ruska
– , kyherde i Vimmerby 189, 193
– Andersson (Ekeblad) 158, 159
– Kristersson (Horn) 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62
– Vastesson i Gräntö 109
– Åkesson (Tott) d y 101
Klemet 189
– i *Gismundathorp 193
– Olofsson, borgmästare i Vimmerby 203
Knut, se även Ribbing
– i Blaxhult 163
– i Fårbo 215
– i Norrlida 151
– i Vi 183
– i Västrum 210
– Bosson (Natt och Dag), biskop i Linköping 170

– Eskilsson (Banér) 103
– Hansson (?Ekeblad) 158
– Håkansson (Hand) 67
– Johansson i Tälleryd 163, 168 f
– Knutsson (Lillie af Ökna) 47
– Nilsson 221, 230
– Simonsson (båt) 113
Kogg, Björn, borgmästare i Vimmerby 203
– , Jon, borgare i Vimmerby 203
kors se Magnus Hagvarsson
Kristian I 76, 207, 225, 239
– II 239
Kristiern Johansson (Vasa) 103
Kristina (Kerstin)
– 109
– , dotter till Olof Vagn 196
– Anundsdotter (Ulfsax) 129, 189
– Björnsdotter (?Färla, Martin Bengtssons ätt) 170
– Börjesdotter 48
– Davidsdotter (Oxenstierna) 185
– Eriksdotter (Gyllenstierna) 202
– Eriksdotter (Urup) 108, 115, 117, 141, 148, 149
– Hansdotter 47, 49, 101, 169, 192, 194, 197
– Haraldsdotter (Bagge) 48
– Hemmingsdotter (Tanne) 33, 111
– Johansdotter (Gädda) 95
– Johansdotter (Sandbro-ätten) 224
– Jonsdotter (Rickeby-ätten) 119
– Jönsdotter i Brantestad 128, 129, 131, 148, 188
– Karlsdotter (Bonde) 202 f
– Magnusdotter (Natt och Dag) 55, 56 f, 60
– Nilsdotter (Bese, yngre ätten) 46
– Nilsdotter (Gyllenstierna) 73, 91, 103, 112, 164, 166, 168, 169, 181, 195, 196, 210
– Nilsdotter (Oxenstierna) 224
– Pedersdotter (Gladhems-ätten) 164
– Pedersdotter (sparre över blad) 57, 58
– Pedersdotter (Vise) 102
– Petersdotter (tre sjöblad) 88
– Åkesdotter (Tott) 185
Kristoffer Andersson (Ekeblad av Hedåker) 38, 123, 178, 182, 184, 187
Kristvid i Mjöhult 179
Kyle, se även Sigrid Klasdotter
– , Herman 88
– , Klas 51
– , Påvel 87, 142
Kyrning se Ingegerd Körningsdotter
Kärling, Olof 130, 132
Körning, se även Anna Turesdotter
– , Mats 123
– , Peter 97

Lang, Magnus 67
Lange, Karl (femuddig stjärna) 97
lansspets, vingad, balkvis se Elof Galle
Lars (Lasse), se även Cagge, Hård, Tyste
– , biskop i Linköping 36
– i Bredshult 235
– i Djursdala 121
– i Junnarp (1397) 167
– i Junnarp (1448) 167
– i Odensvalehult 161
– Abjörnsson (Liljesparre) 61, 101
– Birgersson 168
– bältare 153
– Germundsson (Likvidssönernas ätt) 74, 88
– Karlsson (femuddig stjärna) 97
– Matsson (Kafle) 55
– Olsson (sparre korsad av pil) 27, 51, 90 f
– Siggesson (Sparre af Rossvik) d ä
– Siggesson (Sparre af Rossvik) d y 54, 56, 57, 58 59, 60, 61, 62
– Tidemansson (Hjortö-ätten) 153, 164, 169, 192, 197
– Turesson (Tre rosor) 130, 133, 136, 138, 193, 194, 196, 201, 202, 204
– Åkesson 194
Laurentius, kyherde i Lönneberga 53
Lax, Olof, frman 116, 117, 118
– , Sune 117
– , Sven 117
Leijonhufvud se Anna Eriksdotter, Sten Eriksson
Lejonansikte, Bengt Nilssons ätt se Iliana Arvidsdotter, Jöns Brudsson, Sten

Jönsson
Lejonansikte, Hemming Ödgislessons ätt se Johan Hemmingsson
Lejonbalk se Magnus Karlsson
Likvidssönernas ätt se Lars Germundsson, Mats Halstensson, Peter Likvidsson
Liljesparre se Lars Abjörnsson, Ture Bengtsson
liljor, tre, balkvis se Johan Petersson
Lillie af Gregers Matssons ätt se Anna Bengtsdotter, Bengt Gregersson
Lillie af Ökna se Knut Knutsson
Lilliehöök se Birger Tuvesson, Jöran Tuvesson, Måns Tuvesson, Tuve Birgersson
Lindorm Brunsson (Forstena-ätten) 54 f, 56
Lucia Andersdotter (Högsrum-ätten) 195, 199, 200
– Karlsdotter 169
Lundvid i Getterum 141, 142, 144
Lya Håkansson 95, 114, 115, 203
Lång, Hans 86
Läma, Johan 170
– , Ulf 128, 130 f, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 170
Lärka 53

Magdalena, fru, på Vinsarp se Marina
Magdalena Eriksdotter (Gyllenstierna) 70, 75, 85, 87, 93, 96, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 116, 183, 189, 197, 198, 202
– Karlsdotter (Bonde) 99, 101, 104, 179, 183, 189, 193, 194, 196 f, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204 f
Magnus (Måns), se även Bonde, Drake, Gren, Lang, Ryz, Räv, Sture
– ('långe Måns'), fogde 229 f
– i Brantestad 129
– i Bäckhult 174
– i Lådingsfall 197
– i Tälleryd 168
– Andersson, frman 128, 132, 148, 169
– Birgersson, kung 240
– Eriksson, kung 185, 202
– Gudmarsson (Ulvåsa-ätten) 65
– Hagvarsson (kors) 81, 166
– Haroksson i Vi, frman 183
– Jonsson 89
– Karlsson 96 f
– Karlsson (Eka-ätten) 103
– Larsson av Forsby 167
– Pedersson 144
– Persson (Stierna) 33, 46, 47, 48 f, 57, 58, 116
– 'Sucker' 180
– Svensson (Somme) 41
– Tuvesson (Lilliehöök) 115
– Vilkinsson 102
Margareta (Märta)
– 67
– , hustru till Johan i Solnehult 200
– , hustru till Johan Åsmundsson 144
– i Vånga 240
– Bengtsdotter (Ulv) 185
– Björnsdotter, hustru till Olof Magnusson 46, 87, 105, 110, 111, 113, 116, 118
– Eriksdotter (Ryning) 185
– Eriksdotter (Vasa) 103
– Gustavsdotter (Karl Gustavssons ätt) 85
– Hansdotter 47, 49, 101, 169, 192, 194, 197
– Hemmingsdotter 89
– Magnusdotter 129, 130, 133, 136
– Nilsdotter (Vinge) 57
– Pedersdotter (Bielke) 84, 89, 90, 94, 96, 97, 98
– Siggesdotter (Sparre af Rossvik) 56 f, 58, 60
– Tordsdotter (Bonde) 202
– Valdemarsdotter, drottning 51
Marina Nilsdotter (Grip) (?= 'fru Magdalena på Vinsarp') 56
Markus Karlsson (spets från vänstra hörnet) 128, 131 f, 135, 136, 137, 138
Mats Gjurdsson (sjuuddig stjärna) 41, 43, 85
– Gustavsson (sparre) 150, 205
– Halstensson (Likvidssönernas ätt) 77
– Pedersson (dubbel ring) 27, 117, 207, 238 f

– Påvelsson (Hällekis-ätten) 61, 101
Metta Arendsdotter (Ulv) 185
Moltke se Birgitta Johansdotter, Katarina Johansdotter
Mosse, Karl, i Rumskulla 158
Mule, Jon 156
Musse, Karl, i Rökulla 151, 158
Måns se Magnus
Mårten i Eksebo, rättare 111
Märta se Margareta
Mörske, Johan d y, kyherde i Vimmerby 170, 198
– , Karl 142
Mört, Peder 230

Natt och Dag se Elin Nilsdotter, Knut Bosson, Kristina Magnusdotter, Nils Bosson, Nils Stensson
Nils (Nisse), se även Bröms, Dacke, Fötling, Ryning, Samsing, Skalle, Slatte, Tjärbo, Älg
– i Mellingerum 144
– i Slisshult 237
– i Älåkra 195
– Birgersson 61, 63
– Birgersson, fogde 208, 210, 226, 228 f
– Bosson (Grip) 90, 193, 194, 195, 198, 199, 200
– Bosson (Natt och Dag) 224
– Clausson (Stola-ätten) 185
– Eriksson (Gyllenstierna) 103
– Eskilsson (Banér) 80
– Fadersson (Sparre av Hjulsta och Ängsö) 224
– Gregersson, skrivare 221
– "Harpamall" 174, 179
– Henriksson (Bååt) 57, 58, 104, 205
– Isaksson (Halvhjort) 58, 101
– Jakobsson 149
– Joarsson i *Hult 166
– Johansson 144
– Johansson, borgare i Vimmerby 198
– Jonsson 145
– Jönsson (halv stjärna) 88
– Karlsson i Ruda 85, 165
– Karlsson i Sinnerstad 86
– Karlsson (Stubbe) 185
– Kettilsson (Vasa) 119
– Klasson (Sparre av Ellinge) 33, 89
– Månsson i Näfstad 180
– Olsson 122
– Olofsson (Vinge) 56
– Pedersson (Bielke) 111, 128, 129, 130, 133, 134
– Persson (Silfversparre) 153
– Petersson (Rakereds-ätten) 55, 60, 62, 112
– Siggesson (Sparre af Rossvik) 56, 61
– skinnare 171
– Slodesson 52
– Sonesson (Slatte från Frö) 204
– Sonesson (?stråle) 174
– Stensson (Natt och Dag) 24
– Svensson 87, 105, 110, 111, 113, 116, 118
– Sverkersson (Stubbe) 150, 186, 205
– Turesson (Bielke) 52, 74, 88
Norby, Sören 239

Olof, se även Kärling, Lax, Vagn
– i 'Bobergsmo' 77
– i Krogstorp 149
– i Malmgrava 132, 161
– i Nyshult 136
– i Skälsebo 237
– i Vederhult 170
– i Älåkra 205
– Björnsson (bomärkessigill) 46, 109, 111, 117
– Dagsson 46, 64, 71, 82
– 'Fumble' 174
– Magnusson (stjärna) 46, 111
– Nilsson, fogde 223
– Pedersson i Mossebo 151
– Persson 95
– Persson (Örnfot i Västergötland) 128, 129, 134, 150, 188
Orm Folkesson (Gumsehuvud) 178, 184
Otte Ulfsson (Björnram från Västergötland) 57
Oxenstierna se Arvid Bengtsson, Gabriel Kristersson, Kristina Davidsdotter, Kristina Nilsdotter
oxhorn se Folke Jakobsson

Peder se Peter
Pekkilhuva, Claus 51
Pernilla Nilsdotter (Sparre av Ellinge) 84
Peter (Peder, Per), se även Djäkn, Duse, Fux, Hatt, Kil, Körning, Mört, Porse, Ribbing, Skytte, Slatte, Sveda, Tång, Vise
– (Rakereds-ätten) 60
– i Björksebo 163
– i Fiefall 156
– i Hagelsrum 66
– i Kulltorp 237
– i Mossåkra 164
– i Smedserum 237
– i Smedstorp 238
– Arnstensson (delad stolpe) 187
– Dansson 102
– Ebbesson 144
– Ebbesson 68
– Elefsson i Haddarp, frman 57, 62
– Hemmingsson (två stjärnor balkvis) 51, 88
– Håkansson i Näs 157
– Jonsson 57
– Likvidsson (Likvidssönernas ätt) 96
– Magnusson 144
– Månsson 239
– Månsson (ginbalk) 57
– Nilsson 46
– Nilsson (Grip) 224
– Nilsson (sparre över blad) 117
– Olofsson i Östrahult 151
– Torstensson i Gäleby 93, 102, 110
– Turesson (Bielke) 33 f, 47, 83 f, 89 f
– Tyrgilsson, biskop i Linköping 193
Pipa, se även Anna Bengtsdotter, Tomas Bengtsson
– , Bengt 60
Porse, se även Birgitta Magnusdotter
– , Magnus 224
– , Peder 85, 165
– , Peder, i Gnöttlerum 165
Posse se Elsa Axelsdotter
Puke se Jon Kettilsson
Påvel, se även Kyle
– i Djursdala 122
– i Årena 74

Qwist, Esger 43, 63

Radulf i Gebo 193
Ragnhild, dotter till Margareta 67
– Jakobsdotter 77
– Jönsdotter, hustru till Ingemar Karlsson 77
– Jönsdotter (en bjälke) 169
Ragvald, se även Rumpa
– , kyherde i Mörlunda, prebendat 67, 74
Rakereds-ätten se Karl Petersson, Nils Petersson, Peter, Sigrid Uddormsdotter, Uddorm Petersson
Ramborg Andersdotter 48
Ramfrid, hustru till Lundvid i Getterum 141, 142, 144
Ravnäs-ätten se Jöran Trulsson, Truls skrivare
Ribbing, Knut 90, 95
– , Peder 95, 96
– , Sven 91
Rickeby-ätten se Kristina Jonsdotter
Roos av Ervalla se Birgitta Jönsdotter, Jöns Ulfsson
Rosengren se Jakob Turesson
Rosenstråle se Erik Jönsson, Holmsten Jonsson, Jöns Eriksson
Rumpa, Ragvald (Båt av Billa) 87, 109
Ruska, Claus d ä 41, 50, 51, 52, 53, 97, 141, 142, 143, 144, 145, 164, 171
– , Claus d y 51
– , Lydeka 51
– , Lyder 35, 38, 51, 52
rutor, tre se Anders Andersson, Anders Johansson
Ryning, Bengt 108, 115, 117, 141, 148, 149
– , Erik d ä 108, 115, 117, 141, 148, 149
– , Erik d y 76, 86, 87, 97, 147, 151, 152, 185
– , Nils d ä 141
– , Nils d y 141
Ryting, Erik 207
Ryz, Magnus 95, 114, 115

Räv, Magnus 176

Samsing, Nils 153
Sandbro-ätten se Elin Gregersdotter, Gregers Styrbjörnsson, Johan Gregersson, Kristina Johansdotter
Scharffenberg se Anna Henningsdotter
Segebaden, von, Metta 51
Sestrid Matsdotter (sjuuddig stjärna) 97
Sigbjörn i Bjärkhult 163
– 'Åkre' 174
Sigfrid i Grinderum 132
Sigge, se även Brun
– Larsson (Sparre af Rossvik) d y 55, 56, 60
Sigmund Ormsson 202
Sigrid Eskilsdotter (Banér) 73, 91, 103, 181, 196
– Karlsdotter (Stubbe) 185, 187
– Klasdotter (Kyle) 87
– Tomasdotter (van Vitzen) 103
– Uddormsdotter (Rakereds-ätten) 54, 55, 56, 57, 59 f, 61, 62, 63
Sigvard, kyherde i Vimmerby 189
Silfversparre se Nils Persson
Simon i Vånghult 240
sjöblad, tre se Anund Brynjolfsson, Kristina Petersdotter, Peter Hatt, Sven Larsson
Skalle, Bengt (Olofsson) (schackrutad sparre mot dubbel tinnskura) 164, 170, 208 f
– , Hemming, i Systertorp 145, 169
– , Nils, i Norrhult 167
Skytte, Peder 85
sköld, kluven, med halv fläkt örn se Håkan Karlsson
Slatte, se även Birgitta Nilsdotter, Sven Nilsson
– , Bengt 57
– , Lyder 128, 166, 170
– , Nils d ä 128 f, 131
– , Nils d y 130, 131, 132, 137 f, 139, 165
– , Nils (Jönsson) 153
– , Peder (Sonesson) 204
– , Verner 33 f, 49, 56, 95, 128, 130, 131, 134, 137, 139, 142, 150, 153, 165, 166, 170, 200
Slatte från Frö se Elin Nilsdotter, Gudmund Sunesson, Iliana Nilsdotter, Nils Sonesson, Peder Slatte, Sone Pedersson, Sune Pedersson
Snarve i Vinketomta 144
Somar Eriksson 151 f
Somme se Germund Svensson, Måns Svensson
Sone i Högerum 177
– Pedersson (Slatte från Frö), fogde 200
Soop se Åke Haraldsson
sparrar, två nedvända se Jon Håkansson, Sune Håkansson
sparre se Johan Hård, Karl Nilsson, Mats Gustavsson
sparre i kluven sköld se Nils Djäkn
sparre korsad av pil se Gustav Larsson, Lasse Olsson
sparre över blad se Kristina Pedersdotter, Peder Nilsson
Sparre av Ellinge se Karin Nilsdotter, Nils Klasson, Pernilla Nilsdotter
Sparre av Hjulsta och Ängsö se Elin Nilsdotter, Fader Nilsson, Fader Ulfsson, Görvel Fadersdotter, Hillevi Knutsdotter, Nils Fadersson
Sparre af Rossvik se Albrekt Siggesson, Barbro Siggesdotter, Filippa Siggesdotter, Hebbla Siggesdotter, Ingeborg Siggesdotter, Jöran Siggesson, Karin Siggesdotter, Lars Siggesson, Margareta Siggesdotter, Nils Siggesson, Sigge Larsson
spets från vänstra hörnet se Markus Karlsson
spets från vänster se Karl Markusson, Sandbro-ätten
Staffan Persson i Ödestorp 125
Sten, se även Sture
– i Rökulla 158
– Bengtsson (Ulv) 128, 129, 134, 148, 149 f, 151 f, 177, 188
– Eriksson (Leijonhufvud) 204
– Jönsson (Lejonansikte, Bengt Nilssons ätt) 33, 111
– Lalasson (blad) 41

– Turesson (Bielke) d y 83
Stierna se Måns Persson
stjärna se Olof Magnusson
stjärna, halv se Nils Jönsson
stjärna, femuddig se Karl Lange, Lars Karlsson
stjärna, sjuuddig se Bengta Matsdotter, Erik Gjurdsson, Gjurd Matsson, Gustav Matsson, Mats Gjurdsson, Sestrid Matsdotter
stjärnor, två, balkvis se Peter Hemmingsson
Stola-ätten se Agneta Nilsdotter, Nils Clausson
stolpe, delad se Peter Arnstensson
Store se Karl Tordson
stråle se Nils Sonesson
Stubbe, se även Harald Karlsson, Karl Haraldsson, Katarina Sverkersdotter, Nils Karlsson, Nils Sverkersson, Sigrid Karlsdotter, Sverker Haraldsson
– , Harald 74, 185
Sture (gumsehuvud)
– , Bengt 104
– , Magnus 87, 104
Sture (sjöbladsätten)
– , Anund 44
– , Sten d ä 24, 100, 102, 143, 208, 216
Sture, Sten d y 103, 105, 112, 207
– , Svante Stensson 112 f, 208
Styke se Birgitta Arendsdotter
Störje Olofsson (hammare) 117
Sune, se även Lax
– i Fallhult 165
– i Fjälster 160
– Gyridamåg, borgmästare i Vimmerby 203
– Håkansson (två nedvända sparrar) 239
– Karlsson, borgmästare i Vimmerby 203
– Pedersson (Slatte från Frö) 27
Svante, se även Sture
– Nilsson (Sture) 24, 207
Sved, Peter 202
Sveda, Peder 136, 149, 198
Sven, se även Friis, Lax, Ribbing
– i Flaka 123
– i Solnehult 201
– Avoge ("Awoye") i Åkerö, landbo 90
– Larsson (tre sjöblad) 93, 96
– Nilsson 87
– Nilsson (Slatte) 153
– Stensson 198
Svenung i Aby 76
Sverker Haraldsson (Stubbe) 150, 151
– Knutsson (tre hjärtan) 81, 86
Swessin, Henrik d y 89
Svinakula, Henrik 134, 142, 143, 144, 145, 166, 183
– , Lyder 170

Tanne, se även Bo Hemmingsson, Kristina Hemmingsdotter
– , Hemming 33, 95, 112, 114, 115
Tegn Johansson 144
tjurhuvud se Birgitta Abrahamsdotter
Tjärbo, Nils 51
Tomas Bengtsson (Pipa) 59 f
Torsten i Tälleryd 169
– i Vena 170
Toste i Ryd 42
Tott se Axel Pedersson, Birgitta Hansdotter, Claus Åkesson, Ingeborg Larsdotter, Ivar Axelsson, Jöran Åkesson, Karin Hansdotter, Kerstin Åkesdotter, Åke Jöransson
Tre rosor se Botil Knutsdotter, Gustav Johansson, Johan Turesson, Lars Turesson, Ture Jönsson
Trolle, se även Anna Arvidsdotter
– , Arvid (Birgersson) 29, 46, 57, 58, 93, 96, 102, 105, 110, 111, 116, 118
– , Arvid (Joakimsson) 130 f, 133, 136, 138
– , Birger d ä 68
– , Birger d y 70, 110
– , Erik 95 f
– , Johan 95
– , Ture 70, 75, 85, 93, 96, 99, 104, 105, 109, 110, 111, 116, 130, 133, 136, 138, 197, 202
Truid Gregersen (Ulfstand) 151, 177, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 221, 224, 227, 232
Truls skrivare (Ravnäs-ätten) 123, 175,

176, 178, 205
Ture, se även Trolle
– Bengtsson (Liljesparre) 24
– Jönsson (Tre rosor) 225
– Pedersson (Bielke) 33 f, 46 f, 77, 80, 83 f, 88 f, 96, 117
– Stensson (Bielke) 83, 88
– Turesson (Bielke) 24, 42, 83, 117, 118, 238
Tuve Birgersson (Lilliehöök) 114, 115
Tyrgils i Sjökrok 145
– Knutsson 238 f
Tyste, Lasse 90
Tång, Peder, hdshövd 27

Udd i Möllekulla 144
Uddorm i Älö 182, 187
– Petersson (Rakereds-ätten) 60
Ulf, se även Läma
– i *Hult 166
– i Pelarne, frman 151, 193
– Gudmarsson (Ulvåsa-ätten) 65
– Henriksson (Bååt) 57, 58, 104, 193, 205
– Nilsson 67
– Pedersson (Halvhjort) 88, 89, 93, 94, 96, 97, 98
– Turesson 133
Ulfsax se Kerstin Anundsdotter
Ulfstand se Truid Gregersen
Ulv se Anund Stensson, Arend Bengtsson, Bengt Arendsson, Bengt Filipsson, Bengt Gotskalksson, Bengt Knutsson, Ebba Arendsdotter, Erik Filipsson, Filip Ulfsson, Gotskalk Bengtsson, Ingrid Ulfsdotter, Metta Arendsdotter, Märta Bengtsdotter, Sten Bengtsson
Ulvåsa-ätten se Birger Ulfsson, Cecilia Ulfsdotter, Karl Karlsson, Katarina Ulfsdotter, Magnus Gudmarsson, Ulf Gudmarsson
Urup se Erik Pedersson, Kristina Eriksdotter

Vag, Olvar 33
Vagn, Olof, hdshövd 27, 196
Valborg, hustru till Håkan i Grinderum 132
Vasa se Birgitta Kristiernsdotter, Erik Johansson, Kristiern Johansson, Margareta Eriksdotter, Nils Kettilsson
Vaste i Solnehult 201
– i Virserum 116
– Jonsson, fogde 207 f
Vigsten Birgersson (?huvud) 62, 112
Vilkin Pedersson 102
Vinge se Margareta Nilsdotter, Nils Olofsson
Ving-ätten se Ingeborg Anundsotter
Vise, se även Karin Håkansdotter, Kerstin Pedersdotter
– , Peder, frman 93, 102, 110
Vitzen, van se Sigrid Tomasdotter
Västgöte, Arvid 239

Åke i Gnöttlerum 165
– i Nyemåla 59
– i Tobo 201
– Haraldsson (Soop) 129, 130, 132, 150
– Jöransson (Tott) 185
Åsmund ?i Flaka 174
– i Tälleryd 168

Älg, Nils 50
Änga-ätten se Ingeborg Bengtsdotter

Ödmund Olofsson i Vimmerby 203
Ömund i Hemsebo 235
– i Nosshult 198
Örnfot i Västergötland se Olof Persson
Östgöte, Erik, fogde 37

Register över kyrkliga institutioners godsinnehav

Registret avser kyrkors, klosters och andra kyrkliga institutioners godsinnehav inom undersökningsområdet under medeltiden fram till 1540. Hänvisningar till dessa institutioners (liksom kronans) godsinnehav efter 1540 kan erhållas i tabellerna över antalet jordeboksenheter (resp härads- och sockeninledning). Dessa tabeller utgör ett viktigt komplement till nedanstående register, eftersom kyrkornas godsinnehav till stora delar är känt endast genom efterreformatoriskt material.

Askeby kloster: 77 (Bockara)
Djursdala kyrka: 122 (Bullebo), 124 (Klocketorp, Marstad, Prästnäs)
Frödinge kyrka: 133 (Gunnekulla), 135 (Långbrössle, Nyserum), 138 (*Sånatörp), 160 (Fjälster)
S:ta Birgittas altare: 129 (Flugenäs), 131 (Frödinge)
Järeda kyrka: 41(Järeda), 42 (Prästnäs)
Kalmar nunnekloster: 85 (Stora Sinnerstad)
Kristdala kyrka: 50 (Lilla Bråbo), 141 (Bergebo), 142 (Dabbekulla), 143 (Klockaregården), 144 f (Prästgården), 145 (Risinge)
Linköpings domkyrka:
ospecificerat: 150 (Mossebo), 205 (Älåkra)
biskopsbordet: 34 (Bäckeby), 35 (Fagerbäck, Flatekulla), 36 (Grönkulla, Gårdveda), 37 (Salsnäs), 38 (Skärslida), 108 (Blackelid), 109 (Dansås), 110 (Grunkabo), 112 (Hultarp, Kråketorp), 114 (Spinkekulla), 115 (Vensögle), 118 (Österarp)
Crucis minoris prebenda: 72 (Stensryd), 74 (Ämmenäs)
S:t Jeronomi et S:ta Barbare prebenda: 152 (Pelarnehult), 192 (Djurstorp)
S:ta Katarina prebenda: 197 (Lådingsfall)
Linköpings franciscankonvent: 55 (Emunderyd)
Lönneberga kyrka: 54 (*Birkeeäng), 57 (Gullaberg), 58 (Haddarp), 59 (Lönneberga), 62 (Silverhult)
Målilla kyrka: 69 (Hägelåkra), 70 (Målilla)
Mörlunda kyrka: 76 (Stora Aby, Avlingetorp), 82 (Hult), 83 (Mörlunda), 86 (Stora Sinnerstad), 89 (Tulunda)
Pelarne kyrka: 148 (Eldstorp, Fasnefall), 149 (Kaselarp, Krogstorp), 150 (Kuarp, Kulla), 151 (Norrlida), 152 (Pelarne), 153 (Servekulla, Skorparp), 154 (Stolparp)
Rumskulla kyrka: 135 (?Långvik), 156 (*Erixengzkulla, *Holmeng, Hult), 157 (Kvill, *Liillatoffuan), 158 (Rumskulla, Rökulla), 159 (*Vzålgölenäng)
Skänninge kloster: 86 f (Stora Sinnerstad), 174 (*Ernisbodhum), 183 (Vi)
Söderköpings franciscankonvent(kloster): 188 (Algutstorp)
Tveta kyrka: 93 (Lilla Aby), 94 (Bösebo), 95 (Kulla)
Vadstena kloster: 46 (Bockstad), 48 (Lixerum), 57 (Haddarp), 61 (Saxemåla), 64 (*Biærgh), 65 ff (*Danmark, Gassemosse, Hagelsrum), 67 f (*Huluszfarahult), 68 f (Hyggelsebo, Hyltan, Hägelåkra), 69 (*Klobode, Knästorp), 70 (*Kulla, Lockebo), 71 f (Mörhult, Nya maale, Skallatorpp, Skåne, Smidhikwlle, Solidha), 72 ff (Stighult, Stubbhult, Sävshult, Tillingeby, Uppsala), 75 (Ödhult), 81 (*Flathulte), 82 (Morebo), 83 (Mörlunda), 86 (Stora Sinnerstad), 88 (Tulunda), 90 (Åkerö), 93 (Bösebo), 94 f (Duvekulla, Götruda, Kantebo), 96 (Torsebo), 97 (Tveta), 98 (*Tynnæssebode, *Tø-

nyessebode), 100 (Hulingsryd, Hultåsa), 101 (Järnudda), 102 (Kalvekätte), 105 (*Alboke), 113 (Ramsebo), 115 (*Vrsabodha), 122 (Djursdala), 124 (Marstad), 125 (Lilla Vi), 137 (Skråphem), 165 (*Eekebærghom), 166 (Igelhult), 169 (Ungsberg), 175 f (Fågelhem, Norängarna, *Swnnersteen), 176 (*Granhult), 177 (Klackebo), 180 (*Røffuaramala, Skäfshult), 182 (*Sonabærgh), 203 (Vimmerby stad), 205 (Ålåkra)
prebenda: 44 (Boanäs rd)
Vena kyrka: 99 (Faggemåla), 101 (Hällefors), 163 (Alsarp, Basebo, Björksebo), 165 (Flatebo), 166 (*Hult), 167 (Koppramåla), 168 (Sönnerhult), 170 (Vena)
Södra Vi kyrka: 156 (Hylta), 157 (Kvill), 174 (Bäckhult, Dabbetorp, Norra Flaka), 175 (Fågelhem), 176 (Gråsshult, Halsebo), 177 (Hornabo, Högerum), 178 (Kåreda, Lindefall), 179 (Nylinge, Näfstad), 180 (Ramsefall, ?Skräddarefall), 181 (Skärstad), 182 (Toletorp), 182 (Vagelhem), 183 (Vi), 186 (Ålhult), 187 (Älö, Örsåsa)
Vimmerby kyrka: 136 (Nyshult), 182 (Vagelhem), 189 (*Birckrum, Djurstorp), 193 (Gebo, *Gismundathorp, Gissemåla), 195 (Hörestadhult), 196 (Korka kvarn), 197 (Kvillehult), 198 (Nybble), 198 f (Näs), 200 (Slättfall), 200 f (Solnehult), 202 f (Vimmerby)
Virserums kyrka: 105 (Aggatorp), 108 (*Bøttarudu), 110 (Grunkabo), 111 (Hjortö)
Västerås domkyrka:
okänd prebenda: 103 (Klosters rd)
Växjö domkyrka:
S:t Andreas kapell: 41 (Högeruda)

Register över sätesgårdar

Registret avser de egendomar inom undersökningsområdet som vid något tillfälle under medeltiden eller åren 1520–1570 finns belagda som sätesgårdar. Årtalen anger det första och det sista året som sådana uppgifter finns; streck (–) mellan årtalen anger att gården kan antas ha varit sätesgård under hela den mellanliggande perioden, komma (,) mellan åren avskiljer enstaka uppgifter.

Aspeland
Karlstorps skate
Bölö 1410–11, s 46
Flenshult 1514, s 46
Kristdala skate
Bråhult 1350, s 51
Lönneberga sn
Haddarp 1349, s 57
Mörlunda sn
Stora Sinnerstad 1508, s 85
Virserums sn
Eksebo omkr 1400, s 109
Virserum 1409–28, s 116
Ånhult 1358, s 117

Sevede
Frödinge sn
Brantestad 1465(?)–68, s 128
Frödingehult 1408–19, 1434, ?1451, s 131 f
Pelarne sn
Pelarne 1330, s 151
Pelarnehult omkr 1480(?), s 152
Södra Vi sn
Vi ?1360-talet(?), s 183
Ålhult 1334–36, 1380–98, troligen även under mellanliggande period, s 185 f
Vimmerby sn
Vinketomta 1361–68(?), 1499, 1513, s 204

Tuna län
Tuna sn
Tuna 1486–93, s 238

Kartor illustrerande gränser, antal gårdar och jordnatur på 1540-talet (SmH).

1. Virserums socken
2. Gårdveda och Tveta socknar, sydvästra delen av Mörlunda socken
3. Målilla socken
4. Mörlunda sockens huvuddel, Kristdala skate
5. Järeda socken, Karlstorps skate, Lönneberga socken, Hässleby skate
6. Pelarne och Rumskulla socknar
7. Södra Vi socken, nordvästra delen av Djursdala socken
8. Djursdala och Frödinge socknar
9. Vimmerby socken
10. Kristdala socken, Kristdala skate, sydöstra delen av Mörlunda resp Vena socknar, södra delen av Tuna socken
11. Vena skate, Vena socken
12. Tuna skate, Tuna sockens huvuddel
13. Misterhults socken (norra delen)
14. Misterhults socken (södra delen)

Teckenförklaring

■ skattehemman

▼ sämjehemman

□ frälsehemman (inkl aoe)

○ kronohemman

⧄ kyrkohemman

◫ klosterhemman

——— sockengräns

-+++- häradsgräns

Samtliga kartor är orienterade i norr–söder.

0 2 4 km

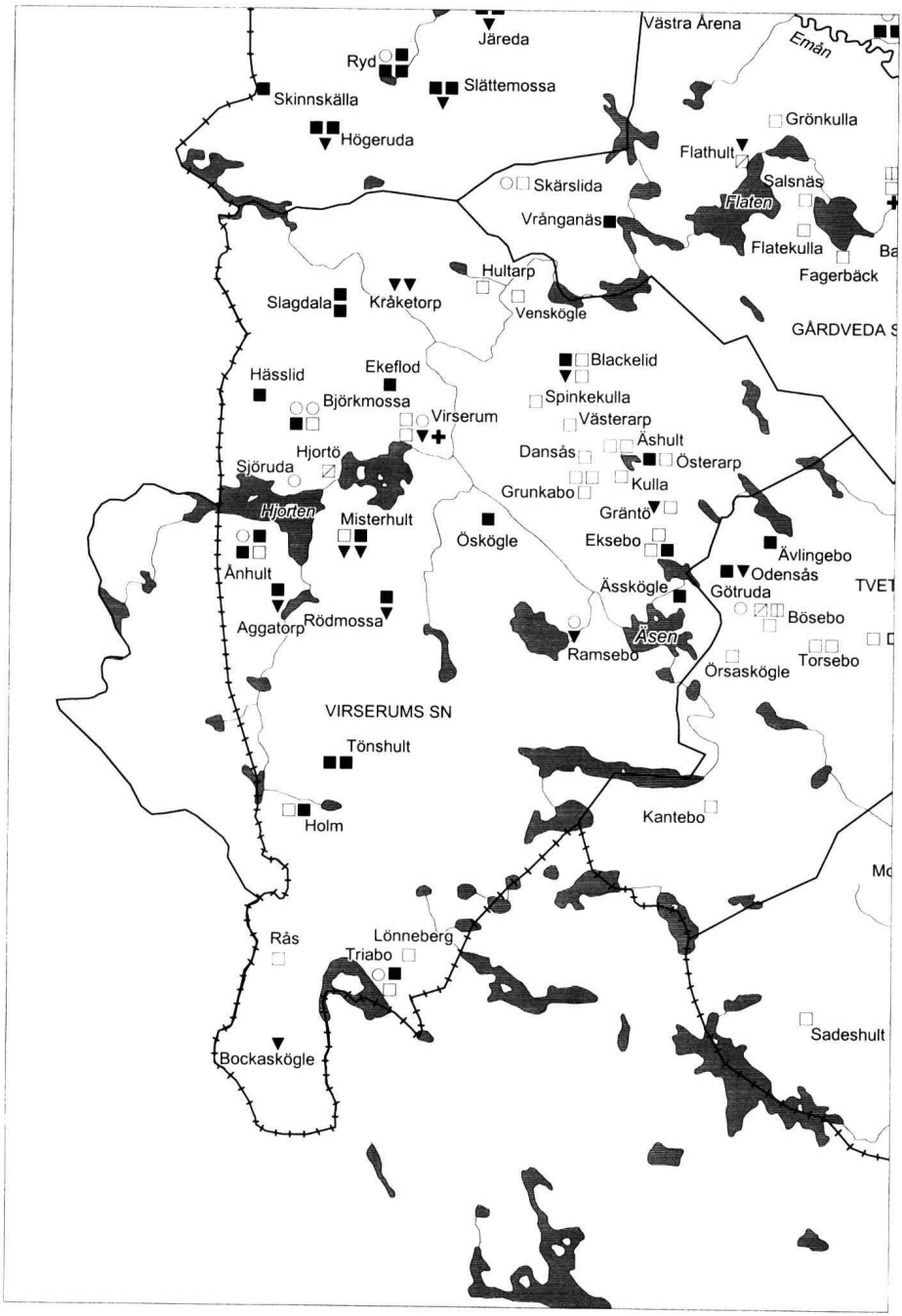
Järeda
Västra Ärena
Emån
Ryd
Slättemossa
Skinnskälla
Högeruda
Grönkulla
Flathult
Skärslida
Salsnäs
Flaten
Vrånganäs
Flatekulla
Fagerbäck
Hultarp
Slagdala
Kråketorp
Vensögle
GÅRDVEDA S
Blackelid
Hässlid
Ekeflod
Spinkekulla
Björkmossa
Virserum
Västerarp
Åshult
Hjortö
Dansås
Österarp
Sjöruda
Kulla
Grunkabo
Hjorten
Misterhult
Gräntö
Öskögle
Eksebo
Ävlingebo
Ånhult
Odensås
Götruda
TVET
Åsskögle
Rödmossa
Aggatorp
Bösebo
Åsen
Ramsebo
Torsebo
Örsaskögle
VIRSERUMS SN
Tönshult
Holm
Kantebo
Rås
Lönneberg
Triabo
Sadeshult
Bockaskögle

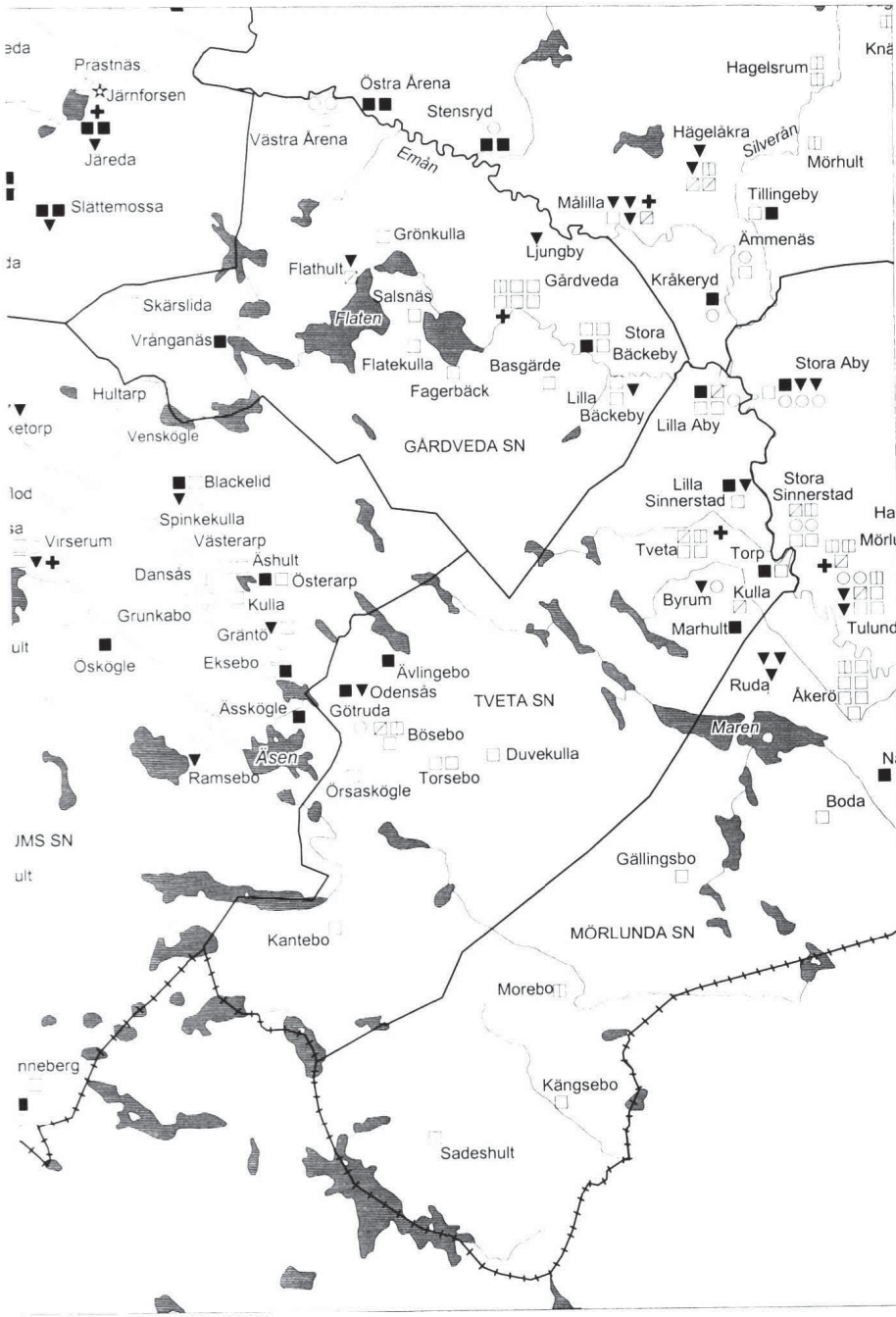
Prastnäs
Järnforsen
Järeda
Slättemossa
Östra Ärena
Stensryd
Västra Ärena
Emån
Hagelsrum
Hägelåkra
Silverån
Mörhult
Tillingeby
Mälilla
Ämmenäs
Grönkulla
Ljungby
Flathult
Gårdveda
Kråkeryd
Skärslida
Salsnäs
Flaten
Vränganäs
Stora Bäckeby
Flatekulla
Basgärde
Stora Aby
Hultarp
Fagerbäck
Lilla Bäckeby
Lilla Aby
Vensköge
GÅRDVEDA SN
Blackelid
Lilla Sinnerstad
Stora Sinnerstad
Spinkekulla
Virserum
Västerarp
Tveta
Torp
Åshult
Dansås
Österarp
Byrum
Kulla
Grunkabo
Kulla
Marhult
Gränö
Tulund
Öskögle
Eksebo
Ävlingebo
Ruda
Åkerö
Odensås
TVETA SN
Ässkögle
Götruda
Maren
Bösebo
Duvekulla
Åsen
Ramsebo
Torsebo
Örsasköge
Boda
Gällingsbo
Kantebo
MÖRLUNDA SN
Morebo
Kängsebo
Sadeshult

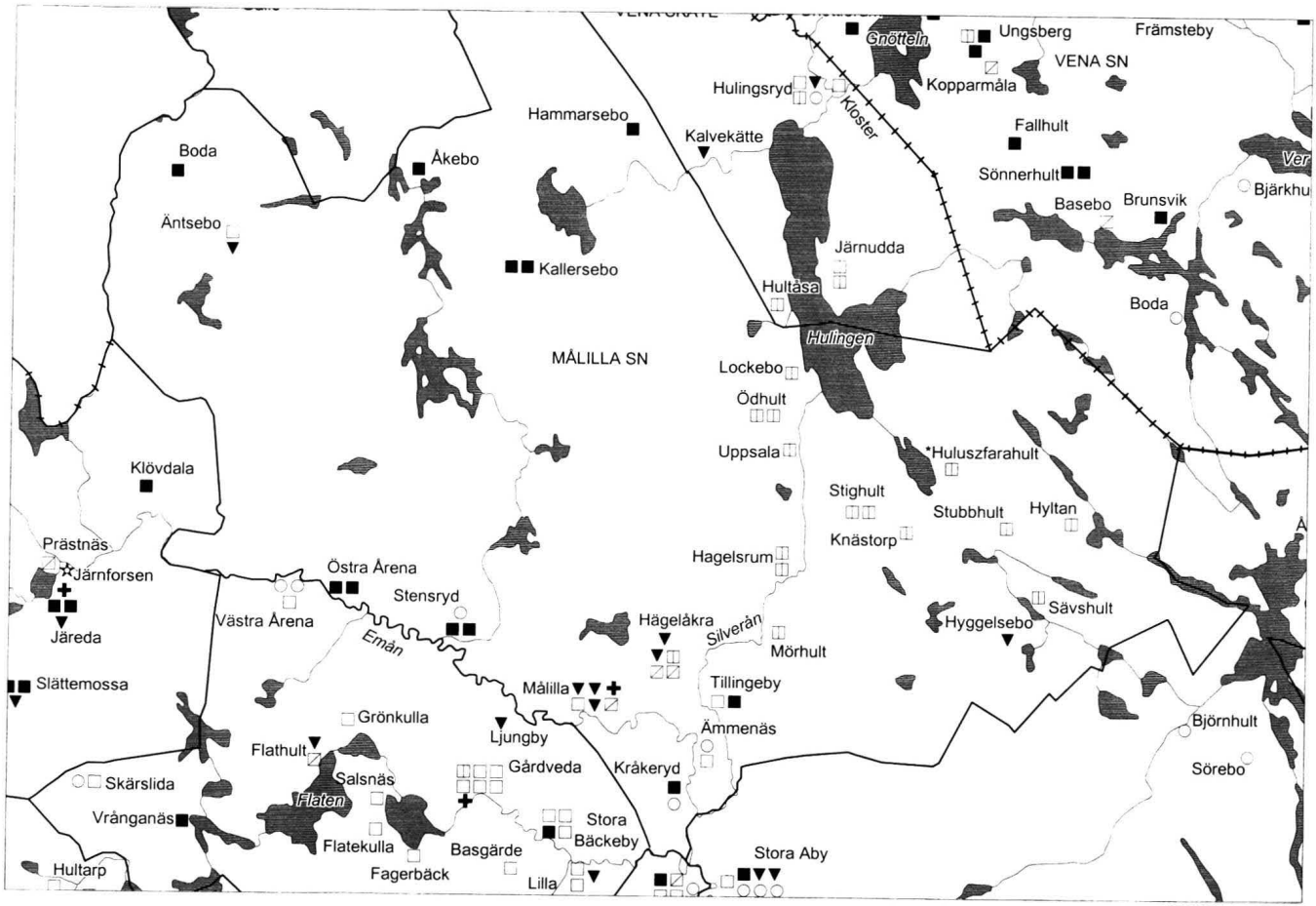
Gnötteln
Ungsberg
Främsteby
VENA SN
Kopparmåla
Hulingsryd
Kloster
Fallhult
Hammarsebo
Kalvekätte
Boda
Åkebo
Sönnerhult
Ver
Äntsebo
Basebo
Brunsvik
Björkhu
Järnudda
Kallersebo
Hultåsa
Boda
Hulingen
MÅLILLA SN
Lockebo
Ödhult
Uppsala
*Huluszfarahult
Klövdala
Stighult
Stubbhult
Hyltan
Knästorp
Prästnäs
Järnforsen
Hagelsrum
Östra Årena
Stensryd
Sävshult
Järeda
Västra Årena
Emån
Hägelåkra
Silverån
Hyggelsebo
Mörhult
Slättemossa
Målilla
Tillingeby
Grönkulla
Ämmenäs
Björnhult
Flathult
Ljungby
Gårdveda
Kråkeryd
Sörebo
Skärslida
Salsnäs
Flaten
Vrånganäs
Stora
Bäckeby
Flatekulla
Basgärde
Stora Aby
Hultarp
Fagerbäck
Lilla

Knästorp
Åskögle
Hägerum
KRISTDALA SN
Malghult
Systertorp
Klockaregården
Sävshult
Hyggelsebo
Silverån
Mörhult
Tillingeby
Ämmenäs
Krokshult
Höckhult
Träthult
Björnhult
Sörebo
Hummeln
KRISTDALA
SKATE
Fallebo
Risinge
Bråhult
Lilla Bråbo
Saxtorp
Östantorp
Ävernäs
Stora Bråbo
Brånäs
Äspenäs
Bjälebo
Applekulla
Gullhanetorp
Stora Aby
Mossebo
Stora
Sinnerstad
Haddetorp
Bölö
Mörlunda
Snokvik
Borg
Hult
Tulunda
MÖRLUNDA SN
Emån
Åkerö
Tigerstad
Ingebo
Veningehult
Hyltan
Näshult
Gässlingsäng
Boda
Västranäs
Ryningsnäs
Bockara
Ryngen

Kaselarp
Rostorp
PELARNE SN
Stenkulla
Kuarp
Silverån
Eldstorp
HÄSSLEBY
SKATE
Järnemåla
Katebo
Livarp
Lidhult
Sjöarp
Svensmåla
Saxemåla
Tjurefall
Dal
Faggemåla
Djursbo
Rättelsebo
Nyemåla
Fjärsfall
Bockefall
Hällefi
Lönneberga
Bäckefall
Bölö
Bänarp
Ingelstorp
Haddarp
Haddarps
kvarn
Bockstad
Lixerum
Övestorp
Linden
Åkarp
KARLSTORPS
SKATE
Gallö
Rakenäs
Karlstorp
Buskebo
LÖNNEBERGA SN
Flenshult
Flen
Fluxerum
Hamm
Boatorp
Marholma
Boda
Åkebo
Boanäs
Svenarp
Hässlehult
Äntsebo
Boanäs
kvarn
Harshult
Kalle
Gölhult
Lida
MÅ
Venshult
Klövdala
JÄREDA SN
Fröreda
Prästnäs
Emån
Järnforsen
Östra Ärena
Stensryd
Järeda
Västra Ärena
Emån
Ryd
Slättemossa
Skinnskälla
Målilla
Grönkulla
Ljungby
Högeruda
Flathult
Gårdved
Skärslida
Salsnäs
Flaten

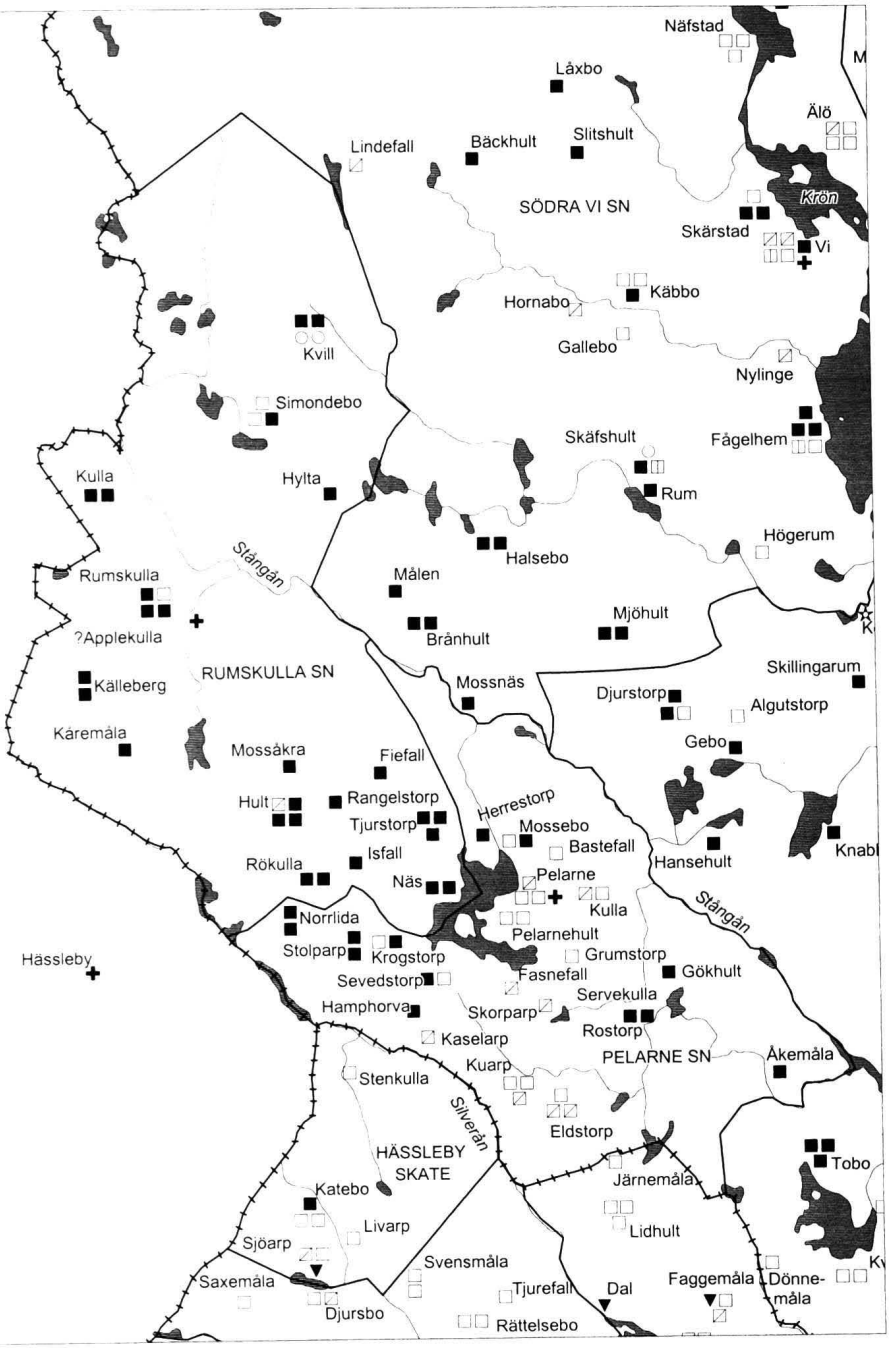
Näfstad
Låxbo
Älö
Lindefall
Bäckhult
Slitshult
SÖDRA VI SN
Krön
Skärstad
Vi
Hornabo
Käbbo
Gallebo
Kvill
Nylinge
Simondebo
Skäfshult
Fågelhem
Kulla
Hylta
Rum
Stångån
Halsebo
Högerum
Rumskulla
Målen
Mjöhult
?Applekulla
Brånhult
RUMSKULLA SN
Skillingarum
Källeberg
Mossnäs
Djurstorp
Algutstorp
Käremåla
Mossåkra
Fiefall
Gebo
Hult
Rangelstorp
Tjurstorp
Herrestorp
Mossebo
Bastefall
Hansehult
Knabl
Rökulla
Isfall
Näs
Pelarne
Kulla
Stångån
Norrlida
Pelarnehult
Hässleby
Stolparp
Krogstorp
Grumstorp
Sevedstorp
Fasnefall
Gökhult
Servekulla
Hamphorva
Skorparp
Rostorp
Kaselarp
PELARNE SN
Åkemåla
Kuarp
Stenkulla
Silverån
Eldstorp
HÄSSLEBY SKATE
Tobo
Järnemåla
Katebo
Livarp
Lidhult
Sjöarp
Svensmåla
Saxemåla
Tjurefall
Dal
Faggemåla
Dönne-
måla
Djursbo
Rättelsebo

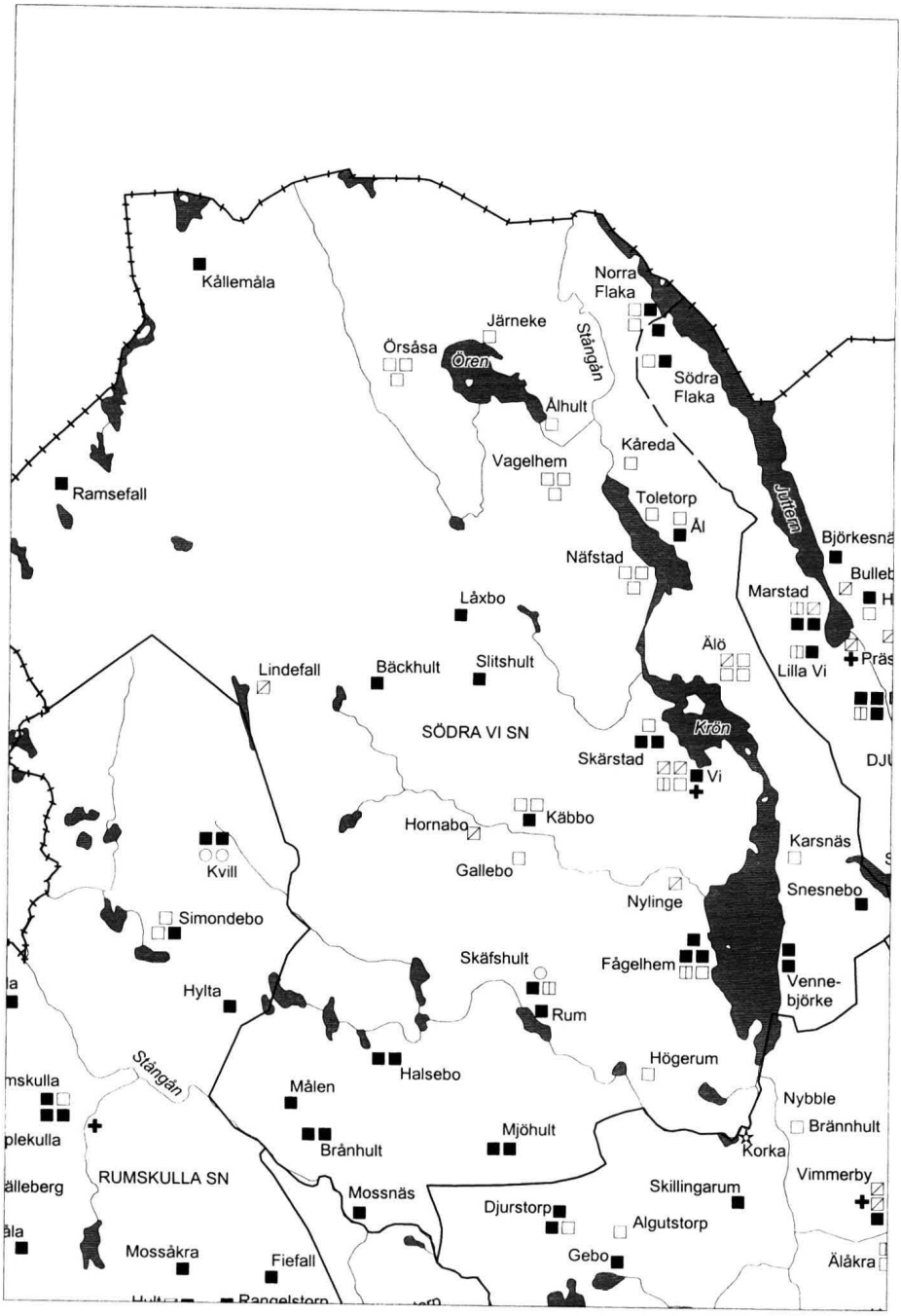
Kållemåla
Norra Flaka
Järneke
Örsåsa
Ören
Stångån
Södra Flaka
Ålhult
Kåreda
Vagelhem
Ramsefall
Toletorp
Ål
Juttern
Näfstad
Björkesnä
Bulleb
Marstad
Låxbo
Älö
Lilla Vi
Lindefall
Bäckhult
Slitshult
SÖDRA VI SN
Krön
Skärstad
Vi
Käbbo
Hornabo
Karsnäs
Kvill
Gallebo
Nylinge
Snesnebo
Simondebo
Skäfshult
Fågelhem
Venne-
björke
Hylta
Rum
Stångån
Halsebo
Högerum
Målen
Nybble
Brännhult
Mjöhult
Korka
Brånhult
RUMSKULLA SN
Vimmerby
Mossnäs
Skillingarum
Djurstorp
Algutstorp
Mossåkra
Fiefall
Gebo
Älåkra

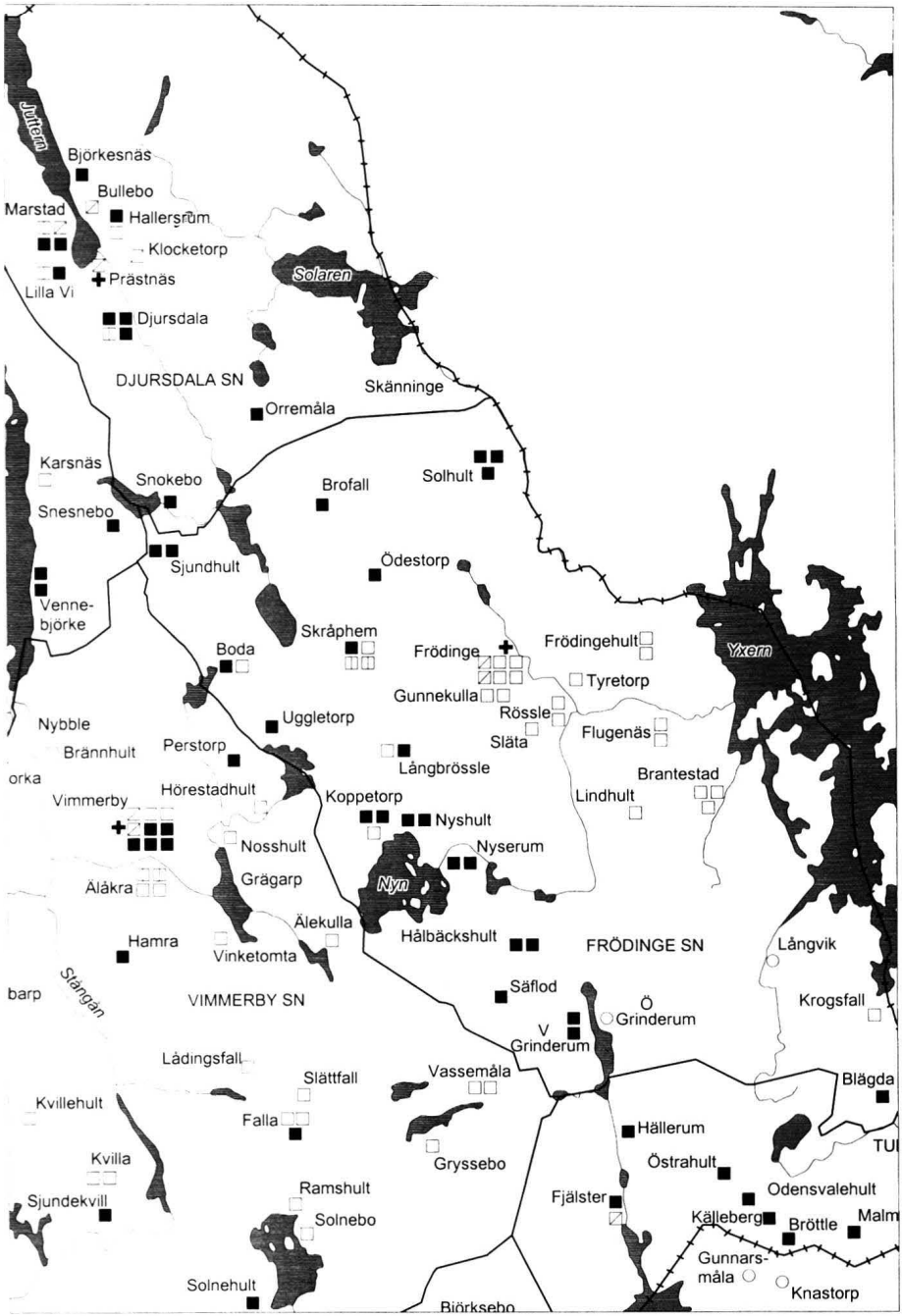
Juttern
Björkesnäs
Bullebo
Marstad
Hallerstrum
Klocketorp
Prästnäs
Lilla Vi
Djursdala
Solaren
DJURSDALA SN
Skänninge
Orremåla
Karsnäs
Snokebo
Brofall
Solhult
Snesnebo
Sjundhult
Ödestorp
Venne-
björke
Skråphem
Boda
Frödinge
Frödingehult
Yxern
Tyretorp
Gunnekulla
Rössle
Nybble
Uggletorp
Flugenäs
Brännhult
Perstorp
Släta
Långbrössle
orka
Brantestad
Hörestadhult
Koppetorp
Lindhult
Vimmerby
Nyshult
Nosshult
Nyserum
Grägarp
Nyn
Äläkra
Älekulla
Hamra
Hålbäckshult
FRÖDINGE SN
Långvik
Vinketomta
barp
Stångån
VIMMERBY SN
Säflod
Krogsfall
Ö
Grinderum
V
Grinderum
Ladingsfall
Slättfall
Vassemåla
Blägda
Kvillehult
Falla
Hällerum
TU
Gryssebo
Östrahult
Kvilla
Ramshult
Odensvalehult
Fjälster
Sjundekvill
Solnebo
Källeberg
Bröttle
Malm
Gunnars-
måla
Knastorp
Solnehult
Björksebo

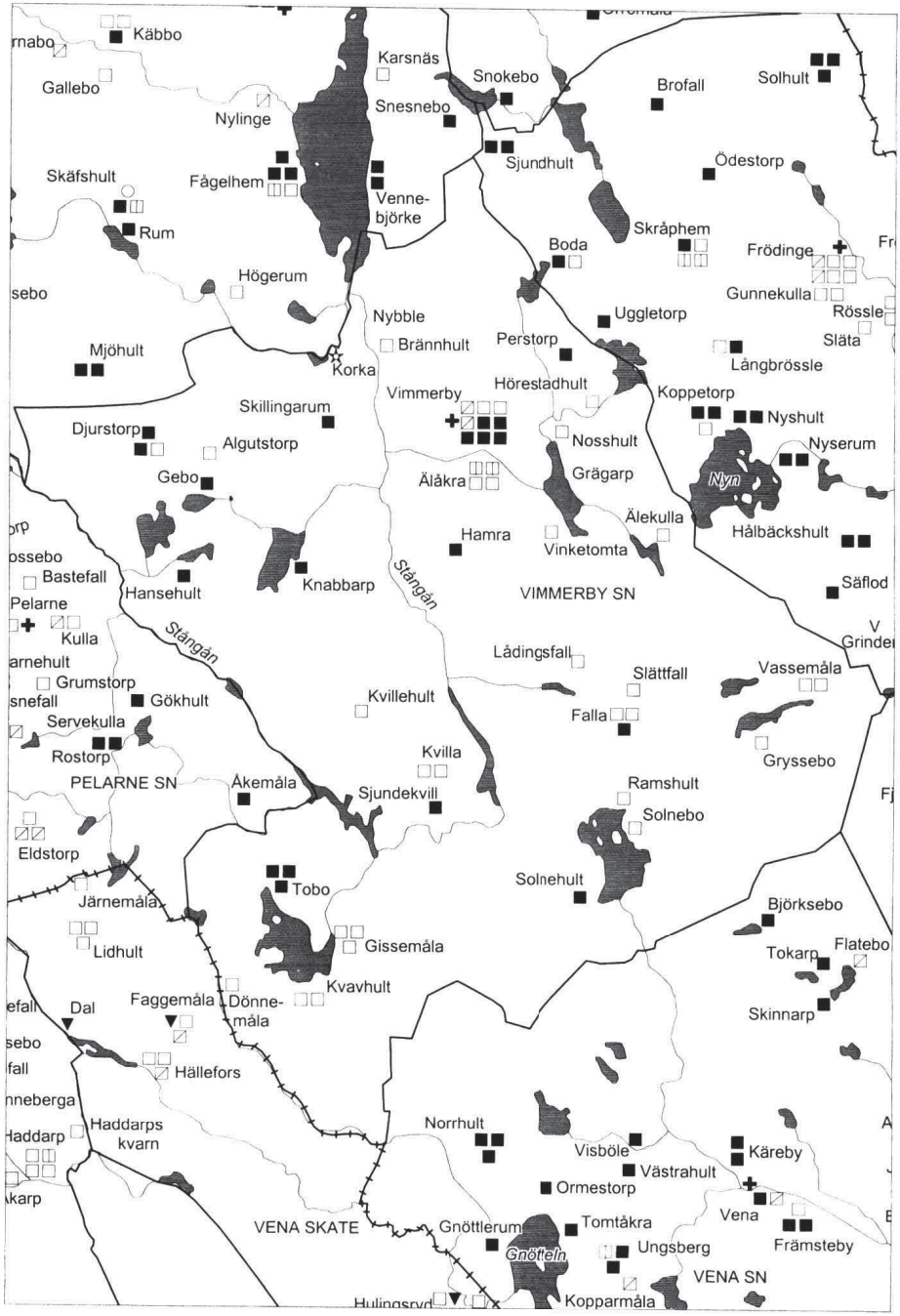
Käbbo
Gallebo
Nylinge
Karsnäs
Snokebo
Snesnebo
Brofall
Solhult
Sjundhult
Ödestorp
Skäfshult
Fågelhem
Venne-
björke
Rum
Skråphem
Boda
Frödinge
Högerum
Gunnekulla
Rössle
Nybble
Uggletorp
Brännhult
Perstorp
Släta
Mjöhult
Korka
Långbrössle
Vimmerby
Hörestadhult
Koppetorp
Skillingarum
Nyshult
Djurstorp
Algutstorp
Nosshult
Nyserum
Gebo
Äläkra
Grägarp
Nyn
Älekulla
Hålbäckshult
Hamra
Vinketomta
Bastefall
Knabbarp
Stångån
VIMMERBY SN
Säflod
Hansehult
Pelarne
Kulla
Stångån
Lådingsfall
Grumstorp
Slättfall
Vassemåla
Gökhult
Kvillehult
Falla
Servekulla
Rostorp
Kvilla
Gryssebo
PELARNE SN
Åkemåla
Sjundekvill
Ramshult
Solnebo
Eldstorp
Tobo
Solnehult
Järnemåla
Björksebo
Lidhult
Gissemåla
Tokarp
Flatebo
Kvavhult
Faggemåla
Dal
Dönne-
måla
Skinnarp
Hällefors
Haddarps
kvarn
Norrhult
Visböle
Käreby
Västrahult
Ormestorp
Vena
VENA SKATE
Gnöttlerum
Tomtåkra
Ungsberg
Gnötteln
Främsteby
VENA SN
Kopparmåla

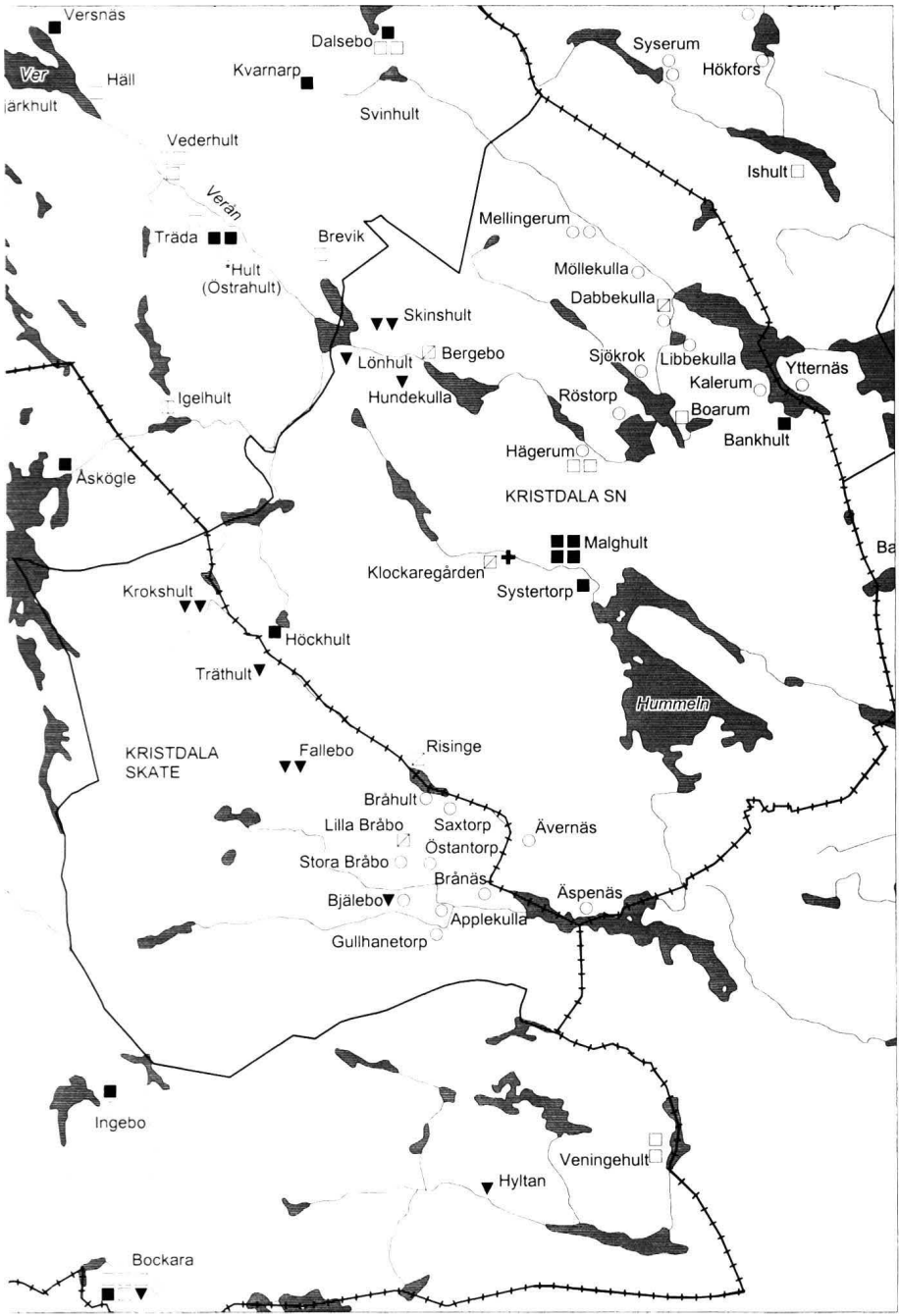
Versnäs
Dalsebo
Syserum
Hökfors
Ver
Häll
Kvarnarp
Svinhult
Vederhult
Ishult
Verån
Mellingerum
Träda
Brevik
*Hult
(Östrahult)
Möllekulla
Dabbekulla
Skinshult
Lönhult
Bergebo
Sjökrok
Libbekulla
Ytternäs
Kalerum
Igelhult
Hundekulla
Röstorp
Boarum
Bankhult
Hägerum
Åskögle
KRISTDALA SN
Malghult
Klockaregården
Systertorp
Krokshult
Höckhult
Träthult
Hummeln
KRISTDALA
SKATE
Fallebo
Risinge
Bråhult
Lilla Bråbo
Saxtorp
Ävernäs
Östantorp
Stora Bråbo
Brånäs
Äspenäs
Bjälebo
Applekulla
Gullhanetorp
Ingebo
Veningehult
Hyltan
Bockara

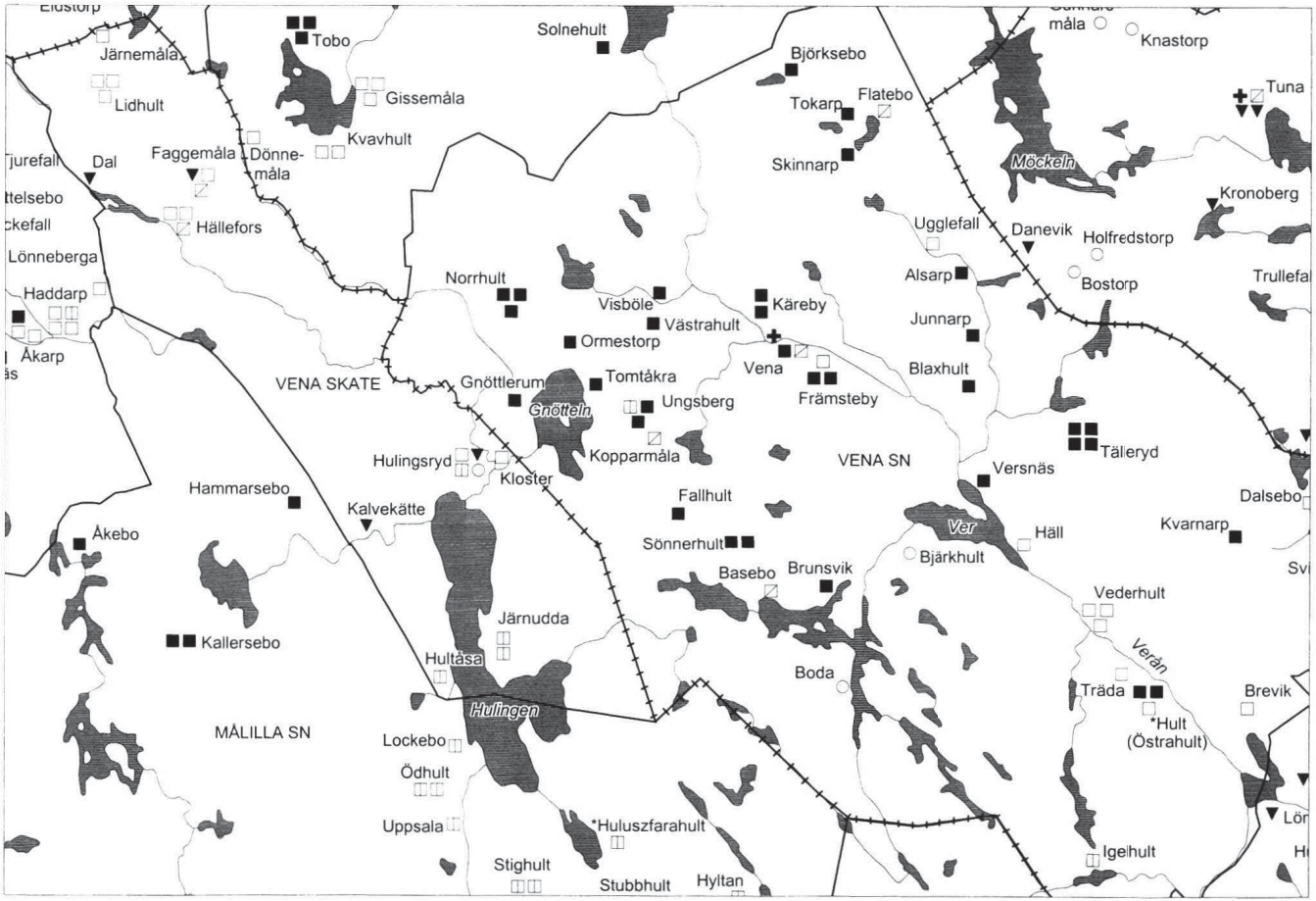
Järnemåla
Lidhult
Tobo
Gissemåla
Kvavhult
Solnehult
Björksebo
Tokarp
Flatebo
Skinnarp
Möckeln
Knastorp
Tuna
Kronoberg
Dal
Faggemåla
Dönne-
måla
Hällefors
Lönneberga
Haddarp
Åkarp
Norrhult
Visböle
Ormestorp
Västrahult
Käreby
Vena
Ugglefall
Danevik
Holfredstorp
Bostorp
Alsarp
Junnarp
Blaxhult
Trullefal
VENA SKATE
Gnöttlerum
Gnötteln
Tomtåkra
Ungsberg
Kopparmåla
Främsteby
VENA SN
Täleryd
Versnäs
Hulingsryd
Kloster
Hammarsebo
Kalvekätte
Fallhult
Ver
Häll
Dalsebo
Kvarnarp
Åkebo
Sönnerhult
Basebo
Brunsvik
Björkhult
Vederhult
Järnudda
Kallersebo
Hultåsa
Hulingen
Boda
Verån
Träda
Brevik
Hult
(Östrahult)
MÅLILLA SN
Lockebo
Ödhult
Uppsala
Huluszfarahult
Stighult
Stubbhult
Hyltan
Igelhult

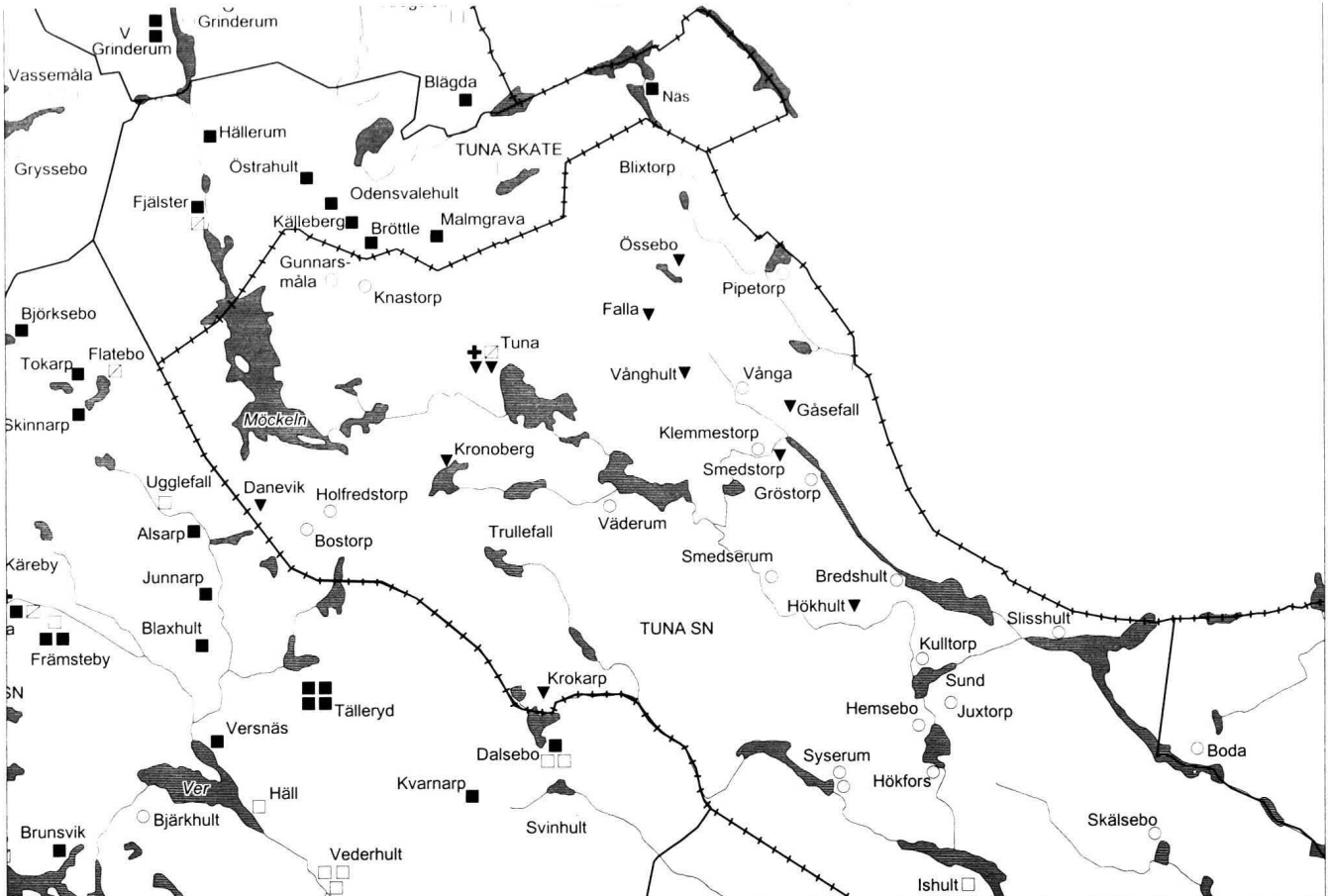
V Grinderum
Grinderum
Vassemåla
Gryssebo
Hällerum
Östrahult
Fjälster
Odensvalehult
Källeberg
Bröttle
Malmgrava
Blägda
Nas
TUNA SKATE
Blixtorp
Gunnars-
måla
Knastorp
Össebo
Pipetorp
Falla
Björksebo
Tokarp
Flatebo
Tuna
Vånghult
Vånga
Gåsefall
Skinnarp
Möckeln
Klemmestorp
Kronoberg
Smedstorp
Gröstorp
Ugglefall
Danevik
Holfredstorp
Väderum
Alsarp
Bostorp
Trullefall
Smedserum
Käreby
Junnarp
Bredshult
Hökhult
Blaxhult
TUNA SN
Slisshult
Kulltorp
Främsteby
Krokarp
Sund
Tälleryd
Hemsebo
Juxtorp
Versnäs
Dalsebo
Syserum
Boda
Ver
Häll
Kvarnarp
Hökfors
Brunsvik
Björkhult
Svinhult
Skälsebo
Vederhult
Ishult

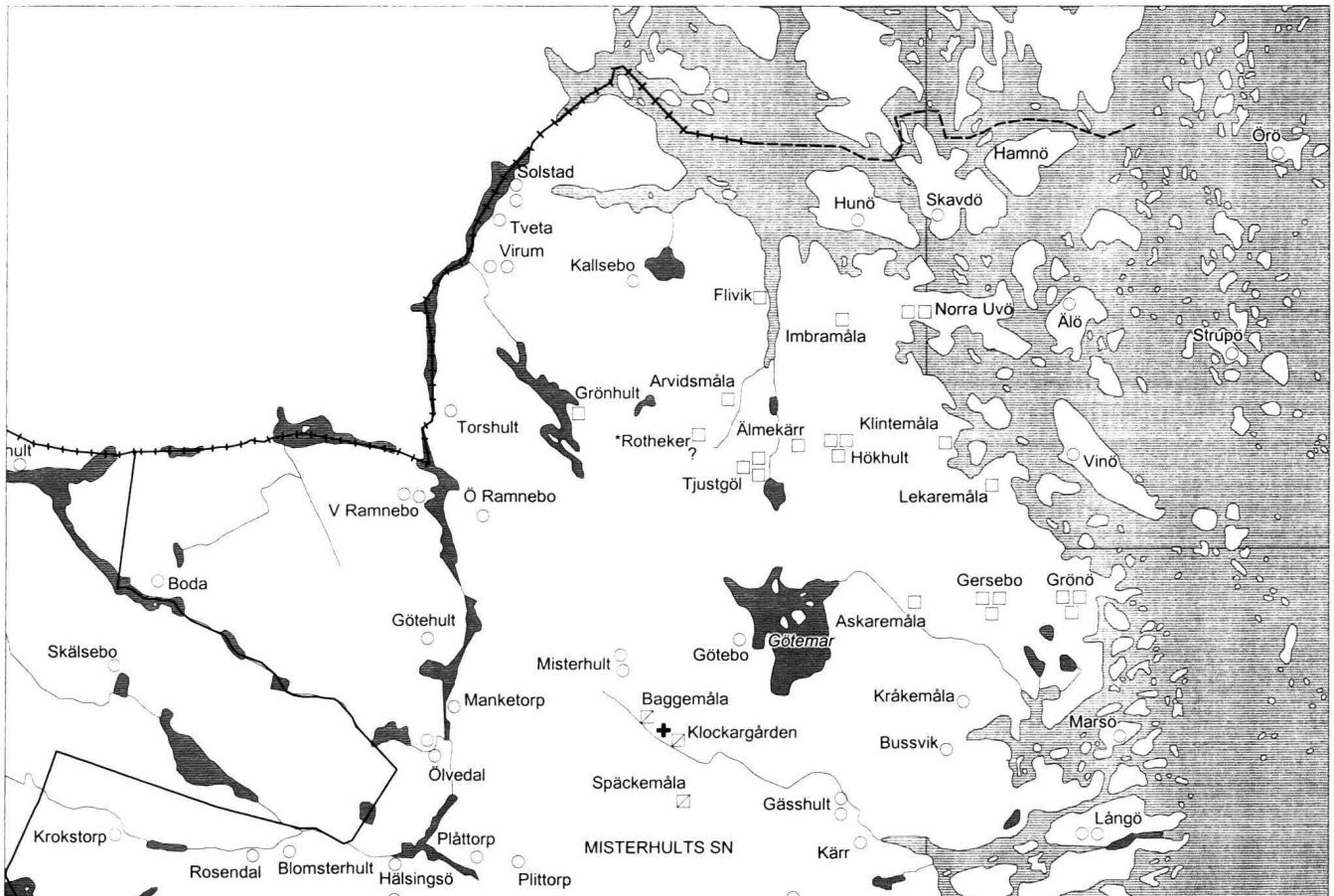
Solstad
Tveta
Virum
Kallsebo
Flivik
Hunö
Skavdö
Hamnö
Örö
Norra Uvö
Älö
Strupö
Imbramåla
Arvidsmåla
Grönhult
Torshult
*Rotheker
?
Älmekärr
Klintemåla
Hökhult
Tjustgöl
Vinö
Lekaremåla
V Ramnebo
Ö Ramnebo
Boda
Gersebo
Grönö
Askaremåla
Götehult
Götemar
Skälsebo
Misterhult
Götebo
Manketorp
Baggemåla
Kråkemåla
Klockargården
Marsö
Bussvik
Ölvedal
Späckemåla
Gässhult
Krokstorp
Plåttorp
MISTERHULTS SN
Kärr
Långö
Rosendal
Blomsterhult
Hälsingsö
Plittorp

Skälsebo
Misterhult
Götebo
Götemar
Manketorp
Baggemåla
Kråkemåla
Klockargården
Bussvik
Marsö
Ölvedal
Späckemåla
Gässhult
Krokstorp
Plåttorp
MISTERHULTS SN
Kärr
Långö
Rosendal
Blomsterhult
Hälsingsö
Plittorp
Snarås
St Basthult
Mederhult
Ävrö
L Basthult
Sulegång
Botestorp
Åby
Ström
Värnamo
Simpevarp
Jämserum
Laxemar
Glostad
Köksmåla
Basteböla
Näs
Baggetorp
Skurö
Släthult
Övrahammar
Södra
Uvö
Fårbo
St Fighult
Uthammar
Högskulla
Hägnad
Virvhult
L Fighult
Bollnäs
Figeholm
Sippetorp
Virån
Flathult
Fågelö
Skaftvik
Stackö
Gla Skaftvik
Rastorp
Virkvarn
Årena
Virbo
Ekö